การศึกษาวิเคราะห์เพลงเถาของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

บทคัดย่อ

ของ

ว่าที่ร้อยตรีบงกฎ เขียนเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขา มานุษดุริยางควิทยา
มีนาคม 2547

บงกฎ เขียนเจริญ. (2546) *การศึกษาวิเคราะห์เพลงเถา"ของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง.* ปริญญานิพนธ์ ศป.ม. (มนุษยดุริยางควิทยา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ, รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์.

ในการศึกษาวิเคราะห์เพลงเถาของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองในครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการศึกษาโดยสรุปเป็นสาระสำคัญได้ 2 ประการคือ

1. ศึกษาชีวประวัติและผลงาน ประกอบด้วย ชาติกำเนิด ประวัติการศึกษา ประวัติชีวิตครอบครัว ประวัติการทำงาน ผลงาน

2. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์ วิธีการประพันธ์ ลูกตก บันไดเสียง กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

ผลการวิจัยพบว่า

อาจารย์น้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2475 เป็นบุตรของนายผูกและนางหอม ร่มโพธิ์ทอง เป็นชาวจังหวัดสิงห์บุรี เริ่มเรียนดนตรีไทยเมื่ออายุ 13 ปี จากครูเติ้ม ทองโต และได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) สมรสกับนางเชื้อน มีบุตรและธิดารวม 6 คน ได้เข้ามาทำการสอนดนตรีไทยในวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรีจนถึงปัจจุบัน เป็นผู้ชำนาญการด้านดนตรีไทย ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร ท่านมีความรู้ความสามารถในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้อย่างยอดเยี่ยม ท่านได้ประพันธ์บทเพลงต่างๆ ให้กับวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี และสถานศึกษาต่างๆ ไว้มากมาย ทำให้ท่านเป็นที่รู้จักและยอมรับจากบุคคลในวงการดนตรีไทย

ในการวิเคราะห์วิธีการประพันธ์เพลงเถาพบว่า ได้มีการตกแต่งทำนองขึ้นใหม่โดยใช้ฐานทำนองเดิมเป็นหลัก ลูกตกมีบางวรรคบางประโยคที่ลูกตกไม่ตรงกัน มีการใช้บันไดเสียงอยู่ 3 บันไดเสียง ได้แก่ บันไดเสียงฟา บันไดเสียงโด และบันไดเสียงซอล มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือ คู่ที่ 4 กับ คู่ที่ 5 มีโน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง และเกิดเป็นภาษาต่างๆ กระสวนจังหวะมี 6 รูปแบบ ส่วนกระสวนทำนองมีอยู่ 8 ลักษณะ คือ การเคลื่อนที่ในลักษณะชิดกัน กับการเคลื่อนที่ในลักษณะห่างกันหรือการกระโดดข้ามเสียง การเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม การเคลื่อนที่จากต่ำไปสูงมักเป็นสำนวนถาม การเคลื่อนที่จากสูงไปต่ำมักเป็นสำนวนตอบ ไม่มีการเคลื่อนตัวมากจึงไม่มีผลกระทบว่าจะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ ในหนึ่งประโยคจะประกอบไปด้วยวรรคถามและวรรคตอบ ซึ่งในประโยคที่เป็นสำนวนถาม พบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่ตอบ ส่วนวรรคตอบจะทำหน้าที่ถาม ซึ่งจะเห็นได้ว่าทำหน้าที่สลับกัน ส่วนประโยคที่เป็นสำนวนตอบพบว่า วรรคถามและวรรคตอบจะทำหน้าที่ของตัวเอง

AN ANALYTICAL STUDY OF THAO SONG BY KHRU NAMWA ROMPHOTHONG

AN ABSTRACT

BY

BONGKOT KIENCHAROEN

Presented in partial fulfillment of the requirements

For the Master of Fine and Applied Art in Ethnomusicology

At Srinakharinwirot University

March 2004

Bongkot Kiencharoen (2003). *An analytical study of Thao song by Khru Namwa Romphothong*.

Master thesis, M.F.A. (Ethnomusicology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assist. Prof. Dr. Chalermpon Ngamsutti, Assoc. Prof. Karnjana Intarasunanon

An analytical study of Thao song by Khru Namwa Romphothong has 2 aims.

1. Study life and works : biography, study record, family, work record and works.
2. Analytical study of his songs composing : style, endding place tone, scale, rhythmic pattern and melodic pattern.

The result shown that Khru Namwa Romphothong born on 23 January 2475 BE. at Singburi. He is the son of Mr. Phook and Mrs. Hom Romphothong. Starting learn Thai Classical Music at the age of 13th with Khru Term Thougto and Khru Laung Pradis Phyroh (Soun Silapa banleng) later, married with Ms. Cheun and have 6 chidren. Now, he is teaching Thai Classical Music at Lopburi Dramatic Art College and he is an expert of Thai Classical Music at Silapakorn. He is excellent in playing Khaw-ng wong yai and composed many songs for Lopburi Dramatic Art College and others school which made him famous among Thai Musicians.

An Analytical of composing Pleng Thao show that he was composing new songs which based on old theme. In some sentences he change endding place tone by use 3 seales which Fa Scale, Do Scale and Sol Scale. There are 2 ways of scale changing by change 4th interval and 5th interval. Using emblishing note bridged sound to change scale and became a variety of melodic nation.

There are 6 rhythmic pattern and 8 melodic pattern that is conjunct motion, disjunct motion or jumping motion, following old structure. Antecedent often use in low register to high register motion, Consequent often use in high register to low register motion. But can not identified to be Antecedent or Consequent if less significaut motion.

In one sentence has to phrase; Antecedent phrase and Consequent; which in Antecedent sentence found that Antecedent phrase perform as Antecedent phrase. We can say that they change there row. But in Consequent sentence, both Antecedent phrase perform their own role.

สารบัญ

บทที่		หน้า
	บทนำ……	
1	ภูมิหลัง……	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย……	1
	ความสำคัญของการวิจัย……	6
	ความสำคัญของการวิจัย……	6
	ข้อตกลงเบื้องต้น……..	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ……	7
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2	…….……..	
	เอกสารงานวิชาการ ……	12
	เอกสารการวิจัย……	12
	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	13
3	……..	22
	ขั้นรวบรวมข้อมูล……	22
	ขั้นศึกษาข้อมูล……	23
	ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล……	23
	ขั้นสรุป……	24
4	**ชีวประวัติและผลงานครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง**	25
	……..	28
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น……	29
	วิธีการประพันธ์…….……	32
	ลูกตก……..…….....	36
	บันไดเสียง…..……...	36
	โน้ตจร…….	39
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..……..	42
	กระสวนจังหวะ…….….	45
	กระสวนทำนอง…….	

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	(ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน	55
4	……..	55
	วิธีการประพันธ์…….……..	57
	ลูกตก…….……..	59
	บันไดเสียง……..	60
	โน้ตจร……..	62
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..…….	66
	กระสวนจังหวะ……..……..	69
	กระสวนทำนอง…….	
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น	
	…..……	78
	วิธีการประพันธ์…..…….	78
	ลูกตก…….……..	83
	บันไดเสียง…..……..	85
	โน้ตจร……..……..	86
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..…….	91
	กระสวนจังหวะ……..……..	95
	กระสวนทำนอง…….	99
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ย	115
	…….	115
	วิธีการประพันธ์…….	120
	ลูกตก…….……..	122
	บันไดเสียง…..……..	123
	โน้ตจร……..	127
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..…….	131
	กระสวนจังหวะ……..……..	137
	กระสวนทำนอง…….	

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	(ต่อ)การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น	153
4	…… วิธีการประพันธ์……..……	153
	……	156
	ลูกตก……..…….……..	158
	บันไดเสียง…..…… ……..…….....	158
	โน้ตจร……..…….....	161
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..……...	164
	กระสวนจังหวะ……..…….……	166
	กระสวนทำนอง……..……..	171
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน	171
	เปลี่ยน.. วิธีการประพันธ์	174
	……..……	176
	ลูกตก……..……..……..	176
	บันไดเสียง…..……..…….....	176
	โน้ตจร……..…….....	176
	การเปลี่ยนบันไดเสียง…..……...	179
	กระสวนจังหวะ……..…….……	
	กระสวนทำนอง……..……..	
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงปรางค์แขกจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวและ 2 ชั้นท่อน1 และท่อน	
	2……...	183
	วิธีการประพันธ์……..……..	183
	ลูกตก… ……..…….....	187
	บันไดเสียง..…….....	189
	โน้ตจร…..…….....	189
	การเปลี่ยนบันไดเสียง….. ……...	194
	กระสวนจังหวะ……..……	194
	กระสวนทำนอง……..	202

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	**(ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ท่อน1 และ ท่อน2**	216
	วิธีการประพันธ์ ……..…….	216
	ลูกตก ……..……..	220
	บันไดเสียง ……..……..	222
	โน้ตจร ……..…….	222
	การเปลี่ยนบันไดเสียง ……..…….	228
	กระสวนจังหวะ ……..……...	228
	กระสวนทำนอง …….	235
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น และเที่ยวเปลี่ยน ……	256
	วิธีการประพันธ์ ……..……..	256
	ลูกตก ……..……...	260
	บันไดเสียง ..……...	262
	โน้ตจร ……..……...	263
	การเปลี่ยนบันไดเสียง ……...	267
	กระสวนจังหวะ ……..……	267
	กระสวนทำนอง ……..	275
	การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น และเที่ยวเปลี่ยน ……	291
	วิธีการประพันธ์ ……..……..	291
	ลูกตก ……..……...	301
	บันไดเสียง ..……...	305
	โน้ตจร……..……...	305
	การเปลี่ยนบันไดเสียง ……...	314
	กระสวนจังหวะ ……..……	314
	กระสวนทำนอง …….	327

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	(ต่อ) การวิเคราะห์ข้อมูลเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว	359
4	วิธีการประพันธ์	359
	ลูกตก	363
	บันไดเสียง	366
	โน้ตจร	367
	การเปลี่ยนบันไดเสียง	369
	กระสวนจังหวะ	369
	กระสวนทำนอง	375
	อภิปรายและข้อเสนอแนะ	
5	สรุปผล	385
	อภิปรายผล	391
	ข้อเสนอแนะ.....	392
	บรรณานุกรม	393
	ภาคผนวก	396
	ภาคผนวก ก. รูปภาพ แผนที่ และบุคลที่เกี่ยวข้อง	397
	ภาคผนวก ข. ผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง	401
	ประวัติย่อผู้วิจัย	444

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงศึกบางระจัน(เถา)	28
2	แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงปรางค์แขก(เถา)	183
3	แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงฝรั่งรำพัน(เถา)	256

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.เฉลิมพล งามสุทธิ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กาญจนา อินทรสุนานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เล้ารัตนอารีย์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
รุจี ศรีสมบัติ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขามานุษยดุริยางควิทยา

ขอกราบขอบพระคุณ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ผู้ให้ความรู้และข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามจุดมุ่งหมายทุกประการ

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ณรงค์ฤทธ์ คงปิ่น อาจารย์จันทร์เพ็ญ เปลี่ยนศรี อาจารย์จิราภรณ์ ใจตรง ที่ให้ความช่วยเหลือทุกอย่างเป็นอย่างดี ตลอดจนเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ทั้งกำลังกาย และกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

บงกฎ เขียนเจริญ

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรี เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของมนุษยชาติโลก มนุษย์ทุกเผ่าพันธ์ทุกชนชาติและทุกสังคมจะมีดนตรีซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มนุษย์นำดนตรีมาใช้ประโยชน์ในสังคมในด้านต่างๆ เช่น ด้านพิธีกรรม ประกอบการแสดง เพื่อการปลุกใจ เพื่อส่งสัญญาณ และเพื่อขับกล่อม ดนตรีเป็นมรดกของวัฒนธรรมที่รับใช้สังคมมนุษย์ทุกชาติ ทุกภาษา ทุกชนชั้นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับได้ว่ามนุษย์เป็นผู้สร้างผลงานทางดนตรีที่มีคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง และยังสามารถสืบสานธำรงไว้ให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมประจำชาติแต่ละชาติได้เป็นอย่างดี ดนตรีไทยเป็นศิลปวัฒนธรรมประจำชาติไทยสาขาหนึ่ง ที่เกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยปัญญาอันชาญฉลาดยิ่งของครูดนตรีไทย ส่งผลให้เกิดเอกลักษณ์เป็นวัฒนธรรมที่ประณีตละเอียดอ่อน สะท้อนให้เห็นถึงความเจริญงดงามของจิตใจและความเป็นอัจริยะของชนชาติในอดีต ดนตรีไทยได้ใช้เวลาสั่งสมพัฒนาวิทยาการในศาสตร์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของดนตรีเสมอมาทุกยุคสมัยทั้งลักษณะของเครื่องดนตรี วิธีการบรรเลง การประพันธ์ทำนอง การผสมวง และโอกาสทางการบรรเลงตลอดจนกำหนดขั้นตอนการศึกษาสืบทอดไว้เป็นระเบียบปฏิบัติที่เป็นลักษณะเฉพาะของดนตรี ซึ่งดนตรีเป็นงานศิลปะที่มนุษย์สร้างโดยอาศัยเสียงเป็นสื่อถ่ายทอดความรู้สึกของศิลปินนำมาเรียบเรียงอย่างมีศิลปะขึ้นเป็นบทเพลง(กาญจนา อินทรสุนานนท์. 2532 : 63) ความแตกต่างระหว่างเสียงดนตรีกับเสียงอื่นๆ ก็คือเสียงดนตรีเป็นที่ประดิษฐ์ขึ้น โดยอาศัยความงดงามของเสียง ศิลปินผู้สร้างเสียงได้สอดใส่อารมณ์ลงไปในเสียงที่ประดิษฐ์เพื่อให้เสียงมีความรู้สึกทางศิลปะส่วนเสียงอื่นๆ ที่ไม่ใช่เสียงดนตรีนั้นเป็นแต่เพียงเสียงที่ขาดคุณสมบัติทางศิลปะ (สุกรี เจริญสุข. 2538 : 89) เสียงจึงเป็นสื่อที่สำคัญที่สุด สำหรับนักดนตรี และเป็นตัวบ่งบอกให้เห็นถึงความงามของท่วงทำนองด้วยดนตรีเป็นสิ่งที่มีค่าทางสุนทรียะ ทำให้เกิดความรู้สึกดีงามซึ่งพิจารณาถึงความสวย ความงาม ความดี และความไพเราะ ซึ่งเป็นคุณค่าทางดนตรี ความสวยความงามมิใช่จะสัมผัสได้เฉพาะทางตรงเท่านั้น แม้ในดนตรีที่เราสัมผัสในทางหูอย่างเดียว ก็มีความสวยงามอยู่เช่นกัน ท่วงทำนอง เสียง ลีลา และความไพเราะนี้เอง เป็นความสวยงามของดนตรี ยังมีลักษณะดังกล่าวนี้คือ ประณีต ละเมียดละไม ถ้าสูงสุดเพียงใด ความสวยงามของดนตรีก็ยิ่งมีมากขึ้นเพียงนั้น (สงัด ภูเขาทอง. 2532:18) ดนตรีไทยมีวิวัฒนาการมาพร้อมกับคนไทยควบคู่ไปกับศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภาษาพูด และพิธีกรรมทางศาสนาเป็นเวลาช้านาน ดนตรีนอกจากจะแสดงออกถึงความประณีตวิจิตรพิสดารแล้วยังสะท้อนถึงความงามด้านจิตใจและอารมณ์ของมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย ทั้งยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ แสดง

ให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของชนชาติไทยที่รู้จักสร้างสรรค์ดนตรีไทย(วีรชาติ เปรมานนท์. 2532:7) เมื่อดนตรีมีวิวัฒนาการขึ้นมาตามลำดับในขั้นตอนการปฏิบัติ สิ่งที่วิวัฒนาการมาพร้อมกันคือทฤษฎีทางดนตรีที่เติบโตมาจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และถ่ายทอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการศึกษาทฤษฎีทางดนตรีนั้น มีทั้งการศึกษาทั้งในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รูปแบบของบทประพันธ์ รูปแบบของวง ฯลฯ และในส่วนของโครงสร้างทางความคิดที่มีความลึกซึ้ง เช่น วิธีการบรรเลง วิธีการประพันธ์เพลง วิธีการเรียบเรียง เป็นต้น(สุมาลี นิมมานุภาพ. 2524 : 3) ในวัฒนธรรมดนตรีถือว่าการประพันธ์ทำนองหลักเป็นหัวใจของดนตรีไทย เพราะเนื้อทำนองหลักจะทำหน้าที่เป็นแกนนำไปเกิดงานประพันธ์ลักษณะอื่นๆตามมาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นงานประพันธ์ทำนองตกแต่ง (การแปลทำนอง) การประพันธ์ทำนองร้องหรือการประพันธ์บทร้องเป็นหลักที่ต้องคำนึงถึงเสมอในการผสมวงและการบรรเลงอื่น ๆ

หลักในการประพันธ์เพลงไทย มีวิธีการประพันธ์อยู่ 4 วิธี คือ

1. การแต่งขยายออกจากเพลงเดิม
2. ตัดทอนจากเพลงเดิม
3. แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากของเดิม
4. แต่งด้วยความคิดของตนเองโดยอาศัยหลักการแต่งเพลงไทย

เพลงเถาก็เป็นเพลงอีกประเภทหนึ่งที่ใช้หลักในการประพันธ์ทั้ง 4 วิธีนี้มาใช้(บุญช่วย โสวัตร. 2538 : 1) เพลงเถาเป็นเพลงที่มีลักษณะและรูปแบบที่พิเศษที่แปลกกว่าเพลงชนิดอื่น เพราะเพลงเถาเกิดขึ้นจากวิวัฒนาการของ วิชาการดนตรีไทยโดยแท้ เป็นเพลงที่ลีลาของการบรรเลงขับร้องที่หลากหลาย มีการลดขั้นของจังหวะลีลาการบรรเลงและขับร้องจากอัตราจังหวะช้า (สามชั้น) ปานกลาง (สองชั้น) และเร็ว (ชั้นเดียว) ตามลำดับในบทเพลงเดียวกันจึงกล่าวได้ว่า เพลงเถา มีความสำคัญในเรื่องคีตลักษณ์และองค์ประกอบต่างๆ(ศรีเวียง ไตชิละสุนทร. 2538:1) เพลงเถาเป็นเพลงขนาดยาวซึ่งมีแบบแผนกำหนดตายตัว จะต้องบรรเลง ขับร้องด้วยการเปลี่ยนจังหวะให้ครบทั้ง 3 ประเภท โดยเริ่มต้นที่จังหวะช้า (สามชั้น) ก่อนเมื่อจบ สามชั้นแล้วจึงต่อด้วยอัตราจังหวะ สองชั้นและชั้นเดียวจนจบ การบรรเลงในอัตราลดหลั่นกันเช่นนี้ มีลักษณะคล้ายภาชนะที่มีขนาดลดหลั่นกันเป็นเถานั่นเอง เพลงเถานี้ส่วนมากมีกำเนิดในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งอาจจะแต่งขึ้นเป็นเพลงในอัตรา สามชั้นก่อนแล้วตัดมาเป็น สองชั้นกับชั้นเดียวตามลำดับ หรืออีกวิธีหนึ่งอาจจะยืดเพลงในอัตรา สองชั้นของเดิมขึ้นเป็น สามชั้นแล้วตัดเพลงในอัตรา สองชั้นลงเป็นชั้นเดียวจนครบเถาก็ได้(พูนพิศ อมาตยกุล. 2527:71) ในอีกลักษณะหนึ่งเพลงเถาหมายถึงบทเพลงเพลงหนึ่งที่มีอัตราจังหวะลดหลั่นกันลงไปตามลำดับไม่น้อยกว่า สามชั้นนำมาร้องหรือบรรเลงติดต่อกันโดยไม่ขาดระยะ การเรียงเพลงเป็นเถาคือ สามชั้น สองชั้น แล้วจึงชั้นเดียว แต่ในกรณีพิเศษ เช่น เดี่ยวระนาดเอกเพลงพญาโศก อาจเรียงเพลงกลับกันคือ ชั้นเดียว สองชั้น แล้วจึง สามชั้น เป็นต้น(มนตรี ตราโมท. 2507:14) เพลงเถาเป็นเพลงที่ประกอบด้วยอัตราจังหวะ 3 อัตรา คืออัตราสามชั้น เป็นจังหวะช้าที่สุด อัตราสองชั้น เป็นจังหวะ

ปานกลาง และอัตราจังหวะชั้นเดียวเป็นจังหวะเร็วที่สุด เพลงเถานี้จัดเป็นเพลงที่มีคีตลักษณ์ที่สำคัญยิ่งในปัจจุบัน เพลงเถาเป็นเพลงที่เกิดจากการขยายหรือลดขนาดของเพลงไปตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้(สงัด ภูเขาทอง. 2522:133)เพลงเถาจะต้องเป็นเพลงเดียวกันเท่านั้นจะเอาเพลงหลายๆเพลงมารวมกันเป็นเพลงเถาไม่ได้ ตัวอย่างเช่น เพลงสารถี เพลงใบ้คลั่ง นำเอามาเป็นเพลงสารถีใบ้คลั่ง(เถา)ไม่ได้ ลักษณะของเพลงเถาก็เช่นเดียวกัน กับภาชนะที่เป็นมีอัตราลดหลั่นกันไปตามลำดับ เรียงจากมากไปหาน้อย เช่นอัตราสามชั้น สองชั้นและอัตราชั้นเดียว เหมือนกับหม้อสามใบเถา ย่อมประกอบด้วยหม้อขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในการบรรเลงนั้นจะต้องบรรเลงครบทุกอัตรา จึงจะเรียกว่าเพลงเถา(อุดม อรุณรัตน์. 2527:24) ประเภทเพลงบรรเลงและขับร้องที่บรรเลงด้วยอัตราจังหวะช้า ปานกลาง และเร็ว โดยบรรเลงและขับร้องต่อเนื่องไม่ขาดระยะ โดยปกติจะบรรเลงเริ่มที่อัตราจังหวะสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว อาจจะเริ่มต้นอัตราสี่ชั้นไปหาครึ่งชั้น หรือจะเริ่มจากชั้นเดียวไปหาสามชั้นก็ได้ โดยการกำหนดของนักดนตรีซึ่งเป็นผู้แต่งเพลงและจัดเป็นกรณีพิเศษ เพลงเถาในอัตราจังหวะสามชั้นจะมีความยาวกว่าอัตราจังหวะสองชั้น และอัตราจังหวะสองชั้นจะยาวกว่าอัตราจังหวะชั้นเดียวเท่าตัวนอกจากลีลาทำนองของอัตราจังหวะแล้ว จะสังเกตได้จากการกำกับจังหวะหน้าทับและฉิ่ง เพลงเถาเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 เพลงเถาเพลงแรก คือ เพลงเถาทยอยใน(เถา) ผู้แต่งคือครูเพ็ง

ที่มาของเพลงเถาแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

1.เพลงเถาที่เกิดขึ้นจากการนำเพลงอัตราจังหวะสองชั้นของเดิมมาแต่งขยายเป็นอัตราจังหวะสามชั้นและแต่งตัดเป็นอัตราจังหวะชั้นเดียว เช่นเพลงแขกต่อยหม้อ(เถา) เพลงพม่าเห่(เถา) เพลงยวนเคล้า(เถา) เป็นต้น

2.เพลงเถาที่เกิดขึ้นจากการนำเพลงอัตราจังหวะสามชั้น มาแต่งตัดลงเป็นจังหวะสองชั้นและชั้นเดียว เช่นเพลงนางครวญ(เถา) เพลงสุดสงวน(เถา) เป็นต้น

3.เพลงเถาที่แต่งขึ้นจากการนำเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียวมาแต่งขยายเป็นอัตราจังหวะสองชั้น และสามชั้น เช่นเพลงหนีเสือ(เถา) เพลงไส้พระจันทร์(เถา) เป็นต้น

4.เพลงเถาที่เกิดขึ้นใหม่โดยไม่มีต้นเค้ามาจากเพลงใด โดยมากจะเกิดขึ้นโดยจินตนาการและอารมณ์ของศิลปิน แต่ยังคงยึดรูปแบบของเพลงเถาเหมือนเดิม เช่นเพลงสุดาสวรรค์(เถา) เพลงสมโภชน์พระนคร(เถา) เป็นต้น (ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. 2534: 112)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีครูบาอาจารย์ ทางดนตรีได้ประพันธ์บทเพลงต่างๆ ไว้มากมายโดยยึดหลักในการประพันธ์เพลงไทยดังกล่าวนี้แล้วถ่ายทอดไว้ให้ลูกศิษย์ซึ่งแต่ก่อนใช้วิธีการต่อเพลงซึ่งเป็นแบบมุขปาฐะ หรือเป็นแบบปากต่อปากโดยไม่ได้บันทึกเป็นตัวโน้ต ต่อมาภายหลังจึงมีการบันทึกเป็นตัวโน้ตโดยบรรดาครูบาอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถในขณะนั้น ได้แก่ ครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) พระยาเสนาะดุริยางค์(แช่ม สุนทรวาทิน)

จางวางทั่วพาทยโกศล ครูมนตรี ตราโมท พระเจนดุริยางค์ ฯลฯ เป็นต้น เป็นผู้บอกเพลงและบันทึกโน้ต

สำนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในอดีตมีอยู่ 2 สำนักคือสำนักของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) และสำนักของจางวางทั่ว พาทยโกศล ซึ่งทั้ง 2 สำนักนี้เป็นที่เลื่องลือถึงความยอดเยี่ยมในเชิงดนตรีที่ไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน สำนักของหลวงประดิษฐ์ไพเราะนั้นมี ลูกศิษย์ที่มีชื่อเสียงในทางดนตรีมากมายทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดเช่นครูเผือด นักระนาด ครูบาง หลวงสุนทร ดร.อุทิศ นาคสวัสดิ์ ครูรวม พรหมบุรี ครูบุญยงค์ – บุญยัง เกตุคง ครูประสิทธิ์ ถาวร ครูถุงเงิน ทองโต ครูเสนาะ หลวงสุนทร ครูสมภพ ขำประเสริฐ ครูสุพจน์ โตสง่า ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ฯลฯ สำนักของครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะมีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้าภาณุรังษี สว่างวงศ์กรมพระยาภาณุพันธุ์วงศ์วรเดช (สมเด็จวังบูรพา) ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์ ครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะท่านมีผลงานการประพันธ์เพลงมากมายรวมทั้งยังคิดค้นวิธีการตีระนาดทางกรอ สะบัด ขยี้ และนำเอาอังกะลุงมาเผยแพร่ จากสิ่งที่ได้กล่าวมานี้ท่านได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ต่างๆ ตลอดจนแนวทางและวิธีการประพันธ์เพลงให้กับลูกศิษย์ของท่าน ในอดีตลูกศิษย์ของท่านมีอยู่มากมาย แต่ในปัจจุบันคงเหลืออยู่น้อยเนื่องจากได้ถึงแก่กรรมไปมากมายตามกาลเวลา ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เป็นบุคคลอีกท่านหนึ่งที่เป็นลูกศิษย์ของหลวงประดิษฐ์ไพเราะได้รับการถ่ายทอดวิชาดนตรีไทยมาจากท่านครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะโดยตรง ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองได้ศึกษาความรู้ทางดนตรีจากครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะไว้จำนวนมากและท่านยังมีความสามารถในการบรรเลงดนตรีไทยเป็นเลิศโดยเฉพาะฆ้องวงใหญ่ ตลอดจนมีความสามารถในการประพันธ์เพลงไทย ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ก็เป็นอีกบุคคลหนึ่งที่ได้ประพันธ์บทเพลงไว้มากมายซึ่งยังไม่ได้มีการบันทึกไว้เป็นโน้ตไทย และโน้ตสากล ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมบทเพลงที่เป็นผลงานการประพันธ์ของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เพื่อการเผยแพร่ผลงานของท่านให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และสืบทอดกับชนรุ่นหลังสืบไป

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2475 ณ บ้านหมู่ที่ 10 ตำบลท่าข้าม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มารดาชื่อหอม บิดาชื่อผูก เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 8 คน มารดามีอาชีพทำนา และเป็นตระกูลช่างที่มีความสามารถทางด้านจักสาน ทางฝ่ายบิดามีสายเลือดทางศิลปิน โดยเฉพาะบิดาเป็นพ่อเพลงพื้นบ้านที่มีความสามารถและมีชื่อเสียงคนหนึ่งของจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อครั้งครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง อายุได้ประมาณ 13 ปี มารดาได้นำไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของครูเติ้ม ทองโต ซึ่งเป็นครูปี่พาทย์ที่มีศักดิ์เป็นญาติกับท่านและมีบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน เพลงแรกที่เริ่มเรียนจากสำนักครูเติ้มคือ“เพลงสาธุการ” เครื่องมือฆ้องวงใหญ่ ต่อจากนั้นได้ศึกษาเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงเรื่องประเภทเพลงช้า เพลงเถา เป็นบางเพลงตามลำดับ พอเรียนกับครูเติ้มได้ประมาณ 4 ปี ก็มีความสามารถพอสมควร ยกเว้นเฉพาะเพลงเดี่ยวเท่านั้นที่ครูเติ้มยังไม่ได้ต่อให้ ด้วยความทะเยอทะยานใคร่ศึกษาหาความรู้ปรารถนาที่จะมีฝีมือ และได้เพลงเดี่ยวไว้ตีอวดเขาบ้าง ท่าน

จึงมีความใฝ่ฝันที่จะไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของท่านครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงในขณะนั้น หลังจากได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ศึกษาบทเพลงจากครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะไว้มากมาย ความอดทนและกำลังใจที่แข็งแกร่งในอันที่จะตั้งใจศึกษาอย่างจริงจังได้สั่งสมเป็นประสบการณ์ให้ครูน้ำว้ากลายเป็นผู้มีฝีมือสันทัดในเครื่องมือฆ้องวงใหญ่ และจดจำเพลงได้แม่นยำเป็นอย่างยิ่ง จนเป็นที่ร่ำลือในวงการนักเลงดนตรีไทย ครูน้ำว้าได้เดินทางไปๆมาๆ ที่บ้านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ จนกระทั่งท่านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อพ.ศ.2497 ด้วยความเป็นผู้ใฝ่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เป็นนิตย์ ท่านจึงได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของครูสมภพ ขำประเสริฐ เพื่อขอศึกษาเพลงเดี่ยวกราวใน สำหรับเพลงหน้าพาทย์นั้นท่านได้รับการครอบให้เรียนเพลงหน้าพาทย์จากครูสอน วงฆ้อง และต่อเพลงหน้าพาทย์จากครูจำรัส ซึ่งได้บรรเลงปี่พาทย์ร่วมกันที่วัดพระพิเรนทร์ ส่วนเพลงองค์พระพิราพนั้น ท่านได้รับการครอบจากครูสมภพ ขำประเสริฐ และต่อเพลงจากครูบางหลวงสุนทร ส่วนเพลงอื่นๆ ทั่วไปนั้น ครูน้ำว้าได้ฝากตัวเป็นศิษย์คุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลง เพื่อต่อเพลงในภายหลังอีก

ประวัติการทำงานของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้กลับมาอยู่จังหวัดสิงห์บุรี และออกบรรเลงดนตรีไทยตามงานต่าง ๆ ทั่วไป จนกระทั่งปี พ.ศ.2526 ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้ชักนำให้มาช่วยสอนดนตรีที่วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2526 จนถึงปัจจุบัน ร่วมสัมมนางานแสดงศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษา สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร เป็นประจำทุกปี

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง มีฝีมือในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้อย่างยอดเยี่ยม เมื่อปีพ.ศ. 2517 ท่านได้รับรางวัลชนะเลิศในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ในงานไหว้ครูประจำปีของสมาคมสหายศิลปิน (ส.ส.ศ.) ณ วัดพระพิเรนทร์ กรุงเทพฯ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เริ่มประพันธ์เพลงตั้งแต่พ.ศ.2503 โดยผลงานการประพันธ์ที่รวบรวมได้มี 24 เพลง โดยแบ่งเป็นประเภทดังนี้

1. เพลงประเภทโหมโรง
2. เพลงประเภทเพลงเถา
3. เพลงประเภทเพลงระบำ

ท่านเคยได้ส่งเพลงเข้าประกวดและได้รับรางวัลชนะเลิศที่ 1 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุครบ 36 พรรษา ซึ่งตรงกับวันอนุรักษ์มรดกไทย ท่านได้รับรางวัลของจังหวัดลพบุรี มีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น เป็นประธานกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทย เพลงที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ เพลงศึกบางระจัน(เถา)ในปัจจุบันท่านได้รับการกล่าวขาน และเป็นที่ยอมรับในหมู่ศิลปินดนตรีไทยว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีฝีมือยอดเยี่ยม ผลงานของท่านเป็นที่รู้จักกันเฉพาะในหมู่นักดนตรีในแถบจังหวัดลพบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ยังไม่ได้แพร่หลายต่อบรรดาเหล่านักดนตรีโดยทั่วไป

อนึ่ง ผู้วิจัยได้เป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองที่ได้อยู่ใกล้ชิดท่านจึงมีโอกาสทราบข้อมูลที่แท้จริงซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลขั้นปฐมภูมิ ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาชีวประวัติและผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เพื่อสืบทอดและเผยแพร่ผลงานของท่านให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และเพื่ออนุรักษ์ผลงานของท่านมิให้สูญหายไป

จากที่ได้กล่าวมาแล้วครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เป็นศิลปินนักดนตรีไทยมาจากต่างจังหวัดและมีชื่อเสียงมากในจังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดใกล้เคียงตลอดจนกรุงเทพฯ ท่านจึงเป็นบุคคลหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับจากบุคคลในสายวิชาชีพดนตรีไทย ตลอดจนบุคคลโดยทั่วไป ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิชาการดนตรีไทย ท่านยังเป็นลูกศิษย์ของหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ ตลอดจนเทคนิคและวิธีการบรรเลง วิธีการประพันธ์เพลงไว้มากมาย อีกทั้งท่านยังได้รับการยอมรับและยกย่องจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ เชิดชูเกียรติให้เป็นผู้มีผลงานด้านวัฒนธรรมดีเด่นอีกด้วย ฉะนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ศิลปินระดับชาติที่มีความรู้ความสามารถผู้นี้ไว้เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการศึกษาทางดุริยางคศิลป์ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงเถาของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบชีวประวัติและผลงานของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เนื่องจาก ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เป็นบุคคลสำคัญทางด้านดนตรีไทยและมีชื่อเสียง ท่านยังเป็นลูกศิษย์ของครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะที่ได้รับการถ่ายทอดบทเพลงต่างๆ ตลอดจนเทคนิควิธีการประพันธ์เพลงไว้

มากมาย ท่านยังได้รับเกียรติจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นผู้มี วัฒนธรรมดีเด่น ท่านยังมีผลงานการประพันธ์เพลงมากมายซึ่งเป็นที่ยอมรับและได้รับเกียรติสูงสุด จึงได้ศึกษาและรวบรวมชีวประวัติเพื่อเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไปและบุคคลในวงการดนตรีไทย

2. ทำให้ผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ถูกบันทึกไว้เป็นข้อมูลและเป็นมรดกทางด้านดนตรีไทยอันล้ำค่า ให้คงอยู่ต่อไป

3. ทำให้ทราบถึงวิธีการประพันธ์เพลงเถาของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ซึ่งเป็นการ

สร้างองค์ความรู้และมีความเข้าใจในเรื่องโครงสร้าง รูปแบบทำนอง ตลอดจนสาระสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่จะศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับบทเพลงไทยในแง่มุมอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะกรณีของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

1.1 ศึกษาชีวประวัติครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

1.2 รวบรวมผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

2. ศึกษาวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

2.1 เพลงศึกบางระจัน (เถา)

2.2 เพลงปรางค์แขก (เถา)

2.3 เพลงฝรั่งรำพัน (เถา)

3. ในส่วนของการวิเคราะห์ ได้เลือกทำการวิเคราะห์เพลงเถาทั้ง 3 เพลง นี้เพื่อเป็นตัวแทนของเพลงสำเนียงภาษาต่างๆที่ประพันธ์โดยครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

4. แหล่งข้อมูล

2.1 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

2.2 ลูกศิษย์, ภรรยาและบุคคลใกล้ชิด

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เพลงที่ใช้ในการวิเคราะห์มี 3 เพลง คือ เพลงศึกบางระจัน (เถา) เพลงปรางค์แขก (เถา) เพลงฝรั่งรำพัน (เถา)

2. การบันทึกโน้ตในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลจะบันทึกด้วยโน้ตไทย

3. ในส่วนของการบันทึกโน้ตผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ทั้งหมดจะบันทึกในภาคผนวกโดยบันทึกเป็นโน้ตไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลูกตก หมายถึง เสียงสำคัญของบทเพลงซึ่งตรงกับเสียงสุดท้ายของวรรคเพลง

ตัวอย่าง

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

2. วรรคเพลง หมายถึงทำนองเพลงที่มีความยาวเท่ากับ 4 ห้องเพลงของโน้ตอักษรไทย หรือมีความยาวเท่ากับครึ่งจังหวะหน้าทับโดยแบ่งเป็น 2 วรรค คือวรรคถาม (วรรคหน้า) 4 ห้อง และวรรคตอบ(วรรคหลัง) 4 ห้อง

ตัวอย่าง

วรรคถาม

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล

วรรคตอบ

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

3. ประโยคเพลง หมายถึง ลักษณะทำนองเพลงที่มีความยาวเท่ากับ 8 ห้องของโน้ตไทยหรือมีความยาวเท่ากับ 1 จังหวะหน้าทับ(อัตราจังหวะสองชั้น)

ตัวอย่าง

- ร ด ล	- ซ – ฟ	ฟ ฟ – ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

4. ทางฆ้อง (Basic Melody) หมายถึงทำนองเพลงที่บรรเลงโดยฆ้องวงใหญ่

5. มือฆ้อง หมายถึงลักษณะการใช้มือในรูปแบบต่างๆ ในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ซึ่งฆ้องวงใหญ่จะมีลักษณะการบรรเลงโดยใช้มือเดียว และสองมือ ถ้าฆ้องวงใหญ่บรรเลงสองมือพร้อมกันจะเกิดเสียงประสาน เสียงประสานที่ใช้บรรเลงฆ้องวงใหญ่ มีด้วยกัน 6 ลักษณะคือ

5.1 ประสานเสียงคู่สอง แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงสูง

5.2 ประสานเสียงคู่สาม แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงต่ำ

5.3 ประสานเสียงคู่สี่ แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงสูง

5.4 ประสานเสียงคู่ห้า แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงต่ำ

5.5 ประสานเสียงคู่หก แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงต่ำ

5.6 ประสานเสียงคู่แปด แนวทำนองเด่นอยู่ที่ลูกฆ้อง เสียงสูง

6. ทำนองเชื่อม (Tonal Bridge) คือกลุ่มทำนองเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเพื่อร้อยเรียงทำนองให้เกิดความสมบูรณ์

7. กลับต้น หมายถึง การบรรเลงทำนองใดทำนองหนึ่งซึ่งได้บรรเลงไป 1 เที่ยวแล้วย้อนมาบรรเลงซ้ำเหมือนทำนองเดิมอีกครั้งหนึ่ง

8. โน้ตร่วม หมายถึงโน้ตที่สามารถใช้เป็นหลักได้ทั้งสองบันไดเสียง เช่น โน้ตตัว ด,ร,ซ,ล เป็นโน้ตร่วมของบันไดเสียง โด (ด,ร,ม,ซ,ล) กับบันไดเสียงฟา (ฟ,ซ,ล,ด,ร)

9. จังหวะหน้าทับ คือ การกำหนดหน้าทับเป็นเกณฑ์ในการนับจังหวะ หมายความว่าเมื่อหน้าทับตีจบไปหนึ่งเที่ยวก็นับไปเป็น 1 จังหวะ ตีจบ 2 เที่ยว ก็นับเป็น 2 จังหวะ

ตัวอย่างจังหวะหน้าทับปรบไก่ 2 ชั้น

- ทั่ง - ติง	- โจ๊ะ – จ๊ะ	- โจ๊ะ – จ๊ะ	- โจ๊ะ – จ๊ะ	- ติง - ทั่ง	- ติง - ติง	- ทั่ง - ติง	- ติง - ทั่ง

10. ท่อนเพลง คือการกำหนดส่วนใหญ่ส่วนหนึ่ง ๆ ของเพลง เพลงบางเพลงอาจมีท่อนเดียว สองท่อน หลายท่อน จึงจะจบเพลงก็ได้

11. บันไดเสียง หมายถึงโครงสร้างของเสียงสำคัญ หรือเสียงหลัก 5 เสียงและมีเสียงรองอีก 2 เสียง ดังนี้

บันไดเสียง “โด” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ด ร ม ซ ล เป็นหลักโน้ต ฟ ท เป็นรอง

บันไดเสียง “ซอล” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ซ ล ท ร ม เป็นหลักโน้ต ด ฟ เป็นรอง

บันไดเสียง “ฟา” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ฟ ซ ล ด ร เป็นหลักโน้ต ท ม เป็นรอง

บันไดเสียง “เร” คือบทเพลงที่ใช้โน้ต ร ม ฟ ล ท เป็นหลักโน้ต ซ ด เป็นรอง

12. กระสวนจังหวะ หมายถึง รูปแบบของทำนองเพลง

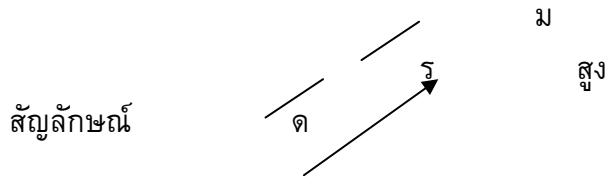
ตัวอย่าง

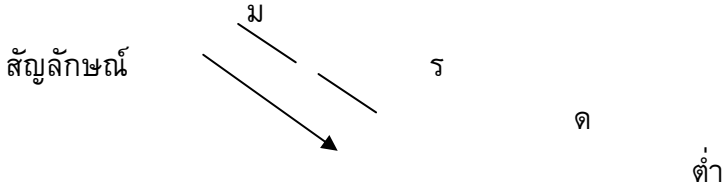
ทำนองเพลง			
- ร ด ล	- ซ – ฟ	ฟ ฟ – ซ	ซ ซ - ล

กระสวนจังหวะ			
- X X X	- X - X	X X - X	X X - X

13. กระสวนทำนอง หมายถึงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง

ตัวอย่าง

14. สำเนียงเพลง หมายถึง ระดับเสียงสูงๆ – ต่ำๆ ของทำนองเพลงที่ประดิษฐ์ขึ้นโดยเลียนทำนองเพลงต่างภาษา ทำให้เกิดความรู้สึกและทราบว่าเป็นเพลงจำพวกใด ชนิดใด และภาษาใด

15. โน้ตจร หมายถึง

- เสียงหรือตัวโน้ตนอกเหนือไปจากบันไดเสียงนั้น และเป็นตัวเชื่อมทำนองเพลง

ตัวอย่าง

- ร ด ล	- ซ – ฟ	ฟ ฟ – ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

- เสียง หรือตัวโน้ตที่ทำหน้าที่ให้ทำนองเพลงมีทิศทาง และบันไดเสียงเปลี่ยนไป

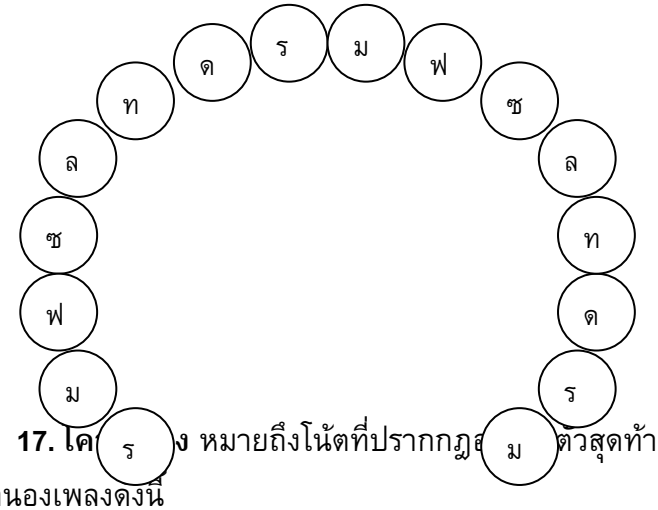
ตัวอย่าง

- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

16. โน้ตประจุด หมายถึง ตำแหน่งแสดงระดับเสียงสูงและต่ำของฆ้องวงใหญ่ซึ่งจะใช้สัญลักษณ์ (.) อยู่แนวบนตัวโน้ตจะเป็นเสียงสูง

สัญลักษณ์ (.) อยู่แนวล่างตัวโน้ตจะเป็นเสียงต่ำ

ตัวอย่าง

17. โค[illegible]ง หมายถึงโน้ตที่ปรากกฏ[illegible]ตัวสุดท้ายในแต่ละห้องซึ่งจะอยู่แนวล่างของทำนองเพลงดังนี้

ตัวอย่าง

ประโยคที่ 1

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ล	ฟ	ซ	ล	ล	ฟ	ฟ	ร

18. เที่ยวพื้น หรือเที่ยวแรก หมายถึง การดำเนินทำนองเพลงที่เป็นทางฆ้องวงใหญ่โดยเครื่องมือชนิดอื่นจะต้องยึดถือเป็นหลัก

19. เที่ยวเปลี่ยน หมายถึง การดำเนินทำนองเพลงโดยการเปลี่ยนทำนองเพลงโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นเป็นหลักในการดำเนินทำนอง

20. สะบัด หมายถึง การบรรเลงที่แทรกเสียงเข้ามาในเวลาบรรเลงทำนองเก็บอีกหนึ่งพยางค์ซึ่งแล้วแต่ผู้บรรเลงจะเห็นสมควรว่าจะแทรกตรงไหน ทำนองตรงแทรกนั้นเรียกว่าสะบัด

บทที่ 2
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาชีวประวัติ และผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ตลอดจนการศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลที่สำคัญจากแหล่งความรู้ต่างๆ มาประกอบ ในการวิจัย ได้แก่เอกสารทางวิชาการ เอกสารงานวิจัย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยจะกล่าวโดยสังเขปดังนี้

เอกสารงานวิชาการ

ดุษฎี มีป้อม (2529 : 87) ได้กล่าวว่าดนตรีไทยเป็นดนตรีที่ให้ความอิสระแก่ผู้บรรเลงอย่างกว้างขวาง เช่นเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถในการประดิษฐ์ทำนองเพลงแบบต่างๆ การผูกกลอนในการดำเนินทำนองเพลงให้มีลีลาต่างๆ นักดนตรีไทยมักไม่นิยมการบรรเลงซ้ำๆ กันอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว นิสัยของนักดนตรีไทยอย่างหนึ่งคือการประกวดประชันขันแข่งในการแสดงความสามารถ ความคิดริเริ่มและการนำสิ่งแปลกใหม่อวดกันจึงคิดค้นหาวิธีบรรเลงใหม่ โดยนำมาประดิษฐ์ทำนองขึ้นใหม่ เป็นทางเฉพาะเครื่องดนตรีแต่ละอย่างโดยยึดเนื้อเพลงของเดิมเป็นหลักในเรื่องนี้ ปัญญา รุ่งเรือง (2533 : 28) ได้กล่าวไว้ในหนังสืออ่านและฟังดนตรีไทยชุดดนตรีไทยประกอบเสียง (Thai Music in Sound) เรื่องทำนองหลัก และการแปรทางว่า ทำนองหลัก คือท่วงทำนองที่เป็นหัวใจของบทเพลง เรียกทำนองหลักนี้ว่า “ลูกฆ้อง” ทำนองแปร คือการนำเอาทำนองหลักมาบรรเลงด้วยลีลาใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะให้เหมาะสมกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิด แต่คงไว้ซึ่งทำนองเดิมที่เป็นทำนองหลักนั้น เรียกลีลาใหม่ที่แปรทำนองหลักเป็นลักษณะพิเศษของเครื่องดนตรีแต่ละชนิดนี้ว่า“ทาง”เช่น ทางระนาดเอก ทางซอด้วง ทางระนาดทุ้ม เป็นต้น ซึ่งขณะนี้เครื่องดนตรีที่มีความสำคัญที่ได้ใช้เป็นหลักในการแปรทำนองคือฆ้องวงใหญ่ซึ่งอยู่ในวงปี่พาทย์ดังที่ สงัด ภูเขาทอง (2535 : 131) ได้กล่าวไว้ว่า วงดนตรีที่เป็นหลักในปัจจุบันได้แก่ วงปี่พาทย์ เพราะมีเทคนิคการบรรเลงค่อนข้างสูง ทั้งผู้บรรเลงต้องมีความสามารถพิเศษ มีอิสระทางการบรรเลง สามารถบรรเลงได้ไพเราะสนุกสนาน เพลงไทยเป็นเพลงที่มีรูปแบบเฉพาะ โครงสร้าง จังหวะ ทำนอง มีทำนองของการบรรเลง เช่นทำนองหลัก ทำนองแปร เพราะเพลงไทยนิยมสร้างทำนองให้เป็นทางเปลี่ยนมากมายหลายหน้า นอกจากนี้มานพ วิสุทธิแพทย์ (2535:18 – 21) ได้เขียนเอกสารประกอบคำสอนเรื่องความรู้พื้นฐานที่ใช้ในการประพันธ์เพลงไทยกล่าวถึงความรู้พื้นฐานที่จะนำไปสู่การประพันธ์เพลงไว้ว่า ต้องศึกษาเรื่องบันไดเสียง บันไดเสียงของดนตรีไทยมีเสียงสำคัญ หรือเสียงหลัก 5 เสียง และมีเสียงรอง 2 เสียง คือเสียงขั้นที่ 1,2,3,5 และ 6 เป็นเสียงหลัก เสียงขั้นที่ 4 และ 7 เป็นเสียงรอง เสียงแต่ละเสียงจากขั้นที่ 1 ถึง 7 มีความห่างของระดับเสียงเท่ากัน สงัด ภูเขาทอง (2532 : 258 –259) ได้

กล่าวไว้ในหนังสือดนตรีไทย และทางเข้าสู่ดนตรีไทย เรื่องหลักการวิเคราะห์บทเพลงไทยว่า การวิเคราะห์บทเพลง หมายถึงการนำเอาบทเพลงซึ่งอาจจะเป็นบทร้อง หรือบทบรรเลงมาจำแนกส่วนต่าง ๆ สิ่งที่ควรนำมาวิเคราะห์ในบทเพลงไทยประกอบด้วย 1. ทำนองหลัก 2. ส่วนปรุง 3. ทำนองพิเศษ 4. สำนวนของเพลง 5. ประเภทของเพลง 6. การประสานเสียงตามแบบไทย 7. คีตลักษณ์ หรือรูปแบบ 8. สำเนียงของทำนองเพลง 9. บันไดเสียง 10. อัตราของเพลง 11. จังหวะหน้าทับ และจังหวะฉิ่ง 12. การเปลี่ยนบันไดเสียงภายในตัวเอง 13. เทคนิคการบรรเลง 14. ประโยคของเพลง 15. อารมณ์ของเพลง 16. ประวัติของเพลง ในส่วนของบทบาทและศักยภาพของนักดนตรี สุกรี เจริญสุข (2539 : 142) ได้เขียนบทความลงในหนังสือถนนดนตรี กล่าวถึงศักยภาพของดนตรีไทยและนักดนตรีว่า ดนตรีไทยทุกชิ้นมีบทบาทสำคัญมากมีทางเป็นของตัวเองมีบทบาทที่สามารถแสดงศักยภาพของนักดนตรีได้มากที่สุด

เอกสารการวิจัย

อรวรรณ บรรจงศิลป์ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุด ดุริยางค์ศิลป ผลของการวิจัยพบว่า

1. การไหว้ครูดนตรีไทยเป็นความเชื่อของของสังคมไทย ความกตัญญูกตเวทีเป็นสิ่งที่ดีควรแก่การปฏิบัติ

2.เครื่องดนตรีไทยแบ่งเป็น 4 ประเภท ตามกิริยาที่เล่น คือ ดีด สี ตี เป่า เครื่องดนตรีทุกชนิดมีกำเนิดจากวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทยแต่ได้มีการปรับปรุงดัดแปลง และผสมผสานกับเครื่องดนตรีกลุ่มคนในวัฒนธรรมอื่น ๆ

3. โครงสร้างของเพลงไทยประกอบด้วย

3.1 บันไดเสียงซึ่งมี 7 เสียง มีระยะห่างของแต่ละเสียงเท่ากัน

3.2 จังหวะ มีอัตราจังหวะสามชั้น สองชั้น ชั้นเดียว

3.3 ทำนอง มีแนวโน้มเป็นแบบเรียงเสียง หรือเสียงกระโดดในช่วงแคบๆ และมีลักษณะเป็นวรรคเล็กๆ มาเรียงต่อเนื่องกัน

3.4 การประสานเสียงมีลักษณะการประสานเสียงในแนวนอน

3.5 รูปแบบมีการแบ่งเป็นวรรค ประโยค ท่อน มีการจัดกลุ่มเพลงเป็นประเภทต่างๆและมีรูปแบบของเพลงสามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว

3.6 อารมณ์เพลงสามารถให้ความรู้สึก และอารมณ์ต่างๆ ได้แต่ไม่รุนแรงเท่าดนตรี ตะวันตก

4. ประเภทของเพลงไทยแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ตามความคิดของครูดนตรีแต่ละท่าน การประพันธ์เพลงไทยมี 4 วิธี คือ 1.การแต่งขยายจากเพลงเดิม 2.ตัดทอนจากเพลงเดิม 3. แต่งทำนองขึ้นใหม่โดยอาศัยเค้าโครงจากของเดิม 4.แต่งด้วยความคิดของตนเอง อาศัยหลักการแต่งเพลงไทย 5. การร้องเพลงไทยมีวิวัฒนาการมาจากการขับ – ลำ และเพลง

พื้นบ้านตั้งแต่สุโขทัย ต่อมาได้พัฒนาขึ้นในราชสำนักสมัยอยุธยา จนเป็นแบบแผนที่ค่อนข้างชัดเจน และได้พัฒนาต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ พบศัพท์ที่ใช้ในการร้องเพลงไทย 28 คำ

โดม สว่างอารมณ์ ได้ศึกษาชีวประวัติและผลงานและวิเคราะห์ผลงานการประพันธ์เพลงของจางวางทั่ง พาทยโกศลจากการศึกษาพบว่า

1. บทเพลงสำเนียงเขมรทั้ง 5 เพลง ที่นำมาวิเคราะห์ มีการสร้างแนวทำนองเพลงโดยการใช้รูปแบบจังหวะ และรูปแบบทำนอง เป็นส่วนสร้างแนวทำนองเพลงโดยการใช้รูปแบบทำนอง เป็นส่วนสร้างความสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในแต่ละวรรคเพลง

2. ในวรรคเพลงหนึ่งๆ จะมีลูกตก ซึ่งเป็นโน้ตตัวสุดท้ายของวรรคเพลง ลูกตกมีความสำคัญในบทเพลงหลายประการเช่น

- ใช้ในการเชื่อมวรรคเพลงต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องกัน
- ใช้เป็นส่วนสำคัญในการทอน
- ใช้ในการจบบทเพลง

3. จางวางทั่ว พาทยโกศล ประพันธ์เพลงสำเนียงเขมร ใช้บันไดเสียงต่างจากเพลงสำเนียงเขมร ที่ใช้บรรเลงโดยทั่วไป เพลงสำเนียงเขมรที่บรรเลงโดยทั่วไปมักใช้บันเสียง ฟา เต่ เพลงสำเนียงเขมรทั้ง 5 เพลง ที่จางวางทั่ว พาทยโกศล ประพันธ์ ส่วนใหญ่ใช้บันไดเสียงโด เพลงที่ใช้บันไดเสียงโด จากการวิเคราะห์ในครั้งนี้มี 4 เพลงด้วยกัน คือ เพลงเขมรพวง เพลงเขมรปากท่อ เพลงเขมรเหลือง เพลงเขมรเอวบาง ส่วนเพลงเขมรใหญ่ มีการใช้บันเสียงร่วนกันทั้งสองบันไดเสียง ในแต่ละท่อนของเพลง

4. การดำเนินทำนองเพลงในวรรคเพลงส่วนใหญ่จะใช้เสียง 5 เสียง ในการดำเนินทำนองเพลง แต่ก็มีช่วงบางตอนของบทเพลง ผู้ประพันธ์ใช้เสียงในบันเสียงครบทั้ง 7 เสียง ในการสร้างแนวทำนองเพลง

5. การสร้างทำนองเพลงเถา ในอัตราจังหวะ สามชั้น สองชั้น และชั้นเดียว มีความสัมพันธ์กันในด้านรูปแบบที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลง รูปแบบที่ใช้ในการสร้างทำนองเพลงในแต่ละอัตราจังหวะ จากการวิเคราะห์ พบเห็น 4 ลักษณะคือ

1. การขยายทำนองของเพลงโดยใช้พื้นฐานทำนองทำนองเพลงเดิม
2. การขยายทำนองเพลงโดยการปรุงทำนองเพลงขึ้นใหม่
3. การทอนทำนองเพลงโดยการใช้พื้นฐานทำนองเพลงเดิม
4. การทอนทำนองเพลงโดยการตกแต่งทำนองเพลงขึ้นใหม่

6. การสร้างทำนองเพลง ทางเปลี่ยน จะใช้ลูกตกเสียงเดียวกับเพลงทางพื้น แต่จะสร้างลีลาการดำเนินทำนองเพลง ที่แตกต่างกันออกไปจากเพลงทางพื้น มีบ้างบางสำนวนเพลงที่พบว่า เพลงทางพื้น และเพลงทางเปลี่ยน ใช้ลูกตกเสียงไม่ตรงกัน ลูกตกที่ใช้เสียงไม่ตรงกันมักจะเป็นลูกตกในวรรคเพลงคี่ ส่วนลูกตกในวรรคเพลงคู่ จะมีจำนวนน้อยมากที่ใช้ไม่ตรงเสียงกัน

บุญช่วย โสวัตร ศึกษาวิเคราะห์เพลงแขกมอญบางขุนพรหมในการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ผู้ทรงนินพธ์ประพันธ์ด้วยลักษณะสำนวนประเภทปรบไก่ภายใต้กรอบของจังหวะหน้าทับปรบไก่ โดยใช้ลีลาการประพันธ์ที่ประกอบด้วยลักษณะความสัมพันธ์ในเชิงกลุ่มเชิงสำนวนสำคัญ เชิงการสัมผัสและสัมพันธ์ศิลปะการใช้สำนวนลักษณะซ้ำกันภายในท่อนและระหว่างท่อนกับทั้งพยางค์เสียงลักษณะการกระตุก และขัดจังหวะ ตลอดจนลีลาของลูกล้อลูกขัดเรียงร้อยจนส่งผลให้ผลงานของพระองค์เป็นผลงานอมตะ ซึ่งผลการวิเคราะห์เชิงการจำแนกประโยควรรคตอนตามเกณฑ์ทางวิชาการแล้ว พบว่าทรงพระนิพนธ์เพลงนี้ไว้เป็นลักษณะ 3 ท่อน ยาว 14 จังหวะหน้าทับ ท่อน 1 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อน 2 มี 32 วรรค 16 ประโยค 4 จังหวะหน้าทับ ท่อน 3 มี 48 วรรค 24 ประโยค 6 จังหวะหน้าทับ โดยทรงใช้ลักษณะสำเนียงภาษามอญตามแนวการประพันธ์เพลงไทยเป็นลักษณะสำคัญของผลงานชิ้นนี้

บุญเชิด พิณพาทย์ การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกจากการศึกษาพบว่า

1. องค์ประกอบเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกนั้น นอกจากส่วนที่สำคัญที่เรียกว่า ลูกโยน และเนื้อเพลง แล้วยังมีกลุ่มทำนอง ลูกนำ ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนกับลูกโยน และลูกจบ รวมองค์ประกอบของเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอกได้ 14 กลุ่ม

2. การเปรียบเทียบทำนองทางฆ้องวงใหญ่กับทางเดี่ยวระนาดเอกเพลงกราวในสามชั้นพบความสัมพันธ์ของวรรคเพลงและลูกตก ในส่วนที่เป็นทำนองโยน 6 กลุ่ม และในส่วนที่เป็นเพลงกราวใน พบว่าเสียงลูกตกของวรรคเพลงส่วนมากตกเสียงเดียวกันกับเสียงลูกตกทางฆ้องวงใหญ่ จะมีเพียงบางวรรคเพลงที่เสียงแตกต่างกัน แต่ไม่ทำให้ทำนองกลุ่มต่างๆ ผิดไป

3. บันไดเสียง

3.1 ลูกโยนที่ 1 บันไดเสียง โด

3.2 ลูกโยนที่ 2 บันไดเสียง ฟา

3.3 ลูกโยนที่ 3 บันไดเสียง เร

3.4 ลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง ซอล

3.5 ลูกโยนที่ 5 บันไดเสียง ซอล

3.6 ลูกโยนที่ 6 บันไดเสียง เร

3.7 เนื้อเพลงกราวในบันไดเสียง เร

3.8 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 1 กับลูกโยนที่ 2 เที่ยวที่ 1 วรรคที่ 46 บันไดเสียงโด ส่วนวรรคที่ 47-49 บันไดเสียงฟา เที่ยวที่สองวรรคที่ 236 บันไดเสียงโด และวรรคที่ 264-266 บันไดเสียง ฟา

3.9 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 3 กับลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง เร

3.10 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 4 กับลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง ซอล

3.11 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 5 กับลูกโยนที่ 4 บันไดเสียง เร

3.12 ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 6 เที่ยวที่หนึ่ง กับลูกโยนที่ 1 เที่ยวที่สองวรรคที่ 203-224 บันไดเสียงเร และวรรคที่ 225-228 บันไดเสียงโด ทำนองเชื่อมระหว่างลูกโยนที่ 6 เที่ยวที่สอง กับลูกจบ วรรคที่ 4.3-443 บันไดเสียง เร วรรคที่ 444-447 บันไดเสียงโด

3.13 ลูกนำและลูกตกบันไดเสียง โด

4. รูปแบบทำนอง

4.1 ลูกโยนที่ 1 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 6 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 5 กลุ่ม

4.2 ลูกโยนที่ 2 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 2 กลุ่ม

4.3 ลูกโยนที่ 3 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 1 กลุ่ม

4.4 ลูกโยนที่ 4 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 3 กลุ่ม

4.5 ลูกโยนที่ 5 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 2 กลุ่ม

4.6 ลูกโยนที่ 6 เที่ยวที่หนึ่ง ประดิษฐ์ทำนองได้ 4 กลุ่ม เที่ยวที่สองได้ 2 กลุ่ม

4.7 การประดิษฐ์ทำนองส่วนที่เป็นเนื้อเพลง จะยึดลูกตกของวรรคเพลงที่เป็นทำนองทางฆ้องเป็นหลัก ยกเว้นบางวรรคที่เสียงไม่ลงลูกตกเดียวกัน แต่ไม่ทำให้ทำนองผิดไป

พุทธะ ณ บางช้าง ได้ศึกษาวิเคราะห์เพลงมอญในพิธีศพผลการศึกษาพบว่า

1. การแบ่งทำนองเพลงของเพลงมอญมีการแบ่งออกเป็นประโยคเพลงและท่อนเพลงในส่วนที่ใหญ่ขึ้น

2. บันไดเสียงของเพลงมอญทั้ง 4 เพลงมีบันไดเสียงที่แตกต่างกันคือ

1) เพลงประจำวัด ใช้บันไดเสียงฟา , โด และซอล เป็นหลัก

2). เพลงประจำบ้าน ใช้บันไดเสียงฟา และโด เป็นหลัก

3). เพลงเชิญผี ใช้บันไดเสียงโด และฟา เป็นหลัก

4). เพลงยกศพ ใช้บันไดเสียงโด และที เป็นหลัก

3. วรรคเพลงและลูกตกของเพลงมอญที่พบส่วนใหญ่จะเปลี่ยนตามบันไดเสียงของบทเพลง ทำให้เกิดเสียงที่แตกต่างกันออกไปจากเพลงไทย

4. รูปแบบทำนองของเพลงมอญมีการใช้เสียงหลัก 5 เสียง คือโด , เร , มี , ซอล , ลา และใช้เสียงฟา และเสียงทีเป็นเสียงรอง หรือ เสียงจรเพื่อบ่งบอกสำเนียงมอญ

5. รูปแบบจังหวะของพลงมอญจะมีกระสวนของบทเพลงในทำนองขึ้นเพลงและจบซึ่งแตกต่างจากเพลงไทย คือมีลูกกระโดดเพื่อหลบหลุม

เอกสิทธิ์ สุนิมิตร ได้ศึกษาการเปลี่ยนบันไดเสียงทางฆ้องวงใหญ่เพลงชุดโหมโรงเย็นผลการศึกษาพบว่า

1. บันไดเสียงชุดเพลงโหมโรงเย็นทางฆ้องวงใหญ่ มีการใช้บันไดเสียงอยู่ 5 บันไดเสียงด้วยกัน

1.1 บันไดเสียง ซอล ซึ่งมีลูกตกอยู่ที่เสียง ซ ล ท ร ม

1.2 บันไดเสียง ลา ซึ่งมีลูกตกอยู่ที่เสียง ล ท ด ม ฟ

1.3 บันไดเสียง โด ซึ่งมีลูกตกอยู่ที่เสียง ด ร ม ซ ล

1.4 บันไดเสียง เร ซึ่งมีลูกตกอยู่ที่เสียง ร ม ฟ ล ท

1.5 บันไดเสียง ฟา ซึ่งมีลูกตกอยู่ที่เสียง ฟ ซ ล ด ร

2. การเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงชุดโหมโรงเย็นทางฆ้องวงใหญ่ พบว่ามีการลักษณะของการเปลี่ยนบันไดเสียง โดยแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ คือ

2.1 การเปลี่ยนบันไดเสียงทั้งเพลง

2.2 การเปลี่ยนบันไดเสียงใน

2.2.1 การเปลี่ยนบันไดเสียงแบบเปลี่ยนทันที ซึ่งเกิดขึ้นในบทเพลงระหว่างวรรคเพลงต่อวรรคเพลง

2.2.2 การเปลี่ยนบันไดเสียงแบบมีวรรคเพลงมาเชื่อมอยู่ระหว่างกลางของการเปลี่ยนบันไดเสียง

ถาวร ศรีผ่อง ได้ศึกษาวิเคราะห์ทางฆ้องวงใหญ่ เพลงช้าเรื่องเพลงยาว ผลการศึกษาพบว่า เพลงช้าเรื่องเพลงยาวสามารถนำไปใช้ในพระราชพิธีต่างๆ ทั้งพระราชพิธีอันเกี่ยวเนื่องด้วยพระมหากษัตริย์และพิธีกรรมสามัญชนทั่วไป ตลอดทั้งใช้การประกอบการแสดงโขน – ละคร ได้อย่างเหมาะสม จากการวิเคราะห์รูปแบบของเพลงช้าเรื่องเพลงยาวนั้นมีลักษณะของรูปแบบ 3 ส่วนด้วยกันคือ ตัวเพลงช้า เพลงสองไม้ และออกเพลงเร็ว ลงท้ายด้วยเพลงลา เป็นลักษณะของเพลง 3 อัตรา ซึ่งวิวัฒนาการมาเป็นรูปแบบของเพลงเถาในปัจจุบัน อีกนัยหนึ่งเพลงช้าเรื่องเพลงยาวนั้นได้รวบรวมเพลงที่มีลักษณะสำนวนเพลงที่มีความใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกัน นำมาเรียบเรียงไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อให้มีความสอดคล้อง น่าสนใจในบทเพลงและเพื่อรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ จึงได้เรียบเรียงไว้เป็นเพลงเรื่องประเภทเพลงช้าส่วนการวิเคราะห์โครงสร้างของทำนองเพลงช้าเรื่องยาวประกอบด้วย การวิเคราะห์ลักษณะสำนวนถาม – ตอบ

ซึ่งมีทิศทางการเคลื่อนที่ของเสียงในลักษณะขึ้นลงในทิศทางเดียวกันและสวนทางกัน ทั้งประโยคปลายปิดสำนวน และประโยคปลายเปิดสำนวนลักษณะสำนวนมีทั้งสำนวนปรนไก่ อัตราสองชั้น มีลักษณะสำนวนเรียบสม่ำเสมอ ใช้หน้าทับปรบไก่ตีควบคุมจังหวะหน้าทับ สำนวนสองไม้ใช้หน้าทับสองไม้ควบคุมจังหวะหน้าทับ เนื่องจากกระสวนทำนองไม่ราบเรียบ เช่น สำนวนปรบไก่ เพลงเร็วใช้หน้าทับเพลงเร็ว ซึ่งมีความเหมาะสมกับท่วงทำนองกลุ่มเสียงสั้นๆ กระชับมาเรียงร้อยเป็นเพลงเร็ว ส่วนเพลงลานั้นเป็นเพลงหน้าพาทย์ใช้ตะโพนกลองทัดตีควบคุมจังหวะหน้าทับพิเศษเฉพาะเพลงมีจำนวน 4 ไม้ลา

ลักษณะสำนวนนั้นมีอยู่หลายประเภท เช่น ลักษณะสำนวนเชิงการใช้กลุ่มเสียงซึ่งมีความสำคัญเด่น สง่างาม ส่วนมากพบในส่วนการขึ้นต้นทำนองเพลงแต่ละท่อน ลักษณะสำนวนเชิงสัมผัสมีลักษณะกระสวนทำนองเป็นกลอนชนิดเดียวกัน เรียงร้อยส่งสัมผัสทั้งสัมผัสระหว่างวรรคภายใน 1 ประโยค และสำนวนกลอนเชิงสัมผัสระหว่างประโยคต่อประโยค ส่วนลักษณะสำนวนเชิงสัมพันธ์นั้นมี 2 ลักษณะ คือ สำนวนสัมพันธ์เชิงคล้ายคลึงและสำนวนสัมพันธ์เชิงคลี่คลาย

กระสวนของทำนองช้าเรื่องเพลงยาวนั้นมีการซ้ำสำนวนในส่วนหัว ท้ายรูปประโยคในท่อนเพลง มีการใช้มือฆ้องลักษณะต่างๆ เช่น การตีฉายมือหมายถึงการนำทำนองห่างๆ ใช้กระสวนทำนองกว้างๆ ให้มีความสง่างามเชิงศิลปะการใช้มือฆ้องที่สละสลวยกว่าการใช้มือฆ้องปกติ ส่วนมากพบในเพลงเร็ว ในสำนวนเพลงบางช่วงนั้นมีการใช้ลักษณะสองชั้นฉาย ซึ่งเป็นการฉายรูปประโยคเพลงโดยการนำสำนวนประเภทอัตราสามชั้นมาใช้ในเพลงอัตราสองชั้น

เพลงช้าเรื่องยาวเป็นเพลงที่มีความยาวมาก ประกอบด้วยลักษณะทำนองเพลง การใช้มือฆ้องลักษณะสัมผัสกันเป็นสำนวนกลอนอย่างไพเราะ ทำให้เกิดความหลากหลายขึ้นในการดำเนินทำนอง และมีเหตุผลในการใช้มือฆ้องวงใหญ่อย่างละเอียดในเชิงศิลปะของเพลงช้าเรื่องเพลงยาว

ฐิระพล น้อยนิตย์ ได้วิเคราะห์เพลงเรื่องนางหงส์ ผลการวิจัยพบว่า ประวัติเพลงเรื่องนางหงส์ พระประดิษฐ์ไพเราะ (มี ดุริยางค์กูร) เป็นผู้เรียบเรียงและเป็นต้นกำเนิดเพลงเรื่องที่ใช้บรรเลงเฉพาะงานศพด้วยวงปี่พาทย์นางหงส์ ทั้งในพระราชพิธีและพิธีของประชาชนทั่วไป

บทเพลงในเพลงเรื่องนางหงส์ มีประวัติที่มาดังนี้

1. เพลงพราหมณ์เก็บหัวแหวนมีที่มาจากการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมจากเพลงนางหงส์ทางหลวงหรือนางหงส์ทางวัดสระเกศ
2. เพลงสาวสอดแหวนเป็นเพลงที่ใช้บรรเลงอิสระในโอกาสต่างๆ

3. เพลงแสนสุดสวาท มีรากฐานการขยายเป็นอัตราสองชั้นจากเพลงกระบอกทองชั้นเดียวทั้ง 2 ท่อน

4. เพลงแมลงปอทอง มีรากฐานการขยายเป็นอัตราสองชั้นจากเพลงฉิ่ง กระบอกทองครึ่งชั้นท่อน 3 ส่วนทำนองเพลงแมลงปอทองท่อน 2 เช่นเดียวกับท่อน 2 เพลงแสนสุดสวาท

5. เพลงแมลงวันทอง มีรากฐานการขยายเป็นอัตราสองชั้นจากเพลงฉิ่งกระบอกทองครึ่งชั้นท่อน 3 ส่วนทำนองเพลงแมลงปอทองท่อน 2 เช่นเดียวกับท่อน 2 เพลงแสนสุดสวาทและเพลงแมลงปอทอง

ในแต่ละเพลงของเพลงเรื่องนางหงส์มีวัฒนาการตามลำดับคือ

1. เพลงพราหมณ์เก็บหัวแหวนขยายเป็นอัตราสามชั้น หกชั้น บรรเลงในงานอวมงคล และเป็นเพลงเถาบรรเลงในงานมงคล โดยเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า" เพลงเทพนิมิตร"

2. เพลงสาวสอดแหวนขยายเป็นอัตราสามชั้น(ทางพื้น) บรรเลงติดต่อกับเพลงพราหมณ์เก็บหัวแหวน และเป็นเพลงเถา

3. เพลงแสนสุดสวาทขยายตัดทอนอัตราเป็นเพลงเถา 2 เพลง คือ เพลงเทพรัญจวน และเพลงแสนสุดสวาท

4. เพลงแมลงปอทอง ขยายและตัดทอนอัตราเป็นเพลงเถา

5. เพลงแมลงวันทอง ขยายและตัดทอนอัตราเป็นเพลงเถา

ส่วนโครงสร้างของบทเพลงเรื่องนางหงส์ พบว่าทุกเพลงแบ่งเป็น 2 ท่อน ท่อนละ 4 จังหวะ ในแต่ละท่อนยังแบ่งเป็น 4 ประโยค 8 วรรค โดยแยกเป็นวรรคถามและวรรคตอบ และแบ่งเป็นลูกตกปลายประโยค ลูกตกปลายวรรค สำหรับบันไดเสียงของเพลงเรื่องนางหงส์ประกอบด้วยบันไดเสียงโด บันไดเสียงฟา และบันไดเสียงซอล เป็นหลัก คือ

1. เพลงพราหมณ์เก็บหัวแหวน ประกอบด้วยบันไดเสียงโดและบันไดเสียงซอล
2. เพลงสาวสอดแหวน ประกอบด้วยเสียงบันไดเสียงโดและบันไดเสียงซอล
3. เพลงแสนสุดสวาท ประกอบด้วยบันไดเสียงโด
4. เพลงแมลงปอทอง ประกอบด้วยบันไดเสียงโด
5. เพลงแมลงวันทอง ประกอบด้วยบันไดเสียงโด

จากการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมเพลงเรื่องนางหงส์ ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 3 โดยพระประดิษฐ์ไพเราะ(มี ดุริยางกูร) ได้ยึดและปฏิบัติโดยมิได้มีการเปลี่ยนแปลงบทเพลง

แต่อย่างใดจนปัจจุบันแม้สภาวการณ์การดนตรีไทย จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงด้วยประการใดก็ไม่สามารถทำให้เพลงเรื่องนางหงส์สูญสลายได้

ไพฑูรย์ เฉยเจริญ ได้วิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน ได้วิเคราะห์โครงสร้างทำนองหลักเพลงเชิดจีน 2 ชั้น จำนวน 4 ตัว จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า

1. เชิดจีนตัวที่ 1 ได้นำเพลงเชิดในอัตรา 2 ชั้นตัวที่ 6 มาใช้ในการประพันธ์และใช้เพลงเชิดในชั้นเดียวตัวที่ 6 มาเชื่อมลงจบ

2. เชิดจีนตัวที่ 2 และตัวที่ 3 พบว่ามิได้มีความสัมพันธ์กับเพลงใดๆ และสามารถกล่าวได้ว่า พระประดิษฐ์ไพเราะได้ประพันธ์ขึ้นเองยกเว้นส่วนท้ายผู้ประพันธ์ใช้เชิดในชั้นเดียวเชื่อมลงจบ

3. เชิดจีนตัวที่ 4 พบว่ามิได้มีความสัมพันธ์กับเพลงใดๆ ยกเว้นเฉพาะส่วนต้นเพลงที่ใช้เพลงเร็วสำเนียงจีนในเพลงเรื่องจีนแสมาขึ้นนำ และเชื่อมลงจบด้วยเชิดในชั้นเดียว

ลักษณะทำนองทั่วไป เชิดจีนตัวที่ 1 เป็นทางพื้นผสมด้วยลูกล้อชนิดเหลื่อม ในเชิดจีนตัวที่ 2 ,3 และ 4 เป็นทำนองลูกโยนที่ใช้ลักษณะทำนองลูกล้อชนิดล้อตาม ล้อขัด และชนิดเหลื่อมเฉพาะตัว การกำหนดเครื่องดนตรีที่บรรเลงทำนองลูกล้อชนิดต่างๆ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และมีการบรรเลงเดี่ยวรอบวงเฉพาะเชิดจีนตัวที่ 4

2. วิเคราะห์ระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน จากการศึกษาพบว่า
รูปแบบทางระนาดทุ้มมีลักษณะเฉพาะตัว แตกต่างจากทางเครื่องดนตรีอื่นๆ ในวงอย่างชัด สำนวนระนาดทุ้มสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิดได้แก่

2.1 สำนวนตรงจังหวะ

2.2 สำนวนไม่ตรงจังหวะ

นอกจากนี้ยังพบว่าในแต่ละสำนวนยังมีทำนองกลุ่มย่อยที่เป็นลักษณะเฉพาะตัว และ แบ่งได้ คือ เสียงกระโดด เสียงถ่าง ทำนองเรียงเสียง และทำนองล่วงหน้าทางระนาดทุ้มที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีคาวมโดดเด่นอย่างชันเจนในเรื่องการเชื่อมโยงประโยคซึ่งจะเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสนิทสนมกันตลอดในเชิดจีนแต่ละตัว

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระนาดทุ้มตามลักษณะการบรรเลงรวมวงจา
การศึกษาพบว่า

กลุ่มทำนองของเพลงเชิดจีนโดยเฉพาะในส่วนของทำนองลูกโยนชนิดต่างๆ เปิดโอกาสให้ระนาดทุ้มแสดงศักยภาพทางการบรรเลงได้อย่างโดดเด่นกว่าเครื่องดนตรีชิ้นอื่นๆ

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้แบ่งออกเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นรวบรวมข้อมูล

1.1 ข้อมูลจากตำราวิชาการ ข้อมูลจากงานวิจัยและข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ค้นคว้าจากสถานที่ต่าง ๆดังนี้

1.1.1 หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.1.2 วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี

1.1.3 หอสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

1.1.4 หอสมุดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1.5 หอสมุดแห่งชาติ

1.1.6 หอสมุดดนตรีสิรินธร หอสมุดแห่งชาติ

1.1.7 หอสมุดสิรินธร ตลิ่งชัน

1.1.8 หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร

1.2 ข้อมูลจากการบันทึกเทปการบรรเลงเพลงที่ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองประพันธ์ขึ้น

1.3 ข้อมูลจากเทปเพลงปลุกใจ (เพลงศึกบางระจัน)

1.4 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1.4.1 ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

1.4.2 นางเยื้อน ร่มโพธิ์ทอง ภรรยา

1.4.3 นายบรรทม ร่มโพธิ์ทอง ลูกชายและลูกศิษย์

1.4.4

บทที่ 4
ชีวประวัติและผลงานครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2475 ณ บ้านหมู่ที่ 10 ตำบล ท่าข้าม อำเภอ ค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มารดาชื่อหอม บิดาชื่อผูก เป็นบุตรคนที่ 4 ในจำนวนพี่น้องทั้งหมด 8 คน มารดามีอาชีพทำนา และเป็นตระกูลช่างที่มีความสามารถทางด้านจักสาน ทางฝ่ายบิดามี สายเลือดทางศิลปินโดยเฉพาะบิดาเป็นพ่อเพลงพื้นบ้านที่มีความสามารถและมีชื่อเสียงคนหนึ่งของจังหวัดอ่างทอง และจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อครั้งครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง อายุได้ประมาณ 13 ปี มารดาได้นำไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของครูเติ้ม ทองโต ซึ่งเป็นครูปี่พาทย์ที่มีศักดิ์เป็นญาติกับท่านและมีบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน เพลงแรกที่เริ่มเรียนจากสำนักครูเติ้ม คือ “ เพลงสาธุการ” เครื่องมือฆ้องวงใหญ่ ต่อจากนั้น ได้ศึกษาเพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงเรื่องประเภทเพลงช้า เพลงเถา เป็นบางเพลงตามลำดับ พอเรียนกับครูเติ้มได้ประมาณ 4 ปี ก็มีความสามารถพอสมควร ยกเว้นเฉพาะเพลงเดี่ยวเท่านั้นที่ครูเติ้มยังไม่ได้ต่อให้ ด้วยความทะเยอทะยานใคร่ศึกษาหาความรู้ปรารถนาที่จะมีฝีมือ และได้เพลงเดี่ยวไว้ตีอวดเขาบ้าง ท่านจึงมีความใฝ่ฝันที่จะไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของท่านครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) ครูดนตรีไทยที่มีชื่อเสียงในขณะนั้นโดยการชักนำของครูถุงเงิน ทองโต เพื่อนของท่านซึ่งเข้าไปอยู่บ้านท่านครูหลวงประดิษฐ์ก่อนและยังเป็นลูกชายของครูเติ้ม ทองโตด้วย หลังจากได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ศึกษาบทเพลงจากครูหลวงประดิษฐ์ไพเราะไว้มากมายเช่นเพลงเรื่อง เพลงเถา เพลงมอญ เพลงเดี่ยว(ยกเว้นเพลงกราวในกับเพลงทยอยเดี่ยว) ความอดทนและกำลังใจที่แข็งแกร่งในอันที่จะตั้งใจศึกษาอย่างจริงจังได้สั่งสมเป็นประสบการณ์ให้ครูน้ำว้า กลายเป็นผู้มีฝีมือสันทัดในเครื่องมือฆ้องวงใหญ่ และจดจำเพลงได้แม่นยำเป็นอย่างยิ่ง จนเป็นที่ร่ำลือในวงการนักเลงดนตรีไทยเพลงเดี่ยวที่ครูน้ำว้าต่อเป็นเพลงแรกคือเพลงต่อยรูป ครูน้ำว้าได้เดินทางไป ๆ มาๆ ที่บ้านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ จนกระทั่งท่านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ ได้ถึงแก่อนิจกรรมเมื่อ พ.ศ.2497 ด้วยความเป็นผู้ใฝ่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่เป็นนิตย์ ท่านจึงได้ฝากตัวเป็นศิษย์ของครูสมภพ ขำประเสริฐ เพื่อขอศึกษาเพลงเดี่ยวกราวใน สำหรับเพลงหน้าพาทย์นั้น ท่านได้รับการครอบให้เรียนเพลงหน้าพาทย์จากครูสอน วงฆ้อง และต่อเพลงหน้าพาทย์จากครูจำรัส ซึ่งได้บรรเลงปี่พาทย์ร่วมกันที่วัดพระพิเรนทร์ ส่วนเพลงองค์พระพิราพนั้น ท่านได้รับการครอบจากครูสมภพ ขำประเสริฐ และต่อเพลงจากครูบางหลวง สุนทร ส่วนเพลงอื่นๆ ทั่วไปนั้น ครูน้ำว้าได้ฝากตัวเป็นศิษย์คุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลง เพื่อต่อเพลงในภายหลังอีก

ชีวิตครอบครัวครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองนั้นท่านได้สมรสกับนางเชื้อน ร่มโพธิ์ทอง มีบุตรธิดาทั้งหมด 6 คนเป็นชาย 4 คนหญิง 2 คนคือ

1.นางวรรณา เสาธงทอง

2.นายประเวทย์ ร่มโพธิ์ทอง

3.นายเชาว์ ร่มโพธิ์ทอง

4.ด.ญ.นงลักษณ์ ร่มโพธิ์ทอง (เสียชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์)

5.นายบรรทม ร่มโพธิ์ทอง

6.นายพิทักษ์ ร่มโพธิ์ทอง

บุตรชายของท่านทั้ง 4 คนนั้นท่านมีความตั้งใจอย่างมาก ที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ทางด้านปี่พาทย์ ที่ท่านได้ศึกษาเล่าเรียนมา แต่ก็มีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบทำให้การดำเนินชีวิตต้องหันเหไปคงมีแต่นายบรรทม ร่มโพธิ์ทอง คนเดียวที่ได้รับการถ่ายทอดวิชาความรู้จากท่านโดยตลอดจนถึงปัจจุบันนี้ นายบรรทม ร่มโพธิ์ทองเป็นนักดนตรีผู้หนึ่งที่มีฝีมือคนหนึ่งในจังหวัดลพบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

ประวัติการทำงานของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้กลับมาอยู่จังหวัดสิงห์บุรี และออกบรรเลงดนตรีไทยตามงานต่าง ๆ ทั่วไป จนกระทั่งปี พ.ศ.2526 ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้ชักนำให้มาช่วยสอนดนตรีที่วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี ตั้งแต่ปีพ.ศ.2526 จนถึงปัจจุบันซึ่งมีอาจารย์สิริชัยชาญ ฟักจำรูญดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการในขณะนั้น ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองได้เข้าร่วมสัมมนางานแสดงศิลปวัฒนธรรมของสถานศึกษา สังกัดกองศิลปศึกษา กรมศิลปากร ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิของกรมศิลปากร เป็นประจำทุกปี

ประวัติผลงาน ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง มีฝีมือในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ได้อย่างยอดเยี่ยม เมื่อปี พ.ศ.2517 ท่านได้รับรางวัลชนะเลิศในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ในงานไหว้ครูประจำปีของสมาคมสหายศิลปิน (ส.ส.ศ.) ณ วัดพระพิเรนทร์ กรุงเทพฯ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เริ่มประพันธ์เพลงตั้งแต่ พ.ศ.2507 โดยผลงานการประพันธ์ที่รวบรวมได้มี 24 เพลง โดยแบ่งเป็นประเภทดังนี้

1. เพลงประเภทโหมโรง
    - 1.1 เพลงโหมโรงปรางค์สามยอด
    - 1.2 เพลงโหมโรงเทพเทวา
    - 1.3 เพลงโหมโรงมงคลฤกษ์
2. เพลงประเภทเพลงเถา
    - 2.1 เพลงศึกบางระจัน(เถา)
    - 2.2 เพลงปรางค์แขก(เถา)
    - 2.3 เพลงฝรั่งรำพัน(เถา)
    - 2.4 เพลงภัทรมหาราชา(เถา)
    - 2.5 เพลงมหาบารมี(เถา)
    - 2.6 เพลงสิงหะพาหุ(เถา)
    - 2.7 เพลงมหาชัยมงคล(เถา)

2.8 เพลงไผ่ต้องลม(เถา)

2.9 เพลงสาวไหม(เถา)

2.10 เพลงอนงค์นางครางครวญ(เถา)

3. เพลงประเภทเพลงระบำ

2.1 เพลงระบำนวดข้าว

2.2 เพลงระบำนพนารายณ์

2.3 เพลงระบำปรีดิ์เปรมวานร

2.4 เพลงระบำละวะปุระ

2.5 เพลงระบำนกกิงกะหร่า

2.6 เพลงระบำศรีมหาโพธิ์

2.7 เพลงระบำฟ้อนพวน

2.8 เพลงระบำทานตะวัน

2.9 เพลงระบำกระทงสายไหลประทีปพันดวง

2.10 เพลงระบำดอกเข้าพรรษา

2.11 เพลงระบำศรีจนาศะปุระ

ท่านเคยได้ส่งเพลงเข้าประกวดและได้รับรางวัลชนะเลิศที่ 1 จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวโรกาสฉลองพระชนมายุครบ 36 พรรษา ซึ่งตรงกับวันอนุรักษ์มรดกไทย ท่านได้รับรางวัลของจังหวัดลพบุรี ซึ่งคณะกรรมการในขณะนั้น คือ

1. นายช่างไพบูลย์ บุญเพิ่ม
2. นางวัฒนา โกศินานนท์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี ในขณะนั้น
3. นายสุวัฒน์ ขะมันจา ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปอ่างทอง
4. นายประยูร เกื้อกูล

โดยมีวงเข้าประกวด 2 วง มีนายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น เป็นประธานกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทย เพลงที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ เพลงศึกบางระจัน (เถา) ในปัจจุบันท่านได้รับการกล่าวขาน และเป็นที่ยอมรับในหมู่ศิลปินดนตรีไทยว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีฝีมือยอดเยี่ยม ผลงานของท่านเป็นที่รู้จักกันเฉพาะในหมู่นักดนตรีในแถบจังหวัดลพบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ยังไม่ได้แพร่หลายต่อบรรดาเหล่านักดนตรีโดยทั่วไป

ฉะนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชีวประวัติและผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ศิลปินระดับชาติที่มีความรู้ความสามารถผู้นี้ไว้เพื่อเป็นประโยชน์ ในด้านการศึกษาทางดุริยางคศิลปต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลเพลงศึกบางระจัน(เถา) ได้รวบรวมจากข้อมูลทางวิชาการ แถบบันทึกเสียง และจากครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างบทเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น โดยเปรียบเทียบกับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) โดยทำการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

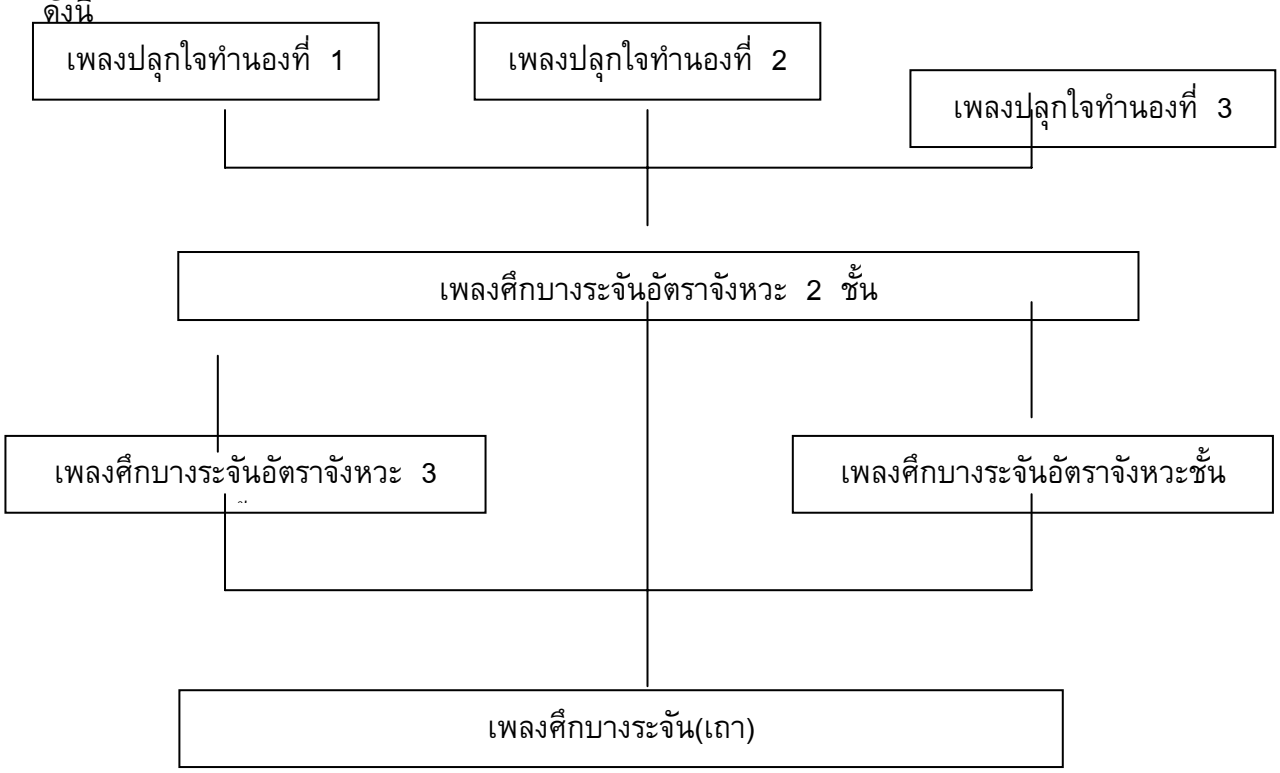
1.วิธีการประพันธ์เพลง

2.วิเคราะห์ลูกตก

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

4.วิเคราะห์ลักษณะกระสวนจังหวะ และกระสวนทำนอง

ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบทำนองของเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) และเขียนขึ้นเป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงศึกบางระจัน

1. วิเคราะห์วิธีการประพันธ์เพลง

จากแผนภูมิที่แสดง สรุปได้ว่าครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ประพันธ์เพลงศึกบางระจันอัตรา 2 ชั้นเที่ยวพื้นขึ้นก่อน โดยแต่งจากเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน)ซึ่งนายสุรินทร์ ปิยนันท์ เป็นผู้ประพันธ์เนื้อร้องและทำนองไว้ มาเป็นต้นแบบ ซึ่งเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) นี้ สามารถแบ่งส่วนทำนองได้ 3 รูปแบบทำนอง ซึ่งทั้ง 3 รูปแบบทำนองนี้ ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้รวมให้เป็นรูปแบบทำนองเดียว โดยมีทั้งหมด 12 บรรทัด หรือ 12 ประโยค แบ่งได้ 24 วรรค รวมเป็น 1 ท่อน ใช้จังหวะหน้าทับปรบไก่ 12 จังหวะหน้าทับให้เป็นเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น ต่อจากนั้นครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง จึงได้แต่งเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยนขึ้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นเป็นหลัก หลังจากนั้นได้แต่งขยายเป็นอัตราจังหวะ 3 ชั้น เที่ยวพื้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นของอัตราจังหวะ 2 ชั้น เป็นหลักส่วนเที่ยวเปลี่ยนอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนยึดลูกตกของเที่ยวพื้นในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเป็นหลักและได้ตัดทอนลงเป็นอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นอัตราจังหวะ 2 ชั้นเป็นหลัก และยึดลูกตกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น มาแต่งเป็นเที่ยวเปลี่ยนในอัตราจังหวะชั้นเดียว โดยแยกวิเคราะห์ตั้งแต่ 2 ชั้น 3 ชั้นและชั้นเดียวตามลำดับ ดังจะแสดงตัวอย่างการเปรียบเทียบวิธีการประพันธ์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ดังนี้

โน้ตเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน)

ทำนองที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - ล	- - ล ล	- - - ซ	- ฟ - ซ	- ฟ - ร	- ด - ร
- - - -	- - - ร	- -ร ร	- ร - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ฟ	- ร - ล
- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล
- - - -	- ฟ - ซ	- ฟ – ซ	- ล - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- ล – ล	- ด - ร

ทำนองที่ 2

- - - -	- - - ร	- - - -	- ร ร ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ล
- - - -	- - - ซ	- - - -	- ล - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ร
- - - ร	- - ร ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- - - -	- ด - ร
- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ฟ - ร	- ด - ร	- - - -	- - - -

ทำนองที่ 3

- - - ร	- - - ร	- - - -	- - - -	- ด – ล	- ด - ร	- - - -	- - - -

- - - ฟ	- - - ร	- - - ร	ฟ ล - -	- ล – ซ	- ฟ - ร	- - - -	- - - -
- - -ร	- - - ร	- - - -	- ม - ร	- ด – ล	- ซ - ล	- - - -	- ด - ล
- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - -	- ซ – ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - -

โน้ตเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด – ล
- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร
- ร - ร	รมฟซล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล
- ซ - ซ	ซลทดร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม
- ม - ม	รมฟซล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ
ซลทดร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร
- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร
- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม -ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงปลุกใจ (ศึก บางระจัน) ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงปลุกใจ

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - ล	- - ล ล	- - - ซ	- ฟ - ซ	- ฟ - ร	- ด - ร
- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

- - - -	- - - ร	- -ร ร	- ร - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ฟ	- ร - ล
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

ประโยคที่ 3

- - - -	- - - ร	- - - -	- ด - ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล
- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล

ประโยคที่ 4

- - - -	- ฟ - ซ	- ฟ – ซ	- ล - ร	- - - ฟ	- - - ซ	- ล – ล	- ด - ร
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

ประโยคที่ 5

- - - -	- - - ร	- - - -	- ร ร ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ด - ล
- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

ประโยคที่ 6

- - - -	- - - ซ	- - - -	- ล - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด - ร
- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ร ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- - - -	- ด - ร
- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

ประโยคที่ 8

- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ฟ - ร	- ด - ร	- - - -	- - - -
ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - ร	- - - ร	- - - -	- - - -	- ด - ล	- ด - ร	- - - -	- - - -
- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร

ประโยคที่ 10

- - - ฟ	- - - ร	- - - ร	ฟ ล - -	- ล - ซ	- ฟ - ร	- - - -	- - - -
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร

ประโยคที่ 11

- - -ร	- - - ร	- - - -	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล	- - - -	- ด - ล
- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 12

- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - -	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - - -	- - - -
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) พบว่าลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค ไม่ตรงกับลูกตกของเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) เสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น กับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ในแต่ละวรรค ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน)

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น		เพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน)	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ล	1	ล
2	ร	2	ร
3	ล	3	ล
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ล	6	ล
7	ร	7	ร
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ล	10	ล
11	ซ	11	ซ
12	ม	12	ร
13	ร	13	ร
14	ฟ	14	ร
15	ล	15	ซ
16	ร	16	ร
17	ร	17	ร
18	ร	18	ร
19	ล	19	ล
20	ร	20	ร
21	ร	21	ร
22	ล	22	ล
23	ร	23	ฟ
24	ร	24	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน) ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้
ลูกตกเสียงเร พบ 14 ครั้ง
ลูกตกเสียงลา พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง
ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง
ลูกตกเสียงลา พบ 8 ครั้ง
ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมี พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้น กับเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) พบมีเสียงของลูกตกตรงกัน คือ วรรคที่ 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13,16,17,18,19,20,21,22 และ 24 และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 12 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกเสียงมี และเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ตกเสียงเร ที่พบลูกตกในวรรคที่ 12 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกเดิมของเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน) ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ แสดงดังนี้

เพลงปลุกใจ วรรคที่ 12	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ร	- ด – ร
เพลงศึกบางระจัน วรรคที่ 12	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร – ม

พบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 14 ซึ่งเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกที่เสียงฟา และเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ตกที่เสียงเร พบว่าสาเหตุที่ทำให้เสียงของลูกตกในวรรคที่ 14 ไม่ตรงกัน เนื่องจาก ผู้ประพันธ์มีเจตนาให้ลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกที่เสียงฟา เพื่อให้ลูกตกเสียงฟานั้น ไปสัมผัสกับวรรคต่อไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้บทเพลงมีความสละสลวย ถ้าหากไปตกในเสียงเร จะทำให้การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในวรรคต่อไปขาดความสัมผัสและสัมพันธ์กัน ทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นชัดเจนดังนี้

เพลงปลุกใจ วรรคที่ 14	- ด - ล	- ซ - ล	- - - -	- ด – ร
เพลงศึกบางระจัน วรรคที่ 14	- ร ร ร	- ม - ร	-ด - ล	- ซ - ฟ

พบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 15 ซึ่งเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกที่เสียงลา และเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ตกที่เสียงซอล พบว่าสาเหตุที่ทำให้เสียงของลูกตกในวรรคที่ 15 ไม่ตรงกัน เนื่องจากผู้ประพันธ์มีเจตนาให้ลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกที่เสียงลา เพื่อให้ลูกตกเสียงลา นั้น ไปสัมผัสกับวรรคต่อไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้บทเพลงมีความสละสลวย ถ้าหากไปตกในเสียงซอล จะทำให้การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงในวรรคต่อไปขาดความสัมผัสและสัมพันธ์กัน ทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นชัดเจนดังนี้

เพลงปลุกใจ วรรคที่ 15	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - -
เพลงศึกบางระจัน วรรคที่ 15	ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล

พบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 23 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ตกเสียงเร และเพลง ปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ตกเสียงฟา ที่พบลูกตกในวรรคที่ 23 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงไปตกที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกเดิมของเพลงปลุกใจ (ศึกบางระจัน) ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่าง ให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ แสดงดังนี้

เพลงปลุกใจ วรรคที่ 23	- ด - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ฟ - -
เพลงศึกบางระจัน วรรคที่ 23	- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร

3. วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ซึ่งมีทั้งหมด 12 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 3 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 5 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 6 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 7 ด ร ม X ซ ล X

ประโยคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 9 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 10 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 11 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงฟา

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในประโยคที่ 1 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรซึ่งเป็นเพียงโน้ตที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงฟา

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

ในประโยคที่ 2 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล

ในประโยคที่ 3 ไม่พบโน้ตจร ในประโยคนี้

ประโยคที่ 4บันไดเสียงฟา

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

ในประโยคที่ 5 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงฟา

- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงที และเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงฟา

ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงที และมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร

ในประโยคที่ 9 ไม่พบโน้ตจร ในประโยคนี้

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงโด

- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 11 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยค ต่อไป

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงฟา

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

ในประโยคที่ 12 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 2 วรรคตอบทำหน้าที่สะพานเชื่อมเสียงระหว่างบันไดเสียงฟา กับบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 3 เนื่องจากในประโยคที่ 2 ทำนองเพลงจะอยู่ในบันไดเสียงฟา ซึ่งได้ดำเนินทำนองเพลงในห้องแรกด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ลงต่ำ แล้วกลับย้อนเคลื่อนที่ไปเสียงสูงไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในวรรคถาม และเริ่มต้นในวรรคตอบด้วยเสียงฟา ในห้องแรก เคลื่อนที่ไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้นที่ 7 ในบันไดเสียงฟา ที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงขึ้น โดยมีวรรคที่ 3 การเคลื่อนที่รองรับ ด้วยเสียง ลา ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 2

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

ประโยคที่ 3

- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 4 จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด เนื่องจากทำนองเพลงได้ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 3 โดยเริ่มทำนองจากเสียงลา ซึ่งเป็นเสียงขั้นที่ 6 ของบันไดเสียงโด เคลื่อนที่จากต่ำ ขึ้นมาหาเสียงสูง แล้วย้อนจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ โดยมีวรรคที่ 4 เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงลา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ของบันไดเสียงฟา จะเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวเอง จากนั้นเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่มายังโน้ตเสียงมี ในวรรคตอบห้องแรกของประโยคที่ 4 ซึ่งโน้ตเสียงมี ในห้องนี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและมี เสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงให้เป็นไปอย่างกลมกลืน จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด โดยเริ่มทำนองด้วยเสียงเร ในประโยคที่ 5 อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 ดังจะแสดงสัญลักษณ์

○ ให้เห็นชัดเจนดังนี้

ประโยคที่ 4

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

ประโยคที่ 5

- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 6 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่จากห้องแรกด้วยเสียงซอล อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 5 ซึ่งเป็นบันไดเสียงโด จากต่ำขึ้นไปหาสูง และเคลื่อนที่ย้อนกลับลงมาเสียงต่ำไปยังเสียงมี ในห้องที่ 7 และ 8 ซึ่งเป็นโน้ตเสียงรองจากบันไดเสียงฟา ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด โดยในวรรคตอบของประโยคที่ 6 ปรากฏเสียงมี ในห้องที่ 4 ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคอันเป็นเสียงขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงโด และทำนองเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงมีในประโยคที่ 7 ในเสียงแรกอันเป็นเสียงขั้นที่ 3 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

○

ประโยคที่ 6

- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

ประโยคที่ 7

- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่7 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโดโดยทำนองเริ่มจากห้องแรกของประโยคที่ 7 ด้วยเสียงมี อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ของบันไดเสียงโด ทำนองเคลื่อนที่จากต่ำขึ้นไปหาสูงในวรรคถาม และเคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำในวรรคตอบไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงลูกตกปลายวรรคอันเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากนั้นทำนองเคลื่อนที่รองรับในวรรคถามของประโยคที่ 8 ห้องแรกด้วยเสียงซอลซึ่งเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ของบันไดเสียงฟาดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 7

- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

ประโยคที่ 8

ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 8 ในวรรคตอบ ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยเริ่มทำนองเพลงจากประโยคที่ 8 ห้องแรกในวรรคถามคือเสียงซอล อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ในบันไดเสียงฟาโดยเคลื่อนที่จากเสียงต่ำไปยังเสียงสูงที่เสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม การเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟา ไปบันไดเสียงโดในวรรคตอบ เป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงโดยวรรคตอบปรากฏเสียงมี ในห้องแรกของวรรคตอบ ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงสุดท้ายของวรรค คือเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 ของบันไดเสียงโด ถึงแม้จะมีเสียงฟา ปรากฏในห้องที่ 2 เสียงฟา มิได้เป็นเสียงหลักในบันไดเสียงหากแต่เป็นเสียงรองคือเสียงขั้นที่ 4 ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 8

ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 11 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ซึ่งได้เริ่มดำเนินทำนองในห้องแรกในวรรคถามด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูง ไปยังเสียงเร ในเสียงสุดท้ายของวรรคถาม โดยวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ในบันไดเสียงเดียวกันจากสูงไปหาต่ำไปยังเสียงสุดท้ายของวรรคตอบคือเสียงฟา ซึ่งเสียงฟา นี้เป็นโน้ตเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟา โดยมี

ประโยคที่ 12 วรรคถามเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงลา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงฟา และเป็นเสียงแรกของประโยคที่ 12 วรรคถาม ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 11

- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 12

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

จากการวิเคราะห์บันไดเสียงพบว่ามีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6 ซึ่งพบในเพลงสารถี ท่อน 2 ที่ลงจบในบันไดเสียงขั้นที่ 6 ของบันไดเสียงฟาเหมือนกัน

ในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงหนึ่งไปอีกบันไดเสียงหนึ่งจะต้องมีวรรคเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น โดยแบ่ง

เป็น 12 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 2	- X X X	X X X X	X X - X	X X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 3	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 4	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X
ประโยคที่ 5	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 7	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 8	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X	- X X X	- X - X
ประโยคที่ 9	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 10	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
ประโยคที่ 11	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 12	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น แบ่งเป็น 24 วรรค

วรรคที่ 1	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 2	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 3	- X X X	X X X X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 4	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 5	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 6	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 7	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 8	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X
วรรคที่ 9	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 11	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 12	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 13	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 14	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 15	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	วรรคที่ 16	- X - X	- X X X	- X X X	- X - X
วรรคที่ 17	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 18	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 19	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 20	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
วรรคที่ 21	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 22	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 23	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 24	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- X X X	- X - X	X X - X	X X - X
แบบที่ 2	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 3	- X X X	X X X X	X X - X	X X - X
แบบที่ 4	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
แบบที่ 6	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
แบบที่ 7	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
แบบที่ 8	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X
แบบที่ 9	- X - X	X X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	X X X X X	- X - X	- X - X	- X X X
แบบที่ 11	- X - X	- X X X	- X X X	- X - X
แบบที่ 12	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 13	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 14	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 15	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 15 รูปแบบ
รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น
รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นรูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นรูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 4,10,12,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วยรูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถามรูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 7,23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้นรูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 8,24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนตอบและลงจบของเพลงรูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 9,11,13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก และยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ประพันธ์เพราะรูปแบบกระสวนจังหวะที่ 9 นี้ยังพบในเพลงระบำปรีดิ์เปรมวานร ซึ่งผู้ประพันธ์ได้ประพันธ์เอาไว้ให้กับวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี
รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักรูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักรูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 17 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นรูปแบบที่ 13พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 18 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 14พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 19,20,21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นรูปแบบที่ 15พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

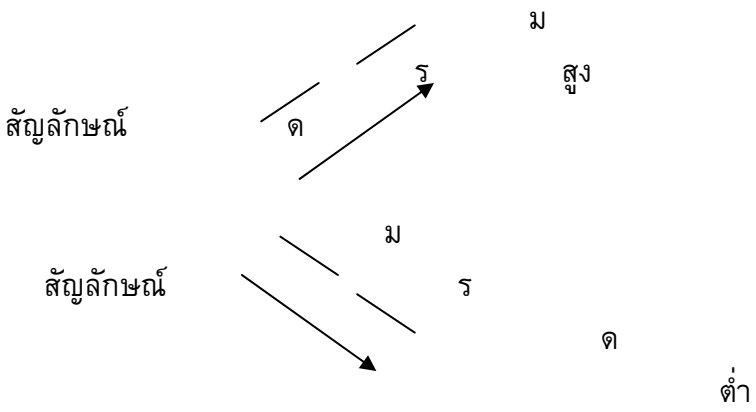
ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

2. พบว่ามีการใช้กระสวนจังหวะเดียวกันต่อเนื่องกันถึง 3 ประโยค คือ ประโยคที่ 5 – 7 ในเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

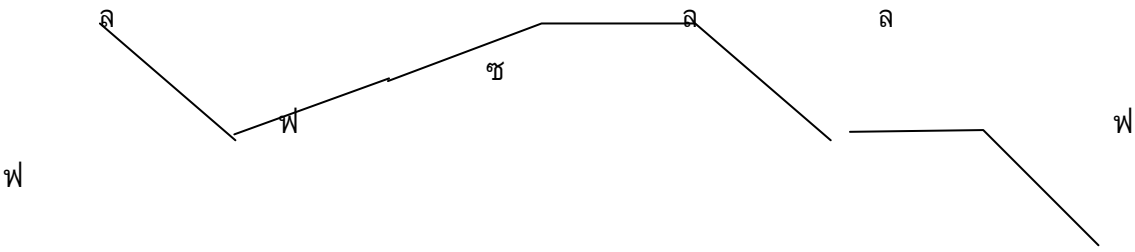
ประโยคที่ 1

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ล	ฟ	ซ	ล	ล	ฟ	ฟ	ร

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถาม เริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลาซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยมีเสียงมีเป็นตัวเชื่อมและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อ ไปนี้

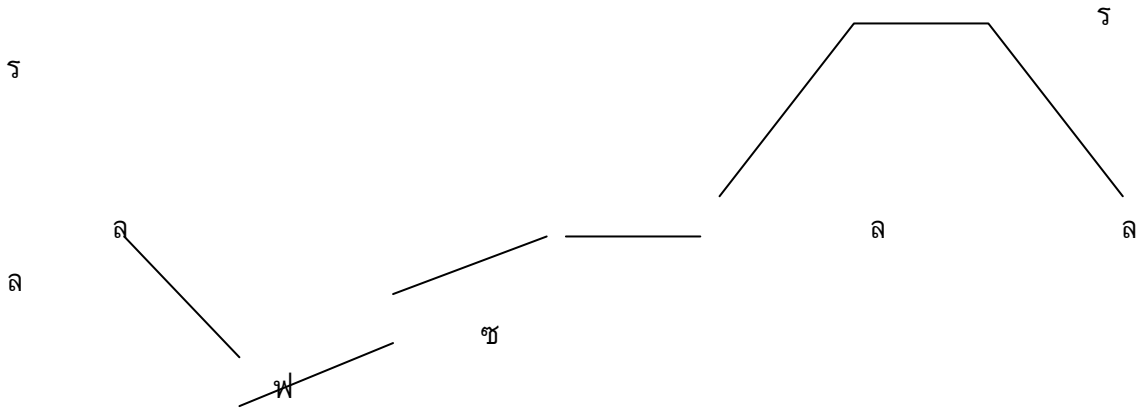
ประโยคที่ 2

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล

โครงสร้าง

ล	ฟ	ซ	ล	ล	ร	ร	ล

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้าง ดังนี้

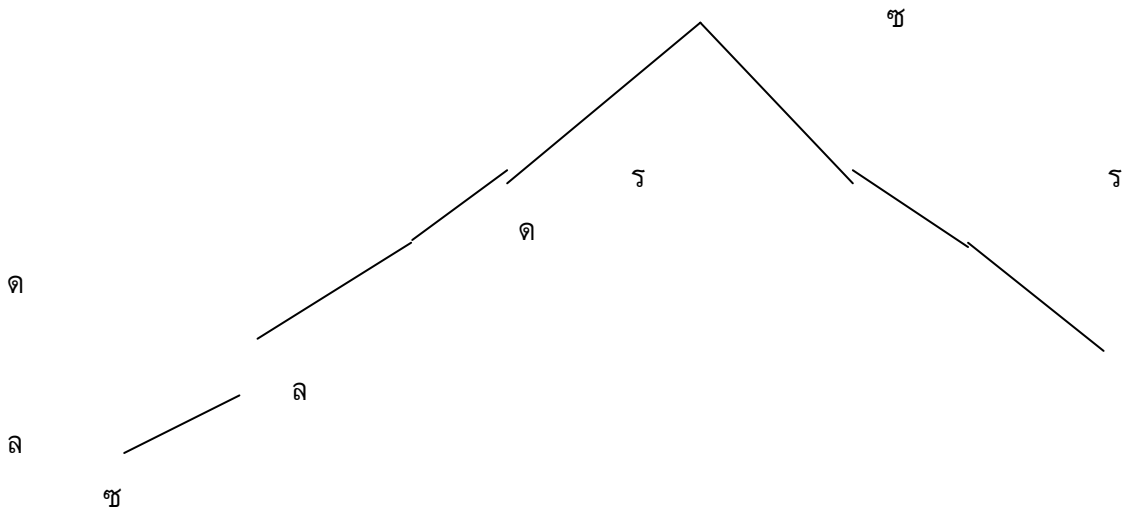
ประโยคที่ 3

- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล

โครงสร้าง

ซ	ล	ด	ร	ซ	ร	ด	ล

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยลูกตกห้องแรกคือเสียงซอลอันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค และยังเป็นเสียงเดียวกันกับเสียงเริ่มแรกของห้องเพลงที่ 1 ของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงสูงเคลื่อนต่ำลงไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตาม โครงสร้างดังต่อไปนี้

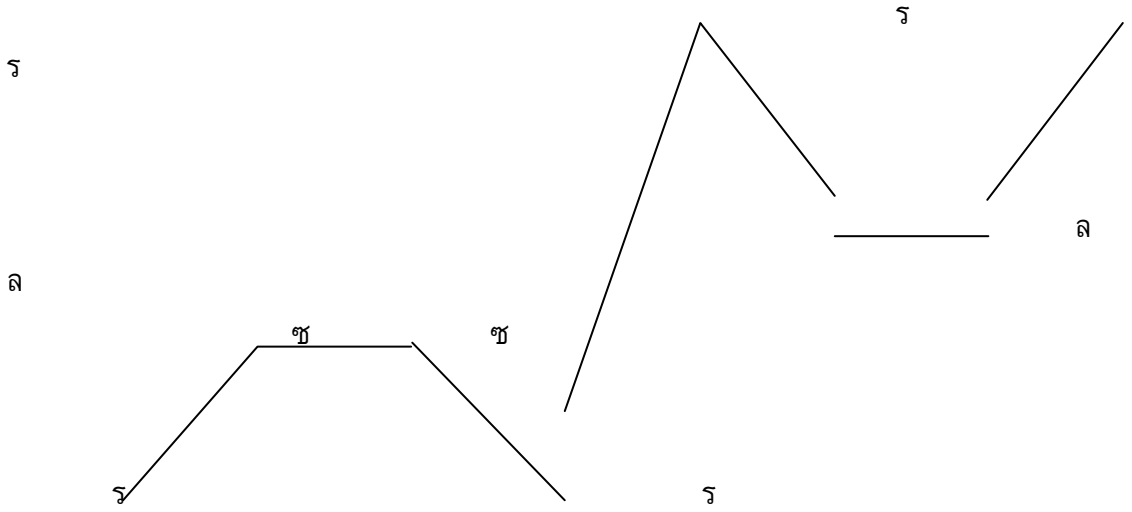
ประโยคที่ 4

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ร	ร	ล	ล	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงเคลื่อนต่ำลงไป แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

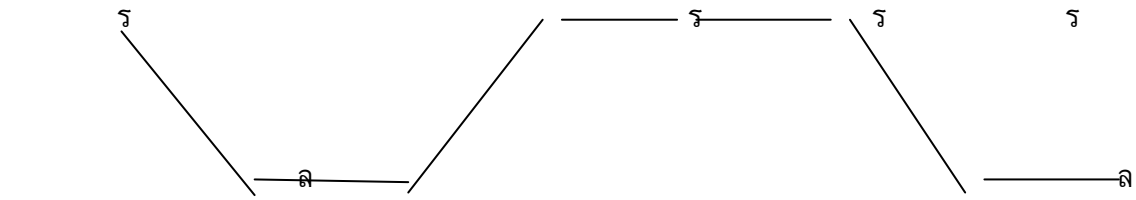
- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

โครงสร้าง

ร	ล	ล	ร	ร	ร	ล	ล

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เป็นเสียงที่รองรับจากประโยคที่ 4 ในห้องที่ 5 คือเสียงฟา

เป็นตัวบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟา เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำ และกลับไปสูงผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

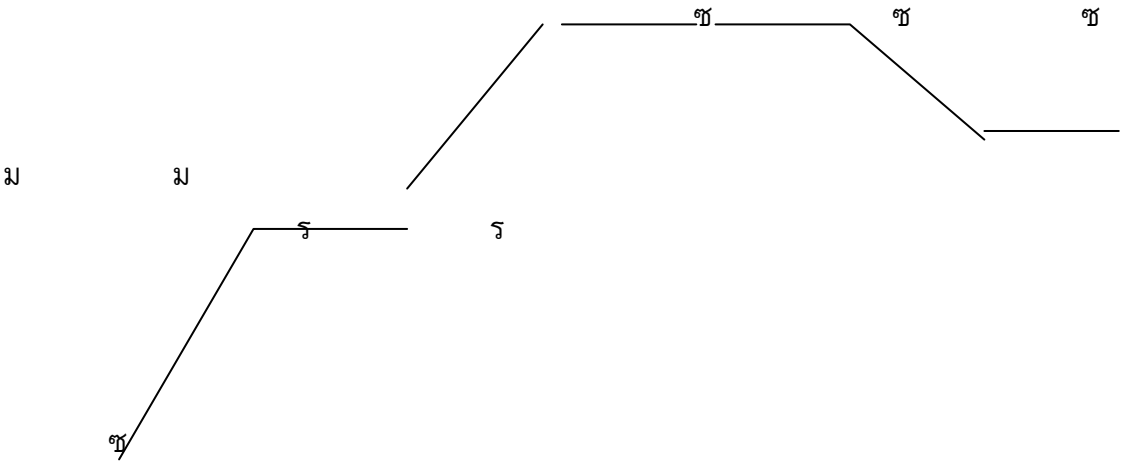
ประโยคที่ 6

- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ต่ำลง แล้วย้อนกลับเคลื่อนสูงขึ้นผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นวรรคสุดท้ายของวรรคถาม และตรงกับเสียงขึ้นต้นของโน้ตตัวแรกของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปเสียงมี ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง และเป็นตัวเชื่อมทำนอง แล้วยังเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

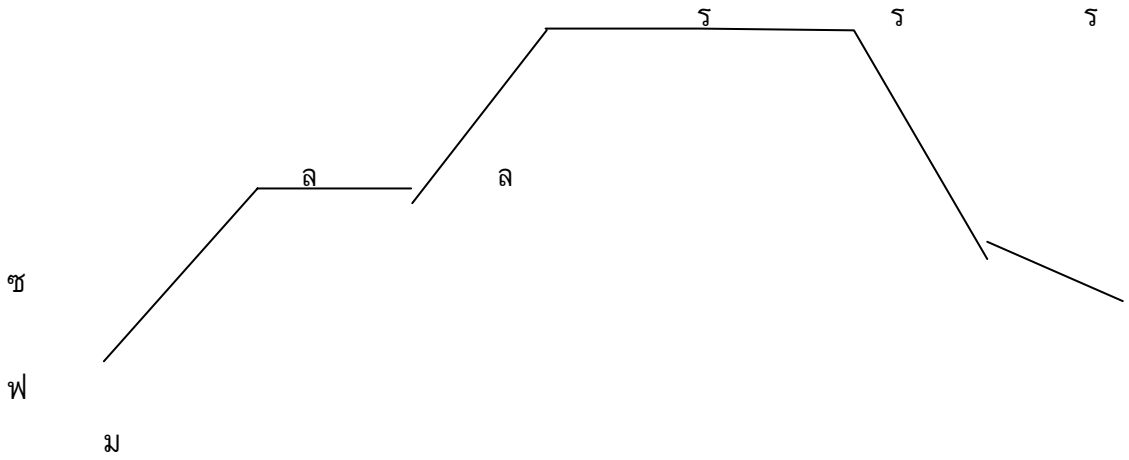
ประโยคที่ 7

- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

โครงสร้าง

ม	ล	ล	ร	ร	ร	ล	ฟ

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังบันไดเสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง และเป็นตัวเชื่อมทำนองแล้วยังเป็น ลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 8

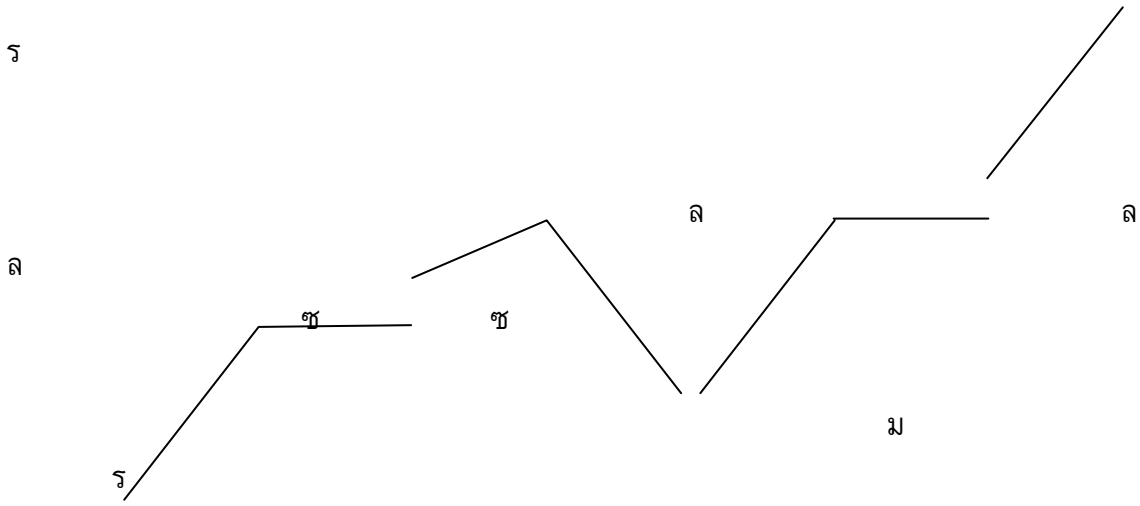
ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ล	ม	ล	ล	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกัน

ไปยังเสียงลา อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยโน้ตเสียงมี ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง และเป็นตัวเชื่อมทำนอง และเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อ ไปนี้

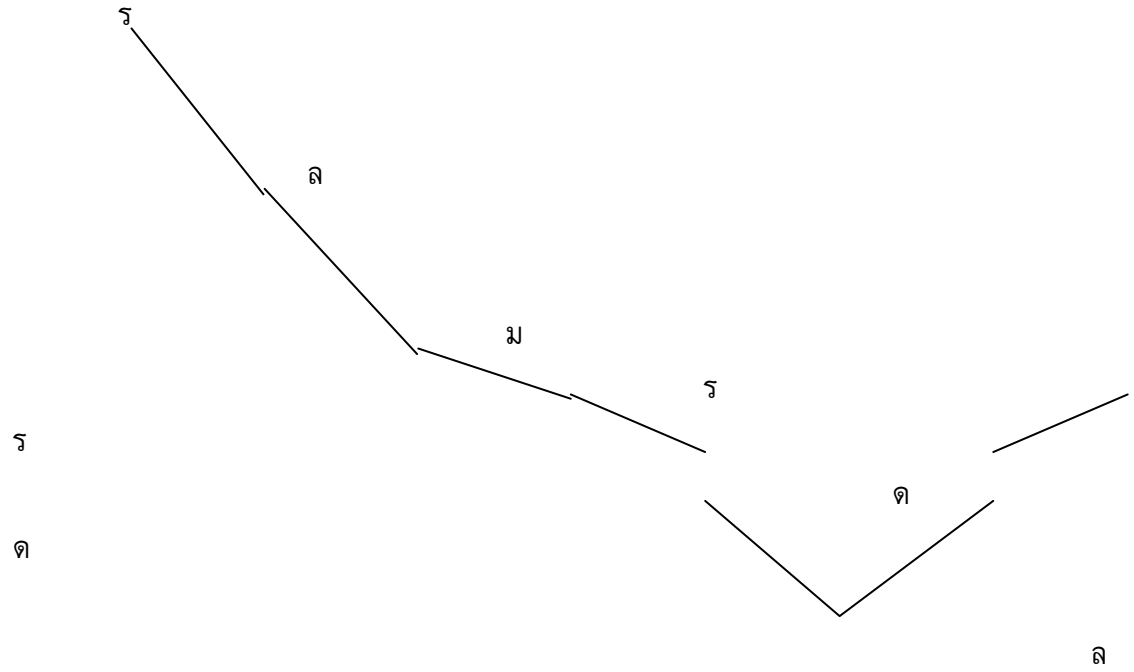
ประโยคที่ 9

- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร

โครงสร้าง

ร	ล	ม	ร	ด	ล	ด	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะทำนองกระชั้น ไปยังเสียงเรซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยทำนองกระชั้น เคลื่อนที่ลงต่ำแล้วย้อนไปสูงไปยังเสียงเรซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

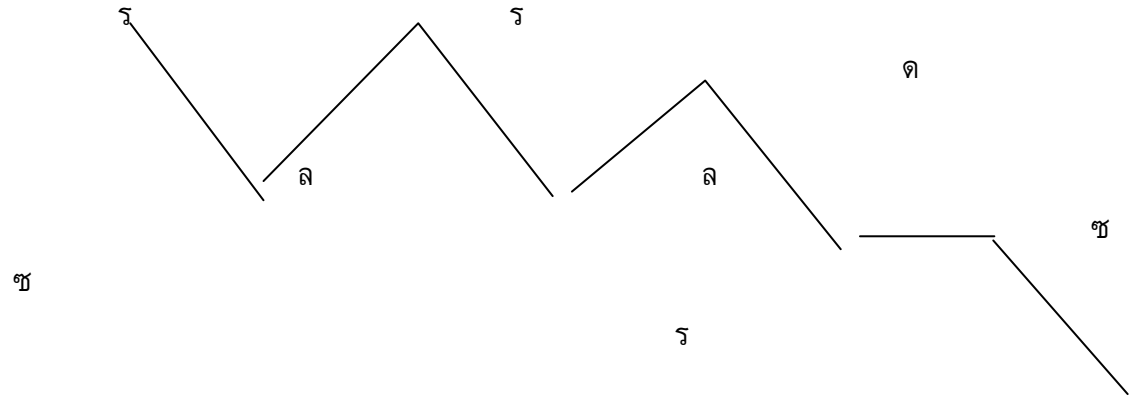
ประโยคที่ 10

- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร

โครงสร้าง

ร	ล	ร	ล	ด	ซ	ซ	ร

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันที่เสียงลา จากนั้นร้อยเรียงทำนองขึ้นสูงตกที่เสียง และย้อนลงต่ำไปตกยังเสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม ทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

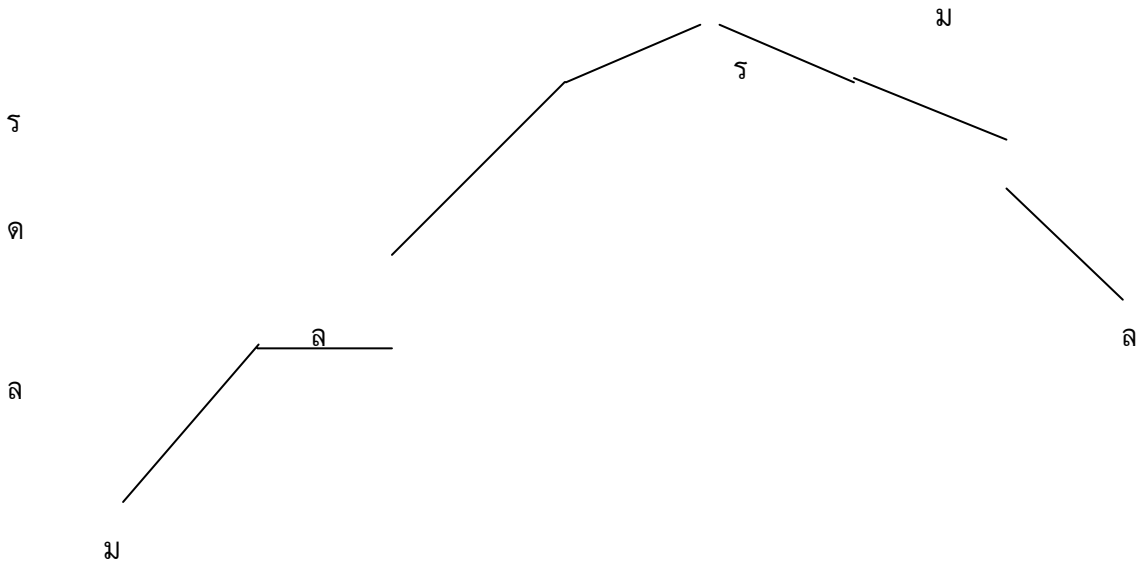
ประโยคที่ 11

- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ม	ล	ล	ร	ม	ร	ด	ล

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเรและเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่จากสูงไปยังต่ำผ่านไปยังเสียงลา อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 12

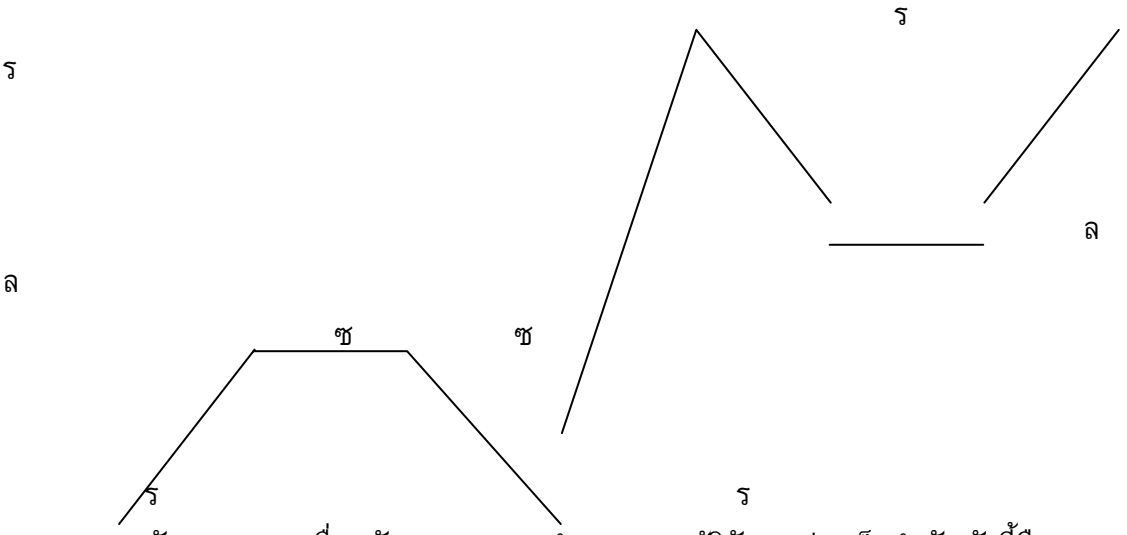
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ร	ร	ล	ล	ร

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนิน

ทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูง แล้วกลับไปต่ำที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ซึ่งในวรรคตอบนี้ เป็นทำนองเด่นของท่อนเพลงที่แสดงการจบท่อนและแสดงให้เห็นว่าเป็นการจบท่อนเพลงที่สมบูรณ์เพราะโน้ตตัวสุดท้ายของท่อนเพลงไปตรงกับโน้ตเสียงสุดท้ายของประโยคที่ 1 คือเสียงเร ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม
8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

1.วิธีการประพันธ์

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงศึกบางระจัน 2 ชั้นเที่ยวพื้น แล้วประพันธ์ทำนองโดยการเปลี่ยนทำนองให้เป็นทำนองใหม่ ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ประโยคที่ 1

- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- - - -	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

- - - -	- ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ล ท ด ร	ท ด ร ม	ร ด ท ล
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด – ล

ประโยคที่ 3

- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล
- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 4

- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด – ร

ประโยคที่ 5

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล
- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

ประโยคที่ 6

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	- - ร ม
- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ
- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ – ฟ

ประโยคที่ 8

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร
ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร

ประโยคที่ 10

- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- ด - ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- - - -
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร

ประโยคที่ 11

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 12

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ด - ร
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบว่าลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคไม่ตรงกับลูกตกของเที่ยวเปลี่ยนเสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจน ยิ่งขึ้นจึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละวรรคดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับเที่ยวเปลี่ยน

เที่ยวพื้น		**เที่ยวเปลี่ยน**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกวรรคที่**	**เสียง**
1	ล	1	ล
2	ร	2	ร
3	ล	3	ล
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ล	6	ล
7	ร	7	ซ
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
เที่ยวพื้น		**เที่ยวเปลี่ยน**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกวรรคที่**	**เสียง**
10	ล	10	ล
11	ซ	11	ซ
12	ม	12	ม
13	ร	13	ร
14	ฟ	14	ฟ
15	ล	15	ล
16	ร	16	ร
17	ร	17	ร
18	ร	18	ร
19	ล	19	ล

20	ร	20	ร
21	ร	21	ร
22	ล	22	ล
23	ร	23	ร
24	ร	24	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 12 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 8 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 8 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกตรงกัน คือ วรรคที่ 1,2,3,4,5,6,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23 และ 24 และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 7 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ตกเสียง เร แต่เที่ยวเปลี่ยน ตกเสียง ซอล ที่พบลูกตกในวรรคที่ 7 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์ มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลง มีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงไปตกที่เสียง เร ซึ่งเป็นลูกตกเดิมของเที่ยวพื้น ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ ◯ แสดงดังนี้

เที่ยวเปลี่ยน วรรคที่ 7	- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ
เที่ยวพื้น วรรคที่ 7	- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยน ซึ่งมีทั้งหมด 12 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 3 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 5 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 6 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 7 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 9 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 10 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 11 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงฟา

- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- - - -	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

ในประโยคที่ 1 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 2บันไดเสียงฟา

- - - -	- ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ล ท ด ร	ท ด ร ม	ร ด ท ล

ในประโยคที่ 2 พบเสียงมี และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันแต่โน้ตเสียงมี และเสียงที นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที และเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงฟา

- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงมี และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี และเสียงที นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล

ในประโยคที่ 5 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงฟา

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	- - ร ม

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- - - -	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงฟา

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร

ในประโยคที่ 8 นี้ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 9 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันในประโยคนี้มีการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ซึ่งผู้ประพันธ์ได้ร้อยเรียงทำนองจากประโยคที่ 8 เชื่อมมายังประโยคที่ 9 ให้เป็นไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กันจึงทำให้การดำเนินทำนองเป็นไปอย่างราบรื่นไม่สะดุดโดยใช้โน้ตในกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันมาเชื่อมทำนอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวเองโดยไม่รู้ตัว

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- ด - ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- - - -

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงโด

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

ในประโยคที่ 11 ไม่พบโน้ตจร ในประโยคนี้

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงฟา

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ด - ร

ในประโยคที่ 12 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 2 จากบันไดเสียงฟา ในวรรคตอบเป็นบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 3 เนื่องจากในประโยคที่ 2 ทำนองเพลงจะอยู่ในบันไดเสียงฟา ซึ่งได้ดำเนินทำนองเพลงในห้องที่2ด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่ลงต่ำ แล้วกลับย้อนเคลื่อนที่ไปเสียงสูง ไปยังเสียงลาซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในวรรคถาม และเริ่มต้นในวรรคตอบด้วยเสียงซอลในห้องแรก เคลื่อนที่ไปยังเสียงทีและเสียงมีแล้วย้อนกลับไปเสียงที อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเสียงมี เป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้นที่ 7 และเสียงทีเป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้น 4 ในบันไดเสียงฟา ที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงขึ้น โดยมีประโยคที่ 3 เคลื่อนที่รองรับ ด้วยเสียงที ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 2

- - - -	- ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ล ท ด ร	ท ด ร ม	ร ด ท ล

ประโยคที่ 3

- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 3 จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ในประโยคที่ 4 เนื่องจากทำนองเพลงได้ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 3 โดยเริ่มทำนองจากเสียงที ซึ่งเป็นเสียงขั้นที่ 7 ของบันไดเสียงโด เคลื่อนที่จากต่ำ ขึ้นมาหาเสียงสูง แล้วย้อนจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ โดยมีวรรคตอบ เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงซอล อันเป็นโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงโด จากนั้นเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่มายังโน้ตเสียงที และเสียงฟา ตามลำดับ ซึ่งโน้ตเสียงที และเสียงฟา นี้ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและสะพานเชื่อมเสียง ซึ่งมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงให้เป็นไปอย่างกลมกลืน จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา โดยเริ่มทำนองด้วยเสียงมี ในประโยคที่ 4 อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นชัดเจนดังนี้

ประโยคที่ 3

- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 4

- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 4 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่จากห้องแรกด้วยเสียงมี อันเป็นโน้ตขั้นที่ 7 ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่ รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำขึ้นไปหาสูง ผ่านไปยังเสียงมีและเสียงที ซึ่งเป็นโน้ตจรของบันไดเสียงฟา ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด โดยในวรรคตอบของประโยคที่ 4 ปรากฏเสียงมีและเสียงทีอยู่ มีผลทำให้ประโยคที่ 5 เปลี่ยนเป็นบันไดเสียงโด ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 4

- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร

ประโยคที่ 5

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 6 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเริ่มจากห้องแรกของประโยคที่ 6 ด้วยเสียงซอล อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ของบันไดเสียงฟา ทำนองเคลื่อนที่ไปตกเสียงมีในวรรคตอบ ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค ซึ่งโน้ตเสียงมี ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและยังเป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 7 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 6

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	- - ร ม

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 7 ในวรรคตอบ ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยเริ่มทำนองเพลงจากประโยคที่ 7 ห้องแรกในวรรคถามคือเสียงเร อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ในบันไดเสียงโดโดยเคลื่อนที่จากเสียงสูงไปยังเสียงต่ำที่เสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบเสียงฟา ซึ่งเป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟาในประโยคที่ 8 จากนั้นวรรคถามของประโยคที่ 8 เคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงกลุ่มเดียวกันด้วยความกลมกลืน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ

ประโยคที่ 8

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 9 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ซึ่งได้เริ่มดำเนินทำนองในห้องแรกในวรรคถามด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 8 ห้อง สุดท้ายคือโด กับเร ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันซึ่งเสียงโดกับเสียงเรนี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟาในประโยคที่ 8 มาเป็นบันไดเสียงโดในประโยคที่ 9 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 8

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 12 โดยวรรคถามเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 11 ซึ่งยังเป็นบันไดเสียงโด ด้วยเสียงลา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงฟา และเป็นเสียงแรกของประโยคที่ 12 วรรคถาม ทำนองได้เคลื่อนตัวมาตกที่เสียงฟาซึ่งเสียงฟานี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงหลังจากนั้นทำนองเคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงเดียวกันเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวเองที่เป็นไปอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กันอันความสามารถของ ◯ ผู้ประพันธ์ ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 11

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

ประโยคที่ 12

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ด - ร

จากการวิเคราะห์บันไดเสียง ผู้วิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6

ในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงหนึ่งไปอีกบันไดเสียงหนึ่งจะต้องมีวรรคเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ2ชั้น เที่ยวเปลี่ยนโดยแบ่งเป็น 12 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 2	- - - -	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 4	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 6	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 7	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 8	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	- - - X	- X - -	- X - -	- X - X
ประโยคที่ 9	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 10	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 11	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 12	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 24 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X	วรรคที่ 2	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 3	- - - -	- X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 6	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 7	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 8	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 10	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 11	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 12	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 13	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 14	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 15	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	วรรคที่ 16	- - - X	- - X -	- X - -	- X - X
วรรคที่ 17	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 18	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 19	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 20	- X - X	X X X X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 21	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 22	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 23	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 24	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง (1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X
แบบที่ 2	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 3	- - - -	- X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 6	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 7	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
แบบที่ 8	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 9	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 10	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X
แบบที่ 11	- - - X	- - X -	- X - -	- X - X
แบบที่ 12	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 13	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 14	- X - X	X X X X	- X - X	- - - -
แบบที่ 15	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 15 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนอง ร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 8,23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม-ตอบ และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 9,11,13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบเพลงลูกล้อลูกขัดโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 10,12,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก และยังเป็นทำนองเด่นอัตรา 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนอีกด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ประพันธ์เพราะรูปแบบกระสวนจังหวะที่ 9 นี้ยังพบในเพลงประเภททะยอยซึ่งเป็นทำนองลูกล้อลูกขัดและลูกเลื่อมอีกด้วย

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก โดยใช้เป็นทำนองแบบลักจังหวะ

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 17,18,22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองสำหรับยืนเสียงโดยวิธีการกรอซึ่งใช้ร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 13พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 19 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 14พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 15พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นโดยจะอยู่ในวรรคตอบและยังเป็นลูกลงจบของบทเพลงด้วย

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

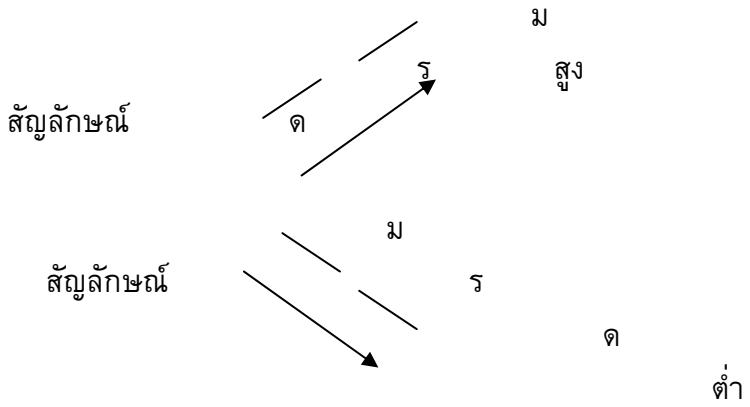
- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

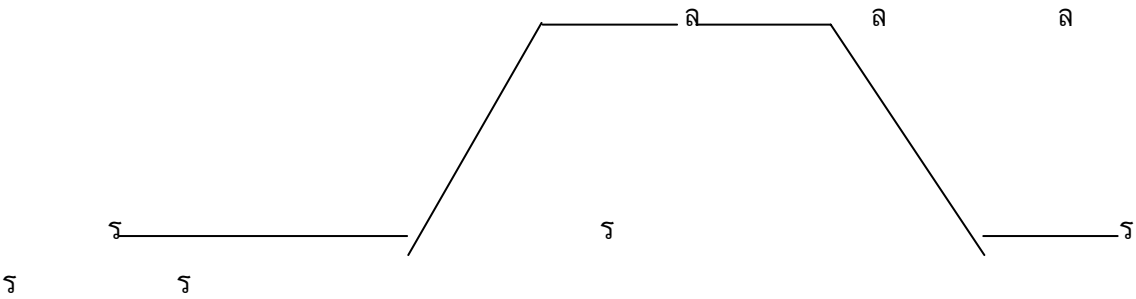
ประโยคที่ 1

- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- - - -	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ล	ล	ล	ร	ร

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลาซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

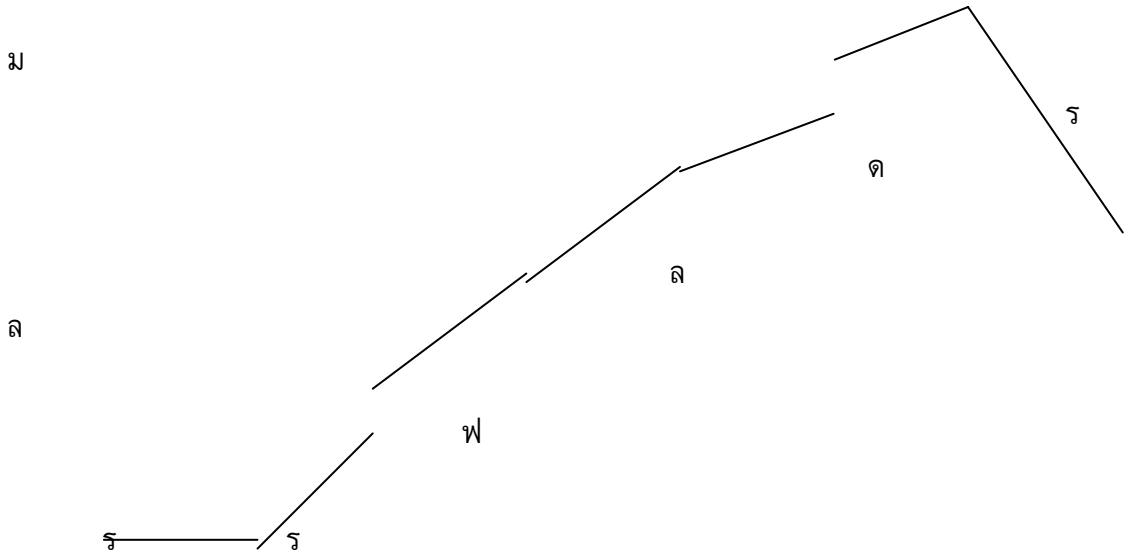
ประโยคที่ 2

- - - -	- ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ล ท ด ร	ท ด ร ม	ร ด ท ล

โครงสร้าง

ร	ร	ฟ	ล	ด	ร	ม	ล

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงโดแล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงมีแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงลาซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้ายโดยผ่านเสียงมีซึ่งเป็นโน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

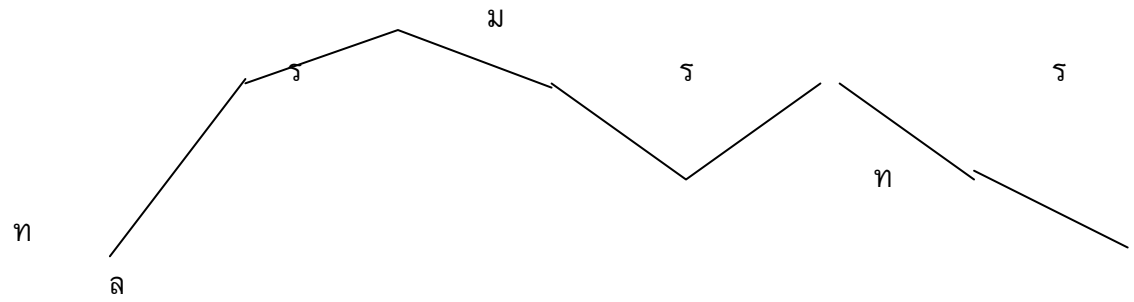
ประโยคที่ 3

- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ล	ร	ม	ร	ท	ร	ท	ล

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงเร แล้วเคลื่อนต่ำลงผ่านเสียงทีซึ่งเป็นโน้ตจรไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

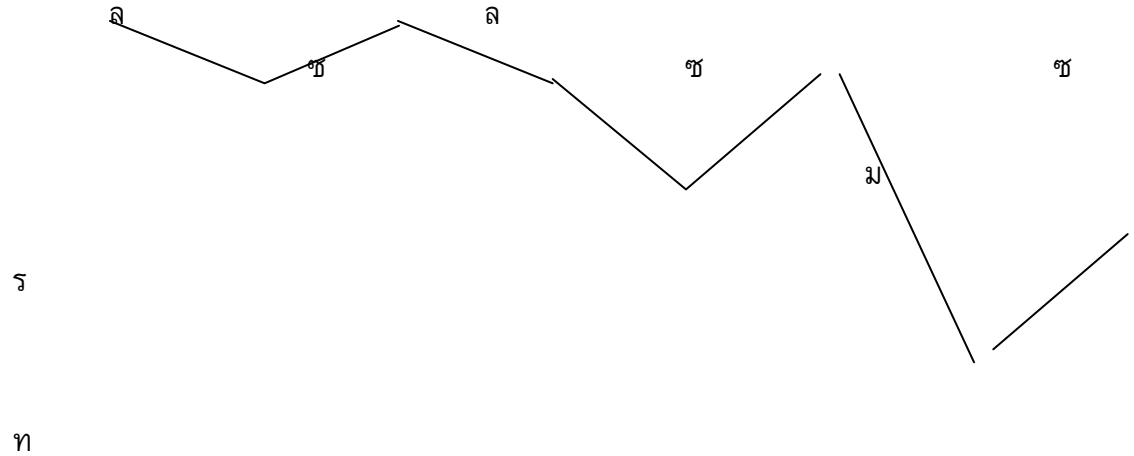
ประโยคที่ 4

- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ล	ซ	ล	ซ	ม	ซ	ท	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำแล้วย้อนไปขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงเคลื่อนต่ำลงไปแล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

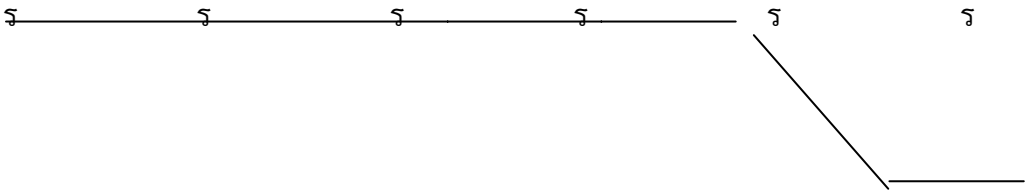
ประโยคที่ 5

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ร	ล	ล

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วลงต่ำผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

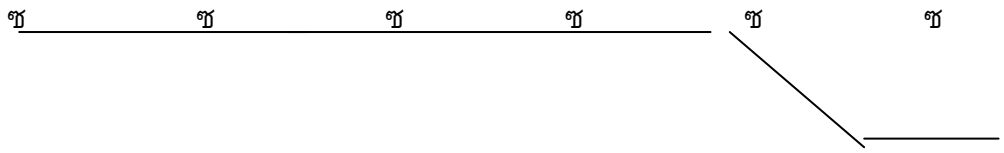
ประโยคที่ 6

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	- - ร ม

โครงสร้าง

ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วลงต่ำ ผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม และตรงกับเสียงขึ้นต้นของโน้ตตัวแรกของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปเสียงมี ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง และเป็นตัวเชื่อมทำนอง แล้วยังเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ม ม

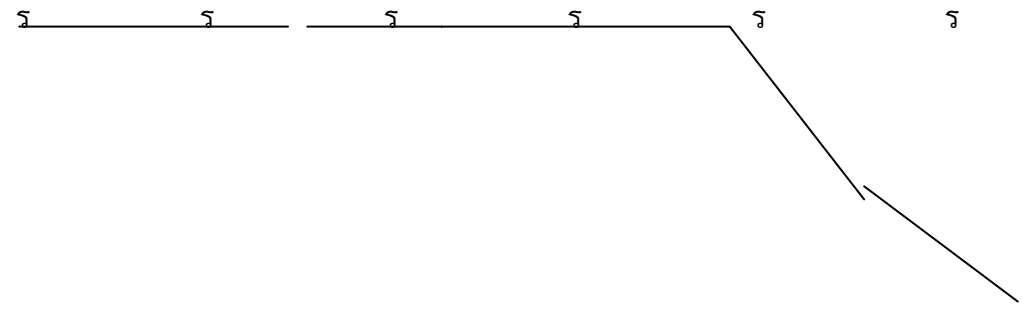
ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ร	ล	ฟ

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนไปในแนวเดียวกันผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังบันไดเสียงฟา ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมเสียงและมีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง แล้วยังเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ล

ฟ

ประโยคที่ 8

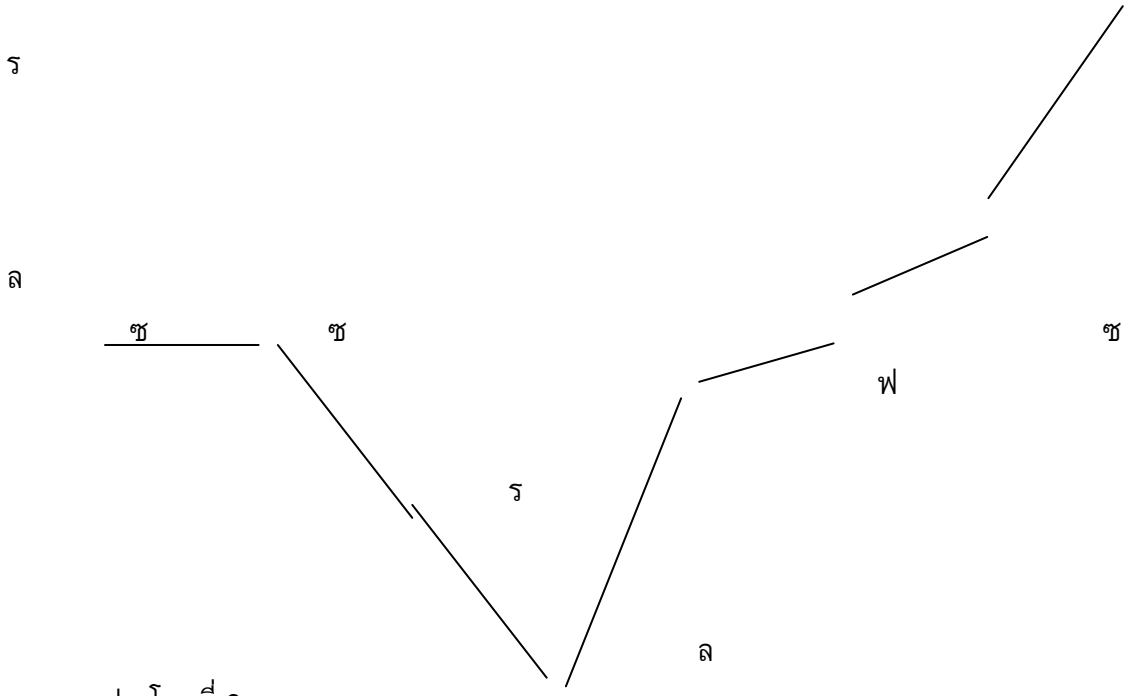
- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร

โครงสร้าง

ซ	ซ	ร	ล	ฟ	ซ	ล	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียง

เดียวกันผ่านไปยังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่ไปตกที่เสียงลา อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

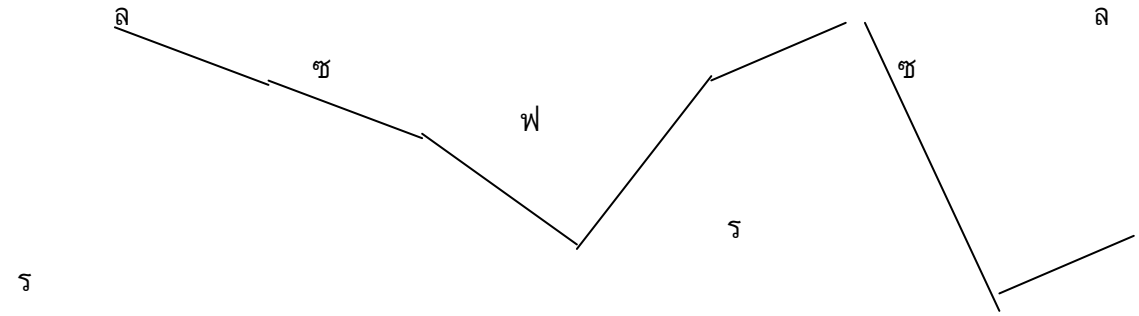
ประโยคที่ 9

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

โครงสร้าง

ล	ซ	ฟ	ร	ซ	ล	ด	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะลากเสียงยาวๆ ไปยังเสียงเรซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยทำนองเสียงยาวๆโดย เคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงลาแล้วย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงโดและย้อนสูงขึ้นไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

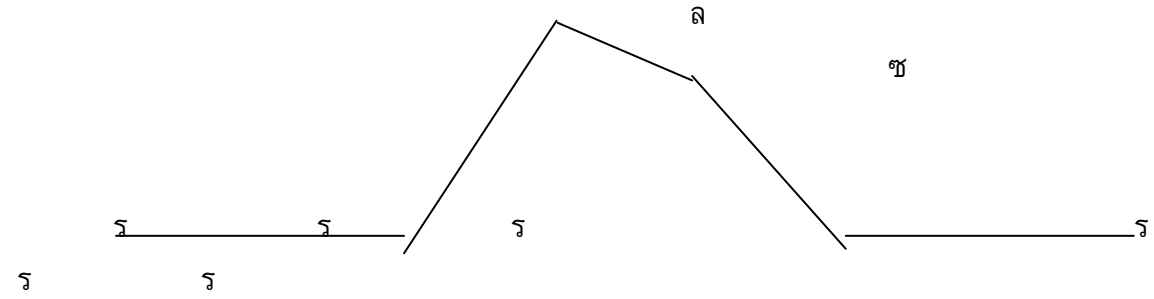
ประโยคที่ 10

- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- ด - ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- - - -

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ล	ซ	ร	ร	ร

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนสูงขึ้นไปที่เสียงลาซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

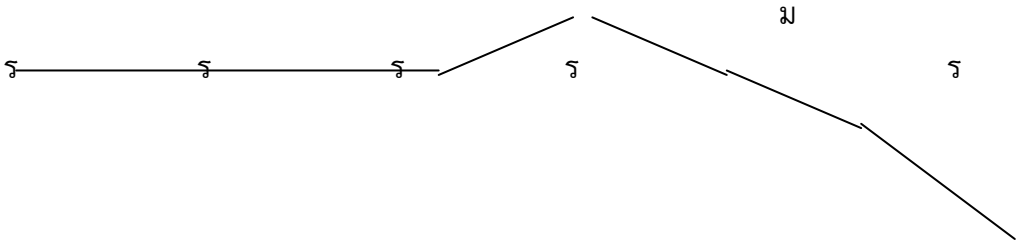
ประโยคที่ 11

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ม	ร	ด	ล

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนเป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่จากสูงไปยังต่ำผ่านไปยังเสียงลา อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

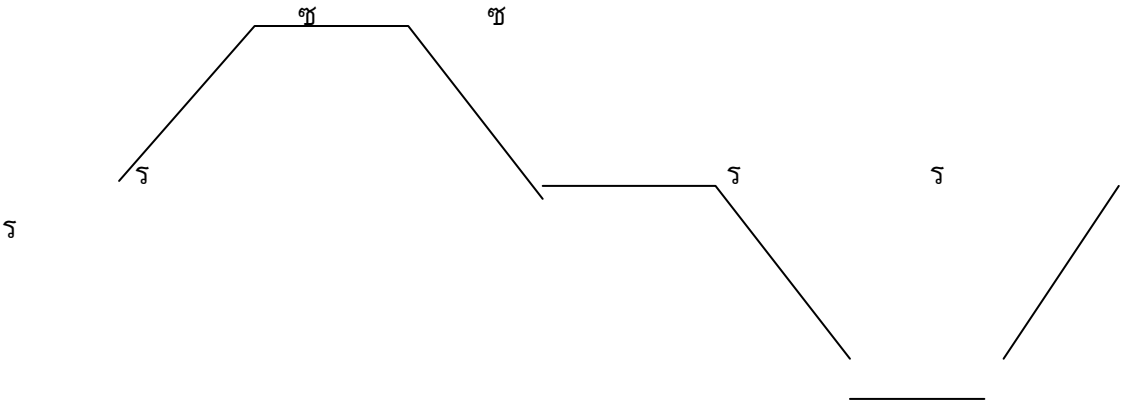
ประโยคที่ 12

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ร	ร	ล	ล	ร

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูง แล้วกลับลงต่ำไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงลาแล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ซึ่งในวรรคตอบนี้ เป็นทำนองเด่นของท่อนเพลงที่แสดงการจบท่อน และแสดงให้เห็นว่าเป็นการจบท่อนเพลงที่สมบูรณ์เพราะโน้ตตัวสุดท้ายของท่อนเพลงไปตรงกับโน้ตเสียงสุดท้ายของประโยคที่ 1 คือเสียงเร ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง

2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง

3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม

4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่

5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

1.วิธีการประพันธ์

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ได้ตบแต่งทำนองโดยการยืดเอาลูกตกของทำนองเพลงศึกบางระจัน 2 ชั้นเที่ยวพื้น แล้วประพันธ์ทำนองโดยการขยายทำนองเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัวโดยยึดลูกตกเป็นหลัก มีทั้งหมด 24 บรรทัดหรือ 24 ประโยค 48 วรรค ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับ 3 ชั้นเที่ยวพื้นดังนี้

โน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ล	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร
- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล
- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร
- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ
- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม
ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ
- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล
- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร – ร
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร
ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น (วรรค)

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น (ประโยค)

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ประโยคที่ 1

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล				
- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ล	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล

ประโยคที่ 2

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ				
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ประโยคที่ 3

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล				
- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร

ประโยคที่ 4

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด – ล				
- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล

ประโยคที่ 5

- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด – ร				
- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ประโยคที่ 6

- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล				
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ประโยคที่ 7

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร				
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

ประโยคที่ 8

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด – ร				
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร

ประโยคที่ 9

- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด - ร				
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร

ประโยคที่ 10

- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล				
- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 11

- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ - ซ				
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ

ประโยคที่ 12

- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม				
- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม

ประโยคที่ 13

- ม – ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด – ร				
ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

ประโยคที่ 14

- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ – ฟ				
ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

ประโยคที่ 15

ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล				
- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล

ประโยคที่ 16

- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร				
- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร

ประโยคที่ 17

- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร				
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร

ประโยคที่ 18

ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร				
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร – ร

ประโยคที่ 19

- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล				
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ประโยคที่ 20

- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร				
ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร

ประโยคที่ 21

- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร				
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร

ประโยคที่ 22

- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล				
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 23

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร				
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร

ประโยคที่ 24

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร				
ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น พบว่าลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ไม่ตรงกับลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นในแต่ละวรรคดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

อัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น		**อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ล	1	ล
2	ร	2	ร
3	ล	3	ร
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ล	6	ล
7	ร	7	ม
8	ร	8	ร

อัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น		อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกประโยคที่	เสียง
9	ร	9	ร
10	ล	10	ล
11	ซ	11	ซ
12	ม	12	ม
13	ร	13	ร
14	ฟ	14	ฟ
15	ล	15	ล
16	ร	16	ร
17	ร	17	ร
18	ร	18	ร
19	ล	19	ล
20	ร	20	ร
21	ร	21	ร
22	ล	22	ล
23	ร	23	ร
24	ร	24	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ในแต่ละประโยค มีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 8 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น พบมีเสียงของลูกตกตรงกัน คือวรรคและประโยคที่
1,2,4,5,6,8,9,10,11,12,13,14,15,
16,17,18,19,20,21,22,23 และ 24 และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 3 โดยเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น ตกเสียง ลา แต่ อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นประโยคที่ 3 ตกเสียง เร พบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 7 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นตกเสียง เร แต่ อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นประโยคที่ 7 ตกเสียงมี ที่พบลูกตกในวรรคที่3 และวรรคที่ 7 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะกลมกลืน ถ้าหากทำนองเพลงไปตกเสียงที่เป็นลูกตกเดิมของอัตราจังหวะ
2 ชั้นเที่ยวพื้น ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ ◯ แสดงดังนี้

ประโยคที่ 3

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล				
- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร

ประโยคที่ 7

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร				
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นซึ่งมีทั้งหมด 24 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 3 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 5 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 6 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 7 ฟ ซ ล X ด ร X

ประโยคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 9 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 10 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 11 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 13 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 14 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 15 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 16 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 17 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 18 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 19 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 20 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 21 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 22 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 23 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 24 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงฟา

- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ล	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล

ในประโยคที่ 1 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงฟา

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในประโยคที่ 2 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้นไม่ มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงฟา

- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4บันไดเสียงฟา

- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 5 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ในประโยคที่ 6 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงฟา

ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงที และเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความ กลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที และเสียงมีไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงฟา

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร

ในประโยคที่ 9 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ในประโยคที่ 10 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงฟา

- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 11 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงฟา

- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม

ในประโยคที่ 12 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงโด

ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

ในประโยคที่ 13 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงโด

ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

ในประโยคที่ 14 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงฟา

- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล

ในประโยคที่ 15 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงฟา

- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร

ในประโยคที่ 16 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 17 บันไดเสียงโด

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร

ในประโยคที่ 17 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 18 บันไดเสียงโด

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร – ร

ในประโยคที่ 18 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 19 บันไดเสียงโด

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ในประโยคที่ 19 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 20 บันไดเสียงโด

ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร

ในประโยคที่ 20 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 21 บันไดเสียงโด

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร

ในประโยคที่ 21 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 22 บันไดเสียงโด

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ในประโยคที่ 22 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน และยังมีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 23 บันไดเสียงฟา

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร

ในประโยคที่ 23 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 24 บันไดเสียงฟา

ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร

ในประโยคที่ 24 พบเสียงมี และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 4 จากบันไดเสียงฟา ในวรรคตอบเป็นบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 5 เนื่องจากในประโยคที่ 4 ทำนองเพลงจะอยู่ในบันไดเสียงฟา ซึ่งได้ดำเนินทำนองเพลงในห้องแรกด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่ลงต่ำ แล้วกลับย้อนเคลื่อนที่ไปเสียงสูง ไปยังเสียงลา แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในวรรคถาม และเริ่มต้นในวรรคตอบด้วยเสียงโดในห้องแรก เคลื่อนที่ไปยังเสียงมีแล้วไปตกที่เสียงลา ซึ่งเสียงมีเป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงฟา ที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงขึ้นโดยมีประโยคที่ 5 เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงซอลดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 4

- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล

ประโยคที่ 5

- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 7 เป็นบันไดเสียงฟาเนื่องจากทำนองเพลงได้ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 6 โดยเริ่มทำนองจากเสียงมี ซึ่งเป็นเสียงขั้นที่ 3 ของบันไดเสียงโด เคลื่อนที่จากต่ำ ขึ้นมาหาเสียงสูง แล้วย้อนจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ โดยมีวรรคตอบ เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงโด อันเป็นโน้ตขั้นที่ 1 ของบันไดเสียงโด จากนั้นในประโยคที่ 7 เคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่มายังโน้ตเสียง ฟาและเสียงที ตามลำดับ ซึ่งโน้ตเสียงทีและเสียงฟานี้ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและสะพานเชื่อมเสียงซึ่งมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงให้เป็นไปอย่างกลมกลืน จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียง ฟา โดยเริ่มทำนองด้วยเสียงโดในประโยคที่ 7 อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นชัดเจนดังนี้

ประโยคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ประโยคที่ 7

ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 8 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่จากห้องแรกด้วยเสียงฟา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 1 ในบันไดเสียงฟา โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำขึ้นไปหาสูง ผ่านไปยังเสียงมีซึ่งเป็นโน้ตจรของบันไดเสียงฟา ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด โดยในห้องที่ 3 ปรากฏเสียงมีอยู่ มีผลทำให้ประโยคที่ 9 เปลี่ยนเป็นบันไดเสียงโด ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 8

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร

ประโยคที่ 9

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 11 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 10 โดยทำนองเริ่มจากห้องแรกของประโยคที่ 10 ด้วยเสียงที อันเป็นโน้ตขั้นที่ 7 ของบันไดเสียงโด ทำนองเคลื่อนที่ไปด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกเสียงลาในวรรคตอบ ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคทำนองในวรรคที่ 11 เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงเร ผ่านไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นโน้ตจรและยังเป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 11 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 10

- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 11

- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล – ซ

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 12 ในวรรคตอบ ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยเริ่มทำนองเพลงจากประโยคที่ 12 ห้องแรกในวรรคถามคือเสียงมี อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ในบันไดเสียงฟาโดยเคลื่อนที่จากเสียงสูงไปยังเสียงต่ำที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบเสียงมีซึ่งเป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟาเป็นบันไดเสียงโดในประโยคที่ 13 จากนั้นวรรคถามของประโยคที่ 13 เคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงกลุ่มเดียวกันด้วยความกลมกลืนดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 12

- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม

ประโยคที่ 13

ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 14 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ซึ่งได้เริ่มดำเนินทำนองในห้องแรกในวรรคถามด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านเสียงทีกับเสียงฟา ซึ่งทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดในประโยคที่14 มาเป็นบันไดเสียงฟาในประโยคที่15ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 14

ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

ประโยคที่ 15

- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 17 โดยวรรคถามเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 16 ซึ่งยังเป็นบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงมี อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงโด และเป็นเสียงแรกของประโยคที่ 17 วรรคถามจากนั้นทำนองได้เคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวเองที่เป็นไปอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กันอันความสามารถของผู้ประพันธ์ ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 16

- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร

ประโยคที่ 17

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 22 จากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟา ในประโยคที่ 23 โดยวรรคถามเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงฟาซึ่ง

เสียงฟานี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงหลังจากนั้นทำนองเคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงเดียวกันในประโยคที่ 23 ซึ่งเป็นไปอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กันอันความสามารถของผู้ประพันธ์ ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 22

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 23

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร

จากการวิเคราะห์บันไดเสียง พบว่ามีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6

จากการวิเคราะห์บันไดเสียง ผู้วิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6

ในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงหนึ่งไปอีกบันไดเสียงหนึ่งจะต้องมีวรรคเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นโดยแบ่งเป็น 24 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 2	- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 4	- - - X	- - - X	- X - X	X X - X	- - - X	- - - -	- X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 6	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 7	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 8	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 9	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 10	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 11	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X

ประโยคที่ 12	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 13	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 14	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 15	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 16	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 17	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 18	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 19	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 20	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 21	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 22	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 23	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 24	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ3ชั้นเที่ยวพื้นแบ่งเป็น 48 วรรค

วรรคที่ 1	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 2	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 3	- X X X	X X X X	- X - X	- X X X	วรรคที่ 4	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 6	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 7	- - - X	- - - X	- X - X	X X - X	วรรคที่ 8	- - - X	- - - -	- X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 10	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 11	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 12	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 13	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 14	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 15	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 16	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 17	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	วรรคที่ 18	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 19	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 20	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 21	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 22	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 23	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X	วรรคที่ 24	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 25	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 26	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 27	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 28	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 29	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 30	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 31	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 32	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 33	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 34	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 35	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	วรรคที่ 36	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 37	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 38	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 39	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 40	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 41	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 42	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 43	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	วรรคที่ 44	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 45	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 46	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 47	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 48	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 2	- X - X	X X - X	X X - X	X X - X
แบบที่ 3	- X X X	X X X X	- X - X	- X X X
แบบที่ 4	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 6	- - - X	- - - X	- X - X	X X - X
แบบที่ 7	- - - X	- - - -	- X X X	X X X X
แบบที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 9	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X
แบบที่ 11	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 12	- X - X	- X - X	X X - X	X X - X
แบบที่ 13	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 14	X X - X	X X - X	X X - X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 14 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 6 ที่ในวรรคที่ 2,16,19,21,23,42 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 5,6,9,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 13 ที่ในวรรคที่ 11,12,13,14,25,26,27,28,37,38,39,40,47 กระสวนจังหวะ ในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนที่ทำให้ทำนองเด่นขึ้นในลักษณะเรียงทำนองและเป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 15,36,41,45 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลัก ส่วนมากจะใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 17,35,43 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 18,22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 20,24,44,46 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 13พบทั้งหมด 6 ที่ในวรรคที่ 29,30,31,32,33,34 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบ ที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย

รูปแบบที่ 14พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 48 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองที่ใช้ในการลงจบ

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

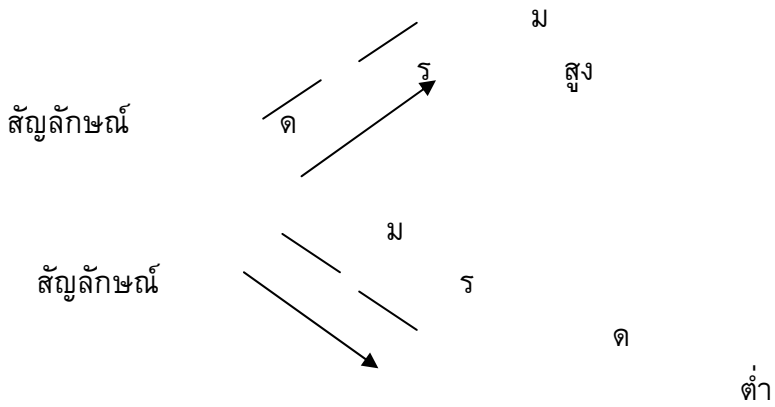
- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

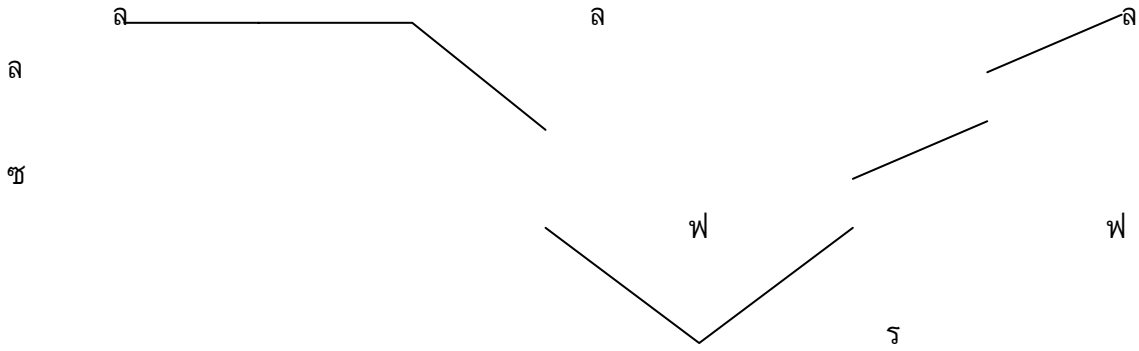
ประโยคที่ 1

- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล

โครงสร้าง

ล	ล	ล	ฟ	ร	ฟ	ซ	ล

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลาซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยมีเสียงมีเป็นตัวเชื่อมและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงลาซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

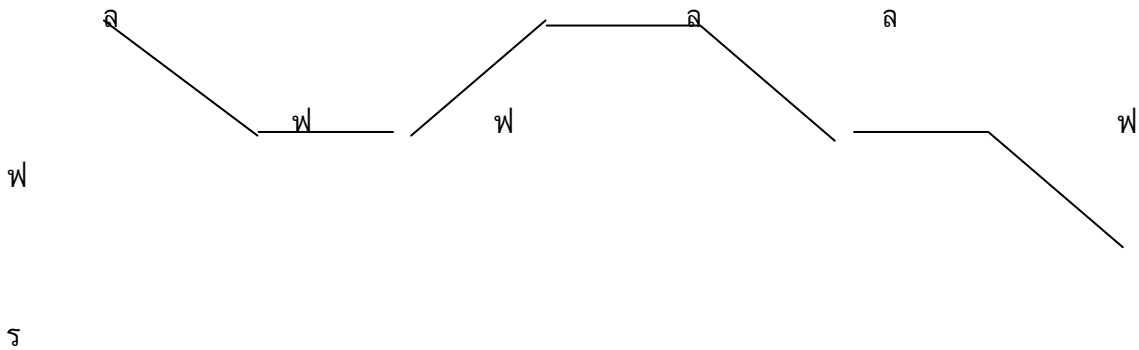
ประโยคที่ 2

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ล	ฟ	ฟ	ล	ล	ฟ	ฟ	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่จากสูงลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

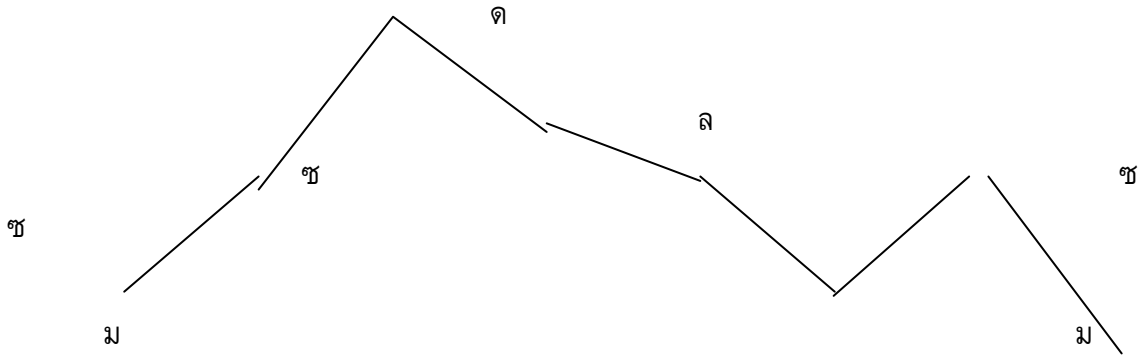
ประโยคที่ 3

- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร

โครงสร้าง

ม	ซ	ด	ล	ซ	ม	ซ	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงสูงเคลื่อนต่ำลงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไป

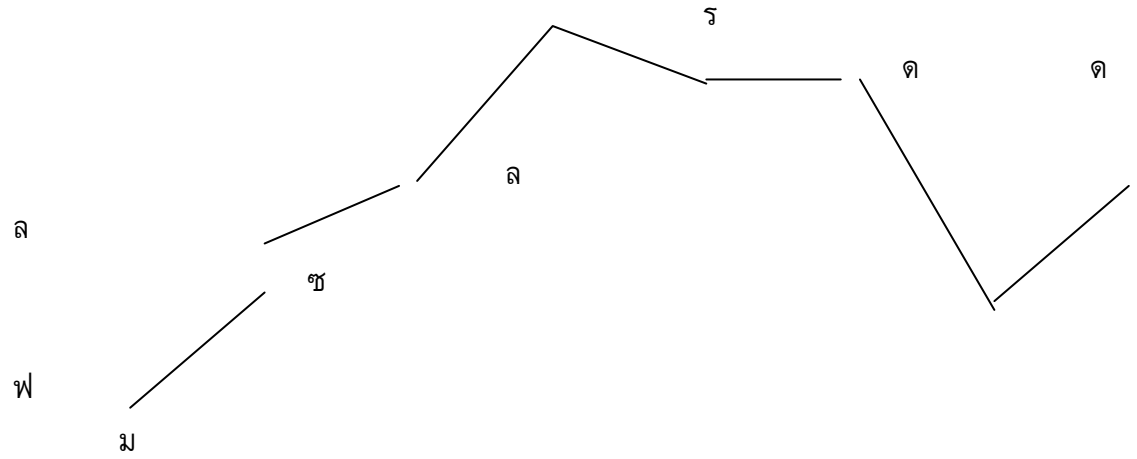
ประโยคที่ 4

- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล

โครงสร้าง

ม	ซ	ล	ร	ด	ด	ฟ	ล

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากต่ำไปหาสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถามจากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงเคลื่อนต่ำลงไปแล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

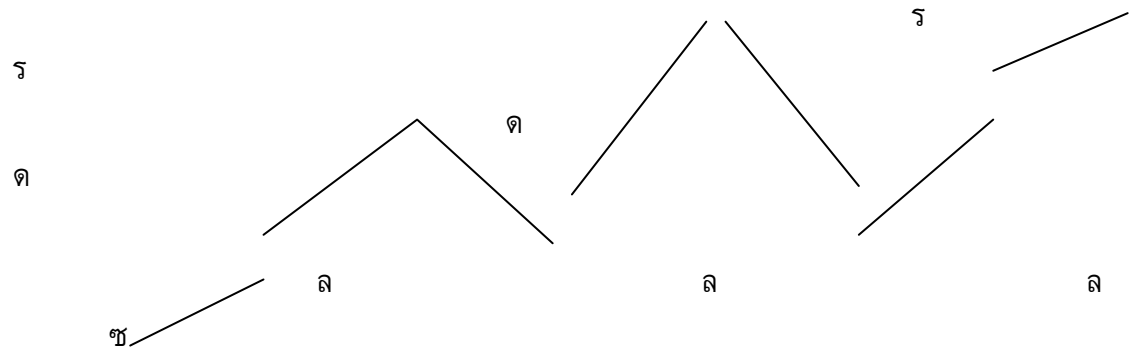
ประโยคที่ 5

- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร

โครงสร้าง

ซ	ล	ด	ล	ร	ล	ด	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วย้อนขึ้นสูงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

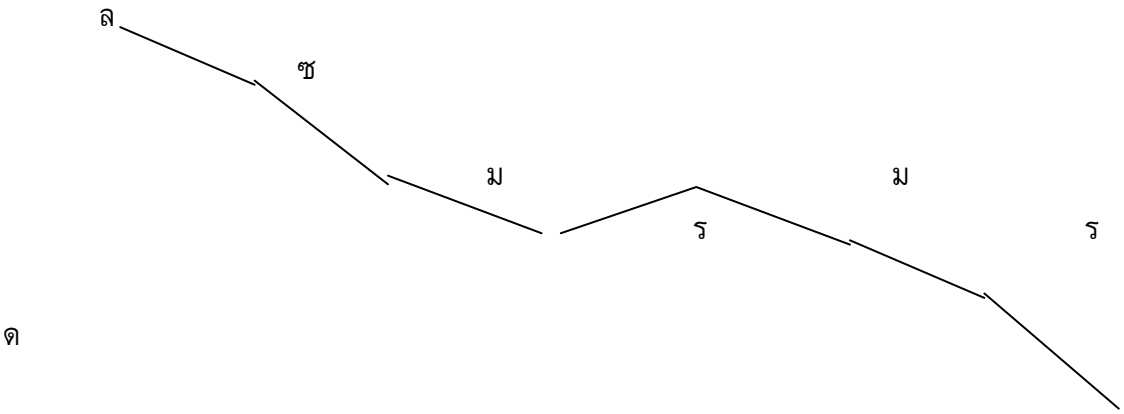
ประโยคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

โครงสร้าง

ล	ซ	ม	ร	ม	ร	ด	ล

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ลงต่ำ ผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถามจากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปเสียงมี ซึ่งเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงและเป็นตัวเชื่อมทำนอง แล้วลงต่ำไปตกที่เสียงลาในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

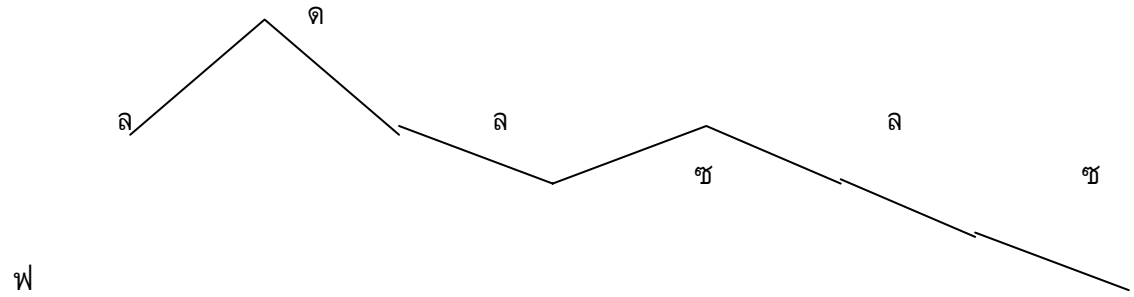
ประโยคที่ 7

ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

โครงสร้าง

ล	ด	ล	ซ	ล	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถามจากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี อันเป็นลูกตก สุดท้ายในวรรคตอบซึ่งเป็นสะพานเชื่อมเสียงแต่ไม่มีผลในการการเปลี่ยนบันไดเสียง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ฟ

ม

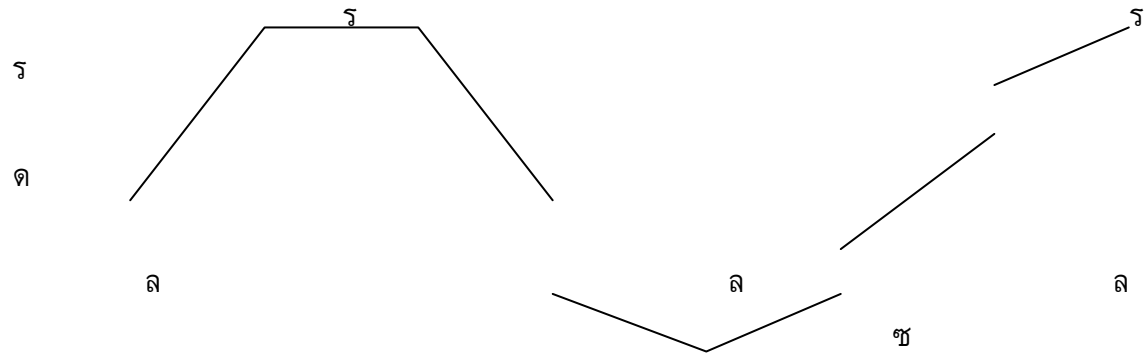
ประโยคที่ 8

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร

โครงสร้าง

ล	ร	ร	ล	ซ	ล	ด	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำไปด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงลา อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดัง ต่อไปนี้

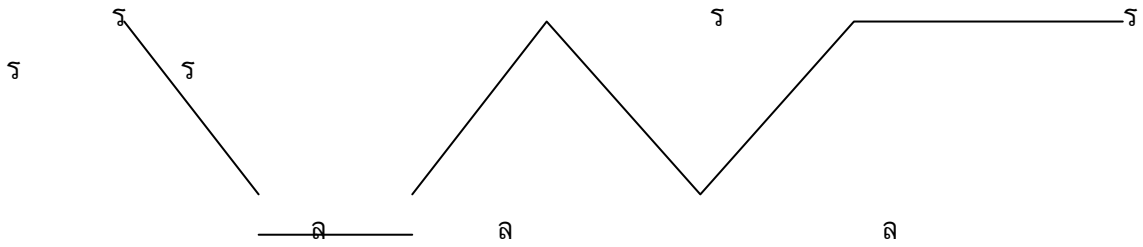
ประโยคที่ 9

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร

โครงสร้าง

ร	ล	ล	ร	ล	ร	ร	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเรซึ่งเป็นลูกตก สุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยทำนองยืนเสียงโดยเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเรซึ่งลูกตกในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

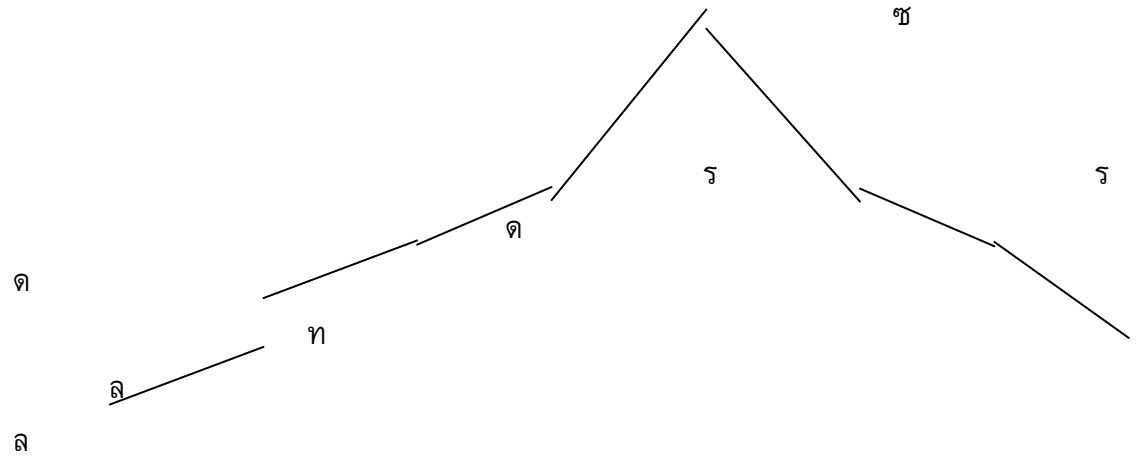
ประโยคที่ 10

- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

โครงสร้าง

ล	ท	ด	ร	ซ	ร	ด	ล

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนสูงขึ้นไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงลาซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

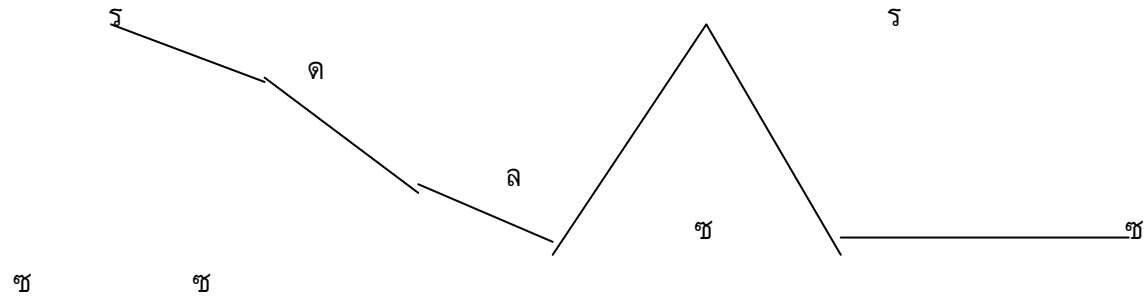
ประโยคที่ 11

- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ร	ด	ล	ซ	ร	ซ	ซ	ซ

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอลซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันผ่านไปยังเสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

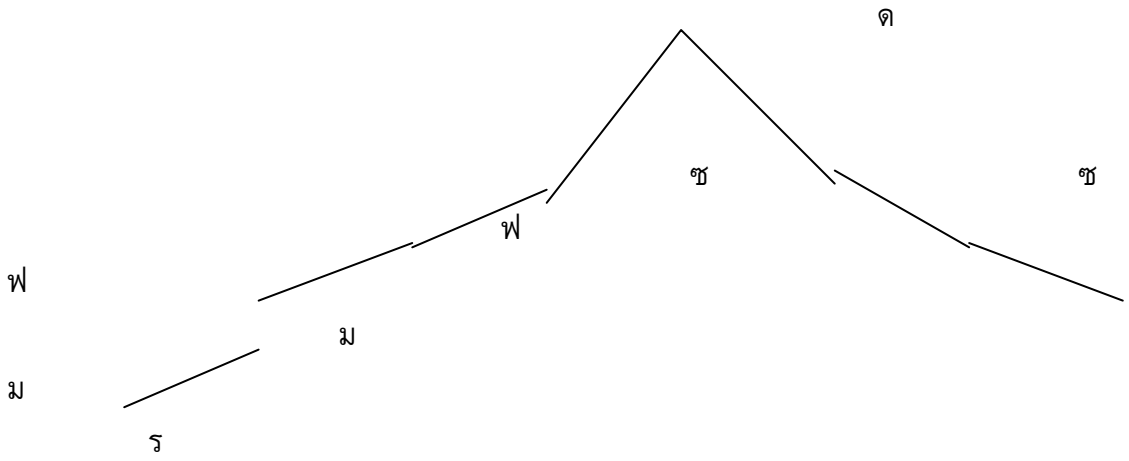
ประโยคที่ 12

- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม

โครงสร้าง

ร	ม	ฟ	ซ	ด	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูง แล้วกลับลงต่ำไปที่เสียงซอลซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ และมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

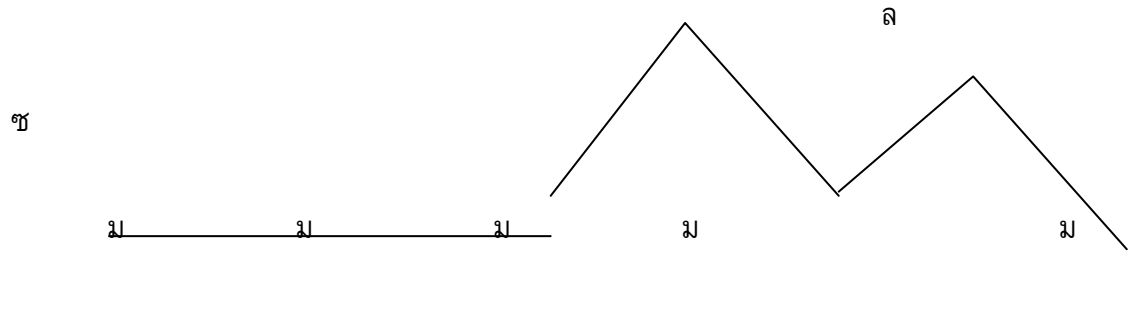
ประโยคที่ 13

ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

โครงสร้าง

ม	ม	ม	ม	ล	ม	ซ	ร

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมีอันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปในระดับเดียวกันไปที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

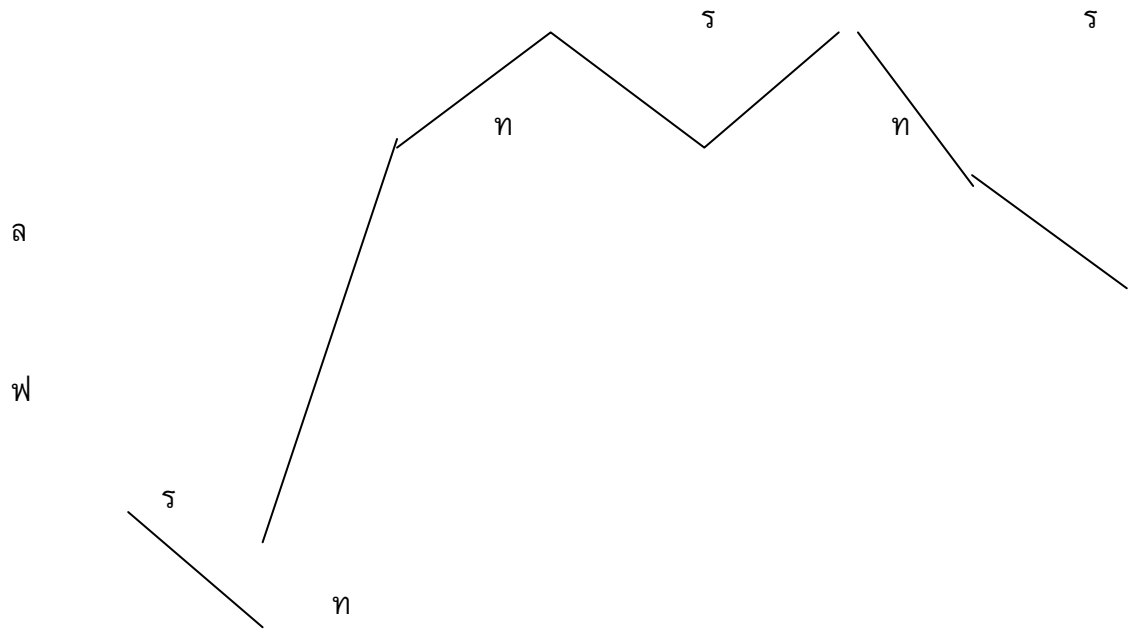
ประโยคที่ 14

ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

โครงสร้าง

ร	ท	ท	ร	ท	ร	ล	ฟ

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเรอันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงทีแล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

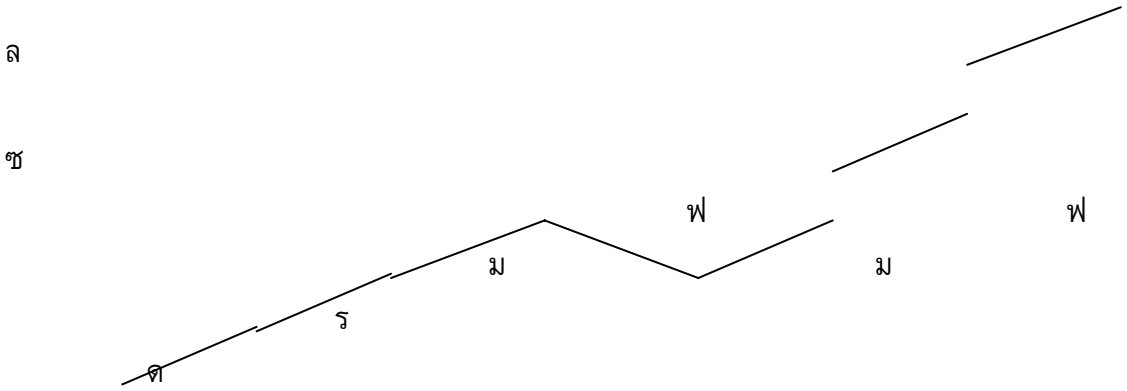
ประโยคที่ 15

- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล

โครงสร้าง

ด	ร	ม	ฟ	ม	ฟ	ซ	ล

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูง ไปที่เสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันย้อนลงต่ำแล้วขึ้นสูงในลักษณะขยักมาตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

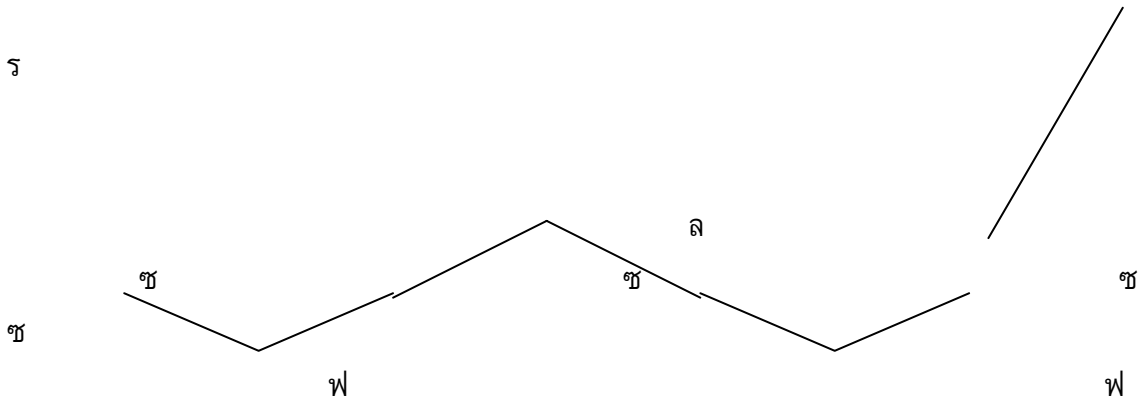
ประโยคที่ 16

- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร

โครงสร้าง

ซ	ฟ	ซ	ล	ซ	ฟ	ซ	ร

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูงไปที่เสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันย้อนลงต่ำแล้วขึ้นสูงในลักษณะขยักมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

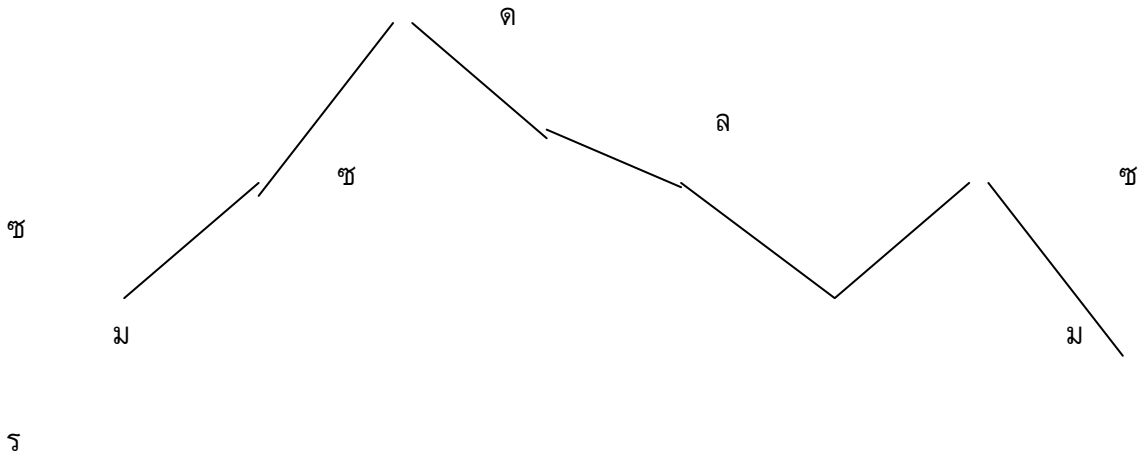
ประโยคที่ 17

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร

โครงสร้าง

ม	ซ	ด	ล	ซ	ม	ซ	ร

ประโยคที่ 17 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำมาขึ้นสูงไปที่เสียงโดแล้วย้อนลงไปเสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำแบบขยักมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

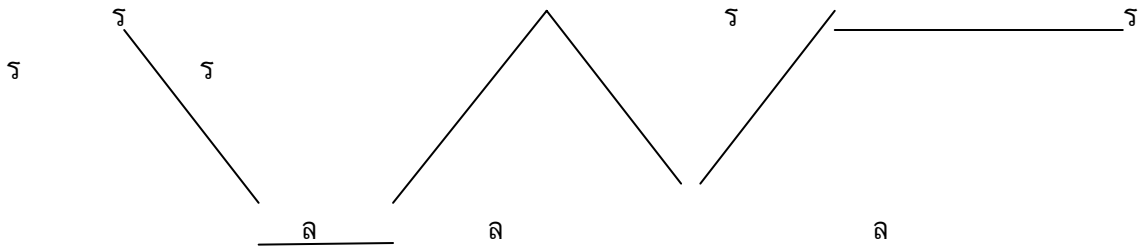
ประโยคที่ 18

- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร – ร

โครงสร้าง

ร	ล	ล	ร	ล	ร	ร	ร

ประโยคที่ 18 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงลงต่ำมาที่เสียงลาแล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

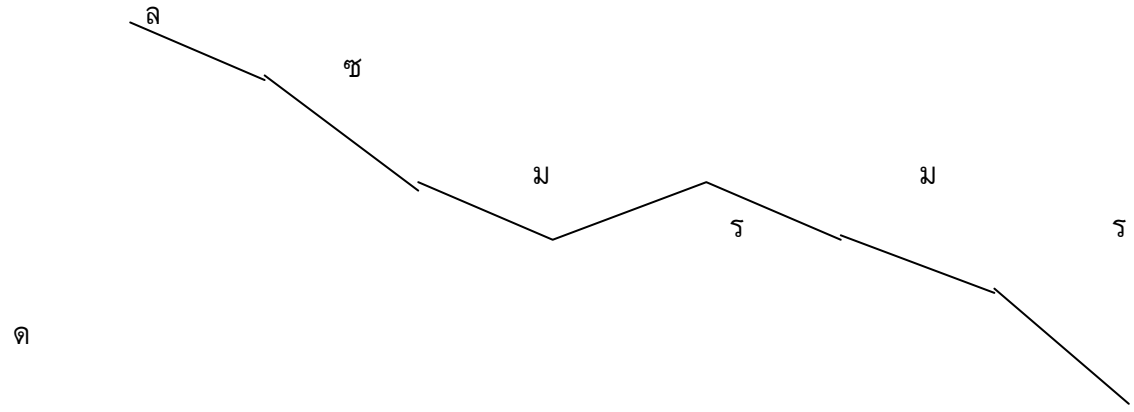
ประโยคที่ 19

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

โครงสร้าง

ล	ซ	ม	ร	ม	ร	ด	ล

ประโยคที่ 19 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงลงต่ำมาที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงลงต่ำไปที่เสียงมี แล้วร้อยเรียงทำนองเคลื่อนต่ำลงมาที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

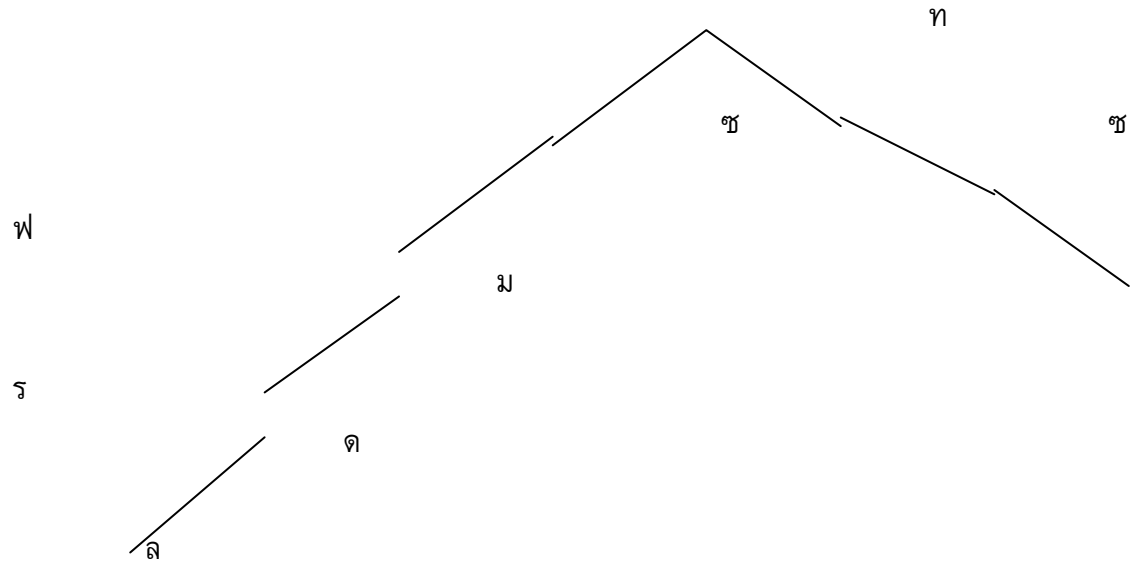
ประโยคที่ 20

ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร

โครงสร้าง

ล	ด	ม	ซ	ท	ซ	ฟ	ร

ประโยคที่ 20ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำมาขึ้นสูงตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากเสียง ที เคลื่อนจากสูงลงมาต่ำโดยการเรียงเสียงไปที่เสียง เร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

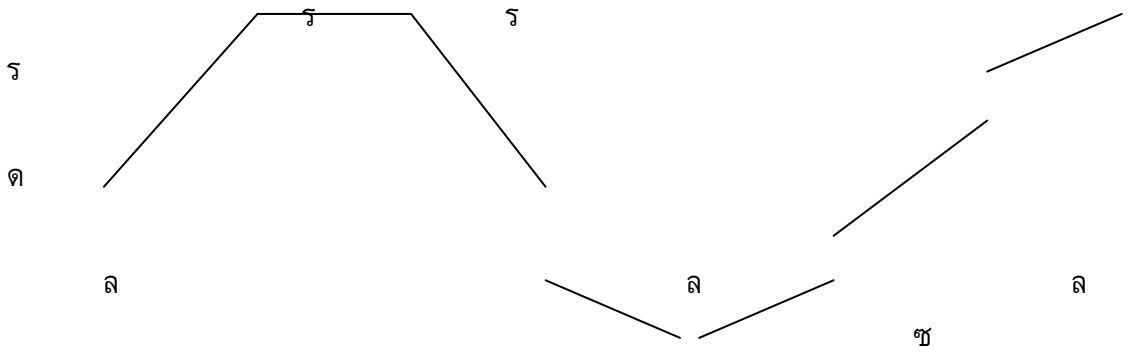
ประโยคที่ 21

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร

โครงสร้าง

ล	ร	ร	ล	ซ	ล	ด	ร

ประโยคที่ 21 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำมาขึ้นสูงตกที่เสียงเรแล้วเคลื่อนทำนองลงต่ำมาที่เสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากเสียงซอล เคลื่อนจากต่ำขึ้นมาสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 22

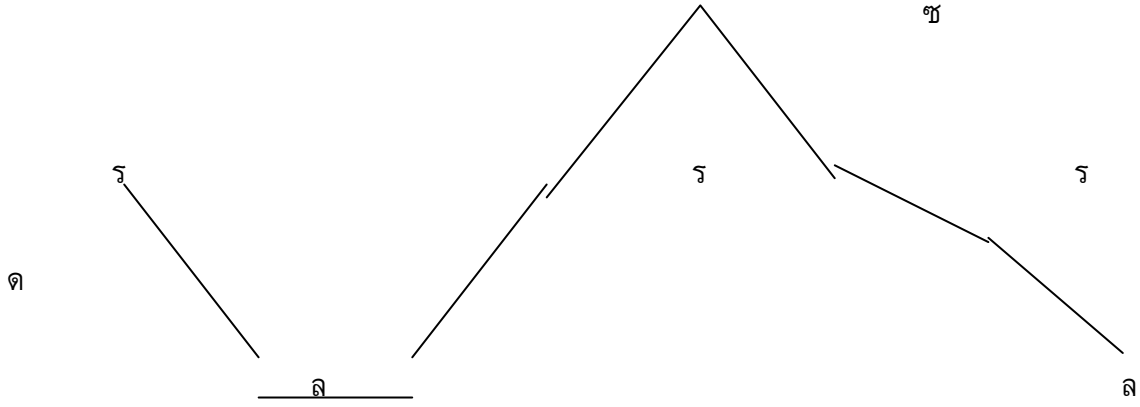
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

โครงสร้าง

ร	ล	ล	ร	ซ	ร	ด	ล

ประโยคที่ 22 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงลงมาต่ำตกที่เสียงลาแล้วย้อนไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับ

วรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากเสียงซอล เคลื่อนจากสูงลงมาต่ำไปที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

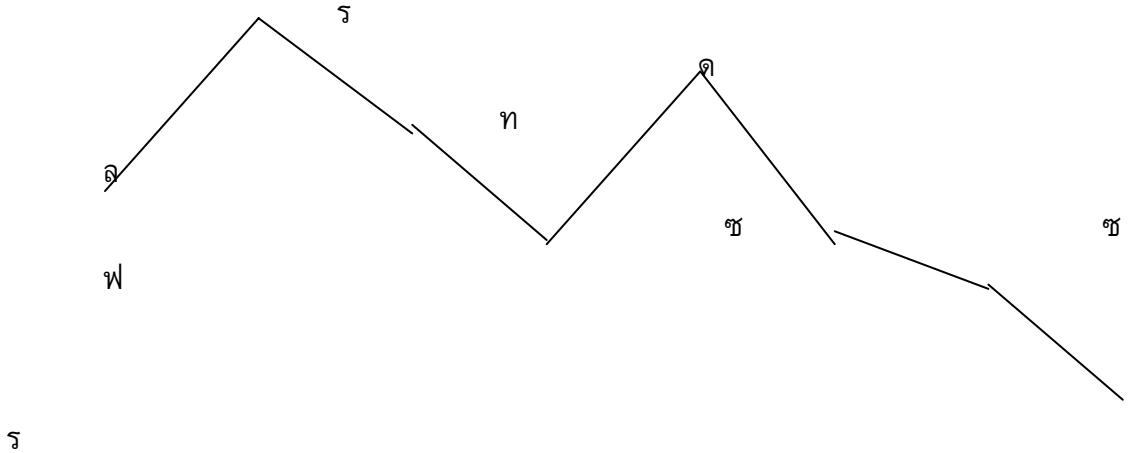
ประโยคที่ 23

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร

โครงสร้าง

ล	ร	ท	ซ	ด	ซ	ฟ	ร

ประโยคที่ 23 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูง ไปที่เสียงเรแล้วย้อนลงมาต่ำตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงไปที่เสียงโดย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

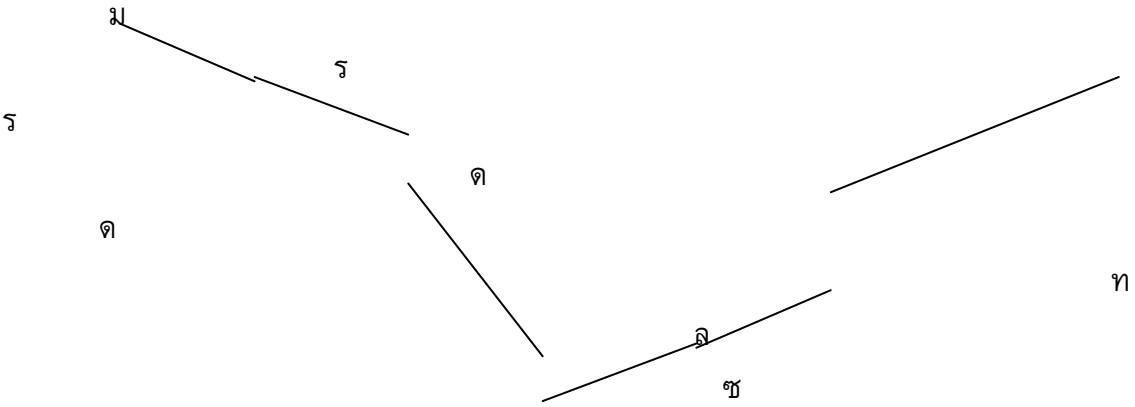
ประโยคที่ 24

ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร

โครงสร้าง

ม	ร	ด	ซ	ล	ท	ด	ร

ประโยคที่ 24 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงไปต่ำที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงไปที่เสียงโดซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

1.วิธีการประพันธ์

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงศึกบางระจัน 3 ชั้นเที่ยวพื้น แล้วประพันธ์ทำนองโดยการตบแต่งทำนองใหม่ขึ้นโดยยึดลูกตกเป็นหลัก มีทั้งหมด 24 บรรทัดหรือ 24 ประโยค 48 วรรค ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

โน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ม - ร	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล - -
ล ล ด ล	- ฟ - ร	ฟ ร ล ร	ฟ ล - -	ร ฟ ล ฟ	ล ร ล ฟ	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- - - -	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร
- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล
- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร
- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล
- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด
- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร
- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ
- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม
- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -
- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -
- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -
- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม	- - ซ ร	- - - -
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ร	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ล ล	- - - -

- - ร ด	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด - ร	- - - -
ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร
ร ร ร -	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล
ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ร ร ร ร	- ล - -	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ร - -
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ประโยคที่ 1

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ม - ร	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล - -
- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ล	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล

ประโยคที่ 2

ล ล ด ล	- ฟ - ร	ฟ ร ล ร	ฟ ล - -	ร ฟ ล ฟ	ล ร ล ฟ	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ประโยคที่ 3

- - - -	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร
- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร

ประโยคที่ 4

- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล
- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล

ประโยคที่ 5

- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร
- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ประโยคที่ 6

- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

ประโยคที่ 8

- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร

ประโยคที่ 10

- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- ท - ล	ล ล - ท	ท ท -ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 11

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ

ประโยคที่ 12

- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม
- ม - ร	ร ร - ม	ม ม -ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ -ฟ	ฟ ฟ - ม

ประโยคที่ 13

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -
ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร

ประโยคที่ 14

- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -
ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

ประโยคที่ 15

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -
- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล

ประโยคที่ 16

- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม	- - ซ ร	- - - -
- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร

ประโยคที่ 17

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร

ประโยคที่ 18

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร – ร

ประโยคที่ 19

- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ร	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ล ล	- - - -
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล

ประโยคที่ 20

- - ร ด	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด - ร	- - - -
ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร

ประโยคที่ 21

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร

- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด -ร

ประโยคที่ 22

ร ร ร -	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 23

ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ร ร ร ร	- ล - -	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ร - -
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร

ประโยคที่ 24

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร
ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน พบว่าลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคไม่ตรงกับลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนเสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละวรรค ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน		**อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ล	1	ล
2	ร	2	ร
3	ร	3	ร

4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ล	6	ล
7	ด	7	ม
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ล	10	ล
11	ซ	11	ซ
12	ม	12	ม
13	ร	13	ร
14	ฟ	14	ฟ
15	ล	15	ล
16	ร	16	ร
17	ร	17	ร
18	ร	18	ร
19	ล	19	ล
20	ร	20	ร
21	ร	21	ร
22	ล	22	ล
23	ร	23	ร
24	ร	24	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 13 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมี พบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงโด พบ 1 ครั้ง
จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกตรงกันคือ วรรคที่
1,2,3,4,5,6,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23 และ 24
และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 7 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นตกเสียงมี แต่อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ตกเสียงโด ที่พบลูกตกในวรรคที่ 7 ไม่ตรงกันเนื่องจาก ผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงไปตกเสียงที่เป็นลูกตกเดิมของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ แสดงดังนี้
ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนซึ่งมีทั้งหมด 24 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 3 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 5 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 6 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 7 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 9 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 0 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 11 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X

ประโยคที่ 13 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 14 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 15 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 16 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 17 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 18 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 19 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 20 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 21 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 22 ด ร ม X ซ ล X
ประโยคที่ 23 ฟ ซ ล X ด ร X
ประโยคที่ 24 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยคดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงฟา

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ม - ร	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล - -

ในประโยคที่ 1 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงฟา

ล ล ด ล	- ฟ - ร	ฟ ร ล ร	ฟ ล - -	ร ฟ ล ฟ	ล ร ล ฟ	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

ในประโยคที่ 2 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงฟา

- - - -	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงที และเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4บันไดเสียงฟา

- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงที และเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที และเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร

ในประโยคที่ 5 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล

ในประโยคที่ 6 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงฟา

- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด

ในประโยคที่ 7 นี้ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงฟา

- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร

ในประโยคที่ 8 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 9 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

ในประโยคที่ 10 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงฟา

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ

ในประโยคที่ 11 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงฟา

- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม

ในประโยคที่ 12 พบเสียง มี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันแต่โน้ตเสียงมี ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงโด

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -

ในประโยคที่ 13 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงโด

- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -

ในประโยคที่ 14 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันแต่โน้ตเสียงฟา ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงฟา

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -

ในประโยคที่ 15 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงฟา

- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม	- - ซ ร	- - - -

ในประโยคที่ 16 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี ยังมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 17 บันไดเสียงโด

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 17 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 18 บันไดเสียงโด

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 18 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 19 บันไดเสียงโด

- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ร	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ล ล	- - - -

ในประโยคที่ 19 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 20 บันไดเสียงโด

- - ร ด	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด - ร	- - - -

ประโยคที่ 20 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 21 บันไดเสียงโด

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร

ในประโยคที่ 21 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 22 บันไดเสียงโด

ร ร ร -	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล

ในประโยคที่ 22 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน และยังมีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 23 บันไดเสียงฟา

ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ร ร ร ร	- ล - -	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ร - -

ในประโยคที่ 23 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 24 บันไดเสียงฟา

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร

ในประโยคที่ 24 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 4 จากบันไดเสียงฟา ในวรรคตอบ เป็นบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 5 เนื่องจากในประโยคที่ 4 ทำนองเพลงจะอยู่ในบันไดเสียงฟา ซึ่งได้ดำเนินทำนองเพลงในห้องแรกด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในวรรคถาม และเริ่มต้นในวรรคตอบด้วยเสียงโด ในห้องแรกเคลื่อนที่ผ่านไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้นที่ 7 ในบันไดเสียงฟา ที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงขึ้น โดยมีประโยคที่ 5 เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงลา ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 4

- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 5

◯

- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 7 จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ในประโยคที่ 7 เนื่องจากทำนองเพลงได้ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 6 แต่ในประโยคที่ 7 กลับเปลี่ยนเป็นบันไดเสียงฟา โดยเริ่มทำนองจากเสียงเร ซึ่งเป็นเสียงขั้นที่ 7 ของบันไดเสียงฟา เคลื่อนที่จากต่ำ ขึ้นมาหาเสียงสูงโดยผ่านเสียงฟา แล้วย้อนจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ โดยมีวรรค

ตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงโด อันเป็นโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่มายังโน้ตเสียงฟา ซึ่งโน้ตเสียงฟานี้เป็นเจ้าของบันไดเสียงและยังเป็นสะพานเชื่อมเสียงซึ่งมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงให้เป็นไปอย่างกลมกลืน จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นชัดเจนดังนี้

ประโยคที่ 6

- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล

ประโยคที่ 7

- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 9 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟาในประโยคที่ 8 ประโยคที่ 9 ทำนองเพลงเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 8 จากห้องแรกด้วยเสียงลา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 6 ในบันไดเสียงโด โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำขึ้นไปหาสูงแล้วย้อนลงต่ำ ผ่านไปยังเสียงลาจากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงมี ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด โดยในวรรคตอบของประโยคที่ 9 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 8

- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร

ประโยคที่ 9

- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 11 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ในประโยคที่ 10 โดยวรรคที่ 11 เคลื่อนที่รองรับทำนองเริ่มจากห้องแรกของประโยคที่ 11 ด้วยเสียงเร อันเป็นโน้ตขั้นที่ 6 ของบันไดเสียงฟา ทำนองเคลื่อนที่ไปตกเสียงฟา ในเสียงสุดท้ายวรรคถาม ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค ซึ่งโน้ตเสียงฟา ซึ่งเป็นเจ้าของบันไดเสียงเป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 11 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 10

- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

ประโยคที่ 11

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 12 ในวรรคตอบ ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยเริ่มทำนองเพลงจากประโยคที่ 12 ห้องแรกในวรรคถามคือเสียงโด อันเป็นโน้ตขั้น 5 ในบันไดเสียงฟาโดยเคลื่อนที่จากเสียงต่ำไปยังเสียงสูงที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงลา เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำผ่านไปยังเสียงมีซึ่งเป็นโน้ตจร และยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงซึ่งมีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟาเป็นบันไดเสียงโดในประโยคที่ 13 จากนั้นวรรคถามของประโยคที่ 13 เคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงกลุ่มเดียวกันด้วยความกลมกลืนดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 12

- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม

ประโยคที่ 13

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 14 ทำนองเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด ซึ่งได้เริ่มดำเนินทำนองในห้องแรกในวรรคถามด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 จากนั้นเคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเรหลังจากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่จากสูงมาต่ำมาตกที่เสียงฟาซึ่งเสียงฟานี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดในประโยคที่14 มาเป็นบันไดเสียงฟาในประโยคที่ 15 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นดังนี้ ◯

ประโยคที่ 14

- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -

ประโยคที่ 15

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 16 โดยวรรคถามเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 15 ซึ่งยังเป็นบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงลา อันเป็นโน้ตขั้นที่ 3 ในบันไดเสียงฟา และเป็นเสียงแรกของประโยคที่ 16 วรรคถาม ทำนองได้เคลื่อนตัวมาตกที่เสียงมีซึ่งเสียงมีนี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงหลังจากนั้นทำนองเคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเร อันเป็นลูกตกปลายวรรคตอบอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กันโดยมีวรรคที่ 17 เคลื่อนที่รองรับ ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 16

- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม	- - ซ ร	- - - -

ประโยคที่ 17

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 22 โดยวรรคถามเคลื่อนที่รองรับประโยคที่ 21 ซึ่งยังเป็นบันไดเสียงโด ด้วยเสียงเร อันเป็นโน้ตขั้นที่ 2 ในบันไดเสียงโด และเป็นเสียงแรกของประโยคที่ 12 วรรคถาม ทำนองได้เคลื่อนตัวมาตกที่เสียงฟา ซึ่งเสียงฟานี้ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงและเป็นเสียงบ่งบอกให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป หลังจากนั้นทำนองเคลื่อนที่รองรับด้วยบันไดเสียงเดียวกันไปตกเสียงลา อันเป็นลูกตกปลายวรรคตอบอย่างกลมกลืนสัมพันธ์กัน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

ประโยคที่ 21

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร

ประโยคที่ 22

ร ร ร -	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล

จากการวิเคราะห์บันไดเสียง ผู้วิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6

ในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงหนึ่งไปอีกบันไดเสียงหนึ่งจะต้องมีวรรคเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้น เที่ยวเปลี่ยนโดยแบ่งเป็น 24 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
ประโยคที่ 2	X X X X	- X - X	X X X X	X X - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 4	- - - -	- X X X	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 5	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 6	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 7	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 8	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 9	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 10	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 11	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 12	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 13	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 14	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 15	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 16	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 17	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X

ประโยคที่ 18	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 19	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	- - - -
ประโยคที่ 20	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X	X X - X	- - - -
ประโยคที่ 21	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X
ประโยคที่ 22	X X X -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X	- X X X
ประโยคที่ 23	X X X X	X X X X	X X X X	- X - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
ประโยคที่ 24	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	- - X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน แบ่งเป็น 48 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	วรรคที่ 2	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
วรรคที่ 3	X X X X	- X - X	X X X X	X X - -	วรรคที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 6	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 7	- - - -	- X X X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 8	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 9	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 10	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 11	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 12	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 13	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 14	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 15	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 16	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 17	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 18	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 19	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 20	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 21	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 22	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 23	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 24	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 25	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 26	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 27	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 28	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 29	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 30	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 31	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 32	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 33	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 34	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 35	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 36	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X

วรรคที่ 37	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 38	- - X X	X X X X	X X X X	- - - -
วรรคที่ 39	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 40	- - X X	X X X X	X X - X	- - - -
วรรคที่ 41	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 42	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X
วรรคที่ 43	X X X -	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 44	X X X X	- X X X	- X - X	- X X X
วรรคที่ 45	X X X X	X X X X	X X X X	- X - -	วรรคที่ 46	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
วรรคที่ 47	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 48	- X X X	X X X X	- - X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X
แบบที่ 2	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
แบบที่ 3	X X X X	- X - X	X X X X	X X - -
แบบที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 6	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 7	- - - -	- X X X	- X X X	X X X X
แบบที่ 8	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 9	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 10	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 11	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 12	- X X X	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 13	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
แบบที่ 14	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 15	- - X X	X X X X	X X X X	- - - -
แบบที่ 16	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 17	- - X X	X X X X	X X - X	- - - -
แบบที่ 18	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X
แบบที่ 19	X X X -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 20	X X X X	- X X X	- X - X	- X X X
แบบที่ 21	X X X X	X X X X	X X X X	- X - -

แบบที่ 22	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
แบบที่ 23	- X X X	X X X X	- X X X	X X X X
แบบที่ 24	- X X X	X X X X	- - X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 24 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงประเภทลูกล้อลูกขัด ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองเชื่อมประโยคร่วมกับทำนองกระชั้นโดยใช้เป็นสำนวนตอบ

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,41 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 6,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นโดยมากจะพบในเพลงประเภทลูกล้อลูกขัด

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 6 ที่ในวรรคที่ 9,13,25,27,29,31กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงประเภทลูกล้อลูกขัด ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองหลักโดยมากจะใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 6 ที่ในวรรคที่ 10,11,12,14,15,16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบของทำนองกระชั้นที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลักและยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ประพันธ์

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 17,21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 8 ที่ในวรรคที่ 18,20,22,24,33,34,35,36 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักพบในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 26,28,30,32 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 37 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรค 38 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 39 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 17 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 40 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 18 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 42 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 19 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 43 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 20 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 44 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 21 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 45 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 22 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 46 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 23 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 47 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 24 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 48 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและยังเป็นทำนองที่ใช้ในการลงจบของบทเพลง

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

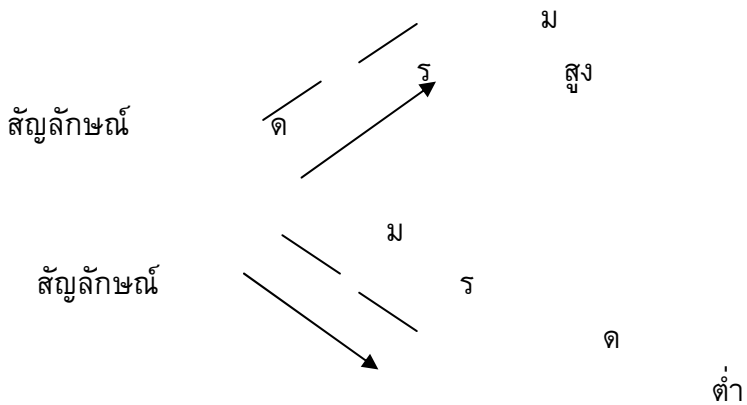
ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

2. พบว่ามีการใช้กระสวนจังหวะเดียวกันต่อเนื่องกันถึง 3 ประโยค คือ ประโยคที่ 5 – 7 ในเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

4.3 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

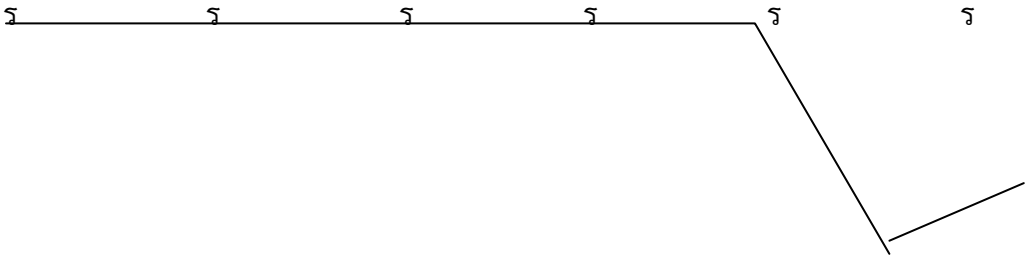
ประโยคที่ 1

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ม - ร	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล - -

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ร	ซ	ล

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ลงต่ำโดยมีเสียงมีเป็นตัวเชื่อมและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

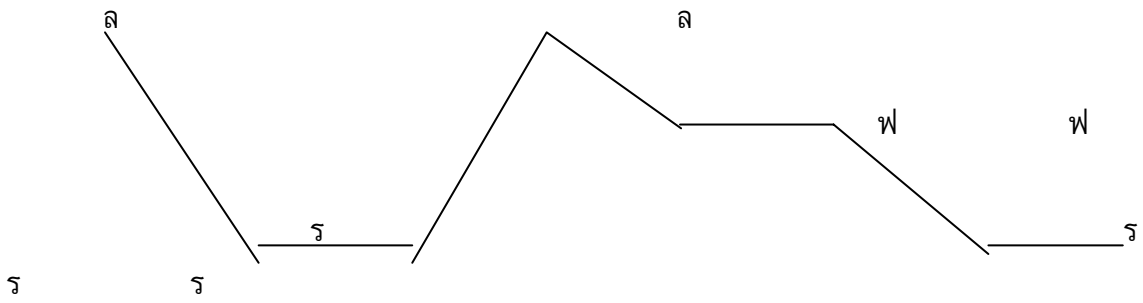
ประโยคที่ 2

ล ล ด ล	- ฟ - ร	ฟ ร ล ร	ฟ ล - -	ร ฟ ล ฟ	ล ร ล ฟ	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

โครงสร้าง

ล	ร	ร	ล	ฟ	ฟ	ร	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วย้อนกลับขึ้นสูงเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

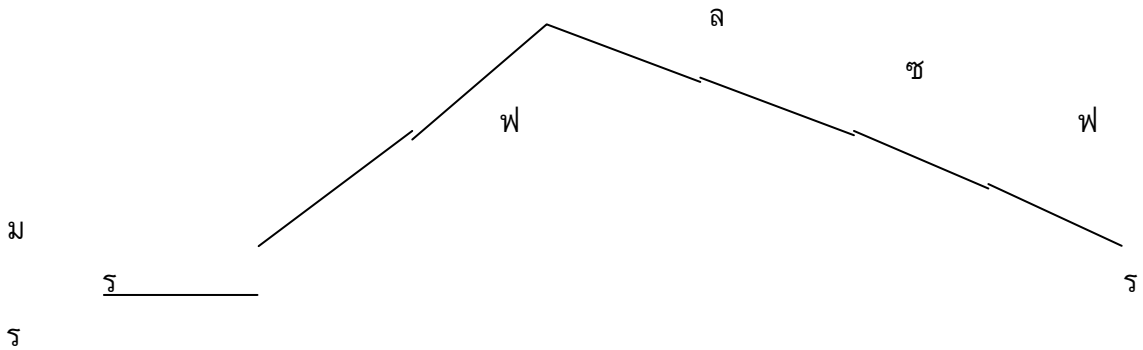
ประโยคที่ 3

- - - -	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร

โครงสร้าง

ร	ร	ฟ	ล	ซ	ฟ	ม	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงสูงเคลื่อนต่ำลง ไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 4

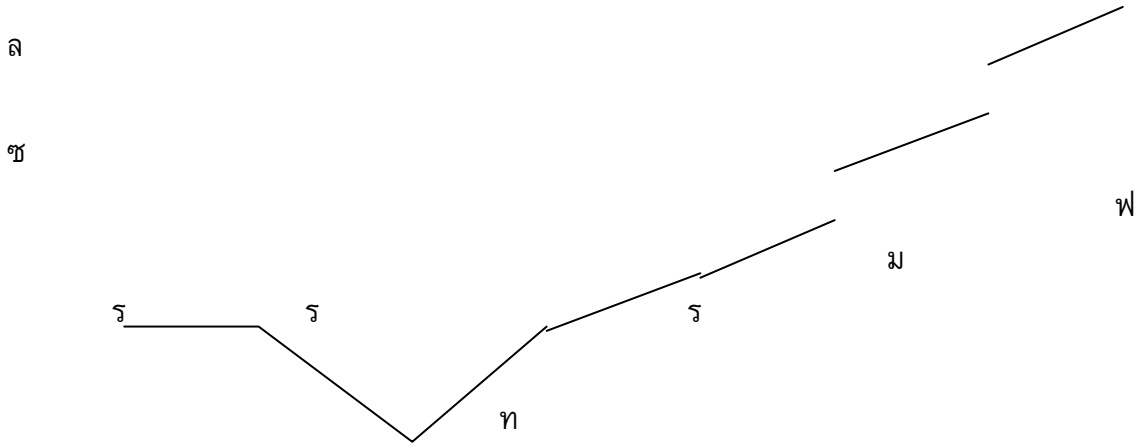
- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ม	ฟ	ซ	ล

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที

แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

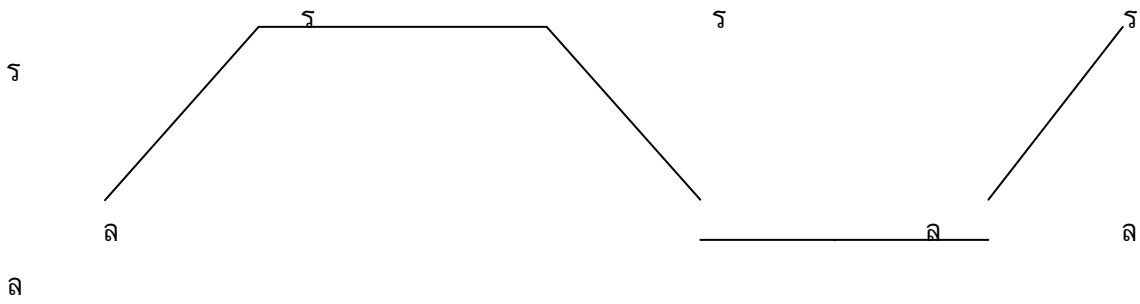
ประโยคที่ 5

- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร

โครงสร้าง

ล	ร	ร	ร	ล	ล	ล	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ต่ำลงไปเสียงลาแล้วย้อนขึ้นสูงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

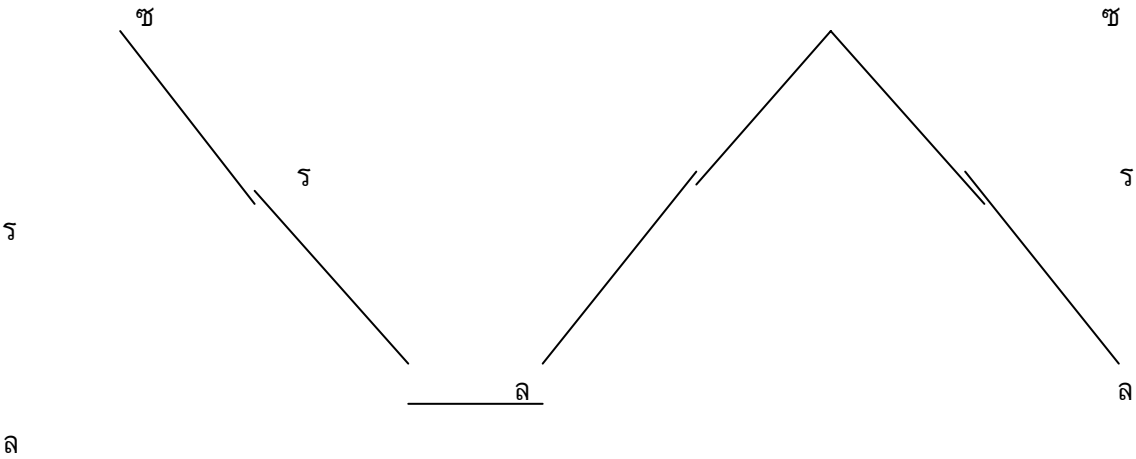
ประโยคที่ 6

- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล

โครงสร้าง

ซ	ร	ล	ล	ร	ซ	ร	ล

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปเสียงซอลแล้วย้อนลงต่ำไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 7

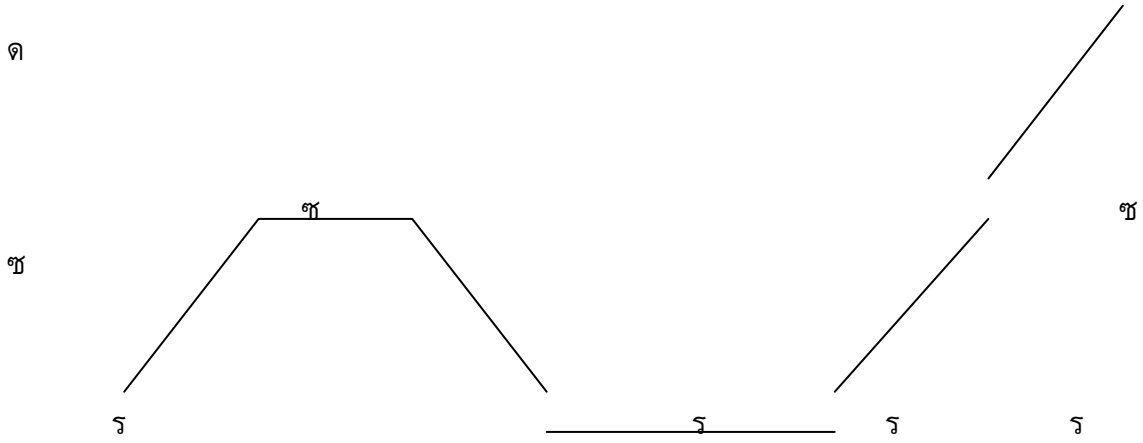
- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ร	ร	ร	ซ	ด

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอลแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองใน

วรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

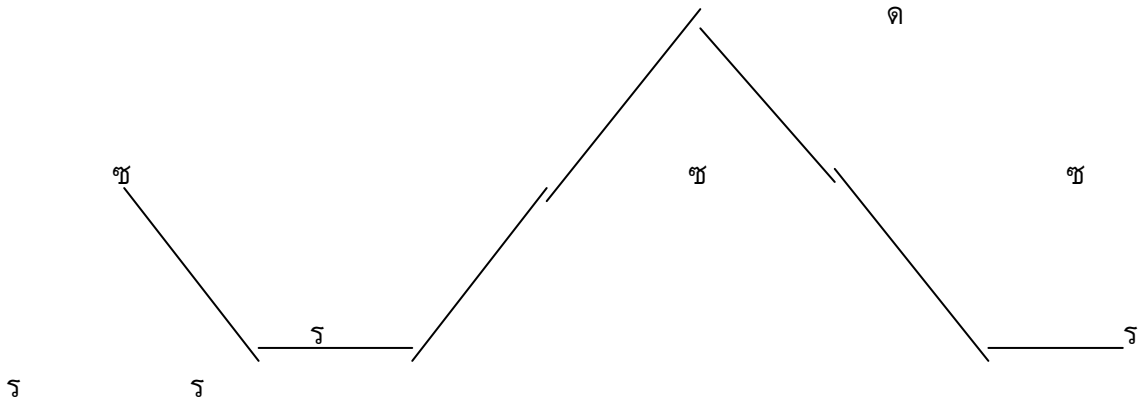
ประโยคที่ 8

- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ด	ซ	ร	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเรแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงโด แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

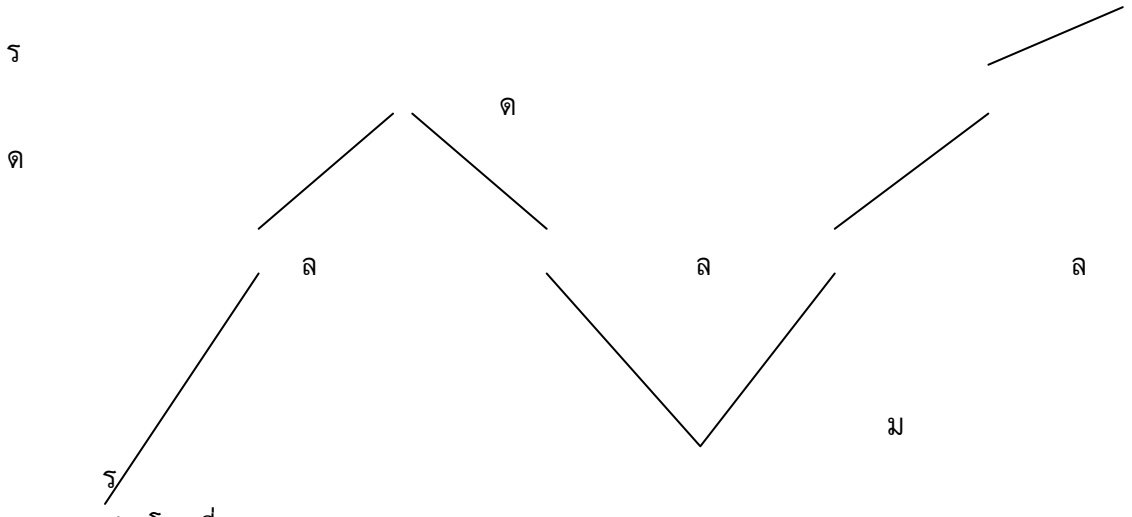
ประโยคที่ 9

- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร

โครงสร้าง

ร	ล	ด	ล	ม	ล	ด	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโดแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 10

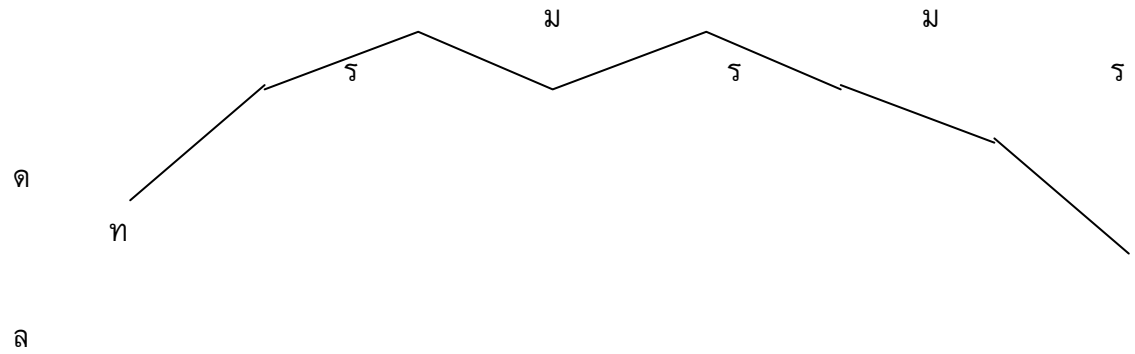
- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล

โครงสร้าง

ท	ร	ม	ร	ม	ร	ด	ล

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงมีแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรค

ตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงมีแล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

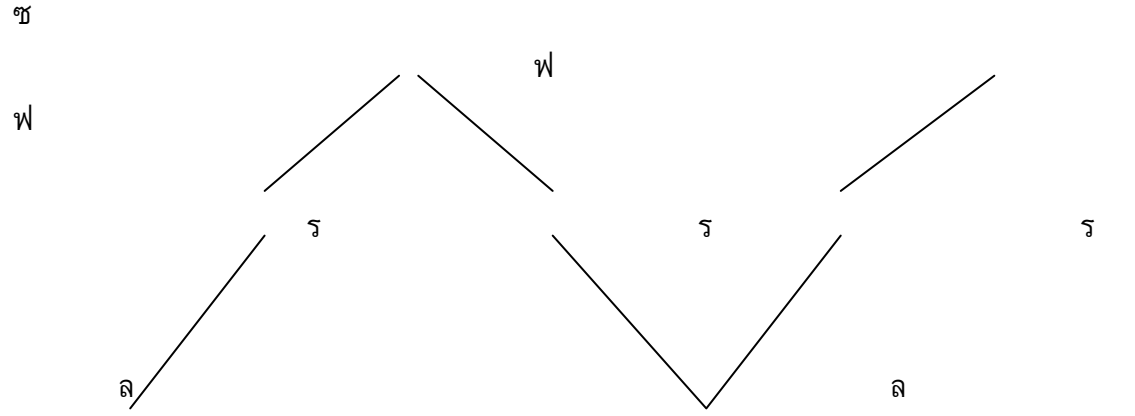
ประโยคที่ 11

- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ

โครงสร้าง

ล	ร	ฟ	ร	ล	ร	ฟ	ซ

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงฟาแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงลาแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

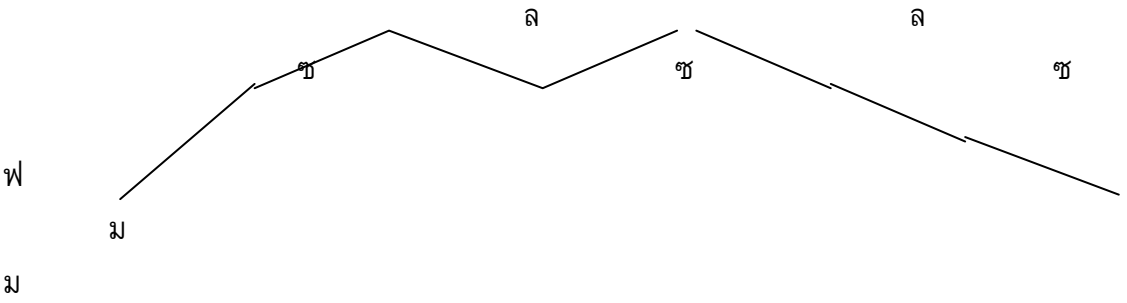
ประโยคที่ 12

- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม

โครงสร้าง

ม	ซ	ล	ซ	ล	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลาแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงลาแล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

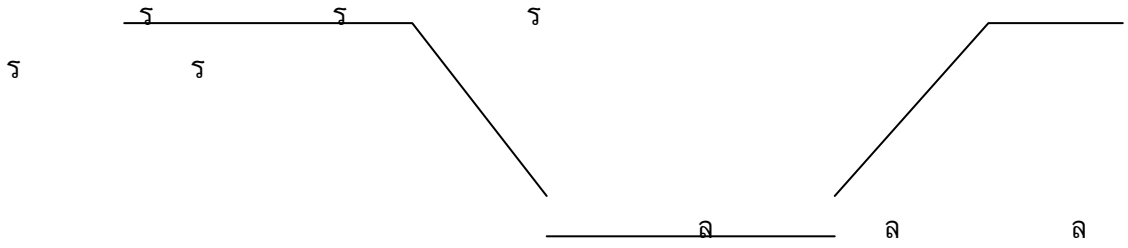
ประโยคที่ 13

- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ล	ล	ล	ร	ร

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากเสียงลาเคลื่อนที่สูงขึ้นแล้วไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

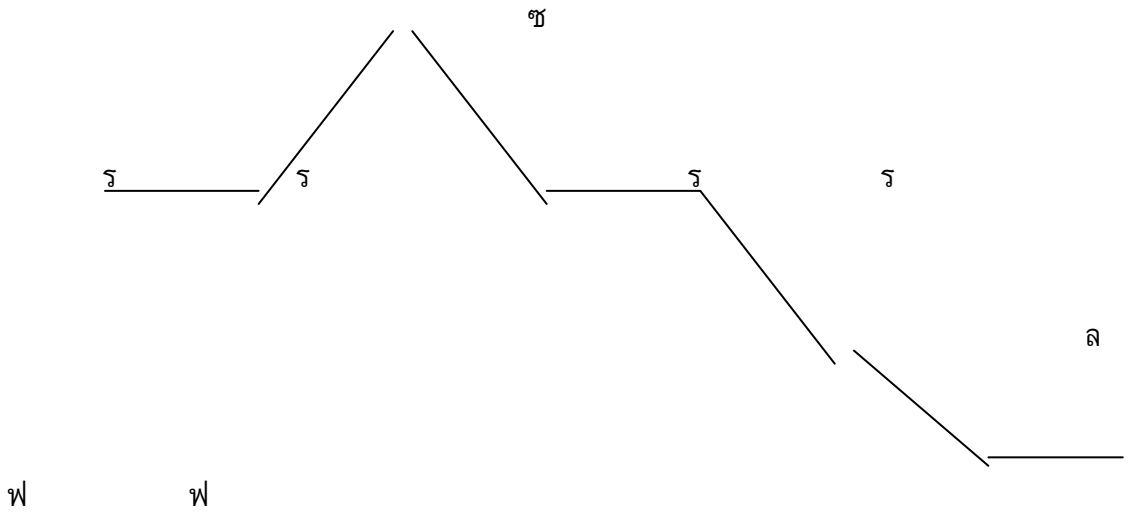
ประโยคที่ 14

- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -

โครงสร้าง

ร	ร	ซ	ร	ร	ล	ฟ	ฟ

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

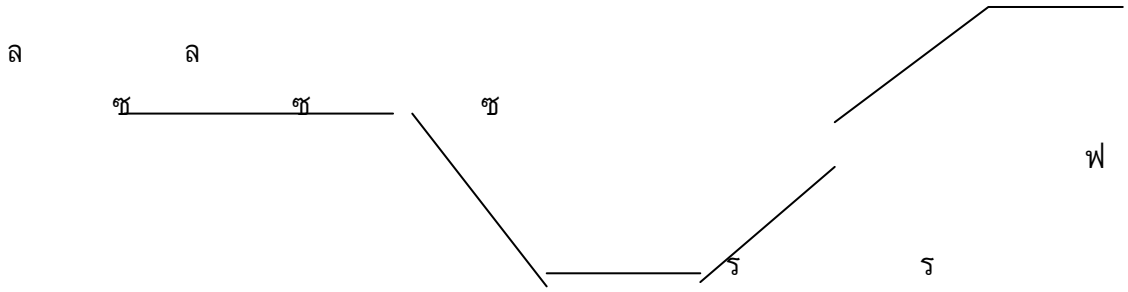
ประโยคที่ 15

- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -

โครงสร้าง

ซ	ซ	ซ	ร	ร	ฟ	ล	ล

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

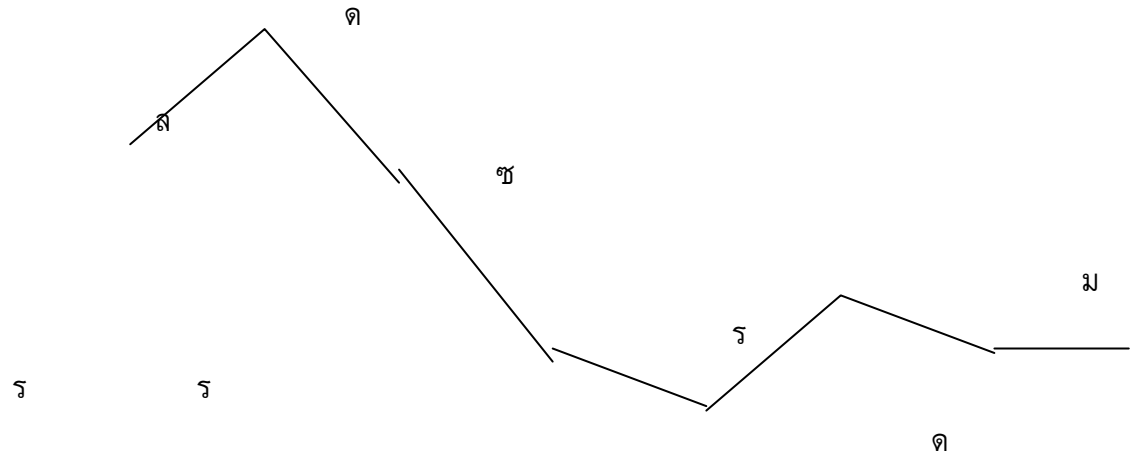
ประโยคที่ 16

- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม	- - ซ ร	- - - -

โครงสร้าง

ล	ด	ซ	ร	ด	ม	ร	ร

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโดจากนั้นย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากต่ำเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงมี แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

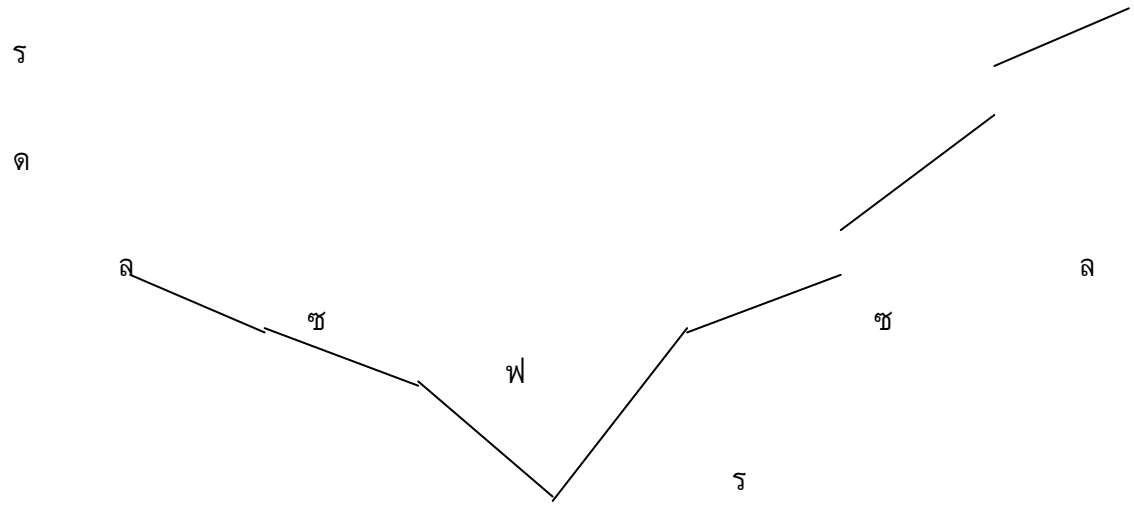
ประโยคที่ 17

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

โครงสร้าง

ล	ซ	ฟ	ร	ซ	ล	ด	ร

ประโยคที่ 17 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

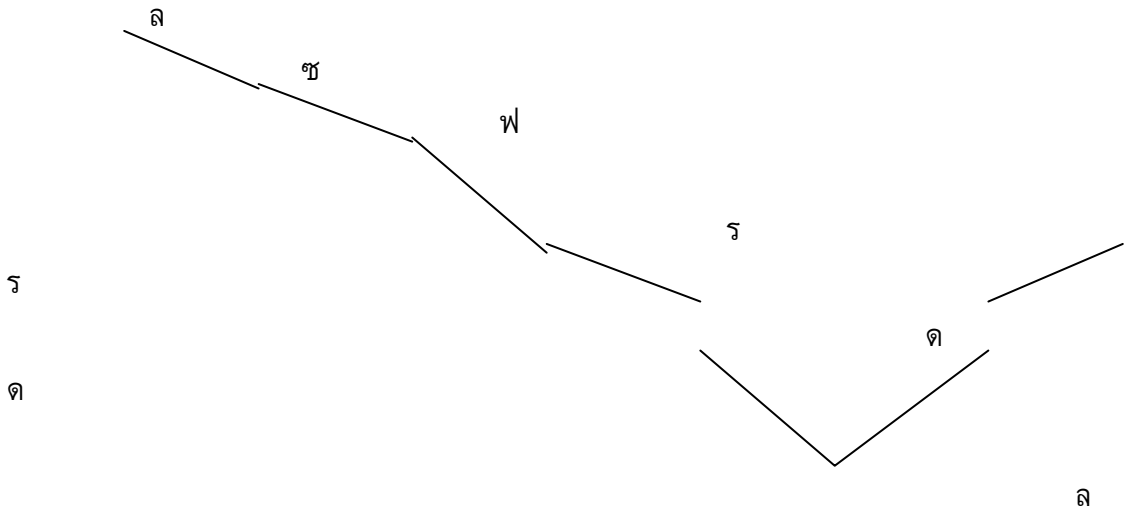
ประโยคที่ 18

- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ร

โครงสร้าง

ล	ซ	ฟ	ร	ด	ล	ด	ร

ประโยคที่ 18 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 19

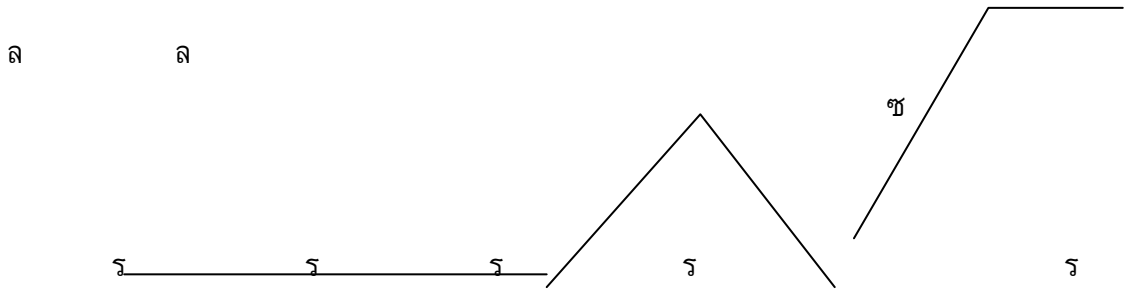
- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ร	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ล ล	- - - -

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ซ	ร	ล	ล

ประโยคที่ 19 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันตกที่เสียงเร ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเพื่อเชื่อมทำนอง ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่

รองรับเคลื่อนตัวสูงขึ้นไปยังเสียงซอล แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

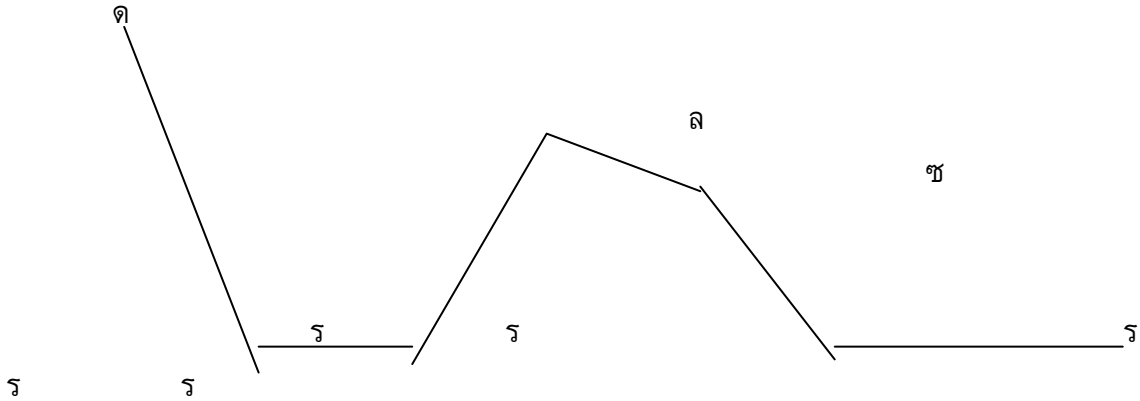
ประโยคที่ 20

- - ร ด	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด - ร	- - - -

โครงสร้าง

ด	ร	ร	ล	ซ	ร	ร	ร

ประโยคที่ 20 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปยังเสียงซอล แล้วไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

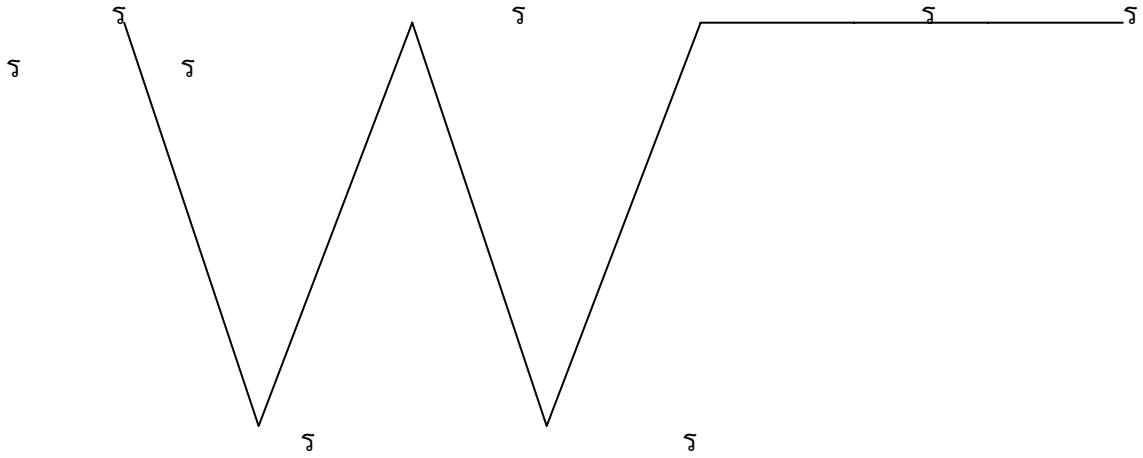
ประโยคที่ 21

ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร	ร

ประโยคที่ 21 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเรในลักษณะสลับฟันปลาไปตกที่เสียงเรต่ำ ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร ในลักษณะกระโดดข้ามเสียงจากต่ำไปสูงแต่ยังยืนอยู่ที่เสียงเดิมที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 22

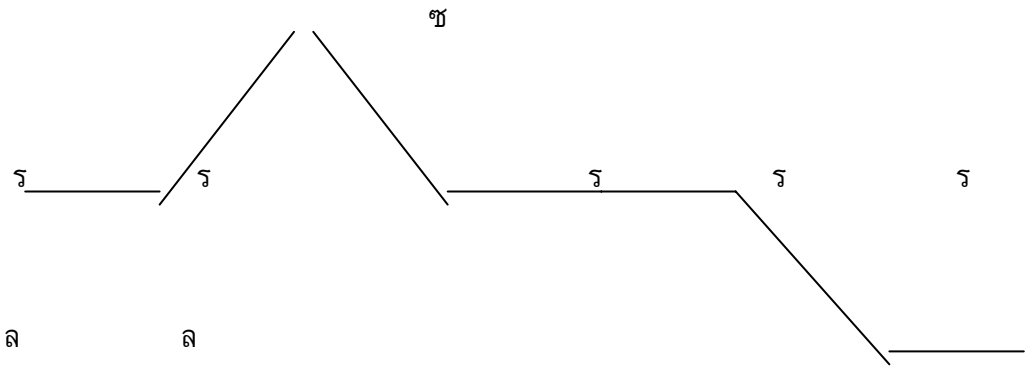
ร ร ร -	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล

โครงสร้าง

ร	ร	ซ	ร	ร	ร	ล	ล

ประโยคที่ 22 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอลแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองใน

วรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันยืนอยู่ที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

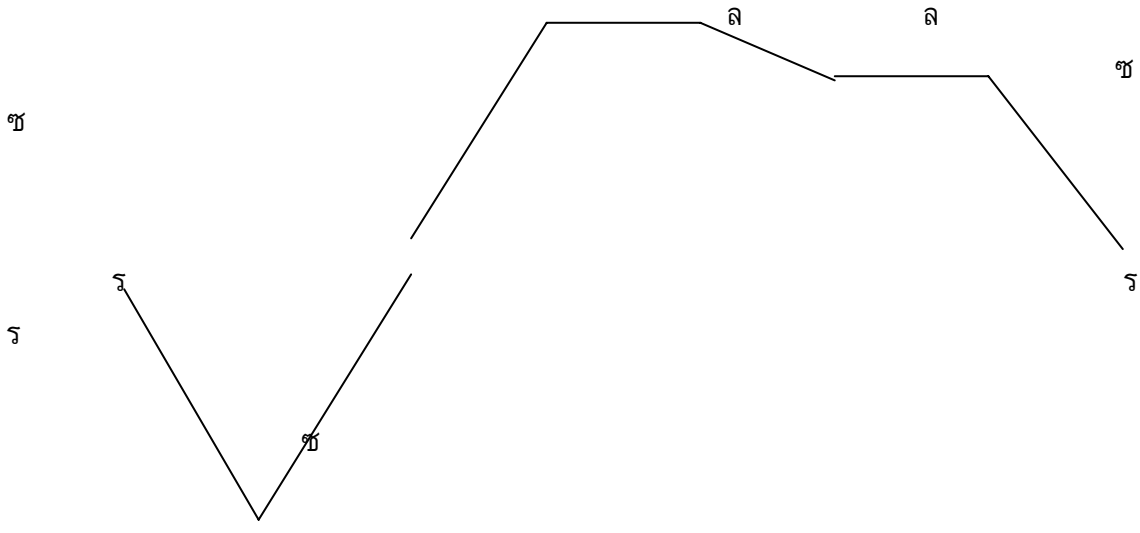
ประโยคที่ 23

ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ร ร ร ร	- ล - -	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ร - -

โครงสร้าง

ร	ซ	ร	ล	ล	ซ	ซ	ร

ประโยคที่ 23 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอลแล้วย้อนสูงขึ้นไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงเดียวกันเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

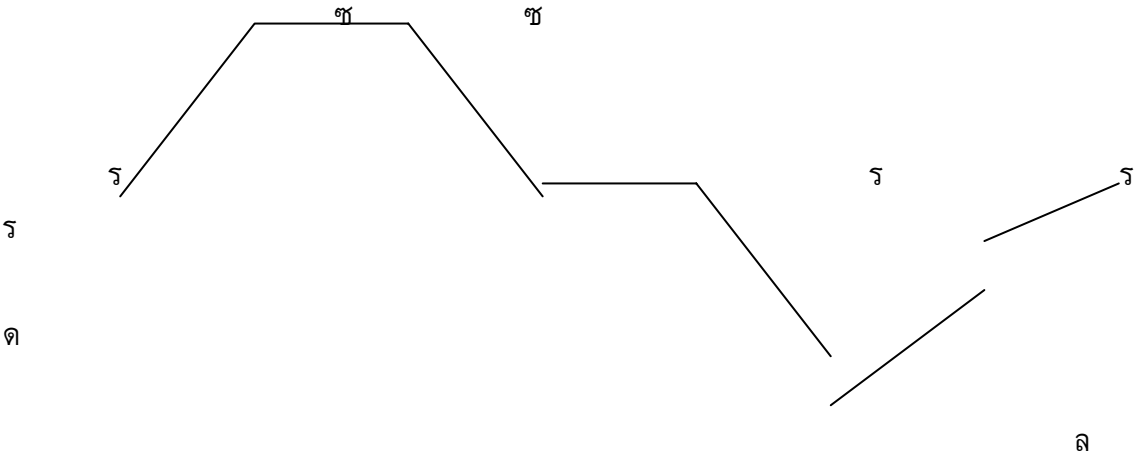
ประโยคที่ 24

- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร

โครงสร้าง

ร	ซ	ซ	ร	ร	ล	ด	ร

ประโยคที่ 24 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอลแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ลงต่ำมาที่เสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น

1.วิธีการประพันธ์

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงศึกบางระจัน 2 ชั้นเที่ยวพื้น แล้วประพันธ์ทำนองโดยการตัดทอนทำนองลงอีกหนึ่งเท่าตัวโดยยึดลูกตกเป็นหลัก มีทั้งหมด 6 บรรทัดหรือ 6 ประโยค 12 วรรค ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับชั้นเดียวเที่ยวพื้นดังนี้

โน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร
ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ ชั้นเดียวเที่ยวพื้น (วรรค)

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น (ประโยค)

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ประโยคที่ 1

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร				
- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ – ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ประโยคที่ 2

ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล				
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด – ล

ประโยคที่ 3

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล				
- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล

ประโยคที่ 4

ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร				
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด – ร

ประโยคที่ 5

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล				
- ร - ร	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด – ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล

ประโยคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร				
- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ – ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

ประโยคที่ 7

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ				
- ม - ม	ร ม ฟ ซ ล	- ล - ล	- ด – ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ

ประโยคที่ 8

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร				
ซ ล ท ด ร	- ฟ - ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร				
- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร

ประโยคที่ 10

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร				
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร

ประโยคที่ 11

- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล				
- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล

ประโยคที่ 12

ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร				
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น พบว่าลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคไม่ตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น กับอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับชั้นเดียวเที่ยวพื้น

2 ชั้นเที่ยวพื้น		**ชั้นเดียวเที่ยวพื้น**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกวรรคที่**	**เสียง**
1	ร	1	ร
2	ล	2	ล
3	ล	3	ล
4	ร	4	ร
5	ล	5	ล
6	ม	6	ร
7	ฟ	7	ฟ
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ร	10	ร
11	ล	11	ล
12	ร	12	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 6 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 1ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตก พบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับชั้นเดียวเที่ยวพื้นพบมีเสียงของลูกตกตรงกันคือวรรคที่1,2,3,4,5,7,8,9,10,11,12,และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 6 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นในประโยคที่ 6 ตกเสียงมีแต่อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นวรรคที่ 6 ตกเสียงเร ที่พบลูกตกในวรรคที่ 6 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์มีจุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงอัตราจังหวะชั้นเดียวไปตกที่เสียง มี ซึ่งเป็นลูกตกเดิมอัตราจังหวะสองชั้นของเที่ยวพื้น ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็นโดยใช้สัญลักษณ์ แสดงดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียว วรรคที่ 6

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้น ประโยคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร				
- ซ - ซ	ซ ล ท ด ร	- ร - ร	- ฟ – ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียว เที่ยวพื้นซึ่งมีทั้งหมด 12 วรรค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

วรรคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X

วรรคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X

วรรคที่ 3 ด ร ม X ซ ล X

วรรคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 5 ด ร ม X ซ ล X
วรรคที่ 6 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 7 ด ร ม X ซ ล X
วรรคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 9 ด ร ม X ซ ล X
วรรคที่ 10 ด ร ม X ซ ล X
วรรคที่ 11 ด ร ม X ซ ล X
วรรคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

วรรคที่ 1 บันไดเสียงฟา

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในวรรคที่ 1 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 2 บันไดเสียงฟา

ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล

ในวรรคที่ 2 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 3 บันไดเสียงโด

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล

ในวรรคที่ 3 นี้พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 4บันไดเสียงฟา

ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร

ในวรรคที่ 4 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 5 บันไดเสียงโด

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล

ในวรรคที่ 5 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 6 บันไดเสียงฟา

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในวรรคที่ 6 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 7 บันไดเสียงโด

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

ในวรรคที่ 7 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

วรรคที่ 8 บันไดเสียงฟา

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในวรรคที่ 8 นี้พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงมี นี้มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคต่อไป

วรรคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร

ในวรรคที่ 9 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

วรรคที่ 10 บันไดเสียงโด

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

ในวรรคที่ 10 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

วรรคที่ 11 บันไดเสียงโด

- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล

ในวรรคที่ 11 ไม่พบโน้ตจรในวรรคนี้

วรรคที่ 12 บันไดเสียงฟา

ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร

ในวรรคที่ 12 พบเสียงมี เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 2 จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 3 เนื่องจากในวรรคที่ 2 ทำนองเพลงจะอยู่ในบันไดเสียงฟา ซึ่งได้ดำเนินทำนองเพลงโดยการเคลื่อนที่ลงต่ำ แล้วกลับย้อนเคลื่อนที่ไปเสียงสูง ไปยังเสียงลาซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในวรรคนี้ ซึ่งเสียงมี เป็นโน้ตเสียงรองอันเป็นเสียงขั้นที่ 7 ในบันไดเสียงฟา และเป็นโน้ตจรที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียง มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงขึ้น โดยมีวรรคที่ 3 เคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงที ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 2

ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล

วรรคที่ 3

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 3 จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ในวรรคที่ 4 เนื่องจากทำนองเพลงได้ดำเนินทำนองอยู่ในบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 3 โดยเริ่มทำนอง เคลื่อนที่จากต่ำ ขึ้นมาหาเสียงสูง แล้วย้อนจากเสียงสูงไปหาเสียงต่ำ เคลื่อนที่ผ่านมายังโน้ตเสียง ที มา

ตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค โน้ตเสียงทีนี้ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและสะพานเชื่อมเสียงซึ่งมีเสียงบ่งบอกในการเปลี่ยนบันไดเสียงให้เป็นไปอย่างกลมกลืน จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นชัดเจนดังนี้

วรรคที่ 3

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล

วรรคที่ 4

ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 4 จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 5 โดยทำนองเพลงเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงขึ้นไปหาต่ำ ผ่านไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นโน้ตจรของบันไดเสียงฟา มาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค โน้ตเสียงมีทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมทำนองและเป็นเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียง จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 5 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 4

ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร

วรรคที่ 5

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 5 จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ในวรรคที่ 6 โดยทำนองเคลื่อนที่ไปด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำผ่านเสียงฟาไปตกเสียง ลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค โน้ตเสียงมี ทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและยังเป็นสะพานเชื่อมเสียงทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 6 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 5

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล

วรรคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 6 จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 7 โดยทำนองเคลื่อนที่จากเสียงสูงไปยังเสียงต่ำผ่านเสียงฟา ไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นเสียงของลูกตกสุดท้ายของวรรค เสียงฟา ซึ่งเป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงที่มีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงฟาเป็นบันไดเสียงโดในวรรคที่7 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

วรรคที่ 7

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 7 จากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟา ในวรรคที่ 8 โดยทำนองเคลื่อนที่จากเสียงต่ำไปยังเสียงสูงแล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านไปยังเสียงทีและฟา เสียงฟา ซึ่งเป็นเสียงของลูกตกสุดท้ายของวรรคทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงที่มีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโด เป็นบันไดเสียงฟาในวรรคที่ 7 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 7

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ

วรรคที่ 8

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 8 จากบันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 9 โดยทำนองเคลื่อนที่จากสูงไปยังเสียงต่ำแล้วย้อนกลับขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงมี ไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรค เสียงมี ซึ่งเป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงที่มีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟาในวรรคที่ 9 ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 8

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

วรรคที่ 9

- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร

พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในวรรคที่ 12 จากบันไดเสียงโด ในวรรคที่ 11 เป็นบันไดเสียงฟา ในวรรคที่ 12 โดยทำนองในวรรคที่ 12 เคลื่อนที่รองรับวรรคที่ 11 จากเสียงต่ำไปยังเสียงสูงแล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านไปยังเสียงฟา ไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นเสียงของลูกตกสุดท้ายของวรรค เสียงฟาทำหน้าที่เป็นโน้ตจรและยังทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงที่มีเสียงบ่งบอกการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงฟาในวรรคที่ 12 จะเห็นได้ว่าเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงในตัวเองซึ่งเป็นเจตนาและความสามารถของผู้ประพันธ์ ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ให้เห็นดังนี้

วรรคที่ 11

- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล

วรรคที่ 12

ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร

จากการวิเคราะห์บันไดเสียง ผู้วิจัยพบว่า มีการเปลี่ยนบันไดเสียงอยู่ 2 ลักษณะ คือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำเสียงในโน้ตขั้น 4 หรือโน้ตขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และในการลงจบของบทเพลงเป็นการจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6

ในการเปลี่ยนบันไดเสียงจากบันไดเสียงหนึ่งไปอีกบันไดเสียงหนึ่งจะต้องมีวรรคเพลงที่ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความรู้สึกกลมกลืนสัมพันธ์กัน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเปลี่ยนโดยแบ่งเป็น 6 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 2	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X

ประโยคที่ 3	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 6	- - - -	- X - X	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียว แบ่งเป็น 1 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 2	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 3	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 6	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 7	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 10	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 11	- - - -	- X - X	- X X X	X X X X	วรรคที่ 12	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X
แบบที่ 2	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 3	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 4	- - - -	- X - X	- X X X	X X X X
แบบที่ 5	X X X X	X X X X	- X X X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 5 รูปแบบ รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 8 ที่ในวรรคที่ 2,3,4,5,6,7,8,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 9 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนในการลงจบของบทเพลง

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

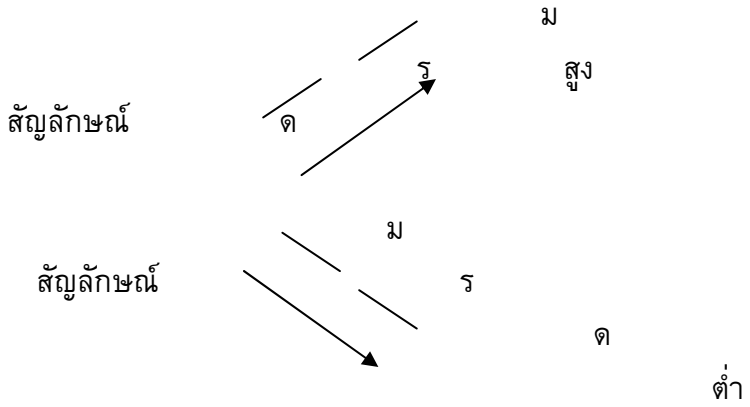
- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราชั้นเดียวเที่ยวพื้นมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

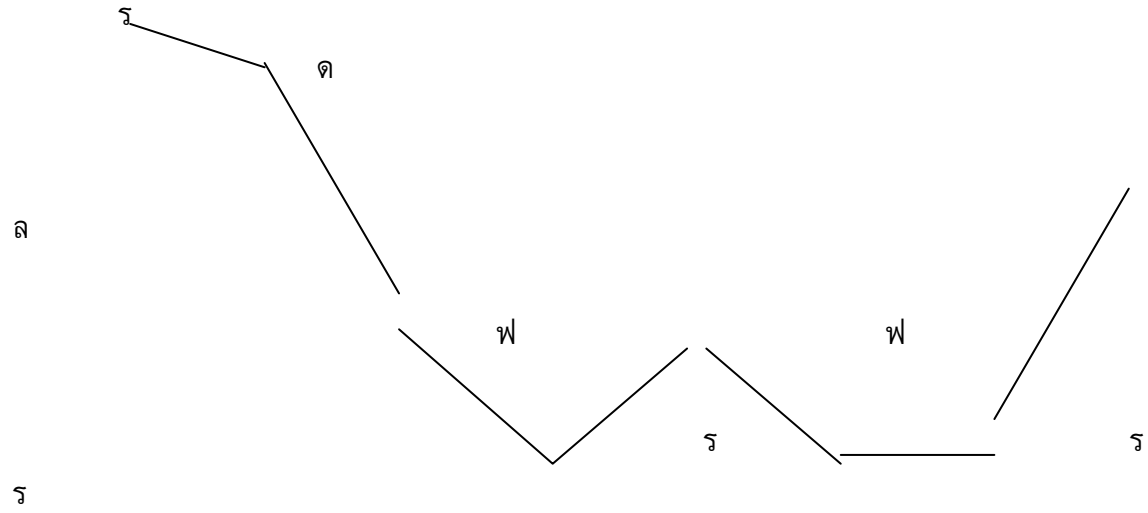
ประโยคที่ 1

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ร	ด	ฟ	ร	ฟ	ร	ร	ล

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเรซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากนั้นย้อนขึ้นสูงตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

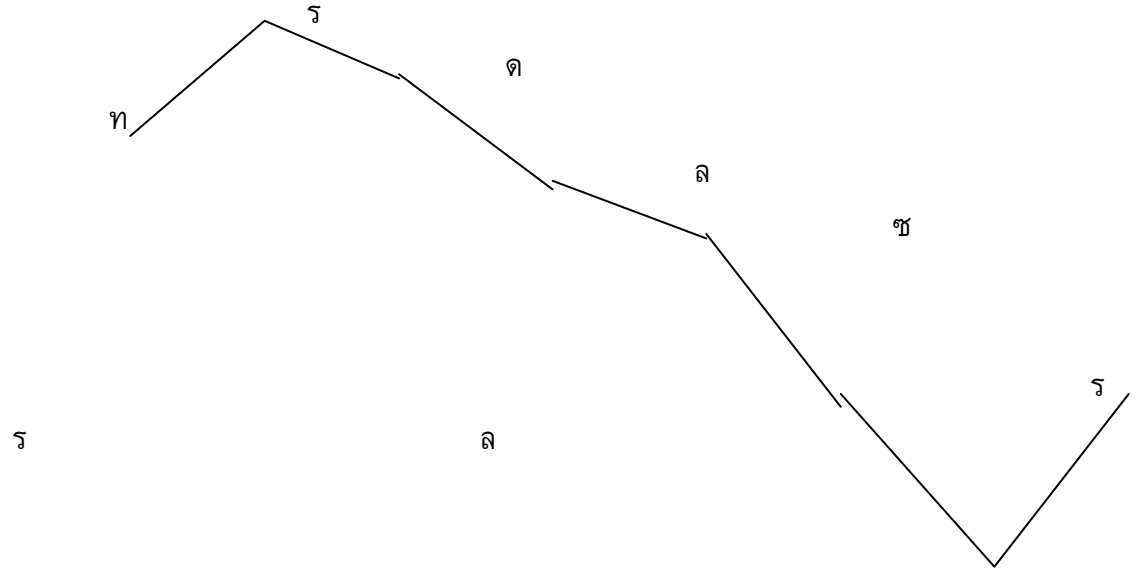
ประโยคที่ 2

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร

โครงสร้าง

ท	ร	ด	ล	ซ	ร	ล	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงซอล แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงลา จากนั้นย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

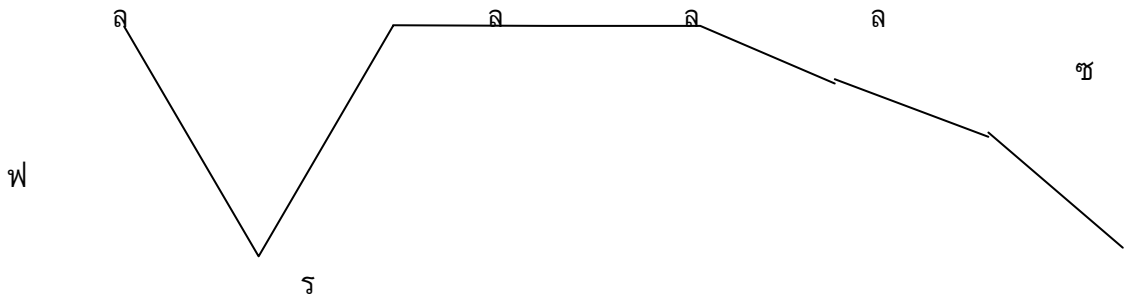
ประโยคที่ 3

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ล	ร	ล	ล	ล	ซ	ฟ	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงมาต่ำตกที่เสียงเร ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นเชื่อมทำนองสูงขึ้นไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค และยังเป็นเสียงเดียวกันกับเสียงเริ่มแรกของห้องเพลงที่ 1 ของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับที่เสียงลาด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเคลื่อนทำนองต่ำลงผ่านเสียงซอล เสียงฟาและไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 4

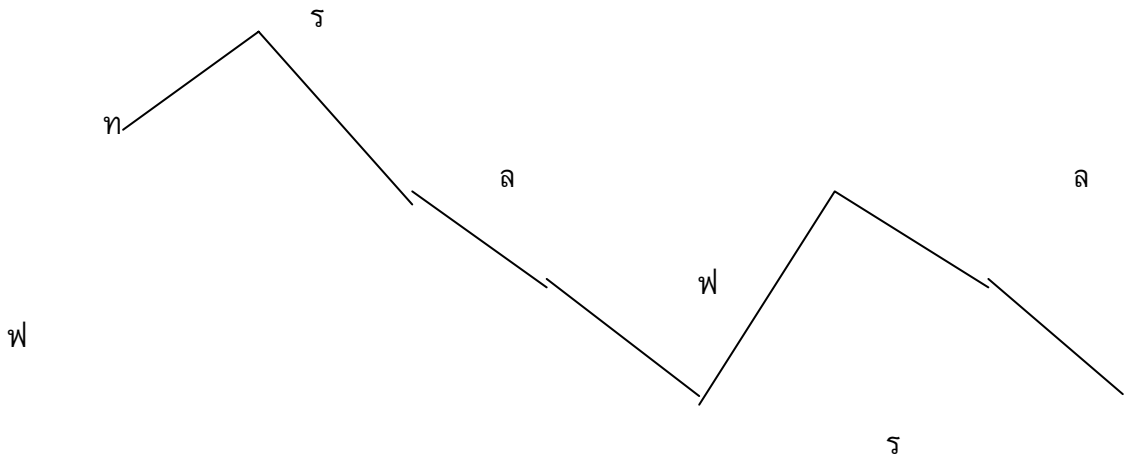
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ท	ร	ล	ฟ	ร	ล	ฟ	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงตกที่เสียงเร ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากนั้นเชื่อมทำนองลงต่ำไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงสูงเคลื่อนต่ำลง ไปยังเสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงไปยังเสียงลา ด้วยกลุ่มบันไดเสียง

เดียวกัน จากนั้นย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

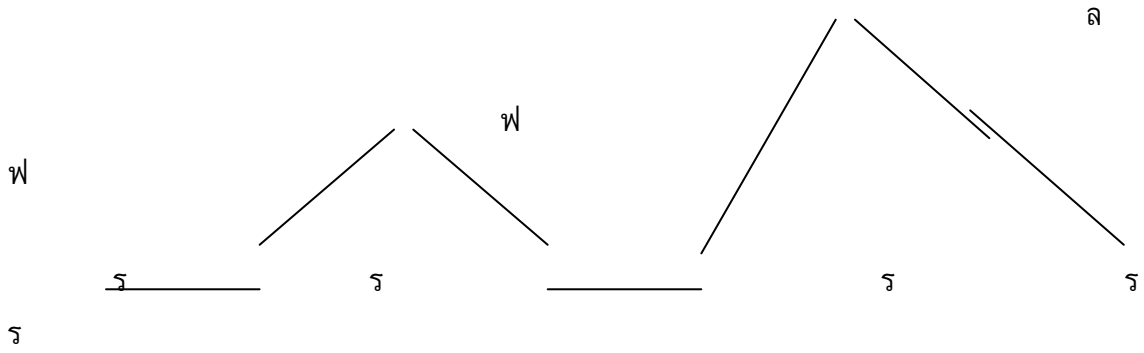
ประโยคที่ 5

- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

โครงสร้าง

ร	ร	ฟ	ร	ร	ล	ฟ	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงตกที่เสียงฟา ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากนั้นเชื่อมทำนองลงต่ำไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปตกเสียงลา จากนั้นเคลื่อนต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

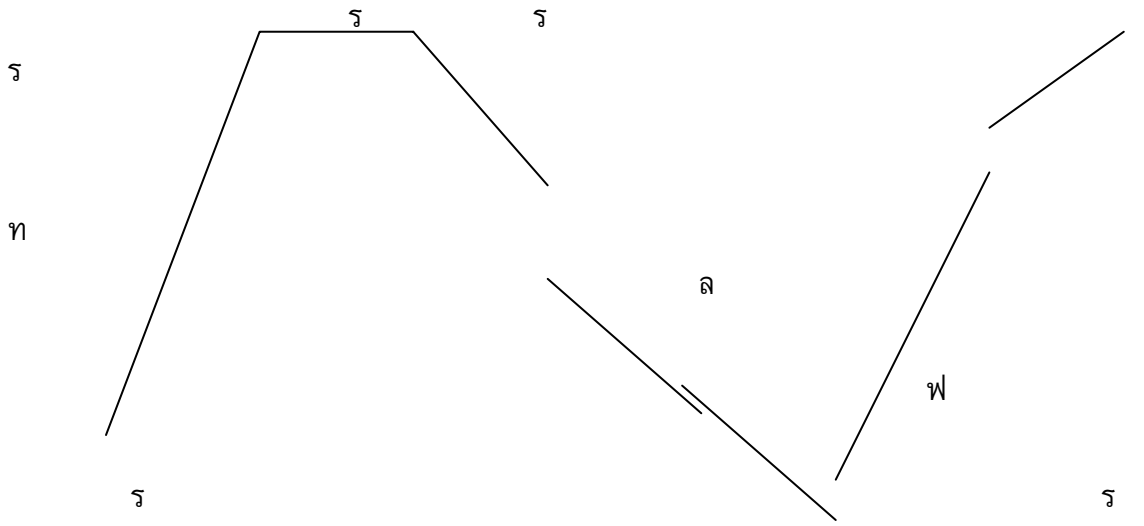
ประโยคที่ 6

- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ล	ฟ	ร	ท	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเรสูงจากนั้นเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วย้อนต่ำลงตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับต่ำลงจากเสียงฟา มาตกที่เสียงเร ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเรสูง ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง

2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง

3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม

4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่

5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

1.วิธีการประพันธ์

เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงศึกบางระจันชั้นเดียวเที่ยวพื้น แล้วประพันธ์ทำนองโดยการตบแต่งทำนองขึ้นมาใหม่โดยยึดลูกตกเป็นหลักมีทั้งหมด 6 บรรทัดหรือ 6 ประโยค 12 วรรค ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น กับชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

โน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ร - ร	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	- - ล ร	ฟ ล ฟ ร	ฟ ล ฟ ร	ล ฟ ร ล
- - - -	ฟ ล ฟ ร	ล ร ฟ ร	- ฟ – ล	- - ล ร	ฟ ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ
- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น (วรรค)
บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน (วรรค)

สัญลักษณ์◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค
สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง
สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

วรรคที่ 1

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - -	- ร - ร	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร

วรรคที่ 2

ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล
- - ล ร	ฟ ล ฟ ร	ฟ ล ฟ ร	ล ฟ ร ล

วรรคที่ 3

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล
- - - -	ฟ ล ฟ ร	ล ร ฟ ร	- ฟ – ล

วรรคที่ 4

ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร
- - ล ร	ฟ ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

วรรคที่ 5

ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล
- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล

วรรคที่ 6

ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ

วรรคที่ 7

ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ
- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ

วรรคที่ 8

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

วรรคที่ 9

- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร

วรรคที่ 10

ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

วรรคที่ 11

- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร

วรรคที่ 12

ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร
- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบว่า ลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ ชั้นเดียวเที่ยวพื้นซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคไม่ตรงกับลูกตกของเที่ยวเปลี่ยนเสมอไป เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น กับเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละวรรค ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น กับเที่ยวเปลี่ยน

เที่ยวพื้น		เที่ยวเปลี่ยน	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ร	1	ร
2	ล	2	ล
3	ล	3	ล
4	ร	4	ร
5	ล	5	ล
6	ร	6	ฟ
7	ฟ	7	ฟ
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ร	10	ร
11	ล	11	ร
12	ร	12	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงฟา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกตรงกัน คือวรรคที่1,2,3,4,5,7,8,9,10,12,และพบลูกตกไม่ตรงกันในวรรคที่ 6,11 โดยเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นวรรคที่ 6 ตกเสียงเร แต่เที่ยวเปลี่ยน ตกเสียงฟา และเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นวรรคที่ 11 ตกเสียงลา แต่เที่ยวเปลี่ยนตกเสียงเร ที่พบลูกตกในวรรคที่ 6และ11 ไม่ตรงกันเนื่องจากผู้ประพันธ์มี

จุดมุ่งหมายและเจตนาให้สำนวนของเพลงดำเนินไปอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน ทำให้บทเพลงมีความไพเราะ ถ้าหากทำนองเพลงไปตกที่เสียง เร ซึ่งเป็นลูกตกเดิมของเที่ยวพื้น ที่เป็นต้นแบบจะทำให้เสียอรรถรสในทางดนตรีไป และการเคลื่อนที่รองรับของทำนองเพลงในวรรคต่อไปจะไม่สัมผัสสัมพันธ์กันทำให้สำนวนเพลงขาดความไพเราะกลมกลืน ดังจะแสดงตัวอย่างให้เห็น โดยใช้สัญลักษณ์ แสดงดังนี้

เที่ยวเปลี่ยน วรรคที่ 6	- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ
เที่ยวพื้น วรรคที่ 6	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
เที่ยวเปลี่ยน วรรคที่ 11	- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร
เที่ยวพื้น วรรคที่ 11	- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียว เที่ยวเปลี่ยน ซึ่งมีทั้งหมด 12 วรรค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

วรรคที่ 1 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 2 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 3 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 4 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 5 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 6 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 7 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 8 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 9 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 10 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 11 ฟ ซ ล X ด ร X
วรรคที่ 12 ฟ ซ ล X ด ร X

3.1 โน้ตจร

ไม่พบโน้ตจรในแต่ละประโยคของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในแต่ละประโยคของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนโดยแบ่งเป็น 6 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 2	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
ประโยคที่ 4	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
ประโยคที่ 5	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
ประโยคที่ 6	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียว แบ่งเป็น 12 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 2	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 3	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 4	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X	วรรคที่ 6	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
วรรคที่ 7	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X	วรรคที่ 8	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
วรรคที่ 9	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
วรรคที่ 11	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 12	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	X X X X	X X X X
แบบที่ 2	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 3	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X
แบบที่ 4	- - - -	- X X X	- - X X	- X - X
แบบที่ 5	- X X X	- X - X	- X - X	- X X X
แบบที่ 6	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 15 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 5 ที่ในวรรคที่ 6,7,8,10,12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไปและยังนำมาใช้เป็นทำนองลงจบของบทเพลง

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 9,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตังอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

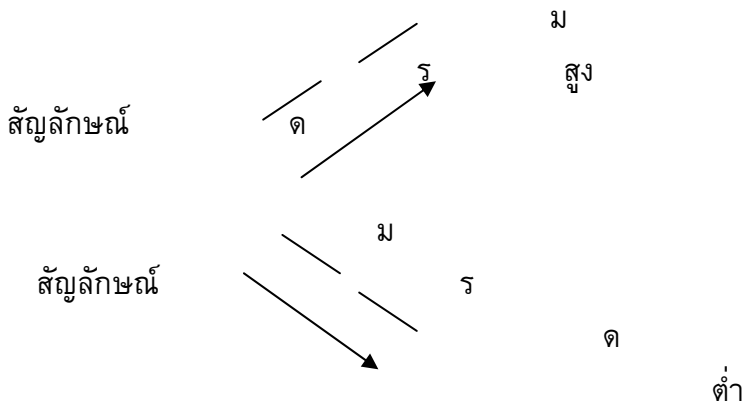
ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

2. พบว่ามีการใช้กระสวนจังหวะเดียวกันต่อเนื่องกันถึง 3 ประโยค คือ ประโยคที่ 5 – 7 ในเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

4.4 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

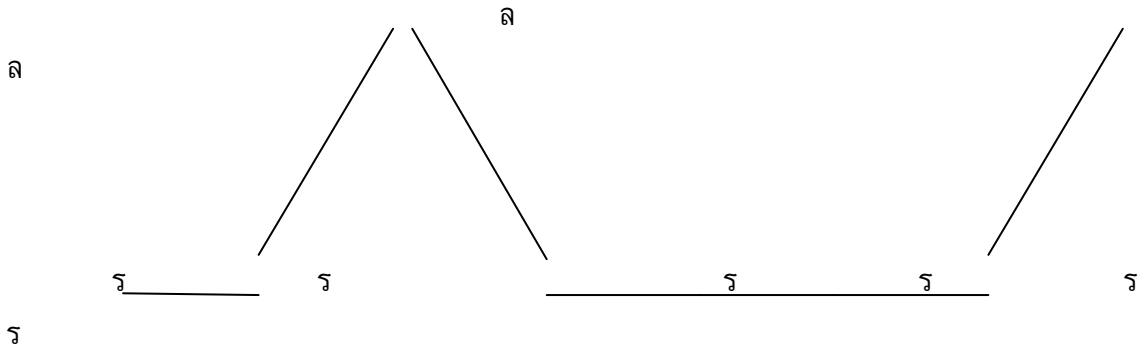
ประโยคที่ 1

- - - -	- ร - ร	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	- - ล ร	ฟ ล ฟ ร	ฟ ล ฟ ร	ล ฟ ร ล

โครงสร้าง

ร	ร	ล	ร	ร	ร	ร	ล

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา แล้วย้อนลงต่ำตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงเร เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันเชื่อมและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

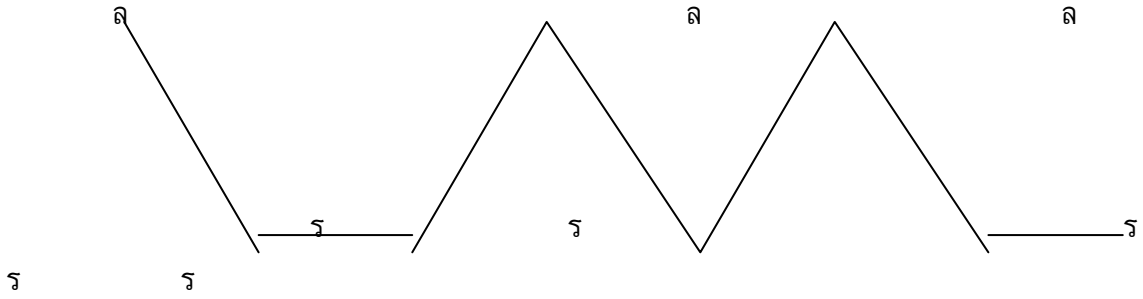
ประโยคที่ 2

- - - -	ฟ ล ฟ ร	ล ร ฟ ร	- ฟ – ล	- - ล ร	ฟ ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร

โครงสร้าง

ล	ร	ร	ล	ร	ล	ร	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเรจากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับต่ำลงไปตกที่เสียงเร จากนั้นย้อนกลับขึ้นสูงไปตกเสียงลา แล้วย้อนลงต่ำอีกครั้งหนึ่งไปตกเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกวรรคตอบในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

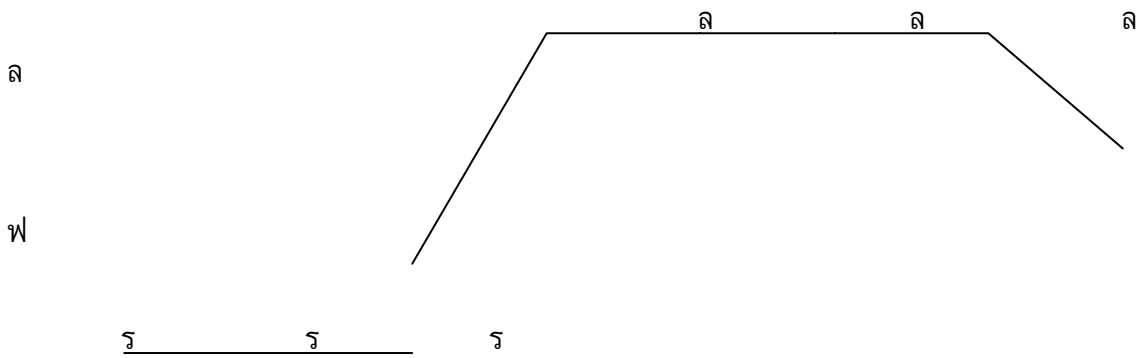
ประโยคที่ 3

- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ล	ล	ล	ล	ฟ

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันไปยังเสียงลา ในห้องที่ 3 ของวรรคตอบ จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงตกที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

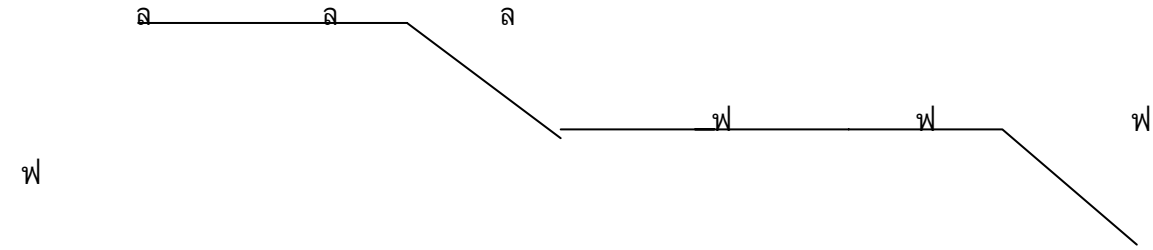
ประโยคที่ 4

- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

โครงสร้าง

ล	ล	ล	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา ในห้องที่ 3 ของวรรคถามจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงฟา ในห้องที่ 3 ของวรรคตอบแล้วเคลื่อนที่ต่ำลง ไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

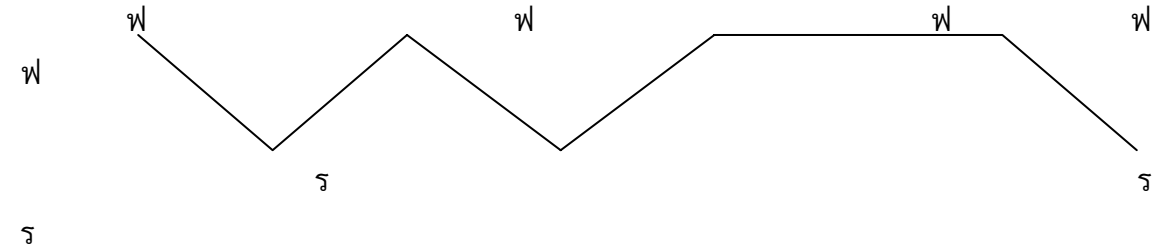
ประโยคที่ 5

- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

โครงสร้าง

ฟ	ร	ฟ	ร	ฟ	ฟ	ฟ	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงฟา อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันไปตกที่เสียงฟา ในห้องที่ 3 ของวรรคตอบแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

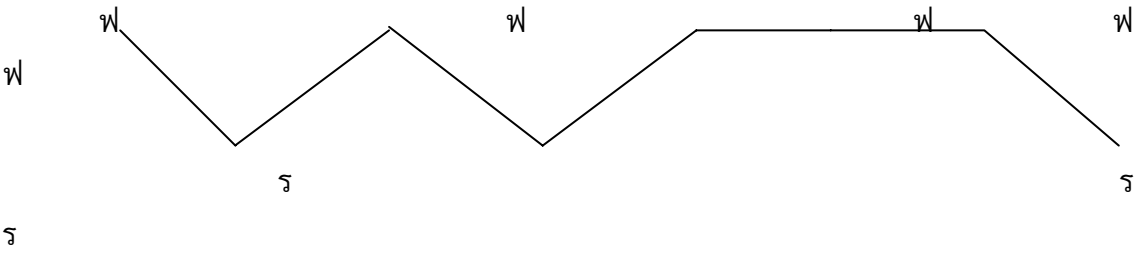
ประโยคที่ 6

- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

โครงสร้าง

ฟ	ร	ฟ	ร	ฟ	ฟ	ฟ	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงฟา โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงฟา อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันไปตกที่เสียงฟา ในห้องที่ 3 ของวรรคตอบแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม
8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่องการศึกษาวิเคราะห์เพลงเถาของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ดำเนินการตามขั้นตอนมาโดยลำดับ โดยได้เลือกนำเอาเพลงเถาจำนวน 3 เพลง คือเพลงศึกบางระจัน(เถา) เพลงปรางค์แขก(เถา) เพลงฝรั่งรำพัน(เถา) มาทำการศึกษาวิเคราะห์ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเป็นลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ชีวประวัติครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เกิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ.2475 หมู่ที่ 10 ต.ท่าข้าม อ.ค่ายบางระจัน จ.สิงห์บุรี มารดาชื่อหอม บิดาชื่อผูก เป็นบุตรคนที่ 4 ในบรรดาพี่น้อง 8 คนมารดามีอาชีพทำนา และเป็นตระกูลช่างที่มีความชำนาญในด้านจักรสาน บิดามีอาชีพเป็นศิลปินโดยเป็นพ่อเพลงพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงในแถบจังหวัดอ่างทอง และสิงห์บุรี พออายุได้ 13 ปี มารดาได้นำไปฝากตัวเป็นศิษย์ของครูเติ้ม ทองโต ซึ่งเป็นครูปี่พาทย์ และมีศักดิ์เป็นญาติกันเพื่อเรียนดนตรีไทย เพลงแรกที่เริ่มเรียนคือเพลงสาธุการ โดยตีเครื่องมือฆ้องวงใหญ่ เรียนกับครูเติ้มได้ประมาณ 4 ปีพอมีความสามารถพอสมควร ยกเว้นเพลงเดี่ยวที่ยังไม่ได้ต่อกับครูเติ้ม ทองโต ท่านจึงมีความใฝ่ฝันที่อยากจะได้เพลงเดี่ยวไว้ตีอวดเขาบ้าง จึงได้ไปฝากตัวเป็นศิษย์ท่านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) เมื่อท่านได้ฝากตัวเป็นศิษย์ท่านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ ท่านได้รับการต่อเพลงเดี่ยว ตลอดจนเพลงประเภทต่างๆไว้มากมาย คงเหลือเพลงเดี่ยวกราวในเท่านั้นที่ยังไม่ได้ต่อ เพราะท่านครูหลวงประดิษฐ์ ไพเราะ ถึงแก่อนิจกรรมเสียก่อน ต่อมาฝากตัวเป็นศิษย์กับครูสมภพ ขำประเสริฐ เพื่อต่อเพลงเดี่ยวกราวใน และในส่วนของเพลงหน้าพาทย์นั้นได้รับครอบจากครูสอน วงฆ้อง และต่อเพลงจากครูจำรัส ส่วนเพลงหน้าพาทย์องค์พระพิราพนั้น ได้รับครอบจากครูสมภพ ขำประเสริฐ และต่อเพลงจากครูบาง หลวงสุนทร ในส่วนของเพลงอื่นๆหลังจากนั้นได้ฝากตัวเป็นศิษย์คุณหญิงชิ้น ศิลปบรรเลง เพื่อต่อเพลงเพิ่มเติมในภายหลังอีก หลังจากนั้นได้กลับมาอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี บรรเลงปี่พาทย์ในงานต่างๆ จนกระทั่งในปีพ.ศ.2526 ครูประสิทธิ์ ถาวร ได้ชักนำครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ให้ไปสอนดนตรีไทยที่วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี เพราะเห็นว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ จนถึงปัจจุบัน

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ท่านเคยชนะเลิศการประกวดประชันการเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ ที่วัดพระพิเรนทร์ วรจักร กรุงเทพฯ ท่านยังได้ประพันธ์เพลงไว้มากมายโดยแบ่งประเภทไว้ดังนี้

1. เพลงประเภทโหมโรง

2. เพลงประเภทเพลงเถา

3. เพลงประเภทเพลงระบำ

4. เพลงประเภทเพลงเบ็ดเตล็ด

เพลงที่ท่านประพันธ์ไว้ยังได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดเพลงเถา เนื่องในวันอนุรักษ์มรดกไทย เพลงที่ชนะเลิศคือเพลงศึกบางระจันเถา ได้รับรางวัลพระราชทาน จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ท่านมีลูกศิษย์มากมายที่มีชื่อเสียงในวงการดนตรีไทย ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้รับเกียรติจากคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ให้เป็นผู้มีวัฒนธรรมดีเด่น ปัจจุบันครูน้ำว้า ร่มโพธ์ทองดำรงตำแหน่งผู้ชำนาญการด้านดนตรีของวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เพลงเถา 3 เพลง คือเพลงศึกบางระจัน(เถา) เพลงปรางค์แขก(เถา) เพลงฝรั่งรำพัน(เถา) ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ดังนี้

1. วิธีประพันธ์

1.1 เพลงศึกบางระจันเถา ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้นำเอาทำนองเพลงประเภทเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน)ที่นายสุรินทร์ ปิยนันท์ เป็นผู้ประพันธ์คำร้องและทำนอง ซึ่งแบ่งส่วนย่อยเป็น 3 รูปแบบทำนองมารวบรวมให้เป็นรูปแบบทำนองเดียว แล้วตบแต่งทำนองขึ้นใหม่โดยยึดลูกตกของทำนองเพลงปลุกใจ(ศึกบางระจัน)เป็นหลัก ในประพันธ์ทำนองอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นขึ้น ในส่วนของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองขึ้นใหม่โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นหลัก ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นได้ตบแต่งขยายทำนองเพลงขึ้นโดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นหลัก และในส่วนของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนได้ยึดเอาลูกตกของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นหลัก อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นได้ตบแต่งทำนองตัดทอนลงโดยได้ยึดเอาลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นหลัก และในส่วนของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนได้ยึดเอาลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นเป็นหลัก เพลงศึกบางระจันเถาเป็นเพลงที่มีท่อนเดียว แต่มีเที่ยวเปลี่ยน มี 12 จังหวะหน้าทับ ในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นมี 24 ประโยค หรือ 48 วรรค เที่ยวเปลี่ยนมี 24 ประโยคหรือ 48 วรรคเหมือนกัน ในอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นมี 12 ประโยค หรือ 24 วรรค เที่ยวเปลี่ยนมี 12 ประโยคหรือ 24 วรรคเหมือนกัน ในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นมี 6 ประโยค หรือ 12 วรรค เที่ยวเปลี่ยนมี 6 ประโยคหรือ 12 วรรคเหมือนกัน ใช้จังหวะหน้าทับปรบไก่ในเที่ยวพื้น และใช้จังหวะมาร์ชในเที่ยวเปลี่ยนในการควบคุมจังหวะ

1.2 เพลงปรางค์แขก(เถา) ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ตบแต่งทำนองขึ้นจากเพลงราดนิเกริง ซึ่งใช้ในการประกอบการแสดงลิเก ซึ่งมีอัตราจังหวะชั้นเดียว มีท่อนเดียวแต่มีเที่ยวเปลี่ยน ในส่วนของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก ได้ตบแต่งทำนองโดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก เป็นหลัก และอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองโดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน เป็นหลัก และในส่วนของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก ได้ตบ

แต่งทำนองโดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก เป็นหลัก และใน ส่วนของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนองโดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน เป็นหลัก สำหรับจังหวะหน้าทับที่ใช้กับเพลงนี้คือ หน้าทับสดายง ทั้งนี้เนื่องจากเพลงนี้เป็นเพลงไทย สำเนียงแขก มี 8 จังหวะหน้าทับ

1.3 เพลงฝรั่งรำพัน(เถา) ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ตบแต่งทำนองขยายขึ้นเป็นอัตราจังหวะ 3 ชั้นและตัดทอนลงเป็นอัตราจังหวะชั้นเดียว จากเพลงฝรั่งรำเท้าอัตราจังหวะ 2 ชั้น ซึ่งมี 2 ท่อน และครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ยังได้ประพันธ์ทำนองเพลงเที่ยวเปลี่ยนไว้ทั้ง 2 ท่อน ตั้งแต่อัตราจังหวะ 2 ชั้น อัตราจังหวะ 3 ชั้น และอัตราจังหวะชั้นเดียว โดยได้ตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 โดยยึดลูกตกของท่อน 1 เที่ยวพื้น และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 โดยยึดลูกตกของท่อน 2 เที่ยวพื้นเป็นหลัก และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้นเป็นหลัก แล้วตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 2 เที่ยวพื้นเป็นหลัก และได้ตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 โดยยึดลูกตกของท่อน 1 เที่ยวพื้น และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 โดยยึดลูกตกของท่อน 2 เที่ยวพื้นเป็นหลัก และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 1 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้นเป็นหลัก และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 2 เที่ยวพื้นเป็นหลัก แล้วตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 1 เที่ยวพื้นเป็นหลัก และตบแต่งทำนองในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 โดยยึดลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 2 เที่ยวพื้นเป็นหลัก ใช้หน้าทับปรบไก่ ท่อน 1 มี 6 จังหวะหน้าทับ ท่อน 2 มี 8 จังหวะหน้าทับ มีสำเนียงฝรั่ง

2. ลูกตก

2.1 ในการวิเคราะห์ลูกตกเพลงศึกบางระจัน(เถา) ผลการศึกษาพบว่า ในเพลงปลุกใจลูกตกแต่ละวรรคไม่ตรงกับเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นในวรรคที่ 12,14,15 และ 23 ในส่วนของเที่ยวเปลี่ยนอัตราจังหวะ 2 ชั้นไม่ตรงกับอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นในวรรคที่ 7 และในส่วนของเพลงศึกบางระจันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นในประโยคที่ 3 ไม่ตรงกับอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นในวรรคที่ 3 และอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นในประโยคที่ 7 ไม่ตรงกับอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นในวรรคที่ 7 และอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนในประโยคที่ 7 ไม่ตรงกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นในประโยคที่ 7 ในส่วนของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นวรรคที่ 6 ลูกตกไม่ตรงกับอัตราจังหวะ 2 ชั้นในประโยคที่ 6 และอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นลูกตกไม่ตรงกับอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนในวรรคที่ 6,11 สาเหตุที่ลูกตกที่พบตกไม่ตรงกันนั้นเนื่องจากผู้ประพันธ์มีเจตนาที่จะตบแต่งทำนองให้มีความไพเราะและให้เกิดความสัมพันธ์กลมกลืนกันและทำให้ไม่เสียอรรถรสในทางดนตรีตามหลักการประพันธ์เพลงไทย รูปแบบของเพลงจะเห็นได้ว่าครูน้ำว้า ร่ม

โพธิ์ทอง มีการประพันธ์เพลง 3 รูปแบบ คือ เพลงทางพื้นหรือดำเนินทำนองซึ่งพบที่เพลงศึกบางระจันเที่ยวแรกของทุกอัตรา เพลงรูปแบบบังคับทางจะพบในเพลงศึกบางระจันเที่ยวเปลี่ยน เพลงประเภทลูกล้อลูกขัดจะพบได้ท้ายท่อนของเที่ยวเปลี่ยน

2.2 ในการวิเคราะห์ลูกตกเพลงปรางค์แขก(เถา)ผลจากการศึกษาพบว่า ลูกตกในแต่ละวรรคเพลงและประโยคเพลงตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้นและอัตราจังหวะชั้นเดียวทั้งท่อน 1 และท่อน 2 มีเสียงของลูกตกตรงกันทุกวรรคทุกประโยค และได้นำรูปแบบของเพลงมาใช้ คือ รูปแบบบังคับทาง

2.3 ในการวิเคราะห์ลูกตกเพลงฝรั่งรำพัน(เถา)ผลจากการศึกษาพบว่าลูกตกในแต่ละวรรคเพลงประโยคเพลงของท่อน 1 ทั้งเที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยนตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้นและอัตราจังหวะชั้นเดียวมีเสียงของลูกตกตรงกันทุกวรรคทุกประโยค และลูกตกในแต่ละวรรคเพลงประโยคเพลงของท่อน 2 ทั้งเที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยนตั้งแต่อัตราจังหวะ 3 ชั้น 2 ชั้นและอัตราจังหวะชั้นเดียวมีเสียงของลูกตกตรงกันทุกวรรคทุกประโยค และได้นำรูปแบบของเพลงมาใช้ 2 รูปแบบ คือ เพลงบังคับทาง กับเพลงทางพื้นหรือดำเนินทำนอง

2.4 โน้ตจร ผลในการศึกษาวิเคราะห์พบว่า โน้ตจรในเพลงศึกบางระจัน(เถา)ทำหน้าที่ดังนี้

2.4.1 ทำหน้าที่เชื่อมความกลมกลืนในวรรคหรือประโยคในตัวเอง เชื่อมเสียงระหว่างประโยคหนึ่งไปอีกประโยคหนึ่ง

2.4.2 ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเชื่อมทำนองทำให้เกิดความไพเราะกลมกลืนในบทเพลง

2.4.3 ทำให้เกิดสำเนียงต่างๆ

2.5 โน้ตจรในเพลงปรางค์แขก(เถา)ทำหน้าที่ดังนี้

2.5.1 ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเชื่อมทำนองทำให้เกิดความไพเราะกลมกลืน

ในบทเพลง

2.5.2 ทำให้เกิดสำเนียงภาษาแขก

2.6 โน้ตจรในเพลงฝรั่งรำพัน(เถา)ทำหน้าที่ดังนี้

2.6.1ทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเชื่อมทำนองทำให้เกิดความไพเราะกลมกลืนในบทเพลง

2.6.2 ทำให้เกิดสำเนียงภาษาฝรั่ง

3. บันไดเสียง

3.1 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์บันไดเสียงในเพลงศึกบางระจัน(เถา) พบว่าใช้บันไดเสียงอยู่ 2 บันไดเสียงคือบันไดเสียงฟา กับบันไดเสียงโด โดยใช้บันไดเสียงฟา เป็นบันไดเสียงหลัก และพบการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคที่ 3,4,5,6,7,8,9 และ 12 ในการเปลี่ยนบันไดเสียง

พบว่าเป็นการเปลี่ยนบันไดเสียงในบทเพลงพบอยู่ 2 ลักษณะคือคู่ 4 กับคู่ 5 หมายถึงการนำโน้ตในขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 ของบันไดเสียงเดิมมาเป็นเจ้าของบันไดเสียงใหม่ และการลงจบของบทเพลงเป็นการลงจบในบันไดเสียงฟา ด้วยเสียงขั้นที่ 6 มีเพียงอัตราจังหวะชั้นเดียวเท่ียวเปลี่ยนเท่านั้นที่ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียง

3.2 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์บันไดเสียงในเพลงปรางค์แขก(เถา) พบว่าใช้บันไดเสียงเดียวเป็นหลักคือบันไดเสียงโด และไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงปรางค์แขก(เถา)

3.3 ผลจากการศึกษาวิเคราะห์บันไดเสียงในเพลงฝรั่งรำพัน(เถา) พบว่าใช้บันไดเสียงเดียวเป็นหลักคือบันไดเสียงซอล และไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

4. กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 ในการศึกษาวิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนองในเพลงศึกบางระจัน(เถา) เพลงปรางค์(เถา) เพลงฝรั่งรำพัน(เถา) พบว่าใช้กระสวนจังหวะอยู่ 6 ลักษณะคือ

1. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก
2. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
3. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น
4. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
5. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองเริ่มต้น
6. กระสวนจังหวะที่นำมาใช้เป็นทำนองลงจบ

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะ 2 ชั้น ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ม	ม ม - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- ร ด ล	- ซ - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- x x x	- x - x	x x- x	x x - x

วรรคที่ 2

- x x x	x x x x	x x x x	x x x x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 2 ชั้น มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 15 รูปแบบ

2. พบว่ามีการใช้กระสวนจังหวะเดียวกันต่อเนื่องกันถึง 3 ประโยค คือ ประโยคที่ 5 – 7 ในเพลงศึกบางระจัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง

2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง

3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม

4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่

5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านดนตรีอย่างแท้จริง ท่านได้รับการถ่ายทอดและฝึกฝนทางด้านดนตรีจากปรมาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในด้านดนตรีและมีชื่อเสียงในสมัยนั้น จึงทำให้ท่านได้สร้างสมประสบการณ์และวิชาความรู้ต่างๆที่ได้ศึกษามาถ่ายทอดให้กับลูกศิษย์ของท่านโดยมิได้ปิดบัง ท่านได้ประพันธ์บทเพลงประเภทต่างๆไว้มากมาย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของท่านซึ่งแตกต่างจากงานประพันธ์อื่นๆ ผลงานของท่านยังสะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการสร้างท่วงทำนองที่ทำให้เกิดอารมณ์ต่างๆ จึงทำให้ผลงานของท่านได้รับรางวัล จากผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองทำให้ทราบถึงแนวทางในการ

ประพันธ์เพลงอีกลักษณะหนึ่งที่เป็นการแสดงแนวคิดใหม่ๆ ที่เป็นเอกลักษณ์และมีลักษณะเด่นที่พบดังนี้

1.ในเพลงศึกบางระจัน(เถา)

- นำรูปแบบของเพลงประเภทเพลงปลุกใจมาเป็นโครงสร้างในการประพันธ์ทำนอง
- ประพันธ์เพลงขึ้นใหม่โดยใช้ฐานทำนองเดิม
- เป็นงานประพันธ์เพลงที่มีเที่ยวเปลี่ยนทุกท่อน
- ลูกตกในบางวรรคบางประโยคตกไม่ตรงกัน
- นำบทเพลงที่มีจังหวะมาร์ช มาประพันธ์เป็นรูปแบบของทำนองเพลงไทย
- นำทำนองเพลงและจังหวะมาร์ช มาสอดแทรกในเที่ยวเปลี่ยน
- เป็นเพลงที่นำหน้าทับปรบไก่ในเที่ยวพื้นกับนำจังหวะมาร์ช มาผสมผสานกันอย่างกลมกลืน
- พบรูปแบบในการประพันธ์เพลงตามหลักดุริยางค์ศิลปไทยทั้ง 3 รูปแบบ คือ ดำเนินทำนองบังคับทางและลูกล้อ ลูกขัด ซึ่งพบว่า เพลงลักษณะนี้เป็นวิวัฒนาการในการประพันธ์เพลงอีกลักษณะหนึ่ง
- กระสวนจังหวะที่ใช้มีความหลากหลาย
- ลักษณะของทำนองและสำนวนเพลงเอื้อต่อการสร้างอารมณ์และความรู้สึกห้าวหาญและสร้างความตระหนักให้เกิดความรักชาติสอดคล้องกับชื่อเพลง

2. ในเพลงปรางค์แขก(เถา)

- เป็นงานประพันธ์ที่ขยายทำนองขึ้นใหม่บนฐานของทำนองเดิม
- ใช้กระสวนจังหวะที่มีความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในการตบแต่งทำนองให้มีสำเนียงภาษาแขก
- เพลงไทยสำเนียงแขกมีการใช้เสียงครบทั้ง 7 เสียง
- การสร้างทำนองเพลงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะคือการใช้สำนวนตรงจังหวะและไม่ตรงจังหวะในรูปแบบของทำนองกระชั้น

3. ในเพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

- การประพันธ์ขยายทำนองขึ้นใหม่บนฐานของทำนองเดิม
- การประพันธ์ตัดทอนทำนองขึ้นใหม่บนฐานของทำนองเดิม
- ใช้กระสวนจังหวะที่มีความหลากหลายและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในการตบแต่งทำนองให้มีสำเนียงภาษาฝรั่ง
- นำจังหวะมาร์ชเข้ามาควบคุมจังหวะของทำนองเพลงในเที่ยวเปลี่ยน

ข้อเสนอแนะ

บทเพลงที่นำมาศึกษาวิเคราะห์ในครั้งนี้ได้ศึกษาเพียงบทเพลงประเภทเพลงเถาเพียงแค่ 3 บทเพลง ควรที่จะมีการศึกษาวิเคราะห์ผลงานด้านอื่นๆของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าศึกษาค้นคว้าอย่างยิ่งต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กาญจณา อินทรสุนานนท์. (2532). *การวิเคราะห์รูปแบบเพลงพื้นบ้าน มนุษย์ศาสตร์ปริทัศน์.* กรุงเทพ.

ฐิระพล น้อยนิตย์. (2542). *วิเคราะห์เพลงเรื่องนางหงส์.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ณรงค์ชัย ปิฏกรัชต์. (2534). *การวิเคราะห์วิธีการประพันธ์เพลงไทยในลักษณะการแต่งขยาย และแต่งตัดทำนองเพลงจากเพลงอัตราสองชั้น.* งานวิจัยได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.กรุงเทพ.

ณรงค์ฤทธิ์ คงปิ่น. (2537). *อาศรมศึกษากรณีศึกษาครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดุษฎี มีป้อม. (2529). *เพลงเดี่ยว พริ้ง กาญจนผลิน.* อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพครูพริ้ง กาญจนผลิน ณ. เมรุวัดประชาศรัทธาธรรม (เสาหิน). หน้า 87 – 90

โดม สว่างอารมณ์. (2540). *ศึกษาชีวประวัติและวิเคราะห์ผลงานประพันธ์เพลงของ จางวางทั่ว พาทยโกศล.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ถาวร ศรีผ่อง. (2540). *ศึกษาเพลงเรื่องเพลงยาว* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ ประสานมิตร.

บุญช่วย โสวัตร. (2538). *การวิเคราะห์เนื้อทำนองหลักของเพลงแขกมอญบางขุนพรหม.* วิทยานิพนธ์ ศศม.(ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล. เอกสาร.

บุญเชิด พิณพาทย์. (2540). *การศึกษาเพลงเดี่ยวกราวในสามชั้นทางระนาดเอก.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม (ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2533*).* *ดนตรีไทยประกอบเสียง* กรุงเทพ ฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พุทธะ ณ บางช้าง. (2542). *การวิเคราะห์เพลงมอญในพิธีศพ.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2524). *สยามสังคีต.* กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์เรือนแก้ว.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2529). *ดนตรีวิจักษ์.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รักษ์สิปป์.

ไพฑูรย์ เฉยเจริญ. (2542). *การวิเคราะห์ทางระนาดทุ้มเพลงเชิดจีน.* ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตร์มหา กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

มนตรี ตราโมท. (2507). *ศัพท์สังคีต.* กรุงเทพ ฯ: ห้างหุ้นส่วนศิวะพร.

มนตรี ตราโมท และ วิเชียร กุลตัณฑ์. (2533). *ฟังและเข้าใจเพลงไทย.* พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพขุนทรงสุภาพ (นายแพทย์ทรง บุณยะรัตเวช) ณ. เมรุวัดมกุฏกษัตริยารามวันเสาร์ที่ 29 พฤศจิกายน 2532 กรุงเทพ: ไทยเกษม .

มานพ วิสุทธิแพทย์. (2533). *ดนตรีไทยวิเคราะห์.* หนังสือที่ระลึกงานดนตรีไทย อุดมศึกษา ครั้งที่ 22 . กรุงเทพ ฯ: ชวนพิมพ์.

มานพ วิสุทธิแพทย์. (2535). *หลักการประพันธ์เพลงไทยเบื้องต้น.* เอกสารประกอบคำสอนภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินวิโรฒ ประสานมิตร.

วิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี. (2539). *ผู้ที่สมควรได้รับการเสนอพิจารณาเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ.*

วีรชาติ เปรมานนท์. (2532). *ดนตรีไทยแนวใหม่ช่วงปี พ.ศ. 2520 – 2530* งานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีเวียง ไตชิละสุนทร. (2538*). เพลงเถาศึกษาวิเคราะห์บทร้อง.* วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

สกลธ์ ดอกลัดดา. (2545). *วิเคราะห์เพลงเรื่องเขมรใหญ่ทางฆ้องวงใหญ่ :กรณีศึกษาทางเพลงจากครูพินิจฉายสุวรรI* วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.

สงัด ภูเขาทอง. (2532). *ดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย.* กรุงเทพ ฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.

สุกรี เจริญสุข. (2538). *ดนตรีชาวสยาม.* กรุงเทพ ฯ:โรงพิมพ์ Dr. Sax .

สุกรี เจริญสุข. (2529). *ดนตรีและความหมาย ถนนดนตรี.* กรุงเทพ ฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์.

สุชาติ ยามสุข. (2544). *วิเคราะห์เพลงต่อยรูปทางเดียวฆ้องวงใหญ่ กรณีศึกษา นายน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง.* วิทยานิพนธ์ . กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล . ถ่ายเอกสาร.

สุมาลี นิมมานุภาพ. (2535). *ดนตรีวิจารณ์.* พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์.

อรวรรณ บรรจงศิลป์และคณะ. (2534). *ความคิดและภูมิปัญญาไทย ชุด ดุริยางค์ศิลป*. งานวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุดม อรุณรัตน์. (2527). *ทฤษฎีเพลงเถา*. นครปฐม: สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

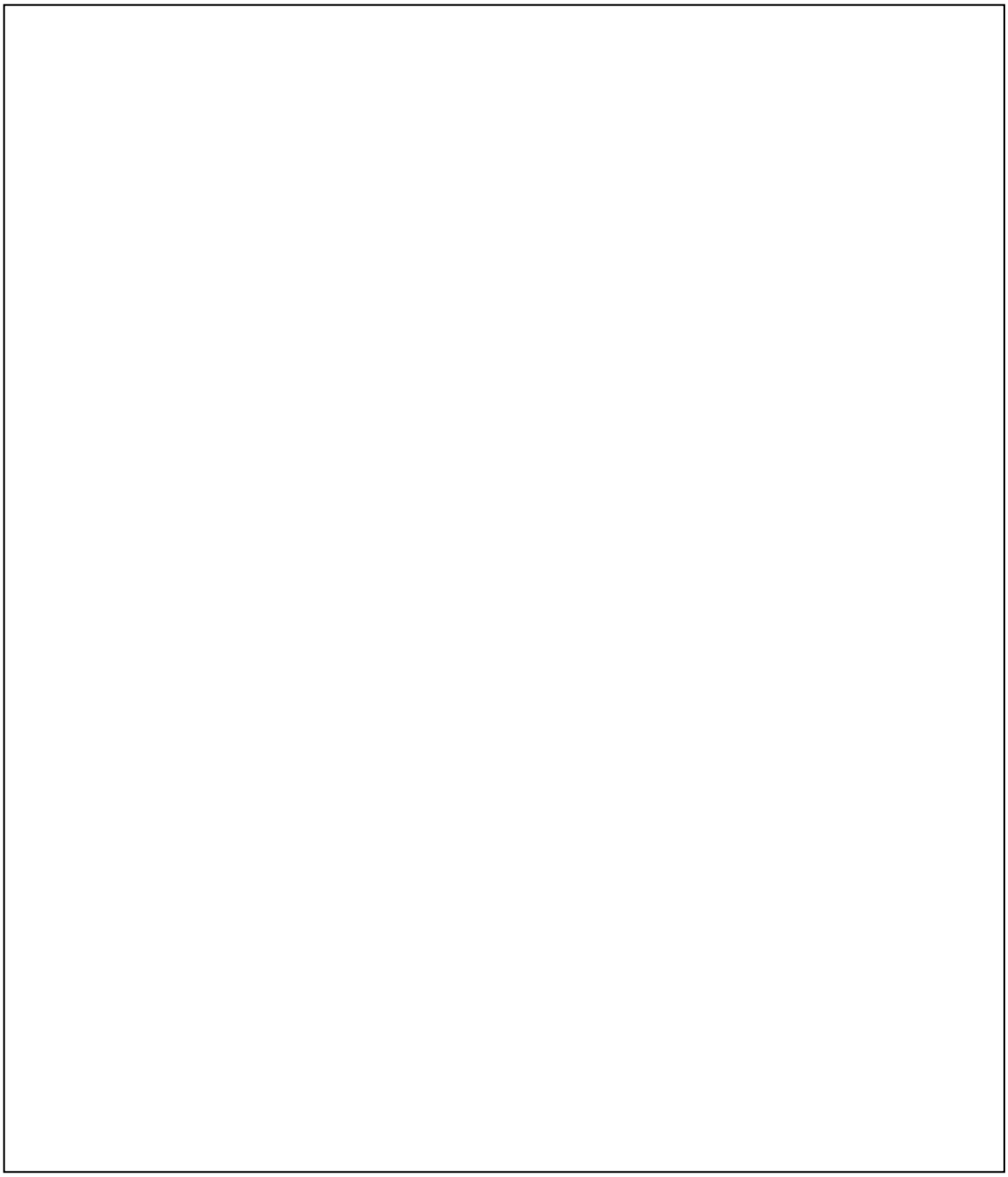
เอกสิทธิ์ สุนิมิตร. (2544). *การศึกษาการเปลี่ยนบันไดเสียงทางฆ้องวงใหญ่เพลงชุดโหมโรงเย็น*. ปริญญานิพนธ์ ศศ.ม. (ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รูปภาพ แผนที่ และบุคลที่เกี่ยวข้อง

ครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

แผนที่บ้านพักครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง
ในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี

บุคลที่เกี่ยวข้องกับครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

1. นางเยื้อน ร่มโพธิ์ทอง (ภรรยา) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านพักในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี
2. นายบรรทม ร่มโพธิ์ทอง (บุตรชาย-ลูกศิษย์) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านพักในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี
3. นายณรงฤทธิ์ คงปิ่น (ลูกศิษย์-ผู้ร่วมงาน) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านพักในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี
4. นายพูนศักดิ์ ทรัพย์บางยาง (ลูกศิษย์-ผู้ร่วมงาน) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านพักในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี
5. นายวิทยา จุ้ยวงษ์ (ลูกศิษย์-ผู้ร่วมงาน) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านพักในวิทยาลัยนาฏศิลป ลพบุรี
6. นายสุพัชชา ผดุงสุด (ลูกศิษย์-ผู้ร่วมงาน) ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่บ้านเลขที่ 21/1 หมู่ที่ 1 ต. มหาราช อ. มหาราช จ. พระนครศรีอยุธยา

ภาคผนวก ข.
ผลงานการประพันธ์เพลงของครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง

เพลงศึกบางระจัน (เถา)

สามชั้นเที่ยวแรก

- - - ล	- ล - ล	- ด - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร	ร ร - ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ด - ฟ	- ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - ม	- - - ซ	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ซ	- - - ร
- - - ม	- - - ซ	- ด - ล	ซ ม - ร	- - - ด	- - - -	- ล ซ ฟ	ม ร ด ล
- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ร
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ด ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ล	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ม
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ล - ล	ล ล ด ร	- ด - ร	- ม - ร
- ท - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- ร - ร	ร ร - ด	ด ด - ล	ล ล - ซ	- ร - ร	ร ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ
- ม - ร	ร ร - ม	ม ม - ฟ	ฟ ฟ - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ- ฟ	ฟ ฟ - ม
ซ ร ม ร	ซ ล ซ ม	ซ ร ซ ม	ซ ล ซ ม	ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร
ซ ม ซ ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ
- - ด ด	- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล
- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- -ซ ซ	- - ล ล	- -ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ม ม	- - ซ ซ	- - ร ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ร	- ร - ร
ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	ด ท ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ล - ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ด	ด ด - ร
- ม - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ด	- ล - ซ	ซ ซ - ฟ	ฟ ฟ - ร
ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ซ	ซ ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด	ด ด – ร

เพลงศึกบางระจัน (เถา)

เที่ยวกลับ

- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ม - ร	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล - -
ล ล ด ล	- ฟ - ร	ฟ ร ล ร	ฟ ล - -	ร ฟ ล ฟ	ล ร ล ฟ	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- - - -	ล ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร
- - - -	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ร ม ฟ	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล
- - - ล	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร
- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ด ล
- - - ร	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ร	- - ฟ ซ	- - ล ด
- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ฟ ซ	- - ล ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร
- - - -	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ม	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- - - -	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ซ
- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม
- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ล	- - ด ล	- - ด ร	- - - -
- - - ร	- - ด ร	- - ม ซ	- - ม ร	- - ม ร	- - ด ล	- - ซ ฟ	- - - -
- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ด ร	- - ด ฟ	- - ซ ล	- - - -
- - - ล	- - ร ด	- - ล ซ	- - ฟ ร	- - ซ ด	- - ร ม ม	- - ซ ร	- - - -
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ร	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ล ล	- - - -
- - ร ด	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- - ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด - ร	- - - -
ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร - ร	ร ร ร ร	- ร - ร
ร ร ร ร	ร ร ร ร	ล ซ ฟ ซ	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- ร ร ร	- ด - ล	- ล ล ล
ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ร ร ร ร	- ล - -	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ร - -
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- - ร ด	ล ด - ร

เพลงศึกบางระจัน (เถา)

สองชั้นเที่ยวแรก

- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ -ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ฟ ฟ - ซ	ซ ซ - ล	- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- ล - ซ	ซ ซ – ล	ล ล - ด	ด ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด - ล
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	ร ด - ร
- ร - ร	ร ม ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ล
- ซ - ซ	ซ ล ด ร	- ร ร ร	- ฟ - ซ	- ซ ซ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ร - ม
- ม - ม	ร ม ซ ล	- ล - ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ฟ
ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ฟ - ซ	- ล ล ล	- ร - ม	- ฟ ซ ล	- ล ล ล	- ด - ร
- - ร ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	ล ซ ม ร
- - ร ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ซ ซ	ล ซ ฟ ร
- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ซ ล	ด ร ด ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ร ด ร

สองชั้นเที่ยวกลับ

- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- - - -	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- - - -	- ท ด ร	ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ล ท ด ร	ท ด ร ม	ร ด ท ล
- - - -	- ท ด ร	- ด ร ม	- ท ด ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ซ ล ท	- ฟ ซ ล
- - - -	- ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - - ล
- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	- - ร ม
- - - ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ร	- - ด ล	- - ซ ฟ
- - - ซ	- - ฟ ซ	- - ฟ ร	- ด - ล	- - - ฟ	- ซ - -	- ล - -	- ด - ร
- - - ล	- - - ซ	- - ฟ	- - - ร	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
- - - ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ร	ฟ ซ ฟ ล	- ด - ซ	ล ซ ฟ ร	- ด - ร	- - - -
ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	ร ร ร ร	- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล
- ล ด ร	ด ร ฟ ซ	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ซ - ล	- ร ด ร

เพลงศึกบางระจัน (เถา)

ชั้นเดียวเที่ยวแรก

- - - -	- ร - ด	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ร ม ด	ร ด ท ล	ร ด ล ซ	ล ซ ฟ ร	ม ร ด ล	ซ ล ด ร
ม ฟ ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ม ฟ ซ ล	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - -	ซ ฟ ม ร	- - ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร
- - - -	- ร - ร	- ล ด ร	ม ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ม ร	- ซ ล ท	- ด - ร

ชั้นเดียวเที่ยวกลับ

- - - -	- ร - ร	ล ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	- - ล ร	ฟ ล ฟ ร	ฟ ล ฟ ร	ล ฟ ร ล
- - - -	ฟ ล ฟ ร	ล ร ฟ ร	- ฟ - ล	- - ล ร	ฟ ร ฟ ล	ฟ ล ฟ ร	ฟ ร ล ร
- - - -	- ร ร ร	- - ล ร	- ฟ - ล	- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ
- ล ล ล	- ร - ล	- ร - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร
- ล - ฟ	- ล - ร	- ล - ฟ	- ล - ร	- ฟ ฟ ฟ	- ล - ฟ	- ล - ฟ	- ร ร ร

เพลงปรางค์แขก (เถา)

3 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -
- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท -ร	- ด ท ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด
- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ฟ - ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- - ด ร	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ
- - - -	- ด ร ด	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ซ ฟ ม
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - ร ม	ร ด ท ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม
- - - -	- ด - ร	- ม - ซ	- ฟ - ม	- - ซ ม	ร ด - ร	ม ร ซ ม	- ร - ด

3 ชั้น ท่อน 2

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร	- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร
ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ด ท - ด	- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ม ร
- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด	- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ
ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด				
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ด ท -	ร ด ร ม	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ	- ท ล -	ด ท ร ด	- ร ท -	ด ล ท ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ด ร -	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ด ซ	- ฟ ม ฟ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล - ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ม ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม
- ม - ม	- ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด

เพลงปรางค์แขก (เถา)

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - -	- ซ – ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ซ ฟ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

2 ชั้น ท่อน 2

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ม ร ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ซ	ล ซ ฟ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

ชั้นเดียว ท่อน 2

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ฟ ซ -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- ร ม -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ด ท ด	- ร ม ร	- ด ท ด	- ด ท ด

เพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

3 ชั้น ท่อน1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ
- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- -- ม	- ฟ - ซ	- - - -
- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม รท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

3 ชั้น ท่อน2

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม ร ท	ร ม ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท
- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ
- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท
- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท
- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -
- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

เพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

3 ชั้น เที่ยวเปลี่ยนท่อน1

- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - - -
- - - ซ	- - ท ล	- - - ล	- - ซ ฟ	- - - ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - -
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ
- ท - ล	- ซ - ฟ	- ร - ม	- ฟ - -	- ม - ร	- ม - ฟ	- ซ - ท	- ล - -
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ท	- ด - ร
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - - -
- - - ซ	- - ล ท	- - -ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -
- ท - ร	- ม - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ม ร	- - - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ด - ท	- ด - ม	- ร - -
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน2

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ฟ ม	- ฟ - ซ	- ล - ท
- - - ท	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ล ซ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ฟ ม	- ม ม ม	- ฟ ม ร	- ร ร ร
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ร ร ร	- ซ - ร	- ล - ท	- ด - ร
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ม ม ม	- ร ร ร	- ด ด ด	- ท ท ท
- - - ร	- ม - -	- - - ท	- ท - ท	- - - ท	- ร - ท	- ซ - ซ	- ซ - ซ
- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท
- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -
- - - ร	- - ม ล	- - ซ ม	- ร - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- - - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

เพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

2 ชั้น ท่อน2

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม – ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

2 ชั้น ท่อน1เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ร - ท	- ร - ซ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ
- - - ซ	- - ฟ ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - ซ	- - ท ล	- - ซ ล	- - ท ล
- - - -	- ท - ซ	- - ล ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท
- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ท	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ล ท	- ด - ร
- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- -ล ท
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- ม - ร	- - ท ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

เพลงฝรั่งรำพัน(เถา)

2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยนท่อน 2

- - - -	- ร - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- ร - ซ	- - ร ซ	- - ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - มร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - ร ร	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ร	- ด -ท
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ล - ท
- - - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ล - ท	- ซ ฟ	- ม - ร	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร	- ท - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ชั้นเดียว ท่อน 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ชั้นเดียว ท่อน2

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร
ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร	- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท
- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร
- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 1

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ม - ฟ	ม ฟ ซ ล
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ร - ด	- ท - -	- ท - ด	- ร - -
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

ชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 2

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร – ม	ร ม ฟ ซ	- ซ - ท	ล ท ร ซ	- ซ - ซ	ร ซ ท ร
- - - ซ	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	- - - ซ	ร ซ ท ร	- ร - ด	- ท - -
- - - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- ล - ท	- - - ร	- ด - ท	- - - ท	- ด - ร
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

เพลงสาวไหม (เถา)

3 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - ด	- - - ร	- ม - ซ	- - - ล	ด ร ด ซ	- ม ซ ร	ม ร ด ล
- - - -	- ซ - ม	- ซ - ร	- ด - ล	- - ด ล	ซ ม ซ ล	ซ ล ด ล	- ซ - ซ
- - - -	- - - ซ	- - ล ด	ล ซ ม ซ	ม ซ ล ด	ล ซ ม ซ	ม ซ ม ร	ม ร ด ร
- - - ล	ซ ล ด ร	- ซ - ม	ร ม ด ร	- - - ล	ซ ล ม ซ	ซ ม ร ม	ร ม ด ร
- - - ล	ซ ล ด ร	- ซ - ม	ร ม ด ร	- - ด ม	- ร ด ม	- ร ซ ม	- ร ด ล
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- ม ซ ร	ม ร ด ล	- ม ร ด	- ล - ซ

3 ชั้น ท่อน 2

- - - -	- - - ซ	- - - ซ	- - - -	- ซ - ล	ซ ล ซ ซ	- ด - ล	ซ ล ซ ซ
- - - -	- ด - ล	- - - -	- ด - ล	- - - -	- ด - ล	- ด - ร	- ด - ม
- - - -	- ล - ซ	- - - -	- ล - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ล - ซ	- ม - ร
- ม ซ ล	ซ ด ซ ร	ม ร ซ ร	ม ร ด ล	ล ล ด ล	ด ซ - ล	ซ ล ด ร	ม ด - ร
ซ ม ร ล	ซ ด ซ ล	ซ ด ซ ล	ซ ล ด ร	ซ ม ร ด	ร ม - ร	- - - ด	- - - ล
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ม	- ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ
- - - -	- - - ซ	- - - ล	- ด - ม	- - - ร	ม ร ด ล	ด ม ร ด	- ล - ซ

3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 1

- - - ด	ซ ด ม ซ	ม ซ ล ด	ล ซ ม ซ	ร ด ร ล	ล ซ ม ซ	ด ล ซ ล	ซ ม ร ม
- - - -	ร ด ร ม	- ล ด ร	ม ร ด ล	- ล ด ล	ซ ม ซ ล	ซ ล ด ล	- ซ - ซ
- - - ซ	ล ซ ด ล	ล ด ล ซ	ล ซ ม ซ	ล ด ล ซ	ล ซ ม ร	ม ซ ม ร	ม ร ด ร
- - - ล	ซ ล ด ร	- ม - ล	ด ร ด ร	- ซ - ล	ด ร ด ร	- ซ - ล	ด ร ด ร
- - - ล	ซ ล ด ร	ม ร ม ล	ด ร ด ร	- ม - ร	ด ม - ร	ด ม - ม	- ร ด ล
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ

เพลงสาวไหม (เถา)

3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 1

- - - -	- ล ด ซ	- ล ด ซ	- - - -	ม ด ร ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ซ	- ล - ซ
- - - -	- ล ด ล	- ซ ล ซ	- ล ด ล	- ม ซ ม	- ล ด ล	- ซ ล ซ	- ม ซ ม
- - - -	- ซ ล ซ	- ล ด ซ	- ซ ล ซ	- ม ซ ม	- ซ ล ซ	- ม ซ ม	- ร ม ร
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร
ร ม ซ ล	ซ ล ซ ล	ซ ล ด ร	ด ร ด ร	- ร ม ร	ม ล ด ร	ด ม ด ร	ล ด ซ ล
ม ด ร ม	ร ซ ร ม	ร ด ร ม	ร ม ซ ล	- ม - ร	- ด - ล	- ม ร ด	- ล - ซ

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - ซ	- - - ล	- ด - ม	- - -ร	ม ร ดล	ด ม ร ด	- ล - ซ
- - - -	- - - ซ	- - ล ซ	- ม - ร	- ด - ร	- ม - ซ	- ล - ซ	- ม - ร
- ม - ร	- ด - ม	- - ซ ร	ม ร ด ล	- ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ

2 ชั้น ท่อน 2

- - - ล	ซ ล ซ ซ	- ด - ล	ซ ล ซ ซ	- - - -	- ด - ล	- - - -	- ด - ม
- - - -	- ล - ซ	- - - -	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ล	ซ ม ซ ล	- ด - ร
- ม ร -	- ด - ม	ซ – ด ร	ม ร ด ล	- ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ

2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1

- - - ด	ซ ด ม ซ	ม ซ ล ด	ซ ด ร ม	ร ด ล ด	ล ซ ม ซ	ม ซ ล ด	ล ซ ม ซ
- - - ซ	ม ซ ล ด	ล ด ล ซ	ล ซ ม ซ	ล ด ล ซ	ล ซ ม ซ	ม ซ ล ด	ร ด ล ร
- - - ล	ซ ล ด ร	ด ม ด ร	ล ด ซ ล	ร ด ร ม	ร ม ซ ล	ซ ล ด ล	ซ ล ซ ซ

2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2

- - - ล	ซ ล ซ ซ	- ด - ล	ซ ล ซ ซ	- ม ร ม	ซ ล ซ ซ	ด ล ซ ล	ด ร ด ม
- - - ล	ซ ล ซ ซ	ด ล ซ ล	ด ร ด ร	- - - ล	ซ ล ด ร	ด ร ม ร	ม ล ด ร
- - ด ม	- - ด ร	- - ล ด	- - ซ ล	- ล ด ล	ซ ม ซ ล	ซ ล ด ล	ซ ล ซ ซ

เพลงสาวไหม (เถา)

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - - -	ด ล ซ ม	- ม ซ ล	ด ซ - -	ด ล ซ ม	ซ ล ด ซ	ล ซ ม ร	ม ร - -
ซ ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ				

ชั้นเดียว ท่อน 2

- - ล ซ	ล ซ ล ซ	ท ล ซ ล	ท ด ร ม	- - ด ล	ด ล ซ ล	ล ซ ม ล	ซ ม ซ ร
ซ ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ม ร ด	- ล - ซ				

ลูกหมด

- - - -	ด ซ ล ม	- - ซ ล	ด ซ - -	ด ล ซ ม	ซ ล ด ซ	ด ล ซ ล	ด ร ด ร
- - ม ร	ด ล ด ซ	- - ด ล	ซ ม ซ ร	- ร ม ซ	- ม ซ ล	- ซ ล ด	- ล ด ร

เพลงมหาชัยมงคล (เถา)

3 ชั้น ท่อน 1

- - - ม	- ซ ซ ซ	- ม - ล	ซ ซ ซ ซ	ล ท ร ม	- ซ - ล	ท ล ร ท	- ล - ซ
ซ ม ซ ซ	ซ ล ซ ซ	ท ล ท ซ	ล ซ ม ร	ม ร ซ ม	ร ท ร ม	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ
ร ม ฟ ซ	ท ล ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ	ล ท ร ม	ร ม ซ ล	ท ล ซ ล	ร ท ล ซ
ท ล ท ท	ท ร ท ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
ร ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ล ท ล ล	ท ล ร ท	ด ร ด ซ	ล ท ด ร
ร ม ร ร	ม ซ ม ม	ฟ ซ ฟ ล	ซ ฟ ม ร	ร ม ฟ ล	ซ ฟ ม ร	ด ท ด ร	ม ร ด ท
ล ท ล ล	ท ด ท ท	ด ร ด ด	ร ม ร ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ท ล ซ ล	ท ล ร ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ว ล ท	ล ท ด ร
- - ร ด	ท ล ซ ร	- - ร ด	ท ล ซ ร	- - ม ด	ร ม ฟ ซ	- - ม ด	ร ม ฟ ซ
- - ล ล	ด ล ซ ม	- - ม ม	ซ ม ร ด	- - ล ล	ด ซ ล ด	- - ร ร	ม ด ร ม
- - ซ ร	- - ซ ม	- - ซ ร	- - ซ ม	ซ ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ม
- - ซ ร	- - ซ ม	- - ซ ร	- - ซ ม	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ท
- - ร ล	- - ร ท	- - ร ล	- - ร ท	- - ท ซ	- - ท ล	ท ซ ท ล	ร ท ม ร
- - ม ท	- - ม ร	- - ม ท	- - ม ร	- - ซ ม	- - ล ซ	ล ท ล ซ	ท ล ร ท
ร ร ร ร	- ท - ท	ล ล ล ล	- ซ - ซ	ร ร ร ร	- ซ - ซ	ล ล ล ล	- ท - ท
ร ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ร ม ฟ ซ	ท ล ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ

เพลงมหาชัยมงคล (เถา)

3 ชั้น ท่อน 2

- - - ม	- ซ ซ ซ	- ม - ล	ซ ซ ซ ซ	ล ท ร ม	- ซ - ล	ท ล ร ท	- ล - ซ
ร ล ท ด	ร ด ท ล	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม	ซ ร ม ร	ล ม ร ม	ล ซ ม ซ	ร ม ซ ล
ท ซ ล ท	ล ท ล ท	ด ร ด ซ	ล ท ด ร	ม ด ร ม	ซ ม ร ด	ซ ล ท ด	ร ด ท ล
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ร ล ท ด	ร ด ท ล	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม
ม ร ม ม	ม ซ ม ม	ร ม ซ ล	ซ ฟ ม ร	ม ร ซ ม	ร ท ม ร	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ
ร ม ฟ ซ	ท ล ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ	ท ซ ล ท	ร ท ล ซ	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม
ล ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ล ฟ ม ร	ฟ ม ร ท	ร ล ท ล	ร ท ล ท	ม ร ท ร	ล ท ร ม
ล ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ล ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ร ม ร	ล ท ร ม	ล ซ ม ซ	ร ม ซ ล
ล ซ ล ล	ล ท ล ล	ซ ล ท ร	ม ฟ ซ ล	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ท ร ซ ล	ท ล ร ท
ซ ล ซ ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ล ท ร ม	ซ ม ร ท	ซ ล ท	ร ท ล ซ
ล ซ ล ล	ล ท ล ล	ท ล ซ ร	ม ฟ ซ ล	ร ล ท ร	ม ร ท ล	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ
ร ม ฟ ซ	ท ล ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- - - ท	- - ท ท	- - - ท	- - ท ท	ร ท ล ซ	ท ล ร ท	ร ท ร ล	- ท - ร
ล ท ด ร	ม ร ซ ม	ฟ ซ ฟ ล	ซ ฟ ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
ล ท ล ล	ท ร ท ท	ร ม ร ร	ม ซ ม ม	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ร ม ฟ ซ	ท ล ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ

เพลงมหาชัยมงคล (เถา)

3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1

- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร
- - - -	- - - ซ	- - - ฟ	- ม - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - -	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ
- - - ล	- ท - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - ล	- ท - ซ	- - - ล	- ร - ท
- - - -	- - - ร	- - - ม	- - - ท	- - - ร	- ม - ล	- - - ท	- ด - ร
- - - -	- ม - ร	- - - ท	- ล - ซ	- - - ท	- ล - ซ	- ล - ร	- ด - ท
- - - -	- ม - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- - - ท	- ล - ซ	- ล - ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ซ	- ล - ร	- ด - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- ม - ร	- ม - ด	- - - ร	- ร ร ร	- ม - ร	- ม - ด	- - - ร
- - - -	- ม - ร	- ม - ด	- - - ร	- - - -	- ม - ร	- ม - ด	- ร - ม
- - - -	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - -	- - - ร	- ม - ด	- ร - ม
- - - ซ	- - - ร	- ม - ด	- ร - ม	- - - ซ	- - - ร	- - - -	- - - ท
- - - ร	- ด - ท	- - - ด	- ท - ล	- - - ล	- ท - ซ	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- ม –ร	- - - ท	- ล - ซ	- - - ท	- ล - ซ	- - - ล	- ร - ท
- - - -	- ม - ร	- ด - ท	- ล - ซ	- - - ท	- ล - ซ	- ล - ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ซ	- ล - ร	- ด - ท	- ร- ด	- ท - ล	- ด - ท	- ล - ซ

เพลงมหาชัยมงคล (เถา)

3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2

- - - -	- - - -	- - ร ท	- ร - ซ	- - - ท	- ร - ซ	- - ร ท	- ร - ซ
- - - -	- - - -	- - ร ท	- ร - ซ	- - - ล	- ท - ม	- - - ม	- ร - ล
- - - -	- - - -	- - ท ซ	- ท - ร	- - - -	- - - ด	- - - ท	- - - ล
- - - -	ท ซ ท ม	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ
- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ม	- ท - ด	- ร - ม
- - - ฟ	- - ม ร	- - ม ร	- ด - ท	- - - -	- ท ท ท	- - - ด	- ร - ม
- - - -	- ม ม ม	- - - ด	- ร - ม	- - - ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ซ - ล
- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ฟ	- ซ - ล	- - ม ร	- - ท ล	- - ซ ม	- ร - ท
- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- ด - ท	- - ร ด	- - ท ล	- - ท ซ	- - - -
- - - ล	- - ซ ล	- - ซ ม	- - ซ ล	- - ม ร	- - ท ล	- - ท ซ	- - - -
- - - ล	- - ซ ล	- - ร ท	- - ล ซ	- - - ร	- - ม ร	- - ม ซ	- - ล ท
- - - -	- ท ท ท	- - - -	- ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - - -
- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - - -
- - - ซ	- - ล ท	- - ล ท	- - ร ม	- - ซ ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -
- - -ร	- - ม ล	- - ซ ม	- - ร ท	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ท	- ล - ซ

2 ชั้น ท่อน 1

- - - ม	- ซ ซ ซ	- - - ล	- ซ ซ ซ	ล ท ล ล	ซ ฟ ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ
ซ ล ท ล	ซ ฟ ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ท ล ซ ล	ท ล ร ท
- - - ท	- ท ท ท	ร ท ร ล	- ท - ร	ซ ม ร ท	ร ม ซ ร	ซ ม ร ซ	ท ล ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ซ ร	ม ร ด ท	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ด ร ด ซ	ล ท ด ร
- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม
- - - ม	- ม ม ม	ซ ม ร ด	ท ด ร ม	ร ม ซ ล	ด ล ซ ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท
ท ล ท ท	ท ร ท ท	ร ท ร ล	- ท - ร	ซ ม ร ท	ล ซ ม ร	ซ ม ร ซ	ท ล ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ

เพลงมหาชัยมงคล (เถา)

2 ชั้น ท่อน 2

- - - ม	- ซ ซ ซ	- ม - ล	ซ ซ ซ ซ	ล ท ร ล	ท ล ซ ม	ร ท ร ม	ร ม ซ ล
ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ด ม ร ด	ร ด ท ล	ร ล ท ด	ร ด ท ล	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม
ล ท ร ม	ท ร ร ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ	ท ซ ล ท	ร ท ล ซ	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม
ล ฟ ล ม	ฟ ม ร ท	ล ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ร ม ร	ล ท ร ม	ล ซ ม ซ	ร ม ซ ล
ล ซ ล ล	ล ท ล ล	ร ท ล ซ	ท ล ร ท	ล ท ร ม	ซ ม ร ท	ซ ล ท ล	ร ท ล ซ
ล ซ ท ล	ซ ฟ ม ร	ฟ ม ร ม	ฟ ซ ล ซ	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ท ล ซ ล	ท ล ร ท
ท ล ท ท	ท ร ท ท	ร ท ร ล	- ท - ร	ซ ม ร ท	ล ซ ม ร	ซ ม ร ซ	ท ล ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ท	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ

2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1

- - - -	- - - ซ	- - - ฟ	- ม - ร	- - - ท	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ
- - - ล	- ท - ร	- - - ม	- ฟ - ฃ	- - - ล	- ท - ซ	- - - ล	- ร - ท
- - - ร	- ม - ล	- - - ท	- ด - ร	- - - -	- ท ล ซ	- - - ล	- - ด ท
- - - -	- ท ล ซ	- - - ร	- ด - ท	- - ล ซ	- ล - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร - ม
- - - -	- - - ร	- - - ด	- - ร ม	- - - -	- - - ร	- - - ด	- - - ท
- - - ร	- ม - ล	- - - ท	- ด - ร	- - - -	- ท ล ซ	- - - ล	- - ด ท
- - - -	- ท ล ซ	- - - ร	- ด - ท	- - - ด	- ท - ล	- ท ล ซ	- ซ - ซ

2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 2

- - - -	- - - -	- ร - ท	- ซ ซ ซ	- - - ล	- ท - ม	- - - ม	- ร - ล
- - - -	ท ซ ท ม	- ร -ด	- ท - ล	- - ด ท	- ล - ซ	- - ล ซ	- ฟ - ม
- - - -	- - - -	- - ร ม	- ฟ - ซ	- - ล ซ	- ฟ - ม	- ท - ด	- ร - ม
- ฟ - ม	- ร - ท	- - - ด	- ร - ม	- - - ร	- ม - ฟ	- ม - ฟ	- ซ - ล
- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ซ	- ล - ท	- - ร ด	- ท - ล	- - ท ซ	- - - -
- - - ล	- - ท ล	- ซ - ม	- - ร ซ	- - - ร	- - ม ร	- ม - ซ	- - ล ท
- - - ท	- - ล ท	- ร - ล	- ท - ร	- - - ร	- - ม ร	- ม - ซ	- - ล ท
- - - ร	- - ม ล	- ซ - ม	- ร - ท	- ร - ด	- ท - ล	- ด - ท	- ล - ซ

เพลงมหาชัยมงคล(เถา)

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - ซ ซ	- ซ - -	ล ล ท ร	- ม - ซ	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ท ล ซ ล	ท ล ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ซ ร	ม ร ด ท	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ด ร ด ซ	ล ท ด ร
ซ ม ซ ร	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ท ด ร ม	ซ ล ท ด	ม ร ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ท
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ซ ร	ม ร ด ท	ร ท ล ซ	รซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ

ชั้นเดียว ท่อน 2

- - ซ ซ	- - ซ -	ล ท ร ม	ร ม ซ ล	ร ล ท ด	ร ด ท ล	ร ท ล ซ	ท ล ซ ม
ร ท ม ร	ซ ม ล ซ	ม ซ ล ท	ล ท ร ม	ซ ร ม ร	ล ท ร ม	ล ซ ม ซ	ร ม ซ ล
ล ซ ล ล	ล ท ล ล	ร ม ร ท	ร ท ล ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ซ ร	ม ร ด ท	ร ท ล ซ	ร ซ ล ท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ

ชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 1

- - - -	- - - -	ร ร ร ม	- ฟ - ซ	- ม - ฟ	- ซ - -	- ฟ - ซ	- ล - ท
ท ท ร ซ	- ท - ร	- ม - ร	- ท - ท	ซ ซ ท ซ	- ร - ซ	- ท - ซ	- ท - ร
- - ร ร	- ร - -	- ม - ด	- ร – ม	- ซ - ร	- ซ - ม	- ซ - ร	- ท - ท
ร ร ร ล	- ท - ร	- ม - ร	- ท - ท	- ซ - ร	- ท - ท	- ร - ท	- ซ - ซ

ชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 2

- - - -	- - - -	ร ร ร ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ – ฟ	- ม - -
- - ม ฟ	- ซ - -	- ซ - ฟ	- ม - -	- ร - ด	- ร - ม	- ฟ – ซ	- ล - -
- - ล ล	- ล - -	- ร - ท	- ซ - ซ	- ร - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ท - -
ร ร ร ล	- ท - ร	- ม - ร	- ท - ท	- ซ - ร	- ท - ท	- ร - ท	- ซ ซ ซ

เพลงนางครวญทางมอญ

3 ชั้น ท่อน 1

- ร - ร	- - - ซ	ล ซ ฟ ร	ด ท - ด	- ร - ด	- ท - ด	- ร - ซ	- ฟ - ร
- - - -	- - - ฟ	- - - ซ	ล ซ ฟ ร	- ฟ - -	- ด - ร	- - - ด	- - - ท
- - - -	ฟ ร - ด	- ท - ร	ฟ ร ด ท	ฟ ร - ด	- ท - ด	ท ล ซ ล	ท ด - ซ
- - - ด	- - - ฟ	- - ซ ล	ซ ล ฟ ซ	- ล - ซ	- ฟ - -	ด – ร ม	ร ม ด ร
- - - -	- ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	- - - -	- ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร
- - - -	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	- - - -	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ ด ร	ฟ ซ ล ท
- - - ท	- - ร ด	- ร ท ด	- - - -	ฟ ร - ด	- ท - ด	ท ล ว ล	ท ด - ซ
- - - -	- ฟ - ด	- - ซ ล	ซ ล ฟ ซ	- ล - ซ	- ฟ - ร	- - ซ ฟ	ร ฟ - ซ

3 ชั้น ท่อน 2

- - - -	- ด - ร	- ฟ - ซ	- ล ฟ ซ	- - - -	ล ฟ ซ ล	- - - ซ	- ฟ - -
- ล - ซ	- ฟ - -	- ล - ซ	- ฟ - -	- ล - ซ	- ฟ - ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ - ร
- - - -	- ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ฟ ซ	ล ท ด ร
- - - -	- ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ล ซ ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ ดร	ฟ ซ ล ท
- - - -	ร ร - ฟ	- ร - ฟ	- ร - ด	- ท - ซ	- ท - ด	- ร ร ร	- ซ - ร
- - - -	- ร - ฟ	- ร - ฟ	- ร - ด	- ด - ฟ	ซ ล ท ด	ซ ด ซ ล	ท ด - ท
- - - -	- ฟ - ร	- ด ท ด	- ร ร ร	- ซ - ฟ	- ร ร ร	ด ด ท ด	- ท - ท
- - - -	- ฟ - ร	- ด ท ด	- ท ท ท	ฟ ร - ด	- ท - ด	ท ล ซ ล	ท ด - ซ

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- ร - ด	- ร - ซ	- ฟ - ร	- ซ - ฟ	- ซ - ฟ	- ร - ด	ท ซ - ท
- - - -	ด ล ซ ฟ	ซ ล ซ ฟ	ซ ล ฟ ซ	- - - -	ซ ม ร ด	ร ม ร ด	ร ม ด ร
- - - ซ	- - - ล	- ซ - ร	- - - -	- ซ - ด	ร ม ด ร	- ฟ - ล	ซ ฟ ซ ท
- - - -	- ร - ด	- ท - ร	ฟ ร ด ท	- ร - ด	- ท - ด	ท ล ซ ล	ท ด - ซ

เพลงนางครวญทางมอญ

2 ชั้น ท่อน 2

- - - ด	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ฟ - -	- ล - ซ	- ฟ - ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ - ร
- - - -	- ร - ฟ	- ร - ฟ	- ร - ด	- ท - ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ซ - ท
- - - ท	- - ล ซ	ล ซ ฟ ท	- ด - ร	- ฟ - -	- ด - ร	- - - ด	- - - ท
- - - -	- ร - ด	- ท - ร	ฟ ร ด ท	- ร - ด	- ท - ด	ท ล ซ ล	ท ด - ซ

ชั้นเดียว ท่อน 1

- ท - ด	- ร ร ร	- ร - ด	- ท ท ท	ด ร ด ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ซ	ล ท ด ร
- ฟ - ด	- ร ร ร	ด ด ท ด	- ท ท ท	- ร ด ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ร	ด ร ฟ ซ

ชั้นเดียว ท่อน 2

- ล ซ ฟ	ซ ล - ซ	ซ ล ซ ซ	- ร - -	ซ ล ซ ซ	- ด - -	ซ ล ซ ซ	- ท - -
ซ ลซ ซ	- ซ - ร	ด ร ด ด	ท ด ท ท	- ร ด ด	- ด ท ท	- ท ล ล	- ล ซ ซ

เพลงโหมโรงเทพเทวา

นำขึ้น 3 ชั้น ท่อน 1

- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- ซ ฟ ร	- ด- ท	- - - ล	- - - ซ
ฟ ฟ ซ ฟ	ม ร ด ซ	ด ด ซ ด	ร ม ฟ ซ	ล ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ล ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ฟ ซ ฟ ร	ฟ ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ด ฟ ซ ล	ด ร ด ล	ด ล ซ ฟ
ด ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด ด ด	ฟ ร ร ร	ซ ฟ ฟ ฟ	ล ซ ซ ซ
ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ด ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ม ด ร ม	ฟ ล ซ ฟ	ม ร ด ร	ม ฟ ซ ล
ด ซ ซ ซ	ด ล ล ล	ร ด ด ด	ซ ล ด ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ด ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ล ซ ฟ ร	ฟ ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ด ฟ ซ ล	ด ร ด ล	ด ล ซ ฟ
ซ ล ด ร	ด ร ฟ ซ	ล ซ ด ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ด ร ด	ซ ล ด ร	ซ ฟ ร ฟ	ด ร ฟ ซ
ฟ ซ ฟ ฟ	ซ ล ซ ซ	ล ด ล ล	ด ร ด ด	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ฟ ซ ล ท	ด ล ลซ

นำขึ้น 3 ชั้น ท่อน 2

ฟ ซ ฟ ฟ	ม ร ด ซ	ด ด ซ ด	ร ม ฟ ซ	ล ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ล ซ ด ล	ด ซ ล ฟ	ด ฟ ล ซ	ล ฟ ซ ร
ซ ฟ ล ซ	ล ฟ ซ ร	ฟ ร ซ ฟ	ซ ร ฟ ด	ฟ ร ด ล	ซ ฟ ร ด	ล ซ ฟ ร	ด ล ซ ฟ
ด ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล	ด ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ล ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ด ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ล ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ล ซ ด ล	ด ซ ล ม	ซ ม ล ซ	ล ม ซ ร	ม ร ซ ม	ซ ร ม ด	ร ด ม ร	ม ด ร ล
ร ด ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ	ด ล ซ ม	ร ด ล ซ	ม ร ด ล	ซ ม ร ด
ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ม ร ด ร	ม ร ซ ม	ร ม ซ ล	ด ล ซ ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด
- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- - ม ร	ม ด ร ล	ด ล ร ด	ร ล ด ซ

เพลงโหมโรงเทพเทวา

นำขึ้น 3 ชั้น ท่อน 3

- - ด ฟ	ซ ล ท ด	- - ม ม	ซ ม ร ด	- - ล ล	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด
- - ร ด	- - ร ล	- - ม ร	ม ร ด ล	- - ร ร	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ
- ล ด ล	- ซ ล ซ	- ฟ ซ ฟ	- ร ฟ ร	- ด ร ด	- ร ฟ ร	- ฟ ซ ฟ	- ซ ล ซ
- ร ฟ ร	- ล ด ล	- ซ ล ซ	- ฟ ซ ฟ	- ด ร ด	- ฟ ซ ฟ	- ซ ล ซ	- ล ด ล
- - - -	- ซ - ล	- - - -	- ด - ร	- ด ร ม	- ล ด ร	- ซ ล ด	- ฟ ซ ล
- ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ด ร ม ด	ม ร ด ล	- ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ
- ร ด ล	- ด ล ซ	- ล ซ ฟ	- ซ ซ ร	ฟ ล ด ร	- ซ ฟ ร	- ล ซ ฟ	- ด ล ซ
- - ซ ฟ	ซ ฟ ล ซ	ล ซ ด ล	ด ล ร ด	- - ม ร	ม ร ม ด	ร ด ร ล	ด ล ด ซ
- - ซ ฟ	ม ร ด ซ	- - ม ด	ร ม ฟ ซ	- - ล ฟ	ซ ล ท ด	- - ท ร	ด ท ล ซ

นำขึ้น 3 ชั้น ท่อน 4

- - ซ ฟ	ม ร ด ซ	- - ม ด	ร ม ฟ ซ	- - ล ฟ	ซ ล ท ด	- - ท ร	ด ท ล ซ
- - ซ ล	- - ด ล	- - ฟ ซ	- - ล ซ	- - ร ฟ	- - ซ ฟ	- - ด ร	- - ฟ ร
- - ล ล	ด ล ด ล	- - ด ด	ร ด ร ด	- - ร ร	ฟ ร ฟ ร	- - ฟ ฟ	ซ ฟ ซ ฟ
- - ซ ซ	ล ซ ล ซ	- - ล ล	ด ล ด ล	- - ด ด	ร ด ร ด	- - ซ ซ	ล ซ ล ซ
- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ
- - ร ม	- - ซ ม	- - ด ร	- - ม ร	- - ล ด	- - ร ด	- - ซ ล	- - ด ล
- - ล ล	ด ล ซ ม	- - ด ด	ร ด ล ซ	- - ร ร	ม ร ด ล	- - ม ม	ซ ม ร ด
- - ด ล	- - ร ด	ด ล ร ด	ม ร ซ ม	- - ซ ม	- - ล ซ	ซ ม ซ ล	ด ล ร ด
- ด ร ด	- ว ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ

2 ชั้น ท่อน 1

- - - ล	- ด ด ด	- ล - ร	ด ด ด ด	- ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ
- ฟ - ซ	ล ซ ม ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ซ ล ด ร	ฟ ด ร ด	ด ร ฟ ซ	ล ฟ ซ ล
- - ร ร	ฟ ร ด ล	- - ร ร	ฟ ร ด ล	- ม ร ด	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ
- ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ด ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ซ ล ซ	ด ท ล ซ				

เพลงโหมโรงเทพเทวา

2 ชั้น ท่อน 2

ด ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ซ ล ฟ	ด ท ล ซ	ม ร ด ล	- ด ล ซ	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร
ฟ ร ด ล	ซ ฟ ร ด	ล ซ ฟ ร	ด ล ซ ฟ	ล ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
ด ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ฟ ซ ล ซ	ด ท ล ซ	ด ล ซ ม	ล ซ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ล
ด ร ม ร	ด ท ล ซ	ท ล ซ ล	ท ด ร ด	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด
- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ				

2 ชั้น ท่อน 3

- - - ล	- ด ด ด	- ล - ร	ด ด ด ด	- - ม ร	ม ร ด ล	- - ด ซ	- - ล ฟ
- - ร ด	- - ฟ ร	ฟ ด ฟ ร	ซ ฟ ล ซ	- - ด ล	- - ร ด	ฟ ร ซ ฟ	ล ซ ด ล
- - ด ล	- - ด ล	- - ม ร	ม ด ร ล	- - ร ร	ม ร ด ล	ร ด ล ซ	ด ล ซ ฟ
- - ฟ ด	- - ฟ ร	ฟ ด ฟ ร	ซ ฟ ล ซ	- - ด ล	- - ร ด	ร ล ร ด	ร ล ด ซ
- - ซ ฟ	ม ร ด ซ	- - ซ ด	ร ม ฟ ซ				

2 ชั้น ท่อน 4

- - ซ ฟ	ม ร ด ซ	- - ซ ด	ร ม ฟ ซ	- - ด ล	ด ล ด ซ	ล ซ ล ฟ	ซ ฟ ซ ร
- - ด ล	ด ล ร ด	ร ด ฟ ร	ฟ ร ซ ฟ	- - ล ซ	- - ด ร	ม ร ม ด	ร ล ด ซ
- - ซ ฟ	ม ร ด ซ	- - ม ด	ร ม ฟ ซ	- - ซ ม	ซ ม ซ ร	ม ร ม ด	ร ด ร ล
- - ซ ม ม	ซ ม ล ซ	ล ซ ด ล	ด ล ร ด	- - ล ซ	ล ซ ล ม	ซ ม ซ ร	ม ร ม ด
- ด ร ด	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ซ ล ซ				

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - ด ด	- ด - ด	- ด - ร	- ม - ฟ	ร ด ม ร	ฟ ม ซ ฟ	ล ซ ด ล	- ล - -
- ด ร ด	- ล ด ล	- ซ ล ซ	- ฟ ซ ฟ	- ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ซ ล ท	- ล - ซ

เพลงโหมโรงเทพเทวา

ชั้นเดียว ท่อน 2

- - ซ ซ	- ซ - ซ	ด ล ด ซ	ล ซ ฟ ร	ด ล ด ซ	ล ซ ฟ ด	ม ร ฟ ม	ซ ฟ ล ซ
- - ซ ซ	- ซ - ซ	ซ ม ซ ร	ม ร ด ล	ซ ล ท ด	ท ด ร ม	ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด

เที่ยวสองเปลี่ยนเป็น

- - ซ ซ	- ซ - ซ	ซ ม ซ ร	ม ร ด ล	- ม ร ท	- ล - ฟ	- - - ม	- - - ร

เพลงโหมโรงปรางค์สามยอด

3 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - ฟ	- - - ซ	- ล - ด	- - - ร	ฟ ซ ฟ ด	- ล ด ซ	ล ซ ฟ ร
- - - -	- ด - ล	- ด ฟ ซ	ล ซ ฟ ร	- - - ด	- ด - -	ฟ ร ด ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ด	- ฟ ซ ล	ด ซ ล ด	ซ ล ด ร	ฟ ด ร ฟ
- - - ด	- - - ล	- - - ซ	ด ล ซ ฟ	ซ ล ด ร	ฟ ด ร ฟ	ด ร ฟ ซ	ล ฟ ซ ล
- - - -	- - - -	- - - ฟ	- - - ร	- - - -	ด ล ด ร	ด ล ฟ ร	ด ล - ด
- - ล -	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	ด ล - ด	- ล - ด	- - - -	ซ ล ด ร	ฟ ร ด ล
- - - -	- ด - ด	- ล - ด	ร ฟ - ร	- ด ล ด	ร ฟ - ร	ฟ ด ร ฟ	- ด - ล
- - - -	- ด - ด	- - ร ร	ฟ ร ด ล	- - ด ซ	- - - -	ล ซ ด ล	- ซ - ฟ
- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ฟ	- - - -	ซ ฟ ร ด	ล ด ร ด	- ร - ฟ
- ร - ฟ	- - - -	- ซ - ซ	- - - ล	- - ด ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ด
- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ด	- ฟ - ซ	- ล - ด	- - - -	- ด - ด
- - - -	- ล - ล	- - - ด	- - - -	- ร - ร	- - - ด	ฟ ร ด ล	ซ ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ฟ - ซ	- ล - ด	- - - ล	- ร - -	ฟ ร ด ล	- ซ - ด
- - - -	- - - -	ล ซ ฟ ซ	- ล - ด	- - - ล	- ร - -	ฟ ร ด ล	ซ ฟ - ซ
- - - -	- - - ด	- - - -	- - - ล	- - - -	- - - ด	- - ฟ ร	ด ล - ซ
- - - -	- - - ด	- - ฟ ร	ด ล - ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ - -	ล ซ ด ล	- ซ - ฟ

เพลงโหมโรงปรางสามยอด

3 ชั้น ท่อน 2

- - - -	- - - ฟ	- - - ซ	- ฟ - ล	- - - ซ	- ด - ล	- - - ซ	- ฟ - ร
- - - -	- ด - ล	- - ซ ฟ	- ซ - ร	- - - ด	- ร - -	- ฟ - ซ	ด ล ซ ฟ
- - - -	- - - - -	ซ ล ด ร	ด ล - ด	- ด - -	ฟ ร ด ล	ด ล ซ ล	ด ร – ด
ล - - -	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ร	ด ล - ด	- ล - ด	- - - -	ร ด ล ด	ร ด ฟ ร
- - ฟ ฟ	- - ร ร	- - ด ด	- - ล ล	ล ล ด ล	ด ซ - ล	ซ ล ด ร	ฟ ด - ร
- - - -	ฟ ฟ ฟ ฟ	- - - -	ซ ซ ซ ซ	- - - -	- ฟ - ล	- - ซ ฟ	- ซ - ร
- - - -	- - - ฟ	- - - ซ	ล ซ ฟ ร	- - - ฟ	ซ ฟ ร ด	ร ด ฟ ร	- ด - ล
นำ - - - ด	- - ล ซ	ล ซ ฟ ซ	- ล - ด	ตาม - ล - ด	- - - -	ด ล ร ด	ฟ ร ซ ฟ
นำ - - - ฟ	- - ร ด	ร ด ล ด	- ร - ฟ	ตาม - ร - ฟ	- - - -	ฟ ร ฟ ซ	ล ซ ด ล
- - - -	- ล - ด	- - - -	- ล - ร	- - - -	- ล - ด	- - ร ด	ร ซ - ล
- - ล ด	- - ล ร	- - ล ด	- - ซ ล	ซ ล ด ร	ด ล - ด	ร ด ล ด	ร ฟ - ร
- - ฟ ฟ	- - ร ร	- - ด ด	- - ล ล	- ร - ด	- ล - ร	- ด - ล	- - - -
- - - ฟ	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ด	- ล - -	ซ ล ด ล	ซ ฟ - ซ
- - - -	- - - ด	- - - ล	- ซ - ด	- - - -	- ร - ด	- ร - ร	- ฟ - ซ
- - - -	- - - ด	- - ฟ ร	ด ล - ซ	ล ซ ฟ ร	ฟ ซ - -	ล ซ ด ล	- ซ - ฟ

เพลงโหมโรงปรางสามยอด

3 ชั้น ท่อน 3

นำ - - - -	- - - ด	- - ร ด	ร ด ร ด	- ล - ซ	- ฟ - ด	- - ร ด	ร ด ร ด
ตาม - - - -	- - - ด	- - ร ด	ร ด ร ด	- ล - ซ	- ฟ - ด	- - ร ด	ร ด ร ด
นำ - - - -	- - - ด	- - ร ด	ร ด ร ด	- ล - ซ	- ฟ - ด	- - ร ด	ร ด ร ล
ตาม - - - -	- - - ด	- - ร ด	ร ด ร ด	- ล - ซ	- ฟ - ด	- - ร ด	ร ด ร ฟ
นำ - - - -	ฟ ซ ล ด	- ร ฟ -	ร ด ล ด	ร ด ล ซ	ฟ ซ ล ด	- ร ฟ -	ร ด ล ด
ตาม - - - -	ฟ ซ ล ด	- ร ฟ -	ร ด ล ด	ร ด ล ซ	ฟ ซ ล ด	- ร ด -	ร ด ร ล
นำ - - - -	ฟ ซ ล ด	- ร ฟ -	ร ด ล ด	ร ด ล ซ	ฟ ซ ล ด	- ร ด -	ร ด ร ล
ตาม - - - -	ฟ ซ ล ด	- ร ฟ -	ร ด ล ด	ร ด ล ซ	ฟ ซ ล ด	- ร ด -	ร ด ร ฟ
- - ซ ล	- - ซ ล	- - ซ ล	- - ซ ล	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ	- ร ด ร	ฟ ร ด ล
- - ซ ด	- - ซ ล	- - ซ ด	- - ซ ล	- ร ดร	ฟ ร ด ล	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ
- - ซ ล	- - ซ ล	- - ซ ด	- - ซ ล	- ร ด ร	ฟ ร ด ล	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ
- - - -	- - - -	ล ฟ ซ ล	- ซ - ฟ	- ร ด ร	ฟ ซ - -	ล ซ ด ล	- ซ - ฟ

ลูกลง

- ม ร ท	- ล - ร	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

เพลงระบำนวดข้าว

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	- - - ด	- - - ล	ด ล ซ ด	- - ซ ล	ด ร ด ม	- - ซ ร	ด ล - ด
- - - -	ด ด ด ด	- - - ล	ด ล ซ ด	- - ซ ล	ด ร ด ม	- - ซ ร	ด ล - ด
- - - -	ร ม ด ร	- ล ด -	ซ ล ม ซ	- ม ม ม	ซ ม ร ด	- ด ด ด	ร ด ล ซ
- - - -	ม ซ ล ด	- - ซ ล	ด ล ซ ม	- - ซ ล	ด ร ด ม	- ซ ร -	ด ล - ด

2 ชั้น ท่อน 2

- - - -	ด ล - ด	- ด ร -	ด ล - ด	ท – ด ร	ด ล - ซ	ท ด ร -	ด ล - ซ
- - - -	ซ ซ ล ซ	ซ ซ ล ซ	ซ ซ ล ซ	- - - -	ม ซ ล ด	- - ซ ล	ด ล ซ ม
- - ม ม	ม ซ ล ด	- - ร ม	ร ด ล ด	- - ล ซ	ล ซ - -	ม ซ ล ซ	- ล - ด
- - - -	ม ซ ล ด	- - ร ม	ร ด ล ด	- - ล ซ	ล ซ - -	ม ซ ล ซ	- ล - ด
- - - -	ด ด ร ด	ด ด ร ด	ด ด ร ด				

2 ชั้น ท่อน 3

- - - -	ด ซ ล ด	ซ ล ด ซ	- ล - ด	- - ด ร	ม ด ร ม	ด ร ม ซ	- ล - ด
- - - -	ด ซ ล ด	ซ ล ด ซ	- ล - ด	- - ด ร	ม ด ร ม	ด ร ม ซ	- ล - ด
- - - -	ซ ล ด ร	- ด ร -	ด ร ม ซ	ซ ซ ล ด	ด ด ล ซ	ล ซ ม ร	ด ร ม ซ
- - - -	ม ซ ล ด	ซ ล ด ซ	- - ล ม	- - ร ร	- ซ - ม	- - ร ม	ด ล - ด

2 ชั้น ท่อน 4

- - - -	ด ซ - ด	ซ ด ม ซ	ม ซ ม ด	- - ซ ด	ม ซ ม ด	ซ ด ม ด	- ม - ซ
- - - -	ซ ซ ล ซ	ซ ซ ล ด	ด ด ล ซ	- - - -	ม ซ ล ด	ซ ล ด ซ	- - ล ม
- - ม ม	ซ ล ด ซ	ล ล ม ร	ร – ม ร	- - - -	ร ร ม ร	ร ร ม ซ	ซ ซ ม ร
- - - -	ซ ม ซ ด	- ซ ม -	ซ ร ม ด	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ซ ท ซ ล	ซ ล ท ด
- - - -	ด ด ร ด	ด ด ร ม	ม ม ร ด				

เพลงระบำนวดข้าว

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - - ซ	- ล - ด	ด – ด ซ	- ล - ด	- - ซ ล	- ด - ร	ซ – ร ม	ร ด ล ด
- - - ซ	- ล - ด	ด – ด ซ	- ล - ด	- - ซ ล	- ด - ร	ซ – ร ม	ร ด ล ด
- - ซ ล	- ด - ร	- - ด ร	- ม - ซ	- - ม ซ	- ล - ด	ล ซ ด ล	ซ ด ล ซ
- -ร ม	- ซ - ล	ด – ซ ล	- ซ - ม	- - ซ ล	ด ร ด ม	- - ซ ร	ด ล - ด

ชั้นเดียว ท่อน 2

- ซ ด -	ซ ด ซ ด	- ซ - ด	ซ ด ซ ด	- ซ ซ -	ร ม ร ซ	- ซ ซ -	ร ม ร ซ
- ซ ซ -	ล ด ล ซ	- ซ ซ -	ล ด ล ซ	- ม ม -	ด ม ซ ม	- ม ม -	ด ม ซ ม
- ม ม -	ซ ล ด ซ	ล ซ ม ร	ร – ม ร	- ร ร -	ม ซ ม ร	- ร ร -	ม ซ ม ร
- ซ ม -	ซ ร ม ด	- ซ ม -	ซ ร ม ด	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ซ ม ซ ล	ซ ล ท ด
- ด ด -	ร ม ร ด	- ด ด -	ร ม ร ด				

เพลงระบำนบนารายณ์

ทำนองนำ

- - - -	- - - ด	- - - ร	- ฟ - ล	- - - ร	ฟ ร ด ซ	ล ซ ล ร	- ด - ล
- - - -	ล ด ร ฟ	- - ด ร	ฟ ร ด ล	- ซ ล ซ	ฟ ร - ฟ	ซ ฟ ร ด	ล ด ร ฟ
- ซ ล ซ	ล ร - ฟ	ซ ฟ ร ด	ล ด ร ฟ				

2 ชั้น ท่อน 1

- - - -	ล ด ร ฟ	- ฟ ซ ล	- ล ร ฟ	- ร ด ร	ฟ ร ด ล	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ
- - - -	ด ด - ด	- - ฟ ร	ด ล ซ ฟ	- ร ร ร	ฟ ร ด ร	- ซ ซ ซ	ล ซ ฟ ซ
- - - -	ฟ ซ ล ด	- - ฟ ร	ด ล ซ ด	- ร ด ร	ฟ ร ด ล	- ล ด ล	ด – ซ ล
- - - -	ล ซ ฟ ร	- - - ด	ฟ ร ด ล	ล ซ ฟ ซ	- ล - ร	ด ร ฟ ร	ด ล – ร
- - - -	ฟ ร ร ร	ด ร ฟ ร	ด ล - ด	- - ร ฟ	- - ร ด	- ร ด ร	ฟ ร ด ล
- - ซ ด	- - - -	ด ร ซ ด	- - - ด	- - ฟ ร	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ร ด	ล ด ร ฟ

2 ชั้น ท่อน 2

- - - -	ล ฟ ซ ล	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ	- ร ด ร	ฟ ร ด ร	- ล ซ ล	ด ล ซ ฟ
- - - -	ล ฟ ซ ล	- ร ด ร	ฟ ร ด ล	- ล ด ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ด
- - - -	- ล - ด	- ด - ด	- ล - ด	- ล ร ด	- ล - ด	- ด - ด	- ล - ด
- - - -	- ล - ด	- ด - ด	- ล - ด	- ล ร ด	- ล - ด	- ล ด ร	ฟ ร ด ล
- - - -	ล ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	ล ซ ฟ ร	- ด - ฟ	- ด ด ด	ล ร ด ล
- - - -	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ด ฟ	- ซ - ล	ล ซ ฟ ซ	- ล - ร	ด ร ฟ ร	ด ล – ด
- - - -	ฟ ร ร ร	ด ร ฟ ร	ด ล - ด	- - ร ฟ	- - ร ด	- ร ด ร	ฟ ร ด ล
- - ซ ด	- - - -	ด ร ซ ด	- - - ด	- - ฟ ร	ด ล ซ ฟ	ซ ฟ ร ด	ล ด ร ฟ

ชั้นเดียว ท่อน 1

- - - -	ล ด ร ฟ	- ด ล ซ	ฟ ร - ฟ	- ล ซ ด	- ล ซ ฟ	ซ ฟ ด ฟ	ซ ล - ซ
- ซ ล ซ	ฟ ซ ล ด	- ล ด ร	ฟ ร ด ล	ล ซ ฟ ซ	- ล - ด	- ล ด ร	ฟ ร ด ล
- - ซ ด	- - ซ ล	- - ซ ด	- - ซ ล	ด ล ซ ด	- - - -	ฟ ร ด ล	- ซ - ฟ

เพลงระบำนบนารายณ์

ชั้นเดียว ท่อน 2

- - - -	ล ฟ ซ ล	- ร ด ล	ด ล ซ ฟ	- ฟ - ฟ	ด ฟ ซ ล	ซ ล ด ร	ด ร ฟ ด
- - - -	- ล - ด	- ด - ด	- ล - ด	- ล ร ด	- ฟ - ด	- ล ด ร	ฟ ร ด ล
- - - -	ล ซ ฟ ร	- ด ด ด	ล ร ด ล	ล ซ ฟ ซ	- ล - ด	- ล ด ร	ฟ ร ด ล
- - ซ ด	- - ซ ล	- - ซ ด	- - ซ ล	ด ล ซ ด	- - - -	ฟ ร ด ล	- ซ - ฟ

เพลงโหมโรงชั้นดุสิต 3 ชั้น

- - - ม	- - - ม	- - - ร	ซ ม ร ท	- - - -	- ท - ล	- ท - ร	ซ ม ร ท
- - - ร	- - - ม	ซ ล ซ ม	- ร - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ร ม ซ	- ม - ร
- - - -	- - - -	- - ร ซ	ล ท ด ร	- - - -	- - - -	- ร ร ร	- ร – ร
- - - ล	- - - ท	- - - ร	- - - ท	- - - ม	- - - ท	ม ร ท ร	ม ซ – ม
- - - -	- ท - ร	- - - -	- ม - ซ	- - - -	- ร - ซ	ล ท ล ซ	- ร – ม
- - - -	ร ท - ร	- ท - ร	ม ซ - ม	ร ท - ร	ม ซ - ม	ซ ร ม ซ	- ร – ท
- - - -	- ล - ท	- ร - ม	- ซ - ร	- ร - ท	- ล - ท	- ร - ม	- ร – ซ
- - - -	- - - ท	- - - ร	- ม - ซ	- ล ซ ม	- ร - ซ	- - - ม	ซ ม ร ท
- - - -	- ล - ท	- ร - ม	- ร - ซ	- ล ซ ม	- ร - ซ	- ซ - ม	ซ ม ร ท
- - - -	- ร - ม	ซ ล ซ ม	- ร - ท	- ร - ม	ซ ม ร ท	- - - ล	ร ท ล ซ
- - - -	- - - -	- ร - ร	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ร - ม	- ซ – ร
- - - -	- - - ร	- - - ม	- ซ - ร	- - - -	ท ล ซลท	ร ม ร ท	ร ท ล ซ
- - - -	- - - -	- ท ร ล	ท ล ซ ซ	- - - -	ท ซ ล ร	- ร ซ ล	ท ล ซ ซ
- - - -	- - - -	- ท ร ล	ท ล ซ ซ	- ม ซ ม	ร ท ร ม	- ล ท ล	ซ ม ซ ล
- - - -	- - - -	- ร - ท	- ล - ร	- - - -	- ซ - ม	- ร - ท	ล ซ – ล
- - - ท	- - - ร	ม ร ม ม	ร ท - ล	ม ร ซ ม	- ร - ท	- - - ล	ร ท ล ซ

เพลงระบำลวปุระ

เพลงช้า 2 ชั้นท่อน 1

- ล - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- ซ - ร	- - - -
ซ ล ซ ซ	ฟ ม ร ร	ซ ล ซ ซ	ฟ ม ร ร	ร ม ร ร	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- - - -
ล ล ซ ล	ม ล ซ ล	ม ล ซ ล	ซ ล ด ร	ม ล ม ร	ด ท ล ท	ซ ท ล ท	ด ร ท ด
- - - -	ซ ท ล ซ	ล ท ล ซ	ล ท ซ ล	ร ท ล ซ	ล ท ซ ล	ท ซ ล ท	ล ซ ล ด
- - - -	ม ร ด ท	ด ร ด ท	ด ม ร ด	ม ร ด ท	ด ม ร ด	ท ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	ร ม ร ร	ด ท ล ซ	ล ท ด ร	ซ ม - ร	- ด - ท	ล ท ด ร	- - - -
- ซ ล ท	ล ร ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ล ม ร	ด ท ล ท	ร ท ล ท	ด ร ท ด

ท่อน 2

- - - -	- - - -	- ม - -	ซ ม - ล	- ม - ร	- ม - ซ	ล ท ซ ล	- - - -
- ซ ท ล	- ท ซ ล	- ม - ร	- ล - -	ท ซ ล ท	ล ท ซ ล	ด – ร ม	- - - -
- ล - -	ม ล - ม	- - - ร	- ม - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- - - -
- ล - -	ม ล - ม	- - - ร	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร	ด ร ล ด	- - - -
- ล - -	ด ล - ซ	- - - ฟ	- ม - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- - - -
ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	ฟ ม ร ม	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- - - -
ม ด ร ม	ร ซ ร ม	ร ด ร ม	ร ม ฟ ซ	ด ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- - - -
- ล - ซ	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร	- ซ ล ท	ล ท ด ร	ล ร ล ท	ด ร ท ด
- - - -	ซ ท ล ซ	ล ท ล ซ	ล ท ล ซ	ร ท ล ซ	ล ท ซ ล	ท ซ ล ท	ล ซ ล ด
- - - -	ม ร ด ท	ด ร ด ท	ด ม ร ด	ม ร ด ท	ด ม ร ด	ท ล ซลท	ล ท ด ร
- - - -	ร ม ร ร	ด ท ล ซ	ล ท ด ร	ซ ม - ร	- ด - ท	ล ท ด ร	- - - -
- ซ ล ท	ล ร ล ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ล มร	ด ท ล ท	ซ ท ล ท	ด ร ท ด

ท่อน 3

- ล - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ	- ม ร ร	- ม ร ร	ซ ด ร ม	ร ม ฟ ซ	- - - -
- ล - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ฟ	- ม ร ร	- ม ร ร	ด ท ล ด	ด ร ท ด	- - - -
ม ร ด ท	ด ม ร ด	ม ร ด ท	ด ร - ด	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ม ด ร	- - - -
ร ม ร ร	ด ท ล ล	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ล ม ร	ด ท ล ท	ด ร ท ด	- - - -

เพลงระบำลวปุระ

ท่อน 4

- ล - -	ม ล - ม	- - - ร	- ม - -	- ซ - ท	ล ท ซ ล	ด – ร ม	- ม - -
- ล - -	ม ล - ม	- - - ร	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร	ด ร ล ด	- - - -
- ล - -	ม ล - ซ	- - - ฟ	- ม - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม	- - - -
- ล - -	ม ล - ซ	- - - ฟ	- ม - -	- ล - ซ	- ม - ร	ด ร ล ด	- - - -
ม ร ด ท	ด ม ร ด	ม ร ด ท	ด ร - ด	- ซ ล ท	ล ท ด ร	- ม ด ร	- - - -
ร ม ร ร	ด ท ล ล	ร ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ล ม ร	ด ท ล ท	ด ร ท ด	- - - -

เพลงปรีดิ์เปรมวานร

2 ชั้น ท่อน 1

ร – ร ม	- ร - ล	ร – ร ม	- ร - ล	- ล - ล	- ม - ล	ล ล ม ล	- ซ - ม
ร – ร ม	- ร - ล	ร – ร ม	- ร - ล	- ล - ล	- ม - ล	ล ล ม ล	- ซ - ม
- ด ร ม	ม – ซ ล	- ม - ล	- ซ - ม	- ล ล ล	ท ล ซ ม	ด ร มรม	ซ – ล ท
- - ท ท	ร ม ร ท	ท ท ร ม	ร ม ร ท	- - ซ ท	ล ซ ล ท	ล ซ ร ท	ล ซ ล ท
- - ท ท	ร ม ร ท	ท ท ร ม	ร ม ร ท	- - ซ ท	ล ซ ล ท	ล ซ ร ท	ล ซ ล ซ
- - ท ท	ร ม ร ท	ท ท ร ม	ร ม ร ท	- - ซ ท	ล ซ ล ท	ล ซ ร ท	ล ซ ล ท
- - ท ท	ร ม ร ท	ท ท ร ม	ร ม ร ท	- - ซ ท	ล ซ ล ท	ล ซ ร ท	ล ซ ล ซ
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม - ซ	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	ท ท ทลซ	ม – ม ซ
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม - ซ	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- ม ล ซ	- ฟ – ม
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม - ซ	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	ท ท ทลซ	ม – ม ซ
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม - ซ	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- ม ล ซ	- ฟ - ม

2ชั้น ท่อน 2

- ล ล ล	ร ม ซ ล	ท ล ซ ม	ซ ล - -	- ล ล ล	ร ม ซ ล	- - ท ล	ซ ม - -
ซ ม ร ม	ท ร ม ซ	ล ซ ม ร	ม ซ - -	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ร - -
- ร - ร	ซ ม ฟซล	- ล ล ล	- ด - ร	- ร ร ร	- ด ร ม	- ซ - ม	- ร - ด
- ร - ร	ร ม ฟซล	- ล ล ล	- ด - ร	- ร ร ร	ซ ล ด ร	- ม ร ด	- ล - ล
- ม - ซ	- ม - ซ	- - ม -	ม ซ - -	ซ ซ ล ท	- ร - ม	ซ – ซ ร	ม ซ - -
- ม - ซ	- ม - ซ	- - ล ซ	ม ซ - -	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ซ - -
- ม - ซ	- ม - ซ	- - ม -	ม ซ - -	ซ ซ ล ท	- ร - ม	ซ – ซ ร	ม ซ - -
ม ม ม ท	ร ร ร ล	- ม ร ท	ร ล - -	ท ท - ร	ม ซ - ม	- ม ร ท	ร ล - -
ม ม ม ท	ร ร ร ล	- ม ร ท	ร ล - -	ท ท - ร	ม ซ - ม	- ม ร ท	ร ล - -
ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ร - ท	- ล ล ล	ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ซ - ท	- ล - ล
- ร - ท	- ล ล ล	ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ร - ท	- ล ล ล	- ซ ล ท	- ล ล ล
- ล ล ล	ล ท ดรม	- ม ม ม	ร ม ฟซล	ท ล ซ ล	- ท - ล	ร ด ท ล	- ร – ล
ล ท ล ล	- ท ล ล	- ท ล ล	- ท ล ล	- - - -	ล ท ล ล	- ท ล ล	- ท ล ล

เพลงปรีดิ์เปรมวานร

ชั้นเดียว ท่อน 1

- ล ล ล	- ม - ล	- - ม ล	- ซ - ม	- ล ล ล	- ม - ล	- - ม ล	- ซ – ม
- ล ล ล	- ซ - ม	- ร - ซ	- ล - ท	- - ซ ท	ล ซ ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ท
- - ซ ท	ล ซ ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ซ ท	ล ซ ล ท	- - ร ท	ร ซ ล ท
- - ซ ท	ล ซ ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม – ซ
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ฟ - ม	- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ม – ซ
- ซ ซ ซ	- ม - ซ	ม – ล ซ	- ฟ - ม				

ชั้นเดียว ท่อน 2

- ล ล ล	ร ม ซ ล	- - ท ล	ซ ม - -	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ร - -
- ล ล ล	ร ม ซ ล	- - ท ล	ซ ม - -	ซ ร ม ร	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ร - -
- ร - ร	- ด ร ม	- ซ - ม	- ร - ด	ร ม ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- ร - ร	- ด ร ม	- ซ - ม	- ร - ด	ร ม ฟซล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล
- ม - ซ	- ม - ซ	- - ล ซ	ม ซ - -	ซ ร ม ซ	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ซ - -
- ม - ซ	- ม - ซ	- - ล ซ	ม ซ - -	ซ ร ม ซ	ท ร ม ซ	- - ล ซ	ม ซ - -
ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ร - ท	- ล ล ล	ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ร - ท	- ล ล ล
- ร - ท	- ล ล ล	ท ซ ล ท	- ล ล ล	- ร - ท	- ล ล ล	ท ซ ล ท	- ล ล ล
- ม - ม	ด ร ม ซ ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ล ท ล ล	- ท ล ล	- ท ล ล	- ท ล ล
ท ล ซ ล	- ท - ด	ร ด ท ด	- ร - ล				

เพลงฟ้อนพวน

2 ชั้นเที่ยวแรก

- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ล	- - - ท	- - - ล	ท ล ซ ล	- ท - ร
- - - -	- - - ร	- - - ม	- - ท ร	- - - ท	- - ล ร	- - - ท	- ม - ซ
- - - -	- ซ - ล	- - - -	- ซ - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - -	- ม - ซ
- - - -	- ซ - ล	- - ท ล	- - ม ซ	- - - -	- ม - ซ	- - ล ซ	- - ร ม
- - - -	- ล - ท	- - ร ท	- - ล ท	- - - -	- ซ - ล	- - ท ล	- - ซ ล
- - - -	- ซ - ท	- - - -	- ซ - ล	- - ร ท	- - ซ ล	- - ท ซ	- - ม ซ
- - - -	- ซ - ม	- - - -	- ซ - ม	- - - -	- ซ - ม	- ซ - ล	ซ ท ล ล
- - - -	- ซ - ม	- ซ - ล	ซ ท ล ล	- - ซ ม	- ซ - ล	- ซ - ม	- ร - ซ
นำ ร ร ม ร	ท ร ม ร	ตาม ร ร ม ร	ท ร ม ซ	นำ ร ร ม ร	ท ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ซ
นำ ร ร ม ร	ท ร ม ร	ตาม ร ร ม ร	ท ร ม ซ	นำ ร ร ม ร	ท ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ล
- - - ม	ร ม ซ ล	- - - ท	ล ซ ม ล	- - - ท	ล ท ร ม	- ร - ท	ล ซ ม ล
- ม ร ม	ร ม ซ ล	- ท ล ท	ล ซ ม ล	- ท ล ท	ล ท ร ม	ร ท ล ท	ล ซ ม ล

เพลงฟ้อนพวน

2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ล	- - - ท	- - - ล	ซ ม ร ม	ซ ล ซ ร
- - - ม	ร ม ร ร	- ซ - ม	ร ม ร ร	- ท ล ท	ร ม ร ร	- ม ร ม	ซ ล ซ ซ
- - - ล	ซ ล ซ ซ	- ม ร ม	ซ ล ซ ซ	- ซ ล ท	ล ซ ล ท	- ซ ล ท	ล ซ ม ซ
- - - ล	ซ ล ซ ซ	-ม ร ม	ซ ล ซ ซ	- ซ ล ท	ล ซ ม ซ	- ซ ล ซ	ม ซ ร ม
- - - ซ	ล ท ล ท	- ม ร ม	ร ท ล ท	- ท ล ซ	ร ซ ล ท	- ท ล ท	ล ซ ม ล
- - - ซ	ล ซ ม ซ	- ซ ล ซ	ฟ ม ร ม	- ม ซ ม	ร ท ร ม	- ล ท ล	ซ ม ซ ล
- - - ม	ร ม ซ ล	- ล - ท	ล ท ซ ล	- ซ ล ท	ล ซ ม ซ	- ซ ม ร	ท ร ม ซ
นำ - - - ร	ม ร ม ซ	ม ซ ม ร	ซ ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ซ	ม ซ ม ร	ซ ร ม ซ
นำ - - - ร	ม ร ม ซ	ม ซ ม ร	ซ ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ท ท ร ม	ซ ม ร ท	ล ซ ม ล
- - ล ร	ม ร ล ล	- - ร ร	ม ร ล ล	- - ม ม	ร ท ล ร	ท ล ซ ท	ล ซ ม ล
ท ล ล ร	ม ร ล ล	ท ล ร ร	ม ร ล ล	ท ล ม ม	ร ท ล ร	ท ล ซ ท	ล ซ ม ล

ชั้นเดียวเที่ยวแรก

ท ล ซ ล	- ท - ล	- ท - ร	- ม ท ร	- ท ล ร	ม ท ร	- ม ร ท	ร ท ล ซ
- ม ซ ล	ท ล ซ ม	- ล ซ ม	- ล ซ ม	- ท ร ม	ร ม ซ ล	ท ล ซ ล	ท ล ซ ม
- - ท ซ	ล ท ล ท	ล ท ร ม	ซ ล ซ ล	- ท ร ท	ร ม ซ ล	ซ ล ท ล	ท ร ม ซ
- - ท ล	ซ ม ซ ม	- - ร ม	ซ ล ซ ล	- - ท ล	ซ ม ซ ล	ซ ล ท ล	ซ ม - ซ
นำ ร ร ม ร	ท ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ซ	นำ ร ร ม ร	ท ร ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ล
- ม ร ม	ร ม ซ ล	- ท ล ท	ล ซ ม ล	- ท ล ท	ล ท ร ม	ร ท ล ท	ล ซ ม ล

เพลงฟ้อนพวน

ชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

ท ล ซ ล	- ท - ล	- ซ - ม	ร ม ร ร	- ท ล ท	ร ม ร ร	- ม ร ม	ซ ล ซ ซ
- - - ม	ล ม ซ ล	- ล ซ ล	- ซ ม ซ	- ซ ล ท	ล ซ ม ซ	- ซ ล ซ	ม ซ ร ม
- ท ล ซ	ร ซ ล ท	- ม ร ม	ร ท ล ท	- ท ล ซ	ร ซ ล ท	- ท ล ท	ล ซ ม ล
- - - ท	ล ท ร ม	- ร - ท	ล ท ซ ล	- ท ล ท	ล ท ร ม	ร ท ล ซ	ล ซ ม ซ
นำ - - - ร	ม ร ม ซ	ตาม ม ร ม ซ	ซ ร ม ซ	นำ ร ซ ล ท	ล ซ ม ซ	ตาม ร ซ ล ท	ล ซ ม ล
ท ล ล ร	ม ร ล ล	ท ล ร ร	ม ร ล ล	ท ล ม ม	ร ท ล ร	ท ล ซ ท	ล ซ ม ล
ทำนองจบ - - - -	ท ร ม ซ	- ซ - ล	ซ ล – ท	- ร - ล	ท ล ซ ล	- ท - ซ	ล ซ ม ซ

เพลงสิงหะพาหุ

3 ชั้น ท่อน 1

- - - ท	- ด ด ด	- - - ร	- ด ด ด	- ท ล ด	ร ด ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ล ท ด
- ฟ - ท	- ด - ร	- ด - ร	ร ร - ด	- ร - ฟ	- ร - ด	ด ด - ท	ท ท - ล
- - - ล	- ล - ล	- ฟ ฟ ฟ	- ซ - ล	- ด - ล	- ซ - ล	ล ล - ท	ท ท - ด
- ฟ - ท	- - ด ร	- ด - ร	ร ร - ด	- ซ ฟ ร	- ด - ท	ท ท - ล	ล ล – ซ
- - - ท	- ด ด ด	- - - ร	- ด ด ด	- ท ล ด	ร ด ท ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ท ด
- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด	- ล - ร	ซ ซ - ด	ด ด - ร	ร ร – ม
- - - ม	- ม - ม	- ร - ม	ม ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	ร ร - ด	ด ด – ล
- ฟ ซ ล	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร - ด

3 ชั้น เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ด	- - - -	- ท - ด	- ซ - ล	- ท - ด
- ร - ร	- - - ฟ	- - - ซ	ฟ ร - ด	- ซ ฟ ร	- ด - ฟ	- - ล ซ	ฟ ซ - ล
- - - -	- - - -	- ซ - ซ	- - - ล	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ด
- ร - ร	- - - ฟ	- - - ซ	ฟ ร - ด	- ซ ฟ ร	- ด - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - ซ	- ท - ท	- - - ด	- - - -	- ท - ด	- ซ - ล	- ท - ด
- ซ - ซ	- - - ม	- - - ร	ซ ม ร ด	- - - -	- - - ร	ม ร ด ร	ม ซ - ม
- - - -	- - - ม	- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ด	- ม - ร	- ด - ท
- - - ท	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ท	- ท - ท	- ด - ร	- ล ซ ม	- ร - ด

2 ชั้น ท่อน 1

- - - ท	- ด ด ด	- - - ร	- ด ด ด	- ร - ฟ	- ร - ด	- ฟ ฟ ฟ	- ซ - ล
- - - ล	- ล - ล	- ด - ซ	- ล - ด	- - ม ร	ม ร ด ล	ด ล ร ด	ร ด ล ซ
- - - ท	- ด ด ด	- - - ร	- ด ด ด	- ล - ร	ซ ซ - ด	ด ด - ร	ร ร - ม
- ม ม ม	- ม ซ ร	ร ร – ด	ด ด - ล	- ซ - ด	- - ร ม	- ซ - ม	- ร – ด

เพลงสิงหะพาหุ

2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ด	- ซ ฟ ร	- ด - ฟ	- - ล ซ	ฟ ซ - ล
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ซ ฟ ร	- ด - ท	- - - ล	- - - ซ
- - - -	- - - -	- ท - ท	- - - ด	- ล ซ ม	- ร - ด	- - ม ร	ด ร - ม
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ท	- ด - ร	- ล ซ ม	- ร - ด

ชั้นเดียว ท่อน 1

- ด ด ด	- ด - ด	- ฟ - ร	- ด - ล	- ฟ ซ ล	ซ ล ท ด	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
- ด ด ด	- ด - ด	ร ม –ฟซล	ซ ล- ทดร	ม ร ม ด	- ร - ม	- ล ซ ม	- ร - ด

ชั้นเดียว เที่ยวเปลี่ยน

- ด ด ด	- ด - ด	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	- - ซ ล	ท ด - -	ท ร ด ท	ด ท ล ซ
- ด ด ด	- ด - ด	ม ร ด ท	ล ท ด ร	- - ม ด	ร ม - -	- ล ซ ม	- ร - ด

วิเคราะห์เพลงปรางค์แขก(เถา)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลเพลงปรางค์แขก(เถา) ได้รวบรวมจากข้อมูลทางวิชาการ แถบบันทึกเสียงจากครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง พื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างบทเพลงปรางค์แขก(เถา)โดยทำการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

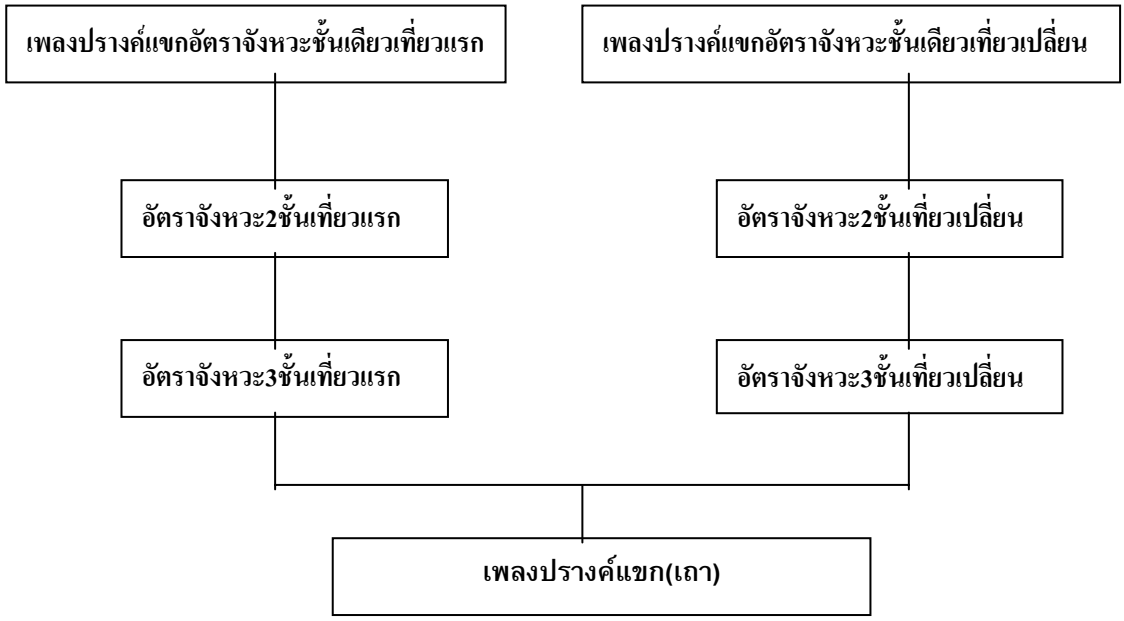
1.วิธีการประพันธ์เพลง

2.วิเคราะห์ลูกตก

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

4.วิเคราะห์ลักษณะกระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบทำนองของเพลงปรางค์แขก(เถา) และเขียนขึ้นเป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงปรางค์แขก(เถา)

1. วิเคราะห์วิธีการประพันธ์เพลง

จากแผนภูมิที่แสดง สรุปได้ว่าครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ประพันธ์เพลงปรางค์แขก(เถา)ขึ้นมา โดยนำมาจากเพลงราดนิเกริงซึ่งเป็นเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงลิเก ซึ่งมีอัตราจังหวะชั้นเดียวนำมาแต่งขยายขึ้นเป็นอัตราจังหวะ 2 ชั้นและ 3 ชั้นตามลำดับโดยทำนองเพลงเป็นอัตราจังหวะละ 8 จังหวะหน้าทับ มีท่อนเดียวแต่มีเที่ยวเปลี่ยน มีสำเนียงแขก โดยใช้จังหวะหน้าทับสดายง ดังจะแสดงตัวอย่างการเปรียบเทียบวิธีการประพันธ์เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวและ 2 ชั้นดังนี้

โน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว

เที่ยวแรก

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ซ	ล ซ ฟ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ฟ ซ -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- ร ม -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ด ท ด	- ร ม ร	- ด ท ด	- ด ท ด

โน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้น

เที่ยวแรก

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	-ซ - ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ม ฟ	ซ ฟ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด
- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวกับอัตราจังหวะ 2 ชั้น ดังนี้

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว
บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้น
สัญลักษณ์◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค
สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง
สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

เที่ยวแรก

ประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด				
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 2

- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด				
- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 3

- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด				
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 4

- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด				
- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 5

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ				
- - - -	- - - -	-ซ - ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ม ฟ	ซ ฟ ล ซ

ประโยคที่ 6

- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม				
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ประโยคที่ 7

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ซ	ล ซ ฟ ม				
- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ประโยคที่ 8

- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด				
- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

เที่ยวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด				
- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 2

- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด				
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด				
- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 4

- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด				
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

ประโยคที่ 5

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ				
- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ

ประโยคที่ 6

- ฟ ซ -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม				
- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม

ประโยคที่ 7

- ร ม -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม				
- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ประโยคที่ 8

- ด ท ด	- ร ม ร	- ด ท ด	- ด ท ด				
ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว กับอัตราจังหวะ 2 ชั้น พบว่าลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะ 2 ชั้น เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวกับอัตราจังหวะ 2 ชั้น ในแต่ละวรรคดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว กับอัตราจังหวะ 2ชั้น

เพลงปรางค์แขกชั้นเดียวเที่ยวแรก		**เพลงปรางค์แขก 2ชั้นเที่ยวแรก**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ด	1	ด
2	ด	2	ด
3	ด	3	ด
4	ด	4	ด
5	ซ	5	ซ
6	ม	6	ม
7	ม	7	ม
8	ด	8	ด
เพลงปรางค์แขกชั้นเดียวเที่ยวแรก		**เพลงปรางค์แขก 2ชั้นเที่ยวแรก**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ด	1	ด
2	ด	2	ด
3	ด	3	ด
4	ด	4	ด
5	ซ	5	ซ
6	ม	6	ม
7	ม	7	ม
8	ด	8	ด

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์อัตราจังหวะชั้นเดียว เที่ยวแรก ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงโด พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวแรกในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงโด พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขกชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกในแต่ละวรรคดังนี้

ลูกตกเสียงโด พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงโด พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวในแต่ละวรรค กับอัตราจังหวะ 2 ชั้นในแต่ละประโยค พบว่ามีเสียงลูกตกตรงกันทุกวรรคประโยค ตามทฤษฎีการประพันธ์เพลงไทย และยังพบอีกว่าลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก กับเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละวรรคลูกตกตรงกันและพบอัตราจังหวะ 2ชั้น เที่ยวแรก กับเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละประโยคลูกตกตรงกันอีกด้วย

3. วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก ซึ่งมีทั้งหมด 8 วรรค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

วรรคที่ 1 – 8 ด ร ม X ซ ล X

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ซึ่งมีทั้งหมด 8 วรรค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

วรรคที่ 1 – 8 ด ร ม X ซ ล X

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก มีทั้งหมด 8 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 – 8 ด ร ม X ซ ล X

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน มีทั้งหมด 8 ประโยค พบการใช้บันไดเสียง ดังนี้

ประโยคที่ 1 – 8 ด ร ม X ซ ล X

สรุปการใช้บันไดเสียงของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียว กับ 2 ชั้น พบว่าใช้บันไดเสียงโดเป็นบันไดเสียงหลัก

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละวรรคของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 1 พบเสียงที เป็นโน้ตจรซึ่งเป็นเพียงโน้ตที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2บันไดเสียงโด

- ซ - -	ด ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 2 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ในประโยคที่ 3 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 4บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ซ	ล ซ ฟ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงฟา กับเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ซึ่งโน้ตเสียงที และฟา นี้ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

พบโน้ตจรในแต่ละวรรคของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด

ในประโยคที่ 1 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด

ในประโยคที่ 2 นี้พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ฟ ซ -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงโด

- ร ม -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ด ท ด	- ร ม ร	- ด ท ด	- ด ท ด

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

พบโน้ตจรในแต่ละวรรคของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 1 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงโด

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 2 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงโด

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 4 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	-ซ – ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ม ฟ	ซ ฟ ล ซ

ในประโยคที่ 5 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ในประโยคที่ 6 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ในประโยคที่ 7 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงโด

- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 8 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

พบโน้ตจรในแต่ละวรรคของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 1 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

ในประโยคที่ 2 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 3 ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

ในประโยคที่ 4 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 5 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม

ในประโยคที่ 6 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

ในประโยคที่ 7 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงโด

ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด

ในประโยคที่ 8 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงและยังทำให้เกิดสำเนียงภาษาต่างๆ อีกด้วย

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงปรางค์แขกชั้นเดียวเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยน และในเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยน ก็ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงเช่นเดียวกัน

4.วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของกระสวนจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรกแบ่งเป็น 4 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
ประโยคที่ 2	- X - -	X X - X	- X X X	X X - X	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 4	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก แบ่งเป็น 8 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X	วรรคที่ 2	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
วรรคที่ 3	- X - -	X X - X	- X X X	X X - X	วรรคที่ 4	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
วรรคที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
วรรคที่ 7	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 8	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางแขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรกใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ มาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1วรรค)ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
แบบที่ 2	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
แบบที่ 3	- X - -	X X - X	- X X X	X X - X
แบบที่ 4	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 7	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรกที่นำมาใช้มีทั้งหมด 7 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาเป็นสำนวนเริ่มต้นของบทเพลงซึ่งเป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นสำนวนตอบและเป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก จะพบกับเพลงทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบของกระสวนจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน แบ่งเป็น 4 ประโยคดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- X X -	- X - X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 4	- X X -	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน แบ่งเป็น 8 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X – X	X X X X	วรรคที่ 2	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่ 3	- - - -	- X - X	- X – X	X X X X	วรรคที่ 4	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	- X X -	- X - X	- X - X	X X X X
วรรคที่ 7	- X X -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 8	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ มาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง (1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
แบบที่ 2	- - X X	X X X X	- X X X	X X - X
แบบที่ 3	- X - -	X X - X	- X X X	X X - X
แบบที่ 4	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 7	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ที่นำมาใช้มีทั้งหมด 6 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 2 ที่ ในวรรคที่ 1,3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาเป็นสำนวนเริ่มต้นของบทเพลงซึ่งเป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นสำนวนตอบและเป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก จะพบกับเพลงทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลัก จะพบกับเพลงทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวแรก แบ่งเป็น 8 ประโยค

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	- - X X	X X - X	X - X X	X X - X
ประโยคที่ 3	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
ประโยคที่ 4	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	- - X X	X X - X	X - X X	X X - X
ประโยคที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- X X -	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 6	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 7	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 8	- - X -	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2ชั้นเที่ยวแรก แบ่งเป็น 16 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 2	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
วรรคที่ 3	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 4	- - X X	X X - X	X - X X	X X - X
วรรคที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
วรรคที่ 7	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 8	- - X X	X X - X	X - X X	X X - X
วรรคที่ 9	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- X X -	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่11	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 12	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่13	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 14	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
วรรคที่15	- - X -	X X X X	- X X -	X X X X	วรรคที่ 16	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 2	- - - -	- X - X	- X X X	X X - X
แบบที่ 3	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 4	- - X X	X X - X	X - X X	X X - X
แบบที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 6	- X X -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 7	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 8	- X X -	X X X X	- X X -	X X - X
แบบที่ 9	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 11	- - X -	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 12	- X X -	X X X X	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้น ท่อน 1 ที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 12 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 1,5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2ที่ในวรรคที่ 4,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 9 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนตอบและใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและลงจบของบทเพลง

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 8 ประโยค

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 4	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X
ประโยคที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 7	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	X X - -	- X - X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 8	X X - -	X X X X	- X X X	- X X X	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 16 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	วรรคที่ 2	- - - -	- X - X	X X X X	x x - x
วรรคที่ 3	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 4	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X
วรรคที่ 5	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	วรรคที่ 6	- - - -	- X - X	X X X X	x x - x
วรรคที่ 7	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 8	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X
วรรคที่ 9	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 10	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
วรรคที่11	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X	วรรคที่ 12	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่13	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 14	X X - -	- X - X	- X - X	X X X X
วรรคที่15	X X - -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 16	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X
แบบที่ 2	- - - -	- X - X	X X X X	x x - x
แบบที่ 3	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X
แบบที่ 4	- X - X	- X X X	- X - X	X X - X
แบบที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 7	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 8	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 9	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	X X - -	- X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 11	X X - -	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 12	- X - X	- X X X	- X - X	- X X X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 12 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 1,5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกันทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2ที่ในวรรคที่ 4,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 9 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนตอบและใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและลงจบของบทเพลง

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- - - -	- x - x	- x x x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- - - -	- x - x	- x x x	x x - x

วรรคที่ 2

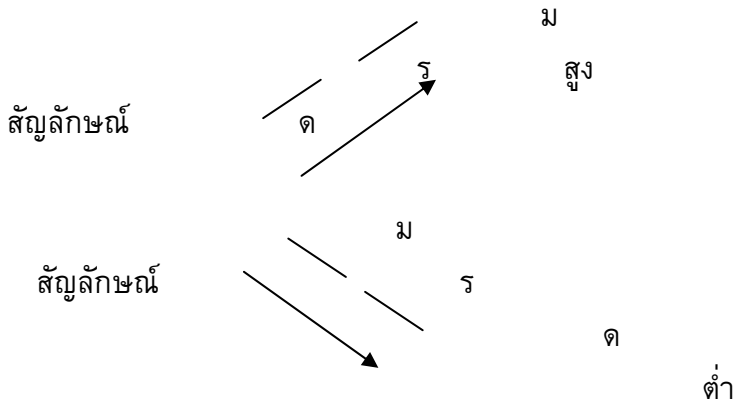
- - x x	x x x x	- x x x	x x - x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 7 รูปแบบ

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

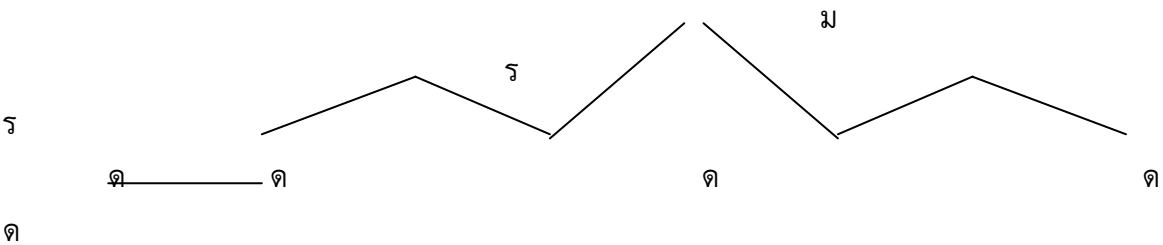
ประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ร	ด	ม	ด	ร	ด

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเร แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำ เชื่อมทำนองไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยมีเสียงมีเป็นตัวเชื่อมเสียงและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงโดแล้วกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

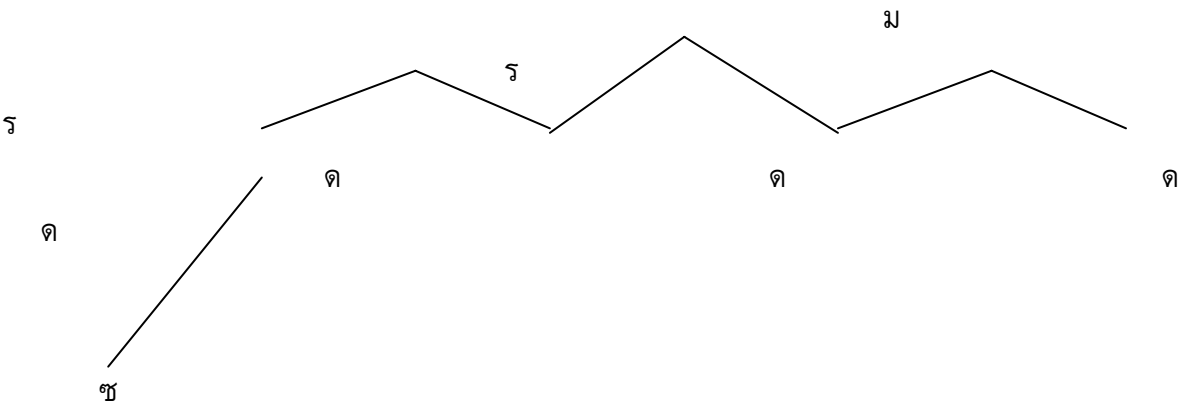
ประโยคที่ 2

- ซ - -	ด ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ซ	ด	ร	ด	ม	ด	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียง เร แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำ เชื่อมทำนองไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยมีเสียงมีเป็นตัวเชื่อมเสียงและตกแต่งทำนองผ่านไปยังเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

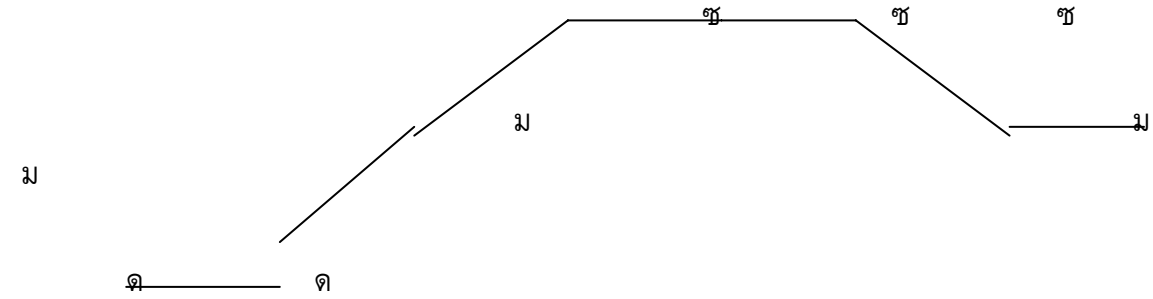
ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

โครงสร้าง

ด	ด	ม	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยลูกตกห้องแรกคือเสียงโดอันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยเสียงเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำ ไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

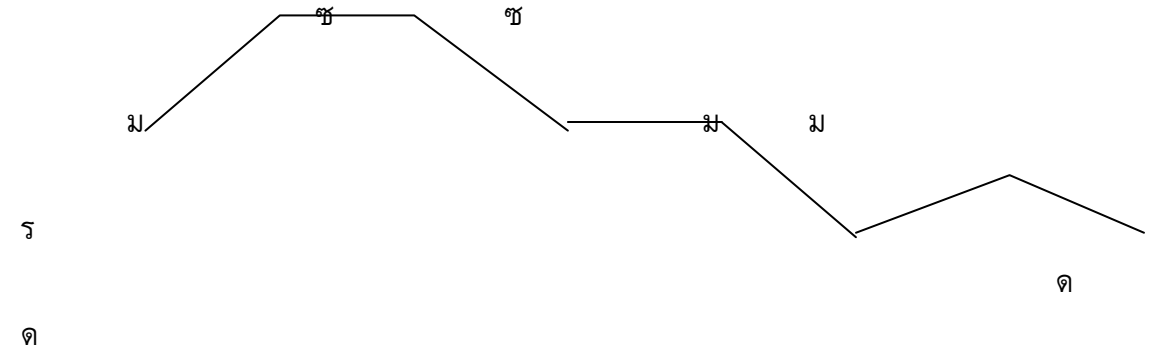
ประโยคที่ 4

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ซ	ล ซ ฟ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ม	ซ	ซ	ม	ม	ด	ร	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงเดิมคือเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงเดียวกันคือเสียงมี เคลื่อนต่ำลง แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งไปยังเสียงเร แล้วกลับมาที่เสียงเดิมคือเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

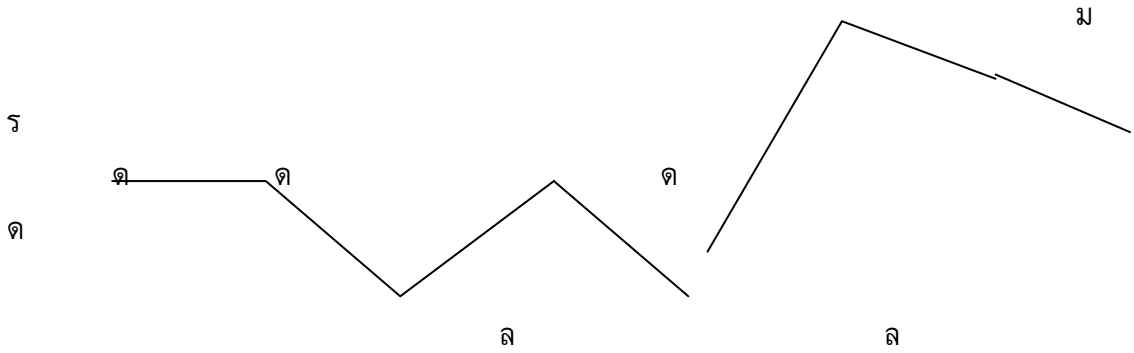
ประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ล	ม	ร	ด

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำไปตกที่เสียงลา และกลับไปสูงผ่านไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงมีแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร และเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

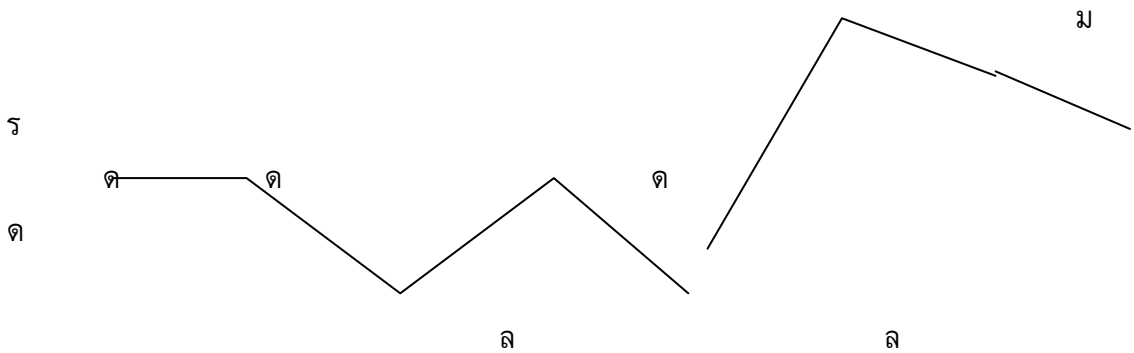
ประโยคที่ 2

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ท ล -	ด ร ด ม	- ด ร -	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ล	ม	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำ ไปตกที่เสียงลา และกลับไปสูงผ่านไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงมีแล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงเร และเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

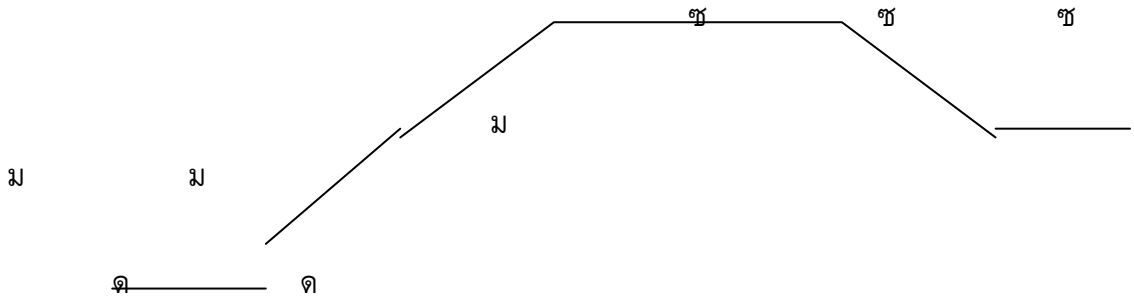
ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ฟ ซ -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

โครงสร้าง

ด	ด	ม	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยเสียงซอล เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

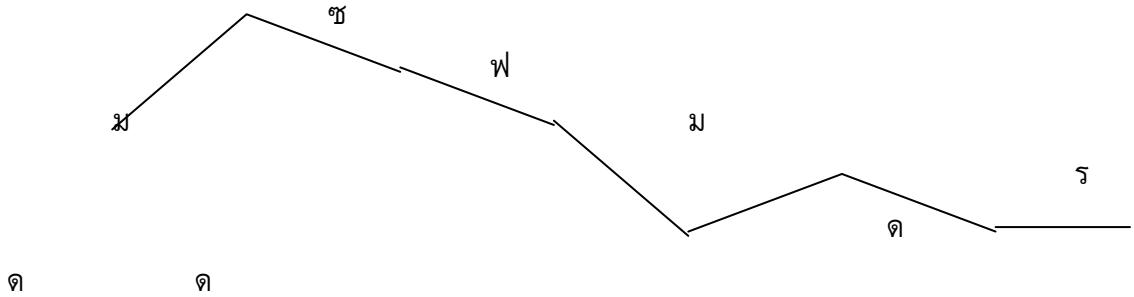
ประโยคที่ 4

- ร ม -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ด ท ด	- ร ม ร	- ด ท ด	- ด ท ด

โครงสร้าง

ม	ซ	ฟ	ม	ด	ร	ด	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงโด อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ลงต่ำไปตกเสียงโด แล้วขึ้นสูงไปตกเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

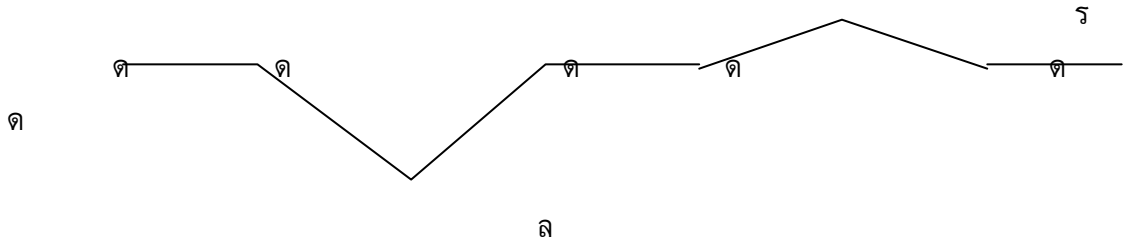
ประโยคที่ 1

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ด	ด	ร	ด

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน ไปยังเสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงโดซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงโด แล้วขึ้นสูงไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงมาต่ำตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

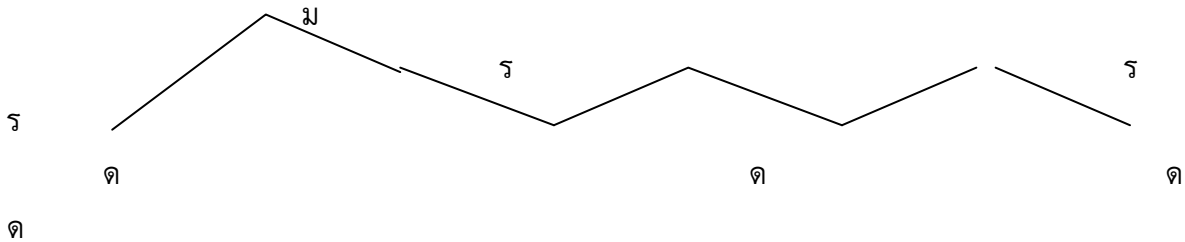
ประโยคที่ 2

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ม	ร	ด	ร	ด	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันตกที่เสียงมีจากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงโด ตามเดิมซึ่งเป็นเสียงลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม ทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่สูงขึ้นแล้วย้อนลงต่ำในลักษณะสลับฟันปลาผ่านไปยังเสียงโด อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

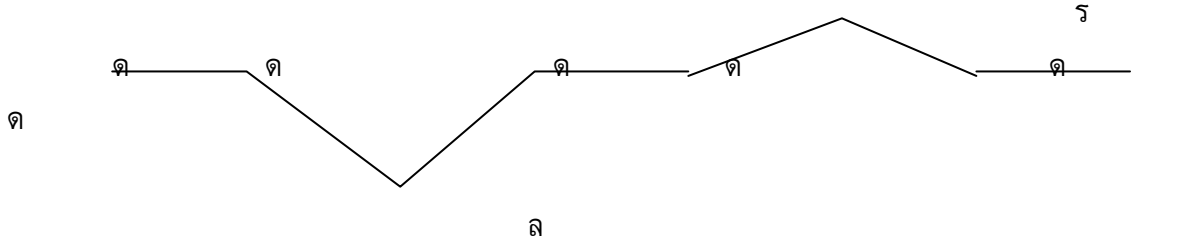
ประโยคที่ 3

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ด	ด	ร	ด

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากเสียงโดลงต่ำไปยังเสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นเสียงลูกตกของทำนองเริ่มต้นและเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำไปตกเสียงโด อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบซึ่งตรงกับเสียงลูกตกของทำนองเริ่มต้น ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

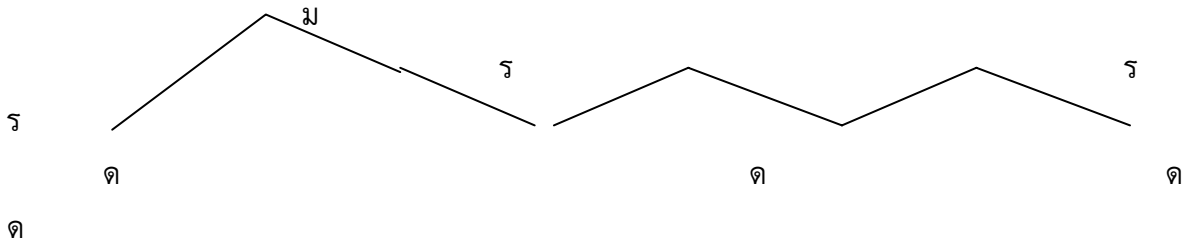
ประโยคที่ 4

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ม	ร	ด	ร	ด	ร	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันตกที่เสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงโด ตามเดิมซึ่งเป็นเสียงลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม ทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่สูงขึ้นแล้วย้อนลงต่ำในลักษณะสลับฟันปลาผ่านไปยังเสียงโด อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

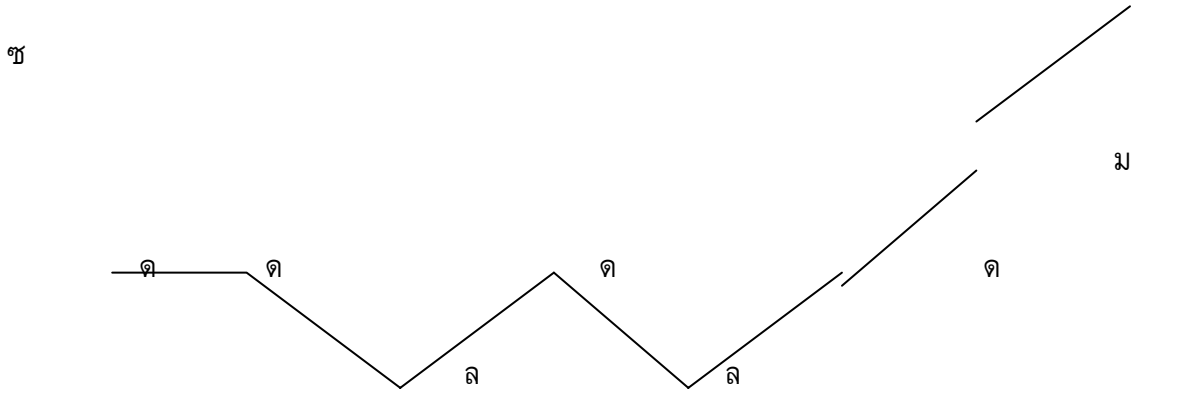
ประโยคที่ 5

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ฟ ม	ซ ฟ ล ซ

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ล	ด	ม	ซ

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน ไปยังเสียงลาแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกเสียงลา แล้วย้อนสูงขึ้นไปยังเสียงโด ผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 6

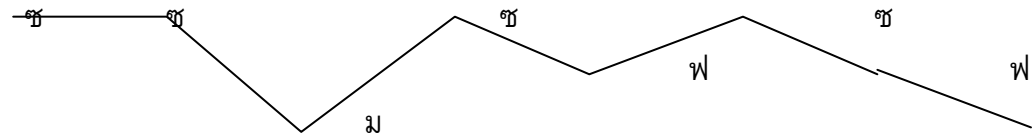
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ฟ	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะทำนองกระชั้นไปยังเสียงมี แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรค

ถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยการเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงฟา แล้วย้อนไปสูงไปยังเสียงซอล จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

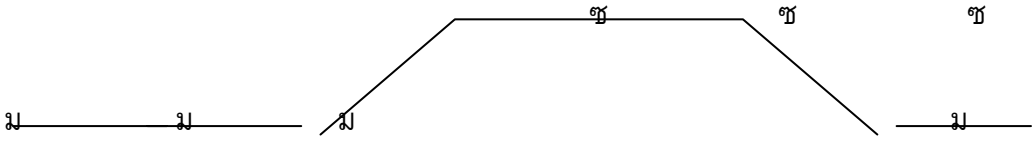
ประโยคที่ 7

- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

โครงสร้าง

ม	ม	ม	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปยังเสียงซอลซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วย้อนกลับลงต่ำไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบซึ่งตรงกับเสียงลูกตกของทำนองเริ่มต้น ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 8

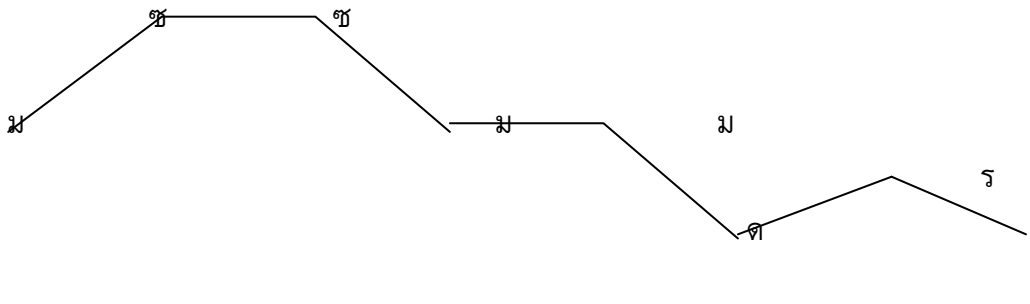
- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ม	ซ	ซ	ม	ม	ด	ร	ด

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปที่เสียงซอล ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วย้อนกลับลงมาต่ำไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรค

ตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงโด แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงเร แล้วกลับลงต่ำมาตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

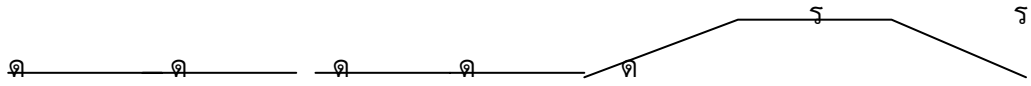
ประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ด	ด	ด	ร	ร	ด

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะเส้นตรงไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยเสียงโดเช่นเดียวกันเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงเร แล้วย้อนต่ำลงไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

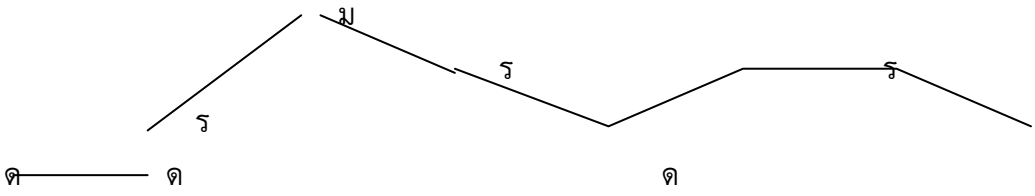
ประโยคที่ 2

- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ม	ร	ด	ร	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงมี แล้วย้อนลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกยังเสียงเร และโด ตามลำดับซึ่งเสียงโด เป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ขึ้นไปสูงไปตกยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำมาตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

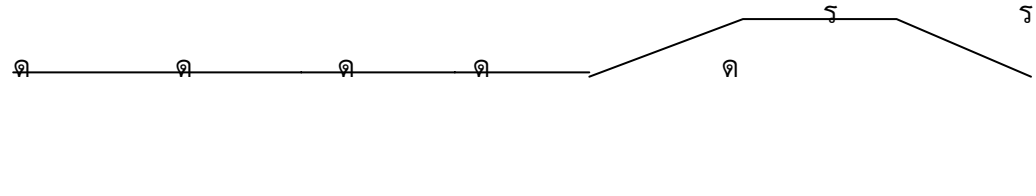
ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ด	ด	ด	ร	ร	ด

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะเส้นตรงไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยเสียงโดเช่นเดียวกันเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงเร แล้วย้อนต่ำลงไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 4

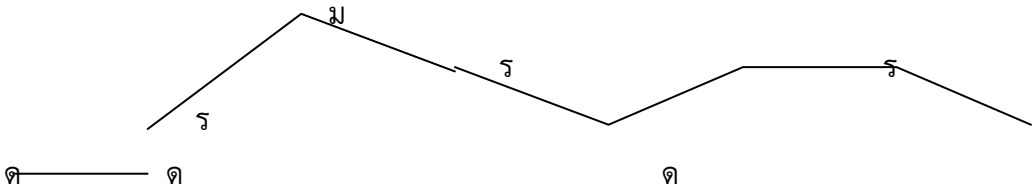
- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ม	ร	ด	ร	ร	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงมี แล้วย้อนลงมาต่ำด้วยกลุ่ม

บันไดเสียงเดียวกันไปตกยังเสียงเร และโด ตามลำดับซึ่งเสียงโด เป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ขึ้นไปสูงไปตกยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำมาตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

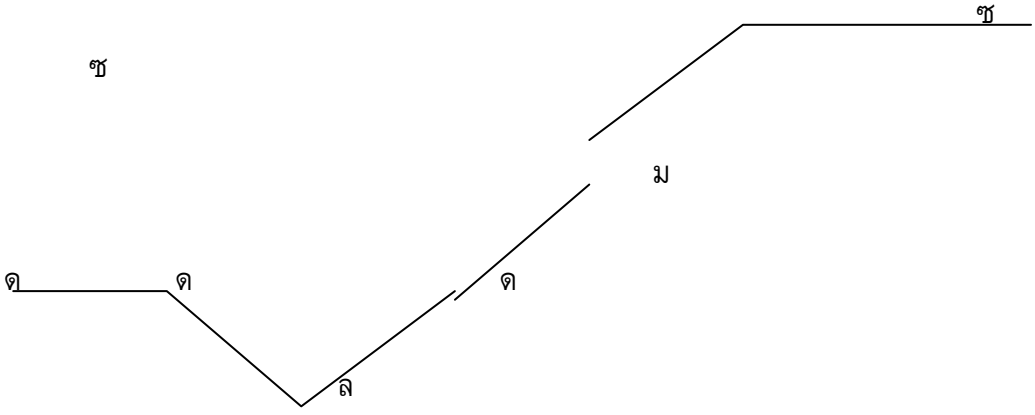
ประโยคที่ 5

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ม	ซ	ซ	ซ

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน ไปยังเสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

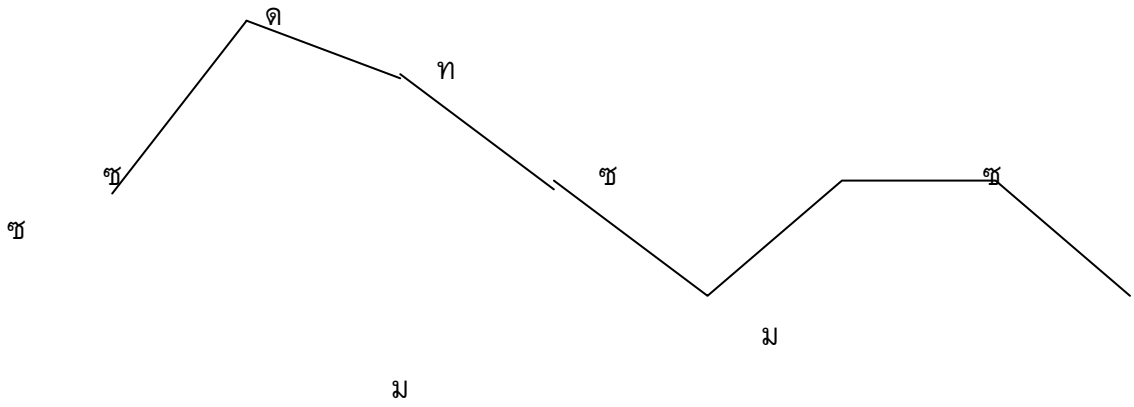
ประโยคที่ 6

- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม

โครงสร้าง

ซ	ด	ท	ซ	ม	ซ	ซ	ม

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกยังเสียงโด แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถามจากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงมี แล้วย้อนไปสูงไปตกยังเสียงซอล แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

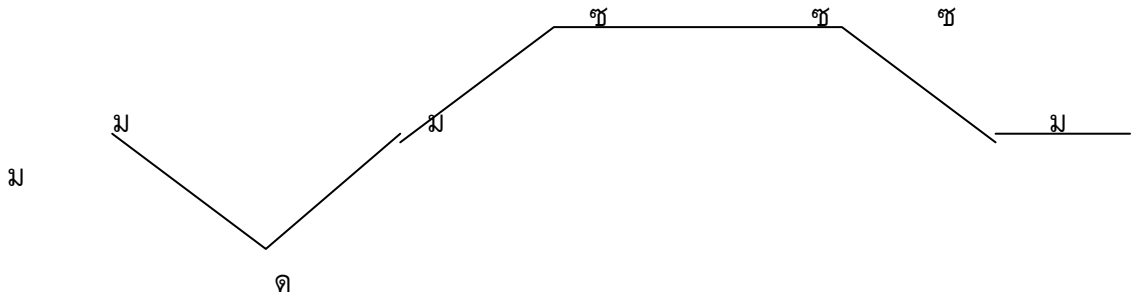
ประโยคที่ 7

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม

โครงสร้าง

ม	ด	ม	ซ	ซ	ซ	ม	ม

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน ไปยังเสียงโด แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

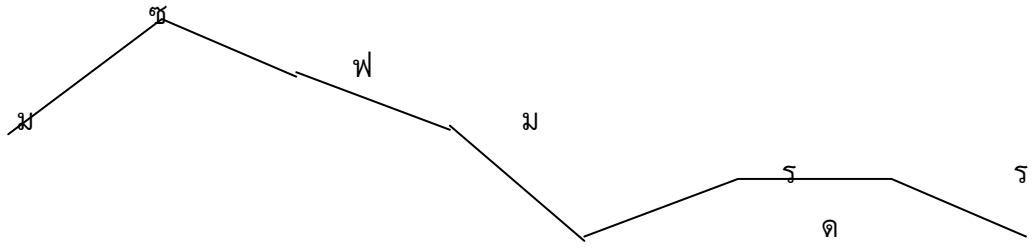
ประโยคที่ 8

ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด

โครงสร้าง

ม	ซ	ฟ	ม	ด	ร	ร	ด

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล แล้วย้อนกลับลงต่ำไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงโด แล้วย้อนไปสูงไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม
8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 1และท่อน 2

1.วิธีการประพันธ์

เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก แล้วประพันธ์ทำนองโดยการขยายทำนองเพลงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเท่าตัวมีทั้งหมด 16 ประโยค 32 วรรค เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่งทำนอง โดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน แล้วประพันธ์ทำนองโดยการขยายทำนองเพลงเพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว มีทั้งหมด 16 ประโยค 32 วรรค ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงปรางค์อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก กับเที่ยวเปลี่ยน และอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยน ดังนี้

สัญลักษณ์◯ เป็นเสียงของลูกตกเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

โน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก

- - - -	- - - -	- - -ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -
- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด
- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- - -ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -
- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด
- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ -ด	ซ ด ร ม	- ฟ –ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- - ด ร	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ
- - - -	- ด ร ด	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ซ ฟ ม
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - ร ม	ร ด ท ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม
- - - -	- ด - ร	- ม - ซ	- ฟ - ม	- - ซ ม	ร ด - ร	ม ร ซ ม	- ร - ด

โน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร
- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร
- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ด ท -	ร ด ม ร	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ	- ท ล -	ด ท ร ด	- ร ท -	ด ล ท ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ด ร -	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ด ซ	- ฟ ม ฟ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล - ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ม ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม
- ม - ม	- ล - ม	- ม ม -	- ล - ม	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้น ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้น

2 บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้น

สัญลักษณ์ ○ เป็นเสียงของลูกตกเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

เที่ยวแรกประโยคที่ 1

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- - -ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -
- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

ประโยคที่ 2

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด
- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 3

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -
- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

ประโยคที่ 4

- - - -	ม ซ ม ม	- ม ร ร	- ซ ด ด	- - ม ร	ด ซ - ด	ท – ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด
- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 5

- - - -	- - - -	-ซ - ล	- ท - ด	- ท ล -	ด ท ร ด	ม ร ม ฟ	ซ ฟ ล ซ
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ -ด	ซ ด ร ม	- ฟ –ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ

ประโยคที่ 6

- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม
- - - -	ซ ล ท ด	- - ด ร	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ประโยคที่ 7

- - - ม	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ
- - - -	- ด ร ด	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ซ ฟ ม

ประโยคที่ 8

- - ม -	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ล ฟ ซ ม	- ซ ม -	ซ ร ม ด	ร ท ด ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - ร ม	ร ด ท ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม
- - - -	- ด - ร	- ม - ซ	- ฟ - ม	- - ซ ม	ร ด - ร	ม ร ซ ม	- ร - ด

เที่ยวเปลี่ยนประโยคที่ 1

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร
- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด

_ประโยคที่ 2

- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- - - -	- ซ - ร	ด ร ม ร	ด ซ - ด
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร
- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด

ประโยคที่ 4

- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ซ - ร	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	ด ท - ด
- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด
- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ประโยคที่ 5

- - - -	- ซ - ด	- ซ - ล	ซ ล ท ด	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ล - ซ	- ล - ซ
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ด ท -	ร ด ม ร	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ	- ท ล -	ด ท ร ด	- ร ท -	ด ล ท ซ

ประโยคที่ 6

- - - -	ซ ล ท ด	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ซ -	ม ฟ ร ม
- - - -	ซ ล ท ด	- ด ร -	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ
- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ประโยคที่ 7

- - - -	- ซ - ด	- ร - ม	- ฟ - ซ	ฟ ซ - -	- ล - ซ	- ฟ - ม	ร ด ร ม
- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ด ซ	- ฟ ม ฟ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล - ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ประโยคที่ 8

ร ม - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ม ร ม	- ซ - ด	- ร ม ร	- ซ - ร	- ด ท ด
- - - -	ม ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม
- ม - ม	- ล - ม	- ม ม -	- ล - ม	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก กับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก พบว่าลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละประโยคตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก ทุกประโยค และเมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนพบว่าลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละประโยคตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนทุกประโยค เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยน กับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละประโยคดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก กับ 3ชั้นเที่ยวแรก

2 ชั้น ท่อน 1		**3ชั้น ท่อน 1**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกที่**	**เสียง**
1	ด	1	ด
2	ด	2	ด
3	ด	3	ด
4	ด	4	ด
5	ซ	5	ซ
6	ม	6	ม
7	ม	7	ม
8	ด	8	ด

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน กับ 3ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

2 ชั้น ท่อน 2		**3ชั้น ท่อน 2**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกที่**	**เสียง**
1	ด	1	ด
2	ด	2	ด
3	ด	3	ด
4	ด	4	ด
5	ซ	5	ซ
6	ม	6	ม
7	ม	7	ม
8	ด	8	ด

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรกในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้
ลูกตกเสียงโดพบ 5 ครั้ง
ลูกตกเสียงซอลพบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมี พบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก ในแต่ละ 2 ประโยคมีเสียงตกดังนี้
ลูกตกเสียงโดพบ 5 ครั้ง
ลูกตกเสียงซอลพบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมีพบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้
ลูกตกเสียงโดพบ 5 ครั้ง
ลูกตกเสียงซอลพบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมีพบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละ 2ประโยคมีเสียงตกดังนี้
ลูกตกเสียงโดพบ 5 ครั้ง
ลูกตกเสียงซอลพบ 1 ครั้ง
ลูกตกเสียงมีพบ 2 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก กับ 3 ชั้นท่อน 1 พบมีเสียงของลูกตกตรงกัน และพบว่าเพลงปรางค์แขก อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน กับ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกตรงกันด้วยเช่นกัน

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยนกับอัตราจังหวะ 3ชั้นเที่ยวแรก และเที่ยวเปลี่ยนพบการใช้บันไดเสียงที่เหมือนกันคือบันไดเสียงโด ดังนี้คือ

ด ร ม X ซ ล X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก แต่ละประโยคดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- - -ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -

ในประโยคที่ 1 พบเสียงที เป็นโน้ตจรในประโยคนี้ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันโน้ตเสียงที นี้ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2บันไดเสียงโด

- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

ในประโยคที่ 2 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที และเสียงฟา นี้ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้ไม่มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 4 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา และเสียงที นี้ไม่มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- - -ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงที เป็นโน้ตจรในประโยคนี้ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันโน้ตเสียงที นี้ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

ในประโยคที่ 6 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงที และเสียงฟา นี้ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา นี้ไม่มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 8 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน แต่โน้ตเสียงฟา และเสียงที นี้ไม่มีเสียงบ่งบอกและมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ -ด	ซ ด ร ม	- ฟ –ซ

ในประโยคที่ 9 พบเสียงฟาเป็นโน้ตจรทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้นในประโยคนี้ไม่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา และเสียง ที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ล ท ด	- - ด ร	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 11 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ในประโยคที่ 12 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันได

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ

ในประโยคที่ 13 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงโด

- - - -	- ด ร ด	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ซ ฟ ม

ในประโยคที่ 14 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันได

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - ร ม	ร ด ท ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม

ในประโยคที่ 15 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงโด

- - - -	- ด - ร	- ม - ซ	- ฟ - ม	- - ซ ม	ร ด - ร	ม ร ซ ม	- ร - ด

ในประโยคที่ 16 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

พบโน้ตจรในเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน แต่ละประโยคดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 1 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2บันไดเสียงโด

- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงโด

- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - - ร

ในประโยคที่ 5 พบเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงโด

- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ท ด - ด

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงโด

- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงโด

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ด ท -	ร ด ม ร	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ

ในประโยคที่ 9 นี้พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ	- ท ล -	ด ท ร ด	- ร ท -	ด ล ท ซ

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ล ท ด	- ด ร -	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 11 ในประโยคนี้พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงโด

- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ในประโยคที่ 12 พบเสียงที และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ด ซ	- ฟ ม ฟ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ

ในประโยคที่ 13 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงโด

- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล - ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

ในประโยคที่ 14 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงโด

- - - -	ม ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม

ในประโยคที่ 15 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงโด

- ม - ม	- ล - ม	- ม ม -	- ล - ม	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด

ในประโยคที่ 16 พบเสียงฟา และเสียงที เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงและยังทำให้เกิดสำเนียงภาษาต่างๆ อีกด้วย

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ในเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรกและเที่ยวเปลี่ยนไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียง

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก เป็นแบ่งเป็น 16 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 2	- - - X	- - - X	- - - X	- - X X	- - X X	X X X X	X X - X	- X X X
ประโยคที่ 3	- - - -	- - - -	- X - X	X X X X	- - - -	X X X X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 4	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 5	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 6	- - - X	- - - X	- - - X	- - X X	- - X X	X X X X	X X - X	- X X X
ประโยคที่ 7	- - - -	- - - -	- X - X	X X X X	- - - -	X X X X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 8	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

ประโยคที่ 9	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X
ประโยคที่ 10	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 11	- - - -	X X X X	- - X X	X X - X	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 12	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 13	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 14	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 15	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 16	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	X X - X	X X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงที่ได้จากเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรก เป็นแบ่งเป็น 32 วรรค ดังนี้

วรรคที่ 1	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	วรรคที่ 2	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 3	- - - X	- - - X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 4	- - X X	X X X X	X X - X	- X X X
วรรคที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	X X X X	วรรคที่ 6	- - - -	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่ 7	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	วรรคที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่ 9	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	วรรคที่ 10	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่11	- - - X	- - - X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 12	- - X X	X X X X	X X - X	- X X X
วรรคที่13	- - - -	- - - -	- X - X	X X X X	วรรคที่ 14	- - - -	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่15	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	วรรคที่ 16	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่17	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X	วรรคที่ 18	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X
วรรคที่19	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 20	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่21	- - - -	X X X X	- - X X	X X - X	วรรคที่ 22	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่23	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	วรรคที่ 24	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่25	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 26	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่27	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 28	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่29	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 30	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่31	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 32	- - X X	X X - X	X X X X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรกใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดัง

แบบที่ 1	- - - -	- - - -	- - - X	- - - X
แบบที่ 2	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 3	- - - X	- - - X	- - - X	- - X X

แบบที่ 4	- - X X	X X X X	X X - X	- X X X
แบบที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- - - -	X X X X	X X X X	X X - X
แบบที่ 7	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X
แบบที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
แบบที่ 9	- - - -	- X - X	X X X X	- X - X
แบบที่ 10	- - - -	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 11	X X X X	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 12	- - - -	X X X X	- - X X	X X - X
แบบที่ 13	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
แบบที่ 14	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X
แบบที่ 15	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 16	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 17	- - - -	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 18	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 19	- - X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 20	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 21	- - X X	X X - X	X X X X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 21 รูปแบบ รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 1,9,17 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 6,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 7,15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 8,16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบเพลงลูกล้อลูกขัดโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 18 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 19 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น โดยใช้เป็นทำนองแบบลักจังหวะ
รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 22,24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 25 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 26,28 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 17 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 27 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 18 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 29 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลักษณะสบัด

รูปแบบที่ 19 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 30 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 20 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 31 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 21 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 32 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและเป็นทำนองลงจบของบทเพลง

รูปแบบของกระสวนจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 16 ประโยคดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 2	- - - X	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 3	- X - -	X X - X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 4	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
ประโยคที่ 6	- - - X	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X
ประโยคที่ 7	- X - -	X X - X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 8	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 9	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 10	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
ประโยคที่ 11	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 12	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 13	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 14	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X	- X X -	X X - X
ประโยคที่ 15	- - - -	X X - X	- X X -	X X - X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 16	- X - X	- X - X	- X X -	X X - X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงที่ได้จากเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 32 วรรค ดังนี้

วรรคที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 2	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
วรรคที่ 3	- - - X	- - - X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 4	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X
วรรคที่ 5	- X - -	X X - X	- X X -	X X X X	วรรคที่ 6	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่ 7	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	วรรคที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่ 9	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X

วรรคที่11	- - - X	- - - X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 12	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X
วรรคที่13	- X - -	X X - X	- X X -	X X X X	วรรคที่ 14	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่15	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X	วรรคที่ 16	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
วรรคที่17	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 18	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่19	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X	วรรคที่ 20	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
วรรคที่21	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	วรรคที่ 22	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่23	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X	วรรคที่ 24	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
วรรคที่25	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 26	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่27	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 28	- X X -	X X - X	- X X -	X X - X
วรรคที่29	- - - -	X X - X	- X X -	X X - X	วรรคที่ 30	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่31	- X - X	- X - X	- X X -	X X - X	วรรคที่ 32	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 2	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 3	- - - X	- - - X	X X X X	- X - X
แบบที่ 4	X X X X	X X X X	X X - X	X X - X
แบบที่ 5	- X - -	X X - X	- X X -	X X X X
แบบที่ 6	- X X -	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 7	- - - -	- - - -	X X X X	X X X X
แบบที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X
แบบที่ 9	- - - -	X X X X	- X X -	X X X X
แบบที่ 10	- - - -	X X X X	- X X -	X X - X
แบบที่ 11	X X X X	X X X X	- X X -	X X - X
แบบที่ 12	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 13	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 14	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 15	- X X -	X X - X	- X X -	X X - X

แบบที่ 16	- - - -	X X - X	- X X -	X X - X
แบบที่ 17	- X - X	- X - X	- X X -	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 17 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 1,9,17 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองหลักกับทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น ซึ่งทำนองในลัษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบลูกล้อลูกขัด

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 6,14,18,20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลักษณะลักจังหวะ

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 7,15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 8,16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบเพลงลูกล้อลูกขัดโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 19 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 21,23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลักษณะลักจังหวะ

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 22,24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น โดยใช้เป็นทำนองแบบลักจังหวะ

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 25 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 26,30,32 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่มกับทำนองกระชั้น ในลักษณะสะบัดและใช้เป็นทำนองลงจบของบทเพลงอีกด้วย

รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 27 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 28 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 29 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลัษณะลักจังหวะ

รูปแบบที่ 17 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 31 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลัษณะลักจังหวะ

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ 1 อัตราจังหวะชั้นเดียว ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- - - -	- x - x	- x x x	x x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- - - -	- ซ - ด	- ท ด ร	ด ซ - ด	- - ซ ม	ซ ร ม ด	- ท ด ร	ด ซ - ด

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- - - -	- x - x	- x x x	x x - x

วรรคที่ 2

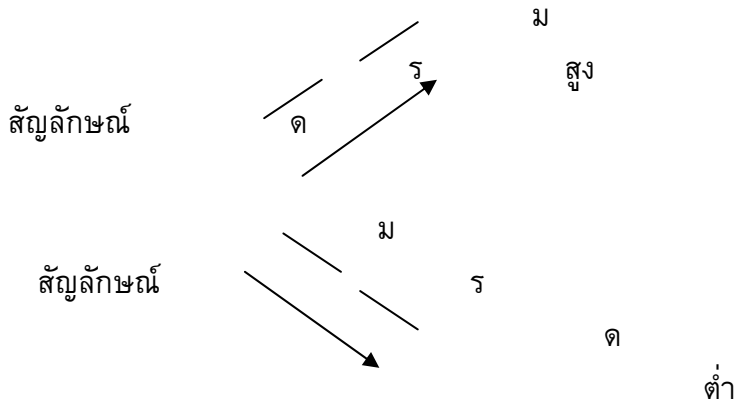
- - x x	x x x x	- x x x	x x - x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวแรก มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 7 รูปแบบ

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวแรกมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

หมายเหตุ

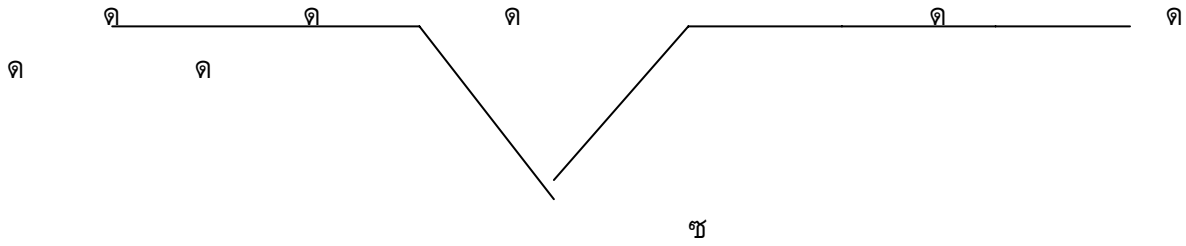
ประโยคที่ 1

- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -

โครงสร้าง

ด	ด	ซ	ด	ด	ด	ด	ด

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนงเดียวกันด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน แล้วลงต่ำไปตกที่เสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกัน เคลื่อนที่โดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

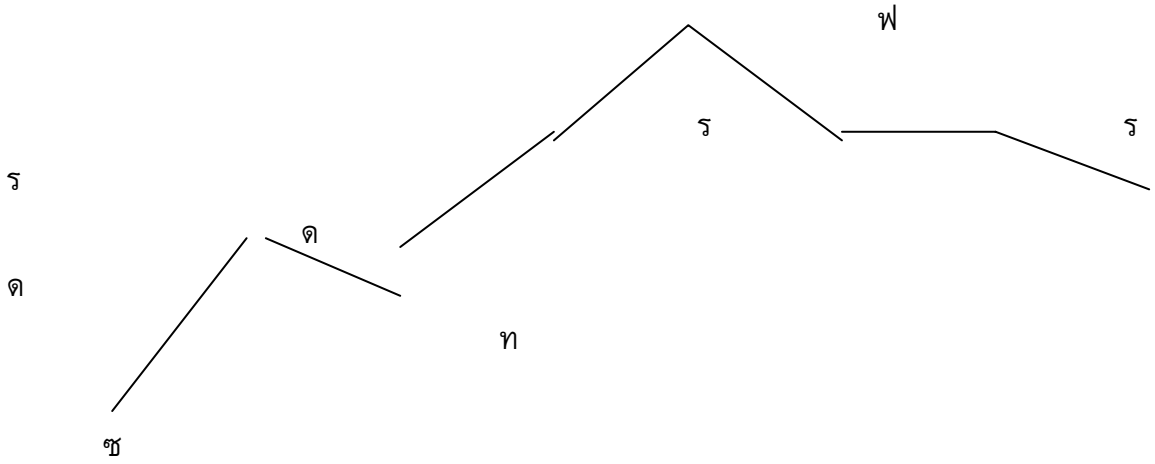
ประโยคที่ 2

- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

โครงสร้าง

ซ	ด	ท	ร	ฟ	ร	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงฟา แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงเรแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

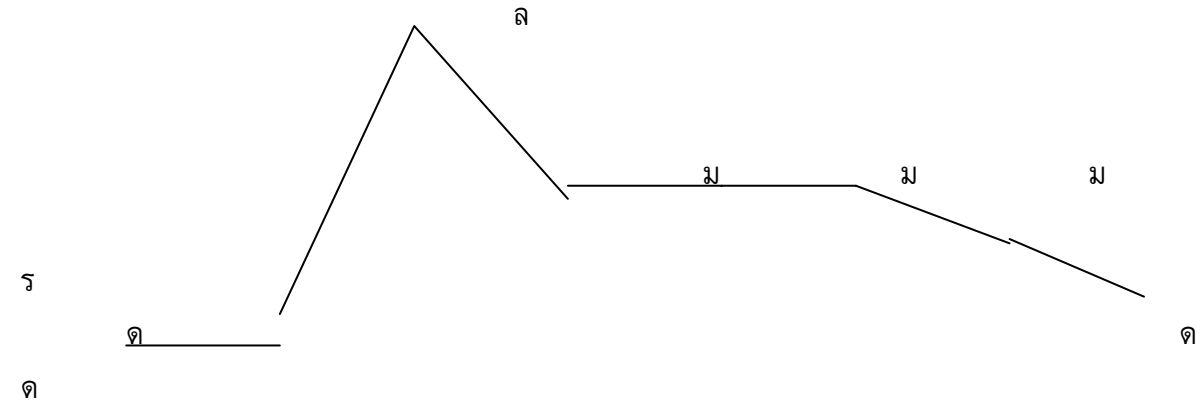
ประโยคที่ 3

- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ม	ม	ม	ร	ด

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงมีไปในแนวเดียวกัน แล้วเคลื่อนต่ำลงผ่านเสียงเรและเสียงโดตามลำดับ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

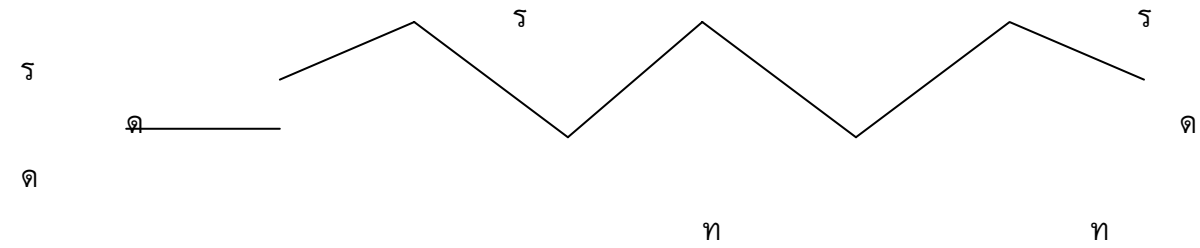
ประโยคที่ 4

- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ร	ท	ร	ท	ร	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปสูงไปตกเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

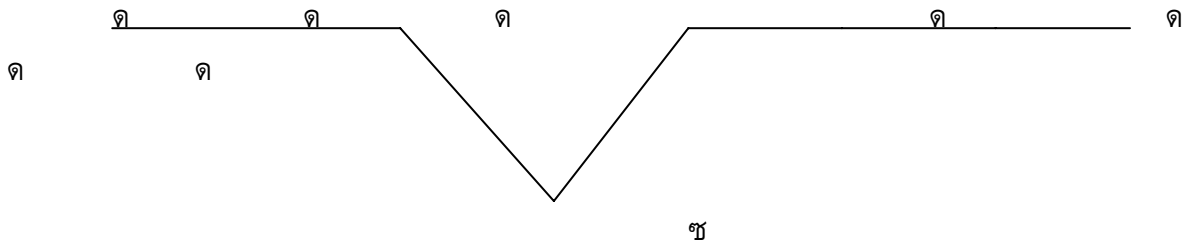
- - - -	- - - -	- - - ซ	- - - ด	- - - -	- ซ - ด	- ท - ด	- - - -

โครงสร้าง

ด	ด	ซ	ด	ด	ด	ด	ด

ประโยคที่ 5 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มเสียง

ในบันไดเสียงเดียวกัน แล้วลงต่ำไปตกที่เสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกัน เคลื่อนที่โดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดัง ลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

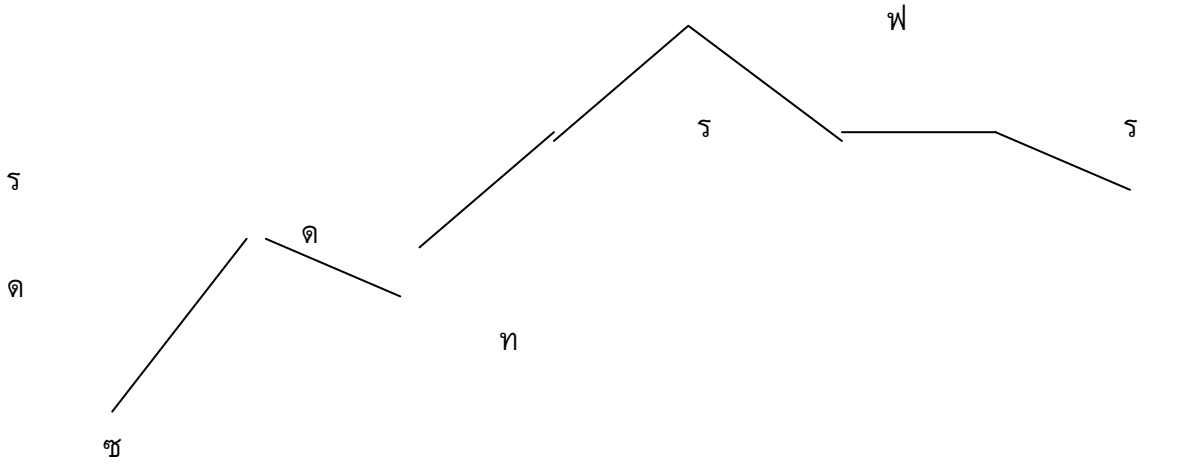
ประโยคที่ 6

- - - ซ	- - - ด	- - - ท	- - ด ร	- - ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	- ด ท ด

โครงสร้าง

ซ	ด	ท	ร	ฟ	ร	ร	ด

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงฟา แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงเรแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

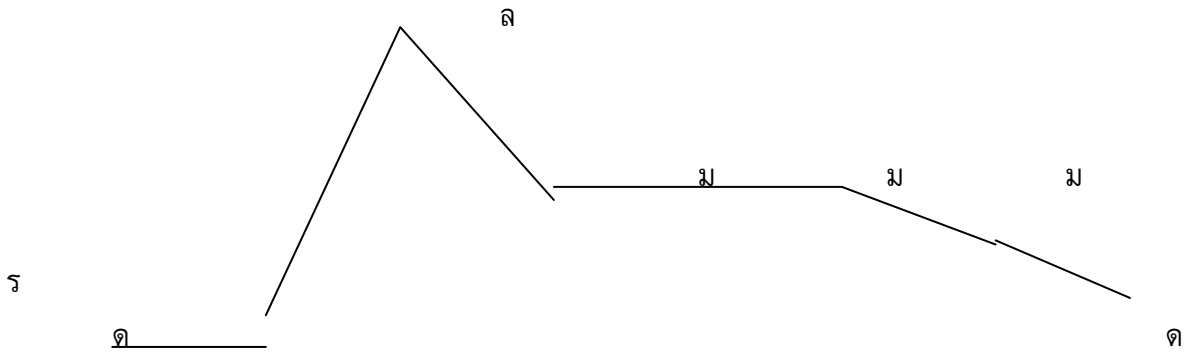
ประโยคที่ 7

- - - -	- - - -	- ซ - ล	ด ล ซ ม	- - - -	ร ด ร ม	ซ ฟ ม ร	ม ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ม	ม	ม	ร	ด

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงมีไปในแนวเดียวกัน แล้วเคลื่อนต่ำลงผ่านเสียงเรและเสียงโดตามลำดับ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

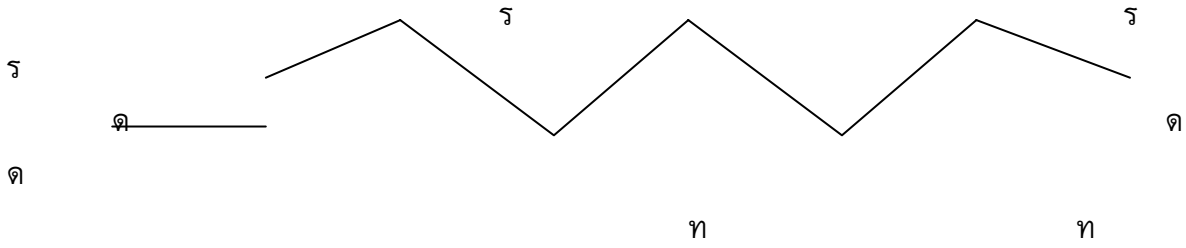
ประโยคที่ 8

- - - -	- - - -	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ร	ท	ร	ท	ร	ด

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปสูงไปตกเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

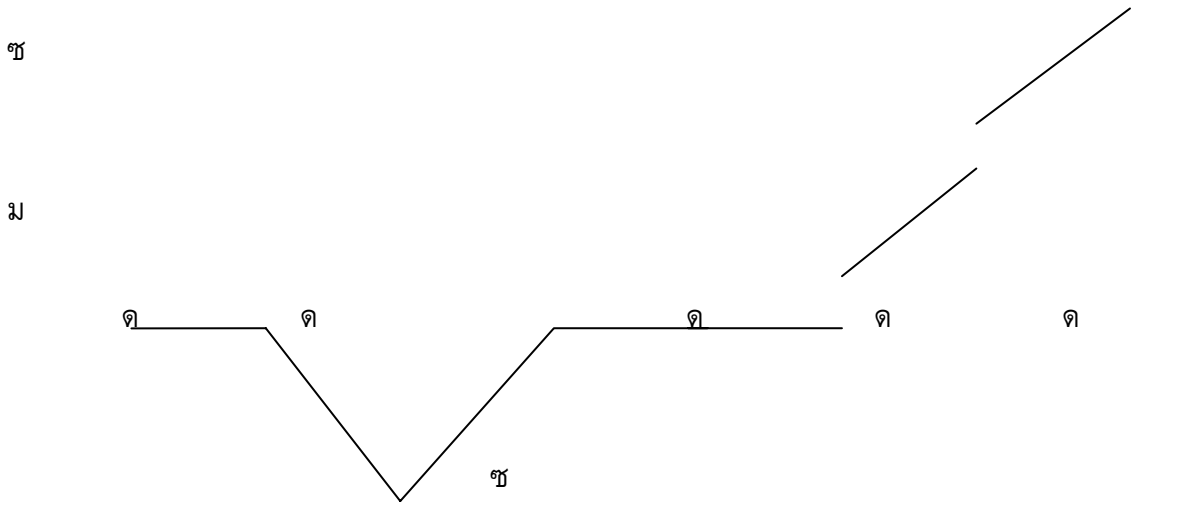
ประโยคที่ 9

- - - -	- - - -	- - - ซ	- - -ด	- - - -	- ซ - ด	ซ ด ร ม	- ฟ -ซ

โครงสร้าง

ด	ด	ซ	ด	ด	ด	ม	ซ

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นลงต่ำไปตกที่เสียงซอล แล้วขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วสูงขึ้นไปยังเสียงมี แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 10

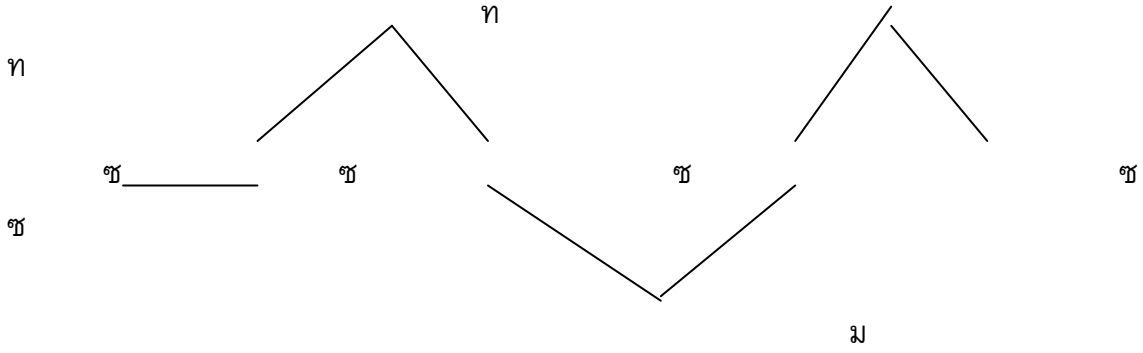
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - ล ท	ด ท ล ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ล ท -	ซ ล ฟ ซ

โครงสร้าง

ซ	ซ	ท	ซ	ม	ซ	ท	ซ

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนสูงขึ้นไปที่เสียงที

แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงมาต่ำมาที่เสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านเสียงซอลและเสียงที แล้วกลับลงต่ำมาที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

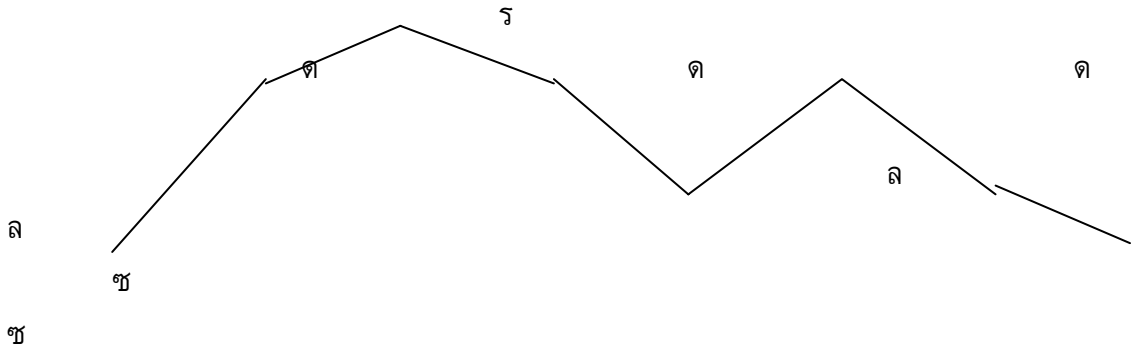
ประโยคที่ 11

- - - -	ซ ล ท ด	- - ด ร	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ด	ร	ด	ล	ด	ล	ซ

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงโดและเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงลา แล้วย้อนสูงขึ้นไปที่เสียงโด จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

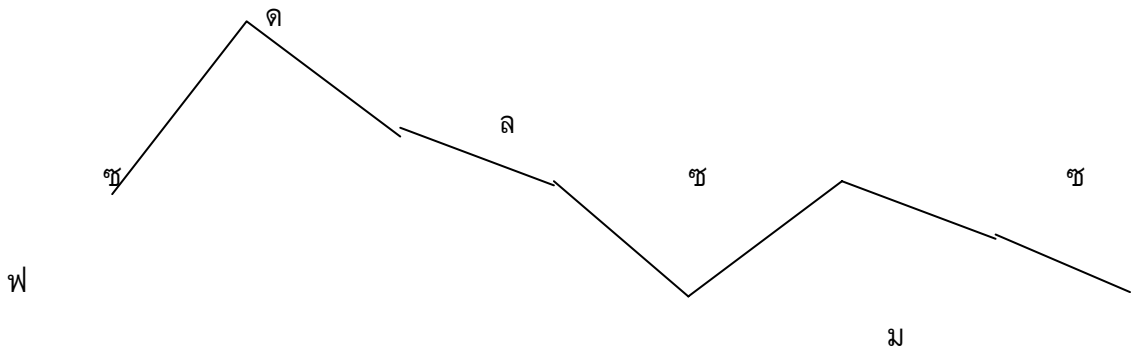
ประโยคที่ 12

- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ว ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

โครงสร้าง

ซ	ด	ล	ซ	ม	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วย
เสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูงไปตกที่เสียงโด แล้วกลับลงต่ำผ่านไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงซอล จากนั้นทำนองเพลงเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านเสียงฟาไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

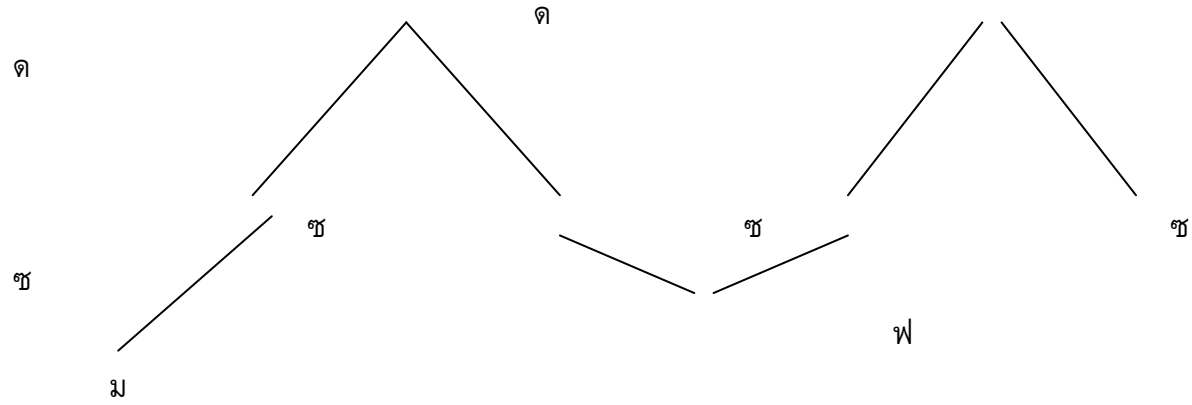
ประโยคที่ 13

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ด ร ด	- ท ล ซ

โครงสร้าง

ม	ซ	ด	ซ	ฟ	ซ	ด	ซ

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่เคลื่อนสูงขึ้นผ่านเสียงซอล ไปตกที่เสียงโด จากนั้นลงต่ำมาตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงมาต่ำไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงซอลไปตกที่เสียงโด แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

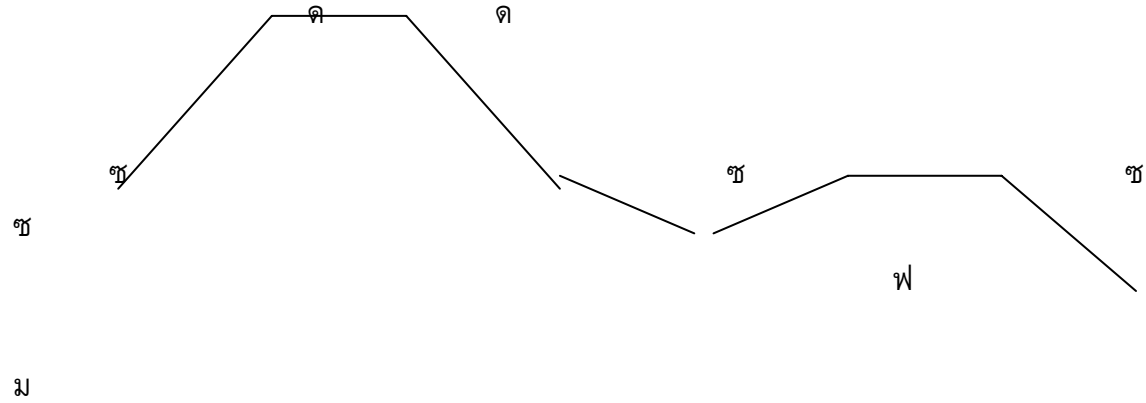
ประโยคที่ 14

- - - -	- ด ร ด	- ด ร ด	- ท ล ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ล ซ	- ซ ฟ ม

โครงสร้าง

ซ	ด	ด	ซ	ฟ	ซ	ซ	ม

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงโด แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงมาต่ำไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงซอลแล้วกลับลงต่ำมาตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

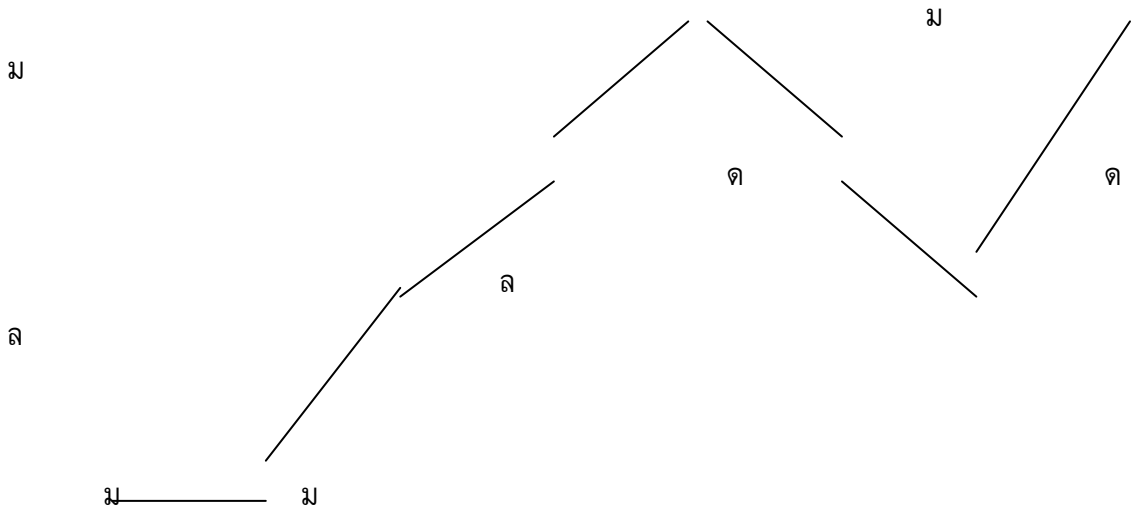
ประโยคที่ 15

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - ร ม	ร ด ท ด	ท ล ซ ล	ท ด ร ม

โครงสร้าง

ม	ม	ล	ด	ม	ด	ล	ม

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนสูงขึ้นผ่านเสียงลา ไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปตกที่เสียงมี จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงมาต่ำผ่านเสียงโด ไปตกที่เสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

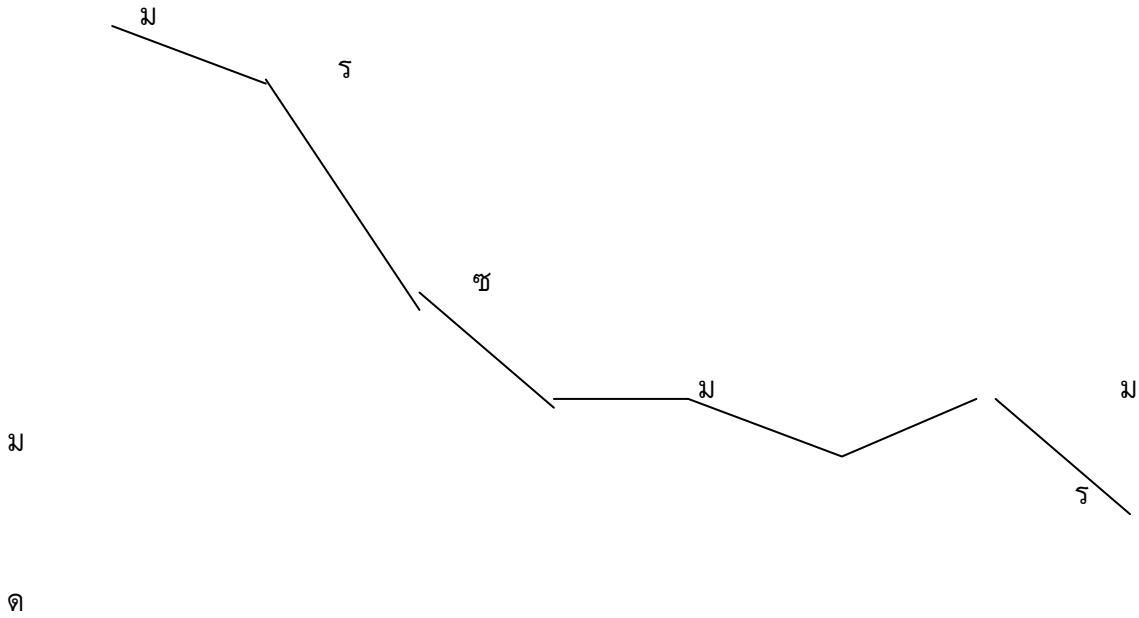
ประโยคที่ 16

- - - -	- ด - ร	- ม - ซ	- ฟ - ม	- - ซ ม	ร ด - ร	ม ร ซ ม	- ร - ด

โครงสร้าง

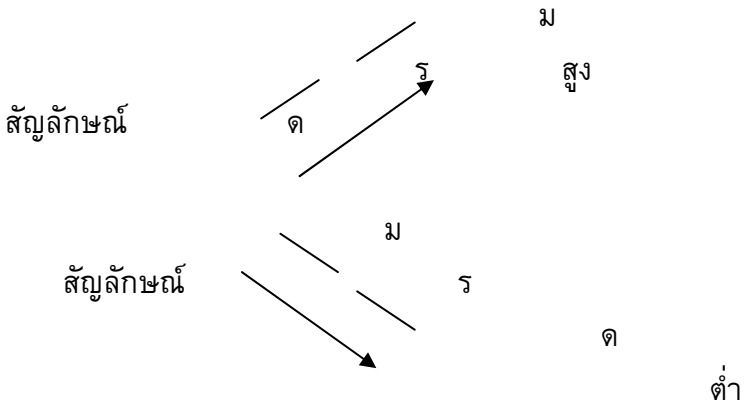
ม	ร	ซ	ม	ม	ร	ม	ด

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำผ่านเสียงเร และเสียงซอล ไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันมาตกที่เสียงมี แล้วลงมาต่ำที่เสียงเร จากนั้นขึ้นสูงไปที่เสียงมี แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงปรางค์แขกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

ประโยคที่ 1

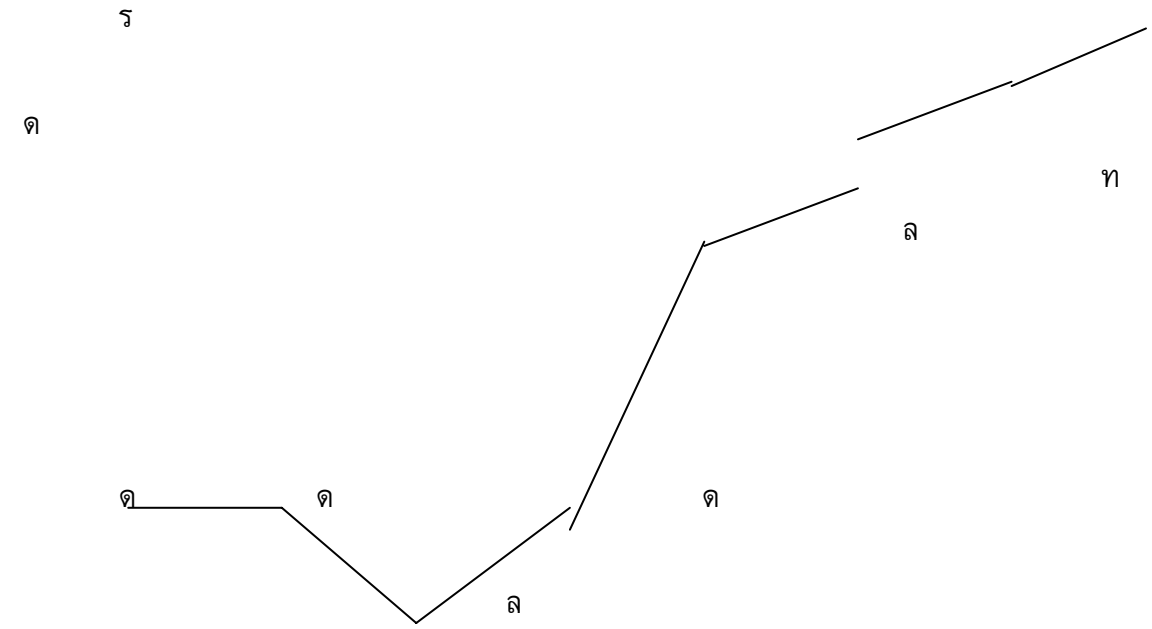
- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - -ร

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ล	ท	ด	ร

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงโดด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันแล้วเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงลา แล้วเชื่อมทำนองสูงขึ้นไปยังเสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นผ่าน

เสียงลา เสียงที เสียงโดและไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

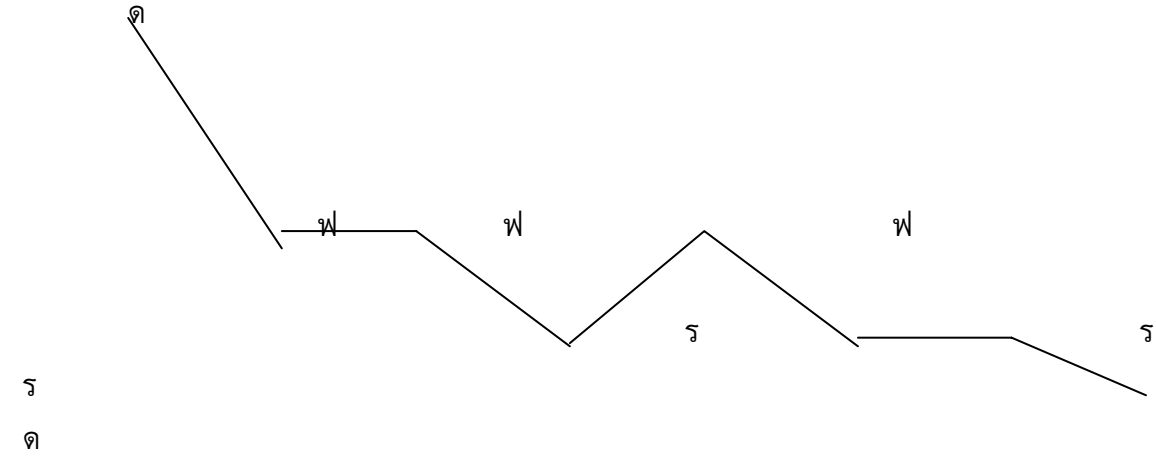
ประโยคที่ 2

- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ฟ	ฟ	ร	ฟ	ร	ร	ด

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงฟา ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองลงต่ำไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมายังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงโด ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

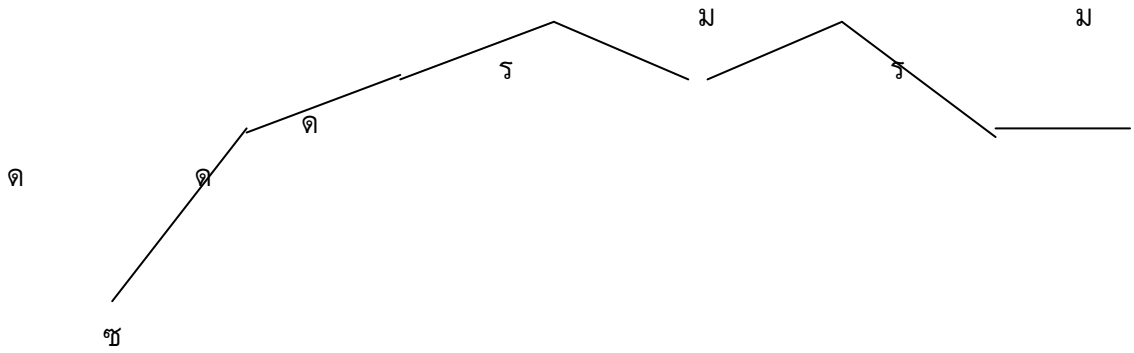
ประโยคที่ 3

- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด

โครงสร้าง

ซ	ด	ร	ม	ร	ม	ด	ด

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด เสียงเร และไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนต่ำลงมาที่เสียงเร แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงมี แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

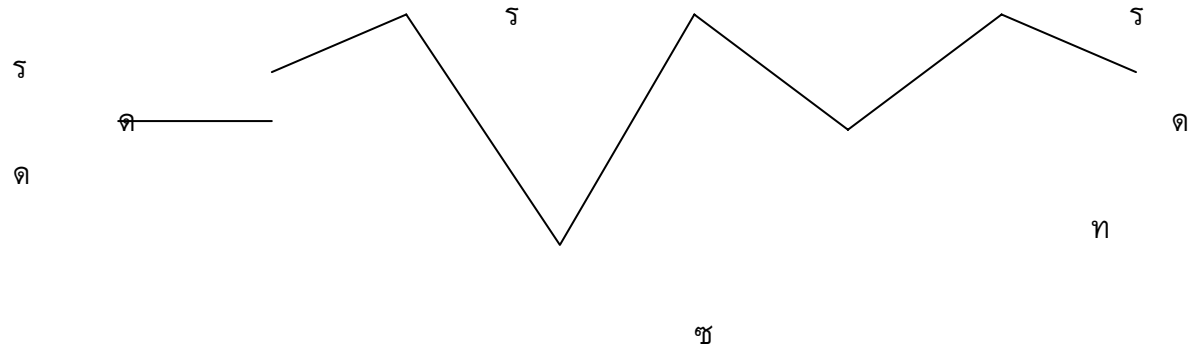
ประโยคที่ 4

- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ร	ซ	ร	ท	ร	ด

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปที่เสียงเร แล้วย้อนลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปที่เสียงเร แล้วเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

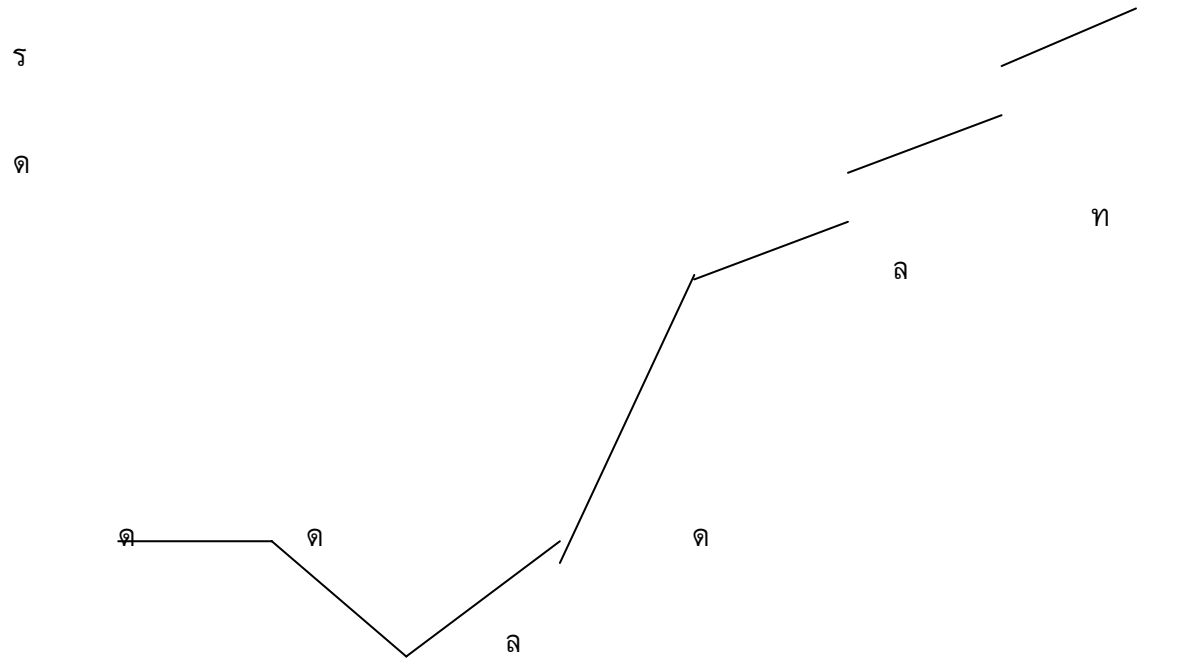
ประโยคที่ 5

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- - - ล	- - - ท	- - - ด	- - -ร

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ล	ท	ด	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงโด ด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันแล้วเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงลา แล้วเชื่อมทำนองสูงขึ้นไปยังเสียงโดซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นผ่านเสียงลา เสียงที เสียงโดและไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

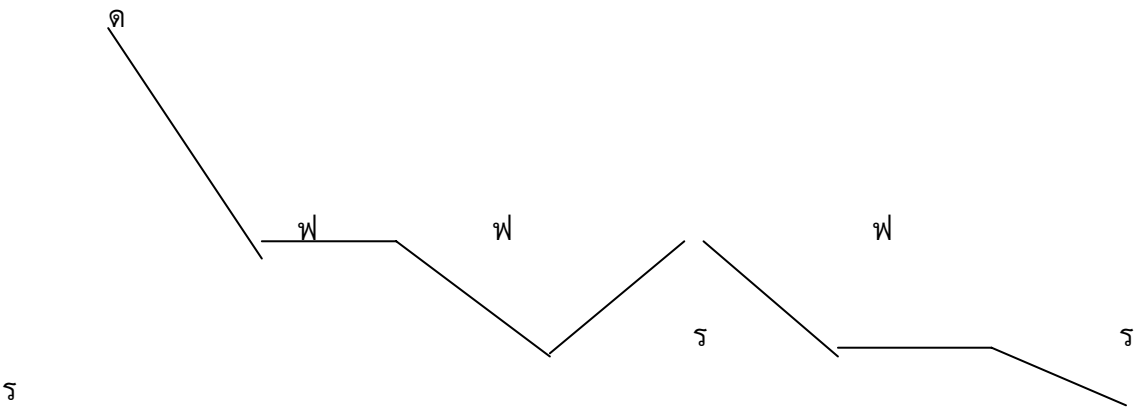
ประโยคที่ 6

- - - ด	- - - ฟ	ซ ล ซ ฟ	- ม - ร	ม ร ด ฟ	ซ ฟ ม ร	ด ท - ร	ด ท - ด

โครงสร้าง

ด	ฟ	ฟ	ร	ฟ	ร	ร	ด

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงฟา ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองลงต่ำไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมายังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงโด ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

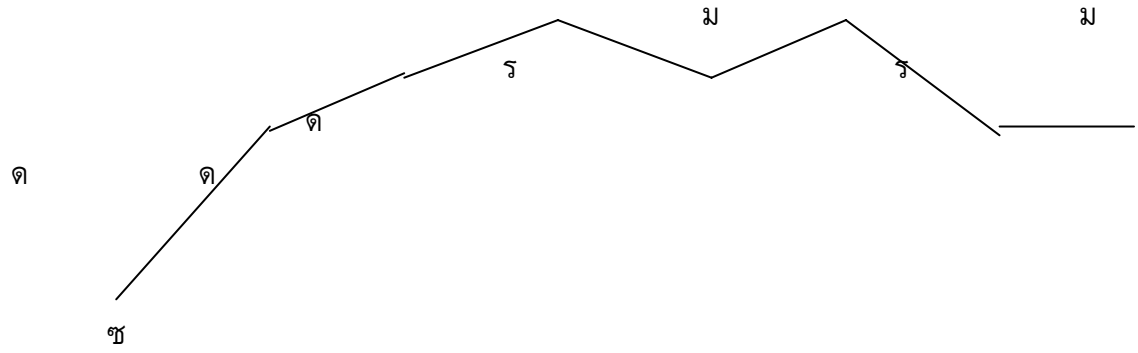
ประโยคที่ 7

- ซ - -	ด ซ - ด	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ม ร -	ม ฟ ร ม	- ร ด -	ร ด ท ด

โครงสร้าง

ซ	ด	ร	ม	ร	ม	ด	ด

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงโด เสียงเร และไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนต่ำลงมาที่เสียงเร แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงมี แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

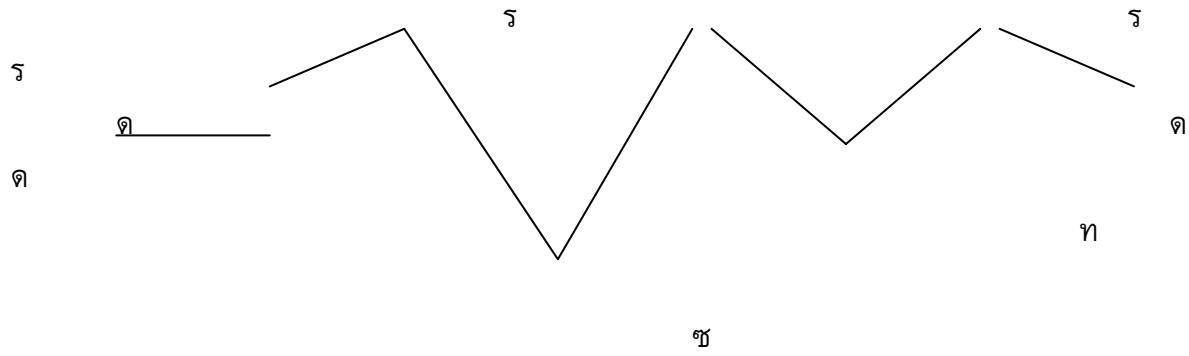
ประโยคที่ 8

- - - -	- - - -	ม ร ด ร	ม ร ด ซ	ซ ฟ ม ร	ม ร ด ท	ล ท ด ร	ด ซ - ด

โครงสร้าง

ด	ด	ร	ซ	ร	ท	ร	ด

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปที่เสียงเร แล้วย้อนลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปที่เสียงเร แล้วเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

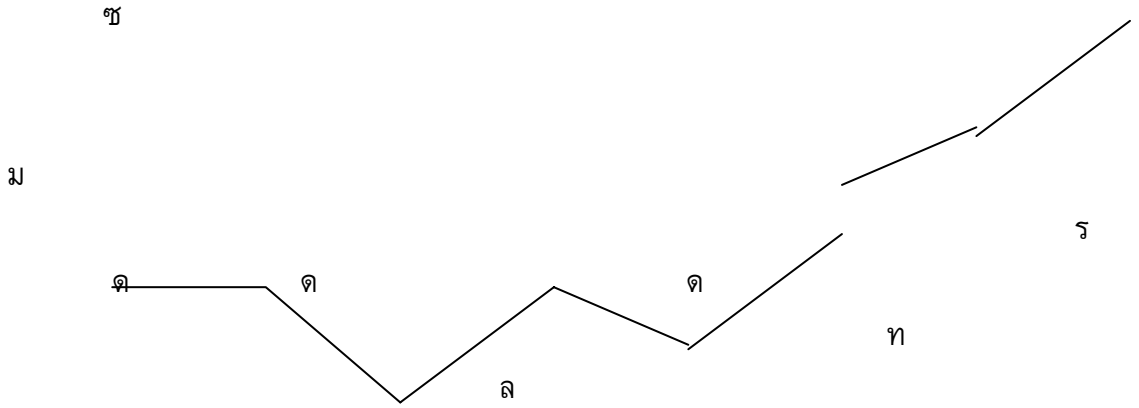
ประโยคที่ 9

- - - -	- - - -	- ซ - ล	- ท - ด	- ด ท -	ร ด ร ม	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ

โครงสร้าง

ด	ด	ล	ด	ท	ม	ม	ซ

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากเสียงโด ลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน ไปยังเสียงลา แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นผ่านไปที่เสียงเร มีไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

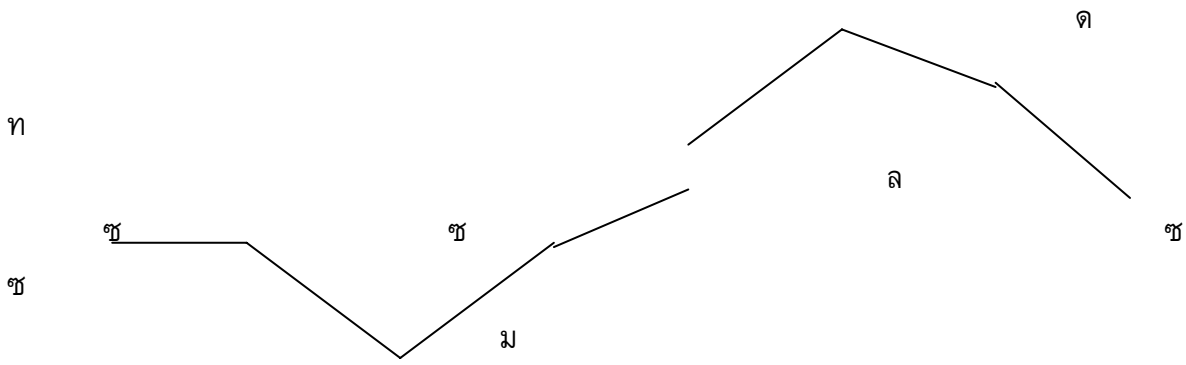
ประโยคที่ 10

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม -	ซ ฟ ล ซ	- ท ล -	ด ท ร ด	- ร ท -	ด ล ท ซ

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ล	ด	ท	ซ

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงลาไปตกที่เสียงโด จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านเสียงที ไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

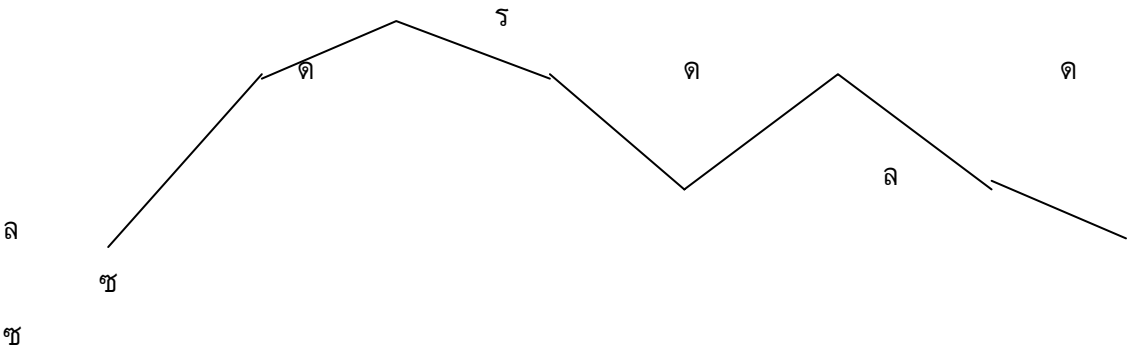
ประโยคที่ 11

- - - -	ซ ล ท ด	- ด ร -	ด ท - ด	ร ด ท ล	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ด	ร	ด	ล	ด	ล	ซ

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านเสียงโดไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่จากสูงไปยังต่ำตกที่เสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงโด แล้วกลับลงต่ำผ่านเสียงลา ไปตกที่เสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

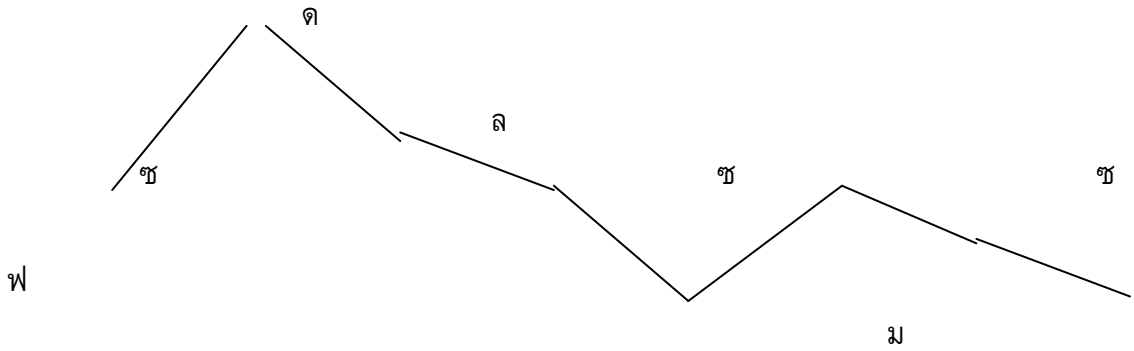
ประโยคที่ 12

- - - -	ซ ล ท ด	- ซ ล -	ซ ฟ - ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ม ฟ -	- ม ร ม

โครงสร้าง

ซ	ด	ล	ซ	ม	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงไปตกที่เสียงโด แล้วกลับลงต่ำผ่านไปยังเสียงลา ไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงซอล แล้วกลับลงต่ำอีกครั้งหนึ่งผ่านมาที่เสียงฟา แล้วไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

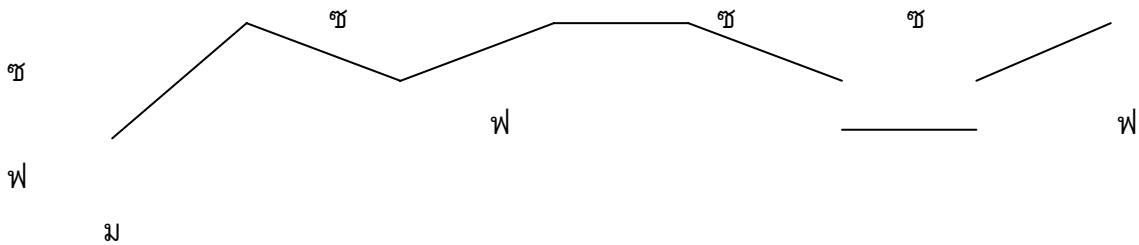
ประโยคที่ 13

- - - -	ร ม ฟ ซ	- ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ	- ซ ด ซ	- ฟ ม ฟ	ฟ ม ฟ	- ซ ล ซ

โครงสร้าง

ม	ซ	ฟ	ซ	ซ	ฟ	ฟ	ซ

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงซอล แล้วย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงฟา แล้วกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงไปในแนวเดียวกันแล้วลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 14

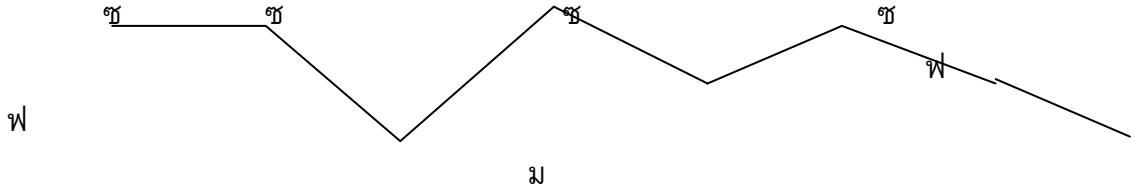
- - - -	ร ม ฟ ซ	ล ซ ฟ ม	ร ม ฟ ซ	- ซ ฟ -	ซ ล - ซ	- ม ฟ -	ม ร - ม

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ฟ	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันแล้วเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงมีแล้วสูงขึ้นไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรค

ตอบเคลื่อนที่รองรับลงมาต่ำไปยังเสียงฟา จากนั้นขึ้นสูงไปที่เสียงซอล แล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านเสียงฟา ไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

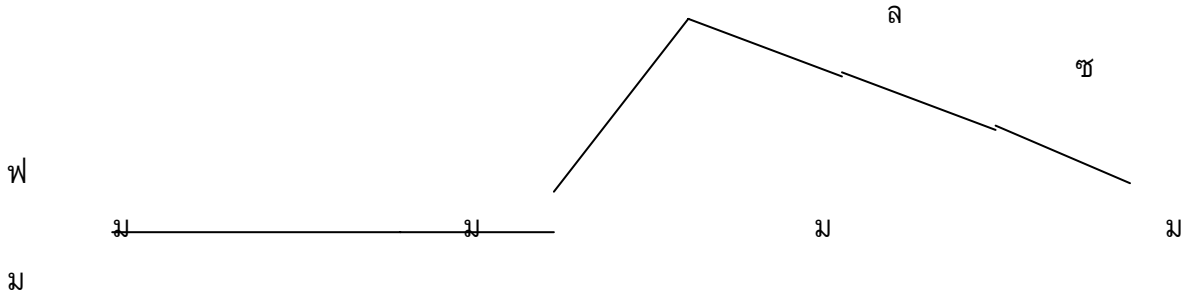
ประโยคที่ 15

- - - -	ม ล - ม	- ม ม -	ม ล - ม	- ฟ ซ ล	- ม ฟ ซ	- ร ม ฟ	- ด ร ม

โครงสร้าง

ม	ม	ม	ม	ล	ซ	ฟ	ม

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันมาตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปที่เสียงลา จากนั้นลงต่ำผ่านไปยังเสียงซอล เสียงฟา ไปตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 16

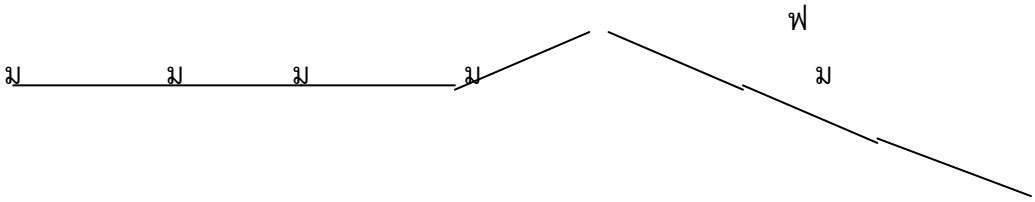
- ม - ม	- ล - ม	- ม ม -	ม ล -ม	- ร ม ฟ	- ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด

โครงสร้าง

ม	ม	ม	ม	ฟ	ม	ร	ด

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงโด โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันมาตกที่เสียงมี ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปที่เสียงฟา

จากนั้นลงต่ำผ่านไปยังเสียงมี เสียงซอล ไปตกที่เสียงโด ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง

2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง

3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม

4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่

5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

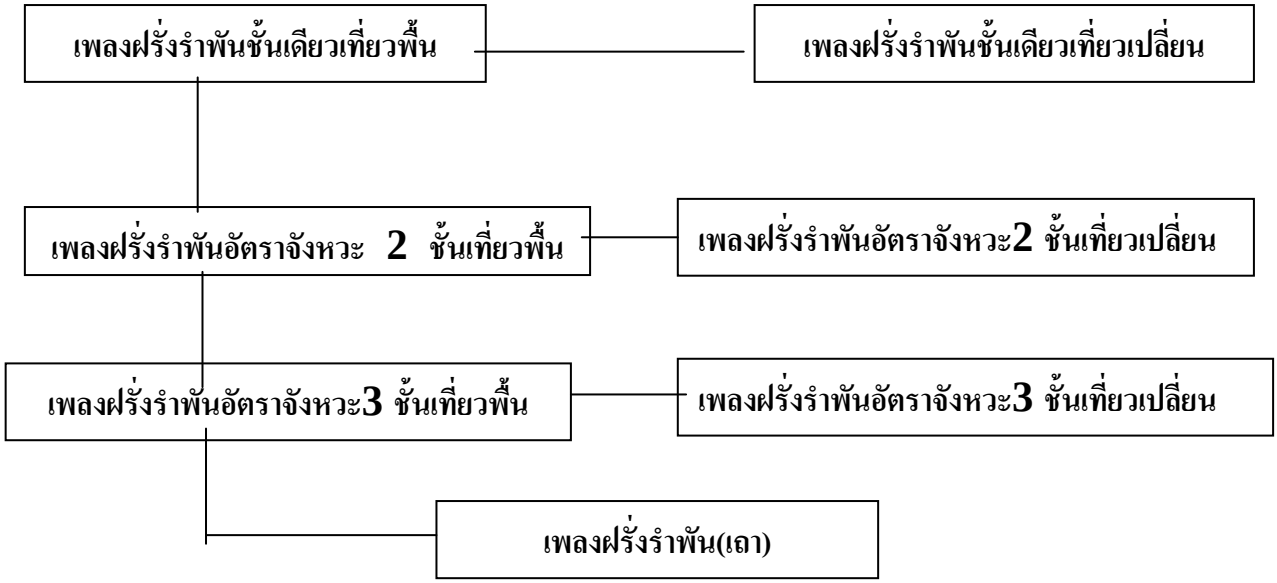
วิเคราะห์เพลงฝรั่งรำพัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาข้อมูลเพลงฝรั่งรำพัน(เถา) ได้รวบรวมจากข้อมูลทางวิชาการ แถบบันทึกเสียง และจากครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทองโดยตรง เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างบทเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น โดยเปรียบเทียบกับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวเปลี่ยนโดยทำการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. วิธีการประพันธ์เพลง
2. วิเคราะห์ลูกตก
3. วิเคราะห์บันไดเสียง
4. วิเคราะห์ลักษณะกระสวนจังหวะ และกระสวนทำนอง

ผู้วิจัยได้สรุปรูปแบบทำนองของเพลงฝรั่งรำพัน และเขียนขึ้นเป็นแผนภูมิดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงลักษณะโครงสร้างเพลงฝรั่งรำพัน

1. วิเคราะห์วิธีการประพันธ์เพลง

จากแผนภูมิที่แสดงสรุปได้ว่าครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ประพันธ์เพลงฝรั่งรำพันอัตรา 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนขึ้นก่อนโดยแต่งจากเพลงฝรั่งรำเท้าอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นต้นแบบและยังคง

รักษาทำนองเดิมของเพลงฝรั่งรำเท้าเอาไว้ในเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นโดยเพลงฝรั่งรำเท้าเป็นเพลงที่มี 2 ท่อนครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง ได้ประพันธ์ทำนองเที่ยวเปลี่ยนขึ้นจากเพลง

ฝรั่งรำเท้าอัตราจังหวะ 2 ชั้นโดยท่อน 1 มีทั้งหมด 6 บรรทัด หรือ 6 ประโยคแบ่งได้ 12 วรรค รวมเป็น 1 ท่อน ส่วนท่อน 2 มีทั้งหมด 8 บรรทัด หรือ 8 ประโยค ใช้จังหวะหน้าทับปรบไก่ ให้เป็นเพลงฝรั่งรำพัน อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ต่อจากนั้นครูน้ำว้า ร่มโพธิ์ทอง จึงได้แต่งขยายเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้น เที่ยวพื้นขึ้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นอัตราจังหวะ 2 ชั้นเป็นหลัก หลังจากนั้นได้แต่งเป็นเที่ยวเปลี่ยนอัตราจังหวะ 3 ชั้นขึ้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเป็นหลักและได้ตัดทอนลงเป็นอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นโดยยึดลูกตกของเที่ยวพื้นอัตราจังหวะ 2 ชั้นเป็นหลักและยึดลูกตกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น มาแต่งเป็นเที่ยวเปลี่ยนในอัตราจังหวะชั้นเดียว โดยให้มีสำเนียงฝรั่ง ดังจะแยกวิเคราะห์ตั้งแต่ 2 ชั้น 3 ชั้นและชั้นเดียวตามลำดับ ดังจะแสดงตัวอย่างการเปรียบเทียบวิธีการประพันธ์เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน ดังนี้

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น

ท่อนที่ 1 เที่ยวพื้น

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร – ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

ท่อนที่ 2 เที่ยวพื้น

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

ท่อนที่ 1 เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ร - ท	- ร - ซ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ
- - - ซ	- - ฟ ม	- -ร ม	- - ฟ ซ	- - - ซ	- - ท ล	- - ซ ล	- - ท ล

- - - -	- ท - ซ	- - ล ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท
- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ท	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ล ท	- ด - ร
- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- ม - ร	- - ท ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อนที่2เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- ร - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- ร - ซ	- - ร ซ	- - ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - ร ร	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ร	- ด - ท
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ล - ท
- - - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ล - ท	- - ซ ฟ	- ม - ร	- ล - ท	- ด - ร
- - - -	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร	- ท - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

สัญลักษณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตกเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- - - -	- ร - ท	- ร - ซ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ

ประโยคที่ 2

- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - ซ	- - ฟ ม	- -ร ม	- - ฟ ซ	- - - ซ	- - ท ล	- - ซ ล	- - ท ล

ประโยคที่ 3

- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- ท - ซ	- - ล ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ประโยคที่ 4

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร – ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ท	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ล ท	- ด - ร

ประโยคที่ 5

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ประโยคที่ 6

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- ม - ร	- - ท ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ
- - - -	- ร - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร - ม	- ฟ - ซ

ประโยคที่ 2

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - -	- ร - ซ	- - ร ซ	- - ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร

ประโยคที่ 3

- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - ร ร	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 4

ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ร	- ด - ท

ประโยคที่ 5

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

ประโยคที่ 6

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ล - ท	- - ซ ฟ	- ม - ร	- ล - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 7

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ประโยคที่ 8

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ
- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร	- ท - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนพบว่าลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคตรงกันทุกประโยคเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละวรรคดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับเที่ยวเปลี่ยน

เทียวพื้นท่อน 1		**เที่ยวเปลี่ยนท่อน1**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกวรรคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ซ	2	ซ
3	ซ	3	ซ
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ท	6	ท
7	ท	7	ท
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ท	10	ท
11	ร	11	ร
12	ซ	12	ซ
เทียวพื้นท่อน 2		**เที่ยวเปลี่ยนท่อน2**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกวรรคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ซ	2	ซ
3	ท	3	ท
4	ร	4	ร
5	ร	5	ร
6	ร	6	ร
7	ร	7	ร

8	ท	8	ท
9	ซ	9	ซ
10	ท	10	ท
11	ท	11	ท
12	ร	12	ร
13	ร	13	ร
14	ท	14	ท
15	ร	15	ร
16	ซ	16	ซ

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 1 เที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 2 เที่ยวพื้น ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 5 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 2 เที่ยวเปลี่ยน ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 5 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน พบมีเสียงของลูกตกตรงกันทุกวรรคทุกประโยค

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนทั้ง 2 ท่อนพบการใช้บันไดเสียงดังนี้

ท่อน 1

ประโยคที่ 1 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 2 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 3 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 4 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 5 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 6 ซ ล ท X ร ม X

ท่อน 2

ประโยคที่ 1 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 2 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 3 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 4 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 5 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 6 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 7 ซ ล ท X ร ม X

ประโยคที่ 8 ซ ล ท X ร ม X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ดังนี้

ท่อน 1 เที่ยวพื้น

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรซึ่งเป็นเพียงโน้ตที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 5 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ท่อน 1 เที่ยวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ร - ท	- ร - ซ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ

ในประโยคที่ 1 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ฟ ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - ซ	- - ท ล	- - ซ ล	- - ท ล

ในประโยคที่ 2 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ท - ซ	- - ล ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ท	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ล ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 4 พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- ม - ร	- - ท ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 6 พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ท่อน 2 เที่ยวพื้น

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรซึ่งเป็นเพียงโน้ตที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 2 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร

ในประโยคที่ 3 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4บันไดเสียงซอล

ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ในประโยคที่ 5 ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ในประโยคนี้

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ท่อน 2 เที่ยวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ร - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร - ม	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 1 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ร - ซ	- - ร ซ	- - ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร

ในประโยคที่ 2 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - ร ร	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 4 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ล - ท	- - ซ ฟ	- ม - ร	- ล - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 6 พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร	- ท - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงโด กับเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงและยังทำให้เกิดสำเนียงภาษาต่างๆ อีกด้วย

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นทั้งเที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยน

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน1 โดยแบ่งเป็น 6 ประโยคดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X – X	- - - X	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - X	- X - X	- X – X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 4	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - -	- X - X	- X – X	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - - -	- X - X	- X – X	- - - -	- X - X	- X - X	X X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 แบ่งเป็น 12 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X – X	- - - X	วรรคที่ 2	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X
วรรคที่ 3	- - - -	- - - X	- - - X	- X - X	วรรคที่ 4	- X - X	X X XX	X X XX	X X X
วรรคที่ 5	- - - X	- X - X	- X – X	- X - X	วรรคที่ 6	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 7	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 8	- X - X	X X XX	X X XX	X X XX
วรรคที่ 9	- - - -	- X - X	- X – X	- - - -	วรรคที่10	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่11	- - - -	- X - X	- X – X	- - - -	วรรคที่12	- X - X	- X - X	X X XX	- X - X

กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X
แบบที่ 2	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X

แบบที่ 3	- - - -	- - - X	- - - X	- X - X
แบบที่ 4	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 6	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 7	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 8	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 9	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 9 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 6,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 9,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้นและยังเป็นทำนองที่ใช้ลงจบอีกด้วย

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน1โดยแบ่งเป็น 6 ประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X

ประโยคที่ 2	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 4	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X
ประโยคที่ 5	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 6	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 แบ่งเป็น12 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 2	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 3	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 4	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 5	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 6	- - -X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 7	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 8	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X
วรรคที่ 9	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่10	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่11	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	วรรคที่12	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 2	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 3	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X
แบบที่ 4	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X
แบบที่ 5	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X
แบบที่ 6	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 6 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 7 ที่ในวรรคที่ 2,3,4,6,7,9,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและทำนองหลักซึ่งยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้นและยังเป็นทำนองที่ใช้ลงจบอีกด้วย

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน2โดยแบ่งเป็น 8 ประโยคดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X
ประโยคที่ 2	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 3	- - - X	- X X X	- X - X	X X X X	- X - X	- X - X	X X X X	X X - X
ประโยคที่ 4	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 6	- X X X	X X X X	- X – X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 7	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 8	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 แบ่งเป็น16วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	วรรคที่ 2	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X
วรรคที่ 3	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 4	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - - X	- X X X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 6	- X - X	- X - X	X X X X	X X - X
วรรคที่ 7	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่11	- X X X	X X X X	- X – X	- X - X	วรรคที่ 12	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่13	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	วรรคที่ 14	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่15	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -	วรรคที่ 16	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X
แบบที่ 2	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X
แบบที่ 3	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 4	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - - X	- X X X	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- X - X	- X - X	X X X X	X X - X
แบบที่ 7	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 8	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 9	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่10	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่11	- X - X	- X - X	- X X X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 11 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 7,8,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 9 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 13,15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับหลัก

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและลงจบของบทเพลง

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน2 โดยแบ่งเป็น 8 ประโยคดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 3	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 4	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 5	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 7	- - - -	- - X X	- - X X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 8	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 แบ่งเป็น16 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 2	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 3	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 4	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 5	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 7	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 8	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 9	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่11	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 12	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่13	- - - -	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 14	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่15	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 16	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 2	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X

แบบที่ 3	- - - -	- X - X	- - X X	- - X X
แบบที่ 4	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 5	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 6	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 7	- - - -	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 8	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 8 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 1,5,7,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 2,9,11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 4,14,15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 6,12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไปซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองหลักและใช้ในการลงจบของบทเพลง

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน 2 ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

วรรคที่ 2

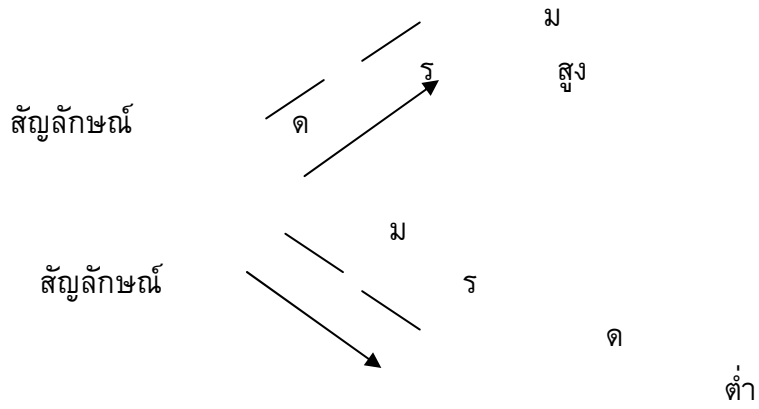
- x - x	- x - x	- x - x	- x - x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 3ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 21 รูปแบบ

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้นมีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

ประโยคที่ 1

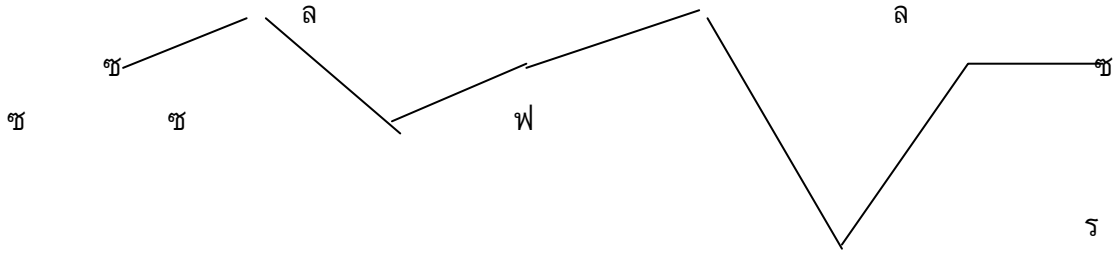
- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ล	ฟ	ซ	ล	ร	ซ	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงฟาแล้วเคลื่อน

สูงขึ้นไปตกเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากเสียงสูงคือเสียงลา เคลื่อนที่ลงมาต่ำตกที่เสียงเร และตกแต่งทำนองสูงขึ้นผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

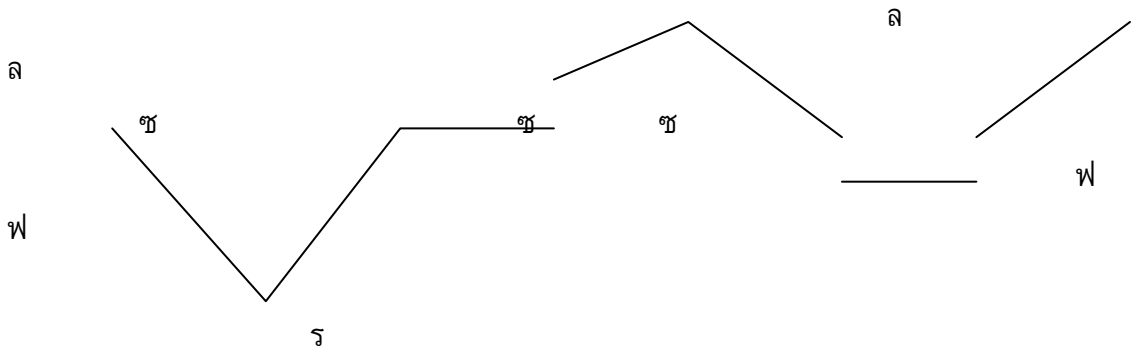
ประโยคที่ 2

- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ซ	ร	ซ	ซ	ล	ฟ	ฟ	ล

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นทำนองเพลงเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลาแล้วเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงฟา จากนั้นทำนองเพลงย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

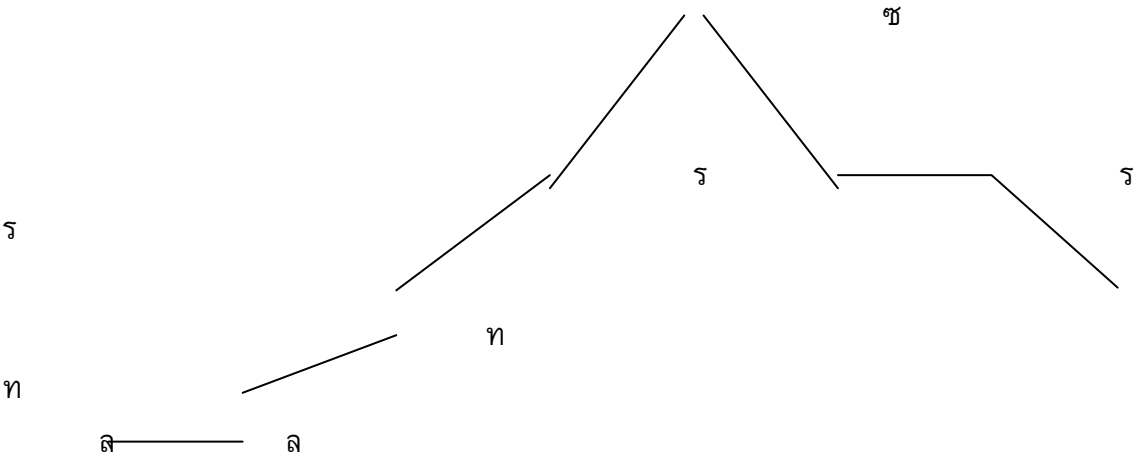
ประโยคที่ 3

- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ล	ล	ท	ร	ซ	ร	ร	ท

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยลูกตกห้องแรกคือเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรค จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงสูงขึ้นที่เสียงซอลเคลื่อนต่ำลงมาที่เสียงเรแล้วเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

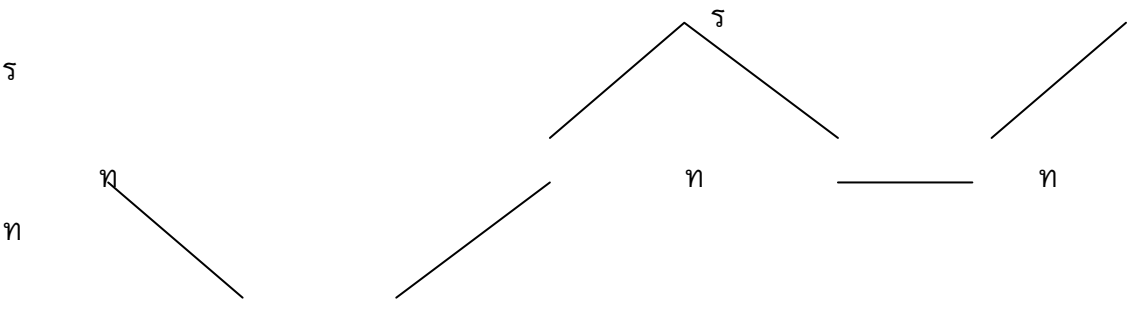
ประโยคที่ 4

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นจากเสียงเรเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ซ ซ

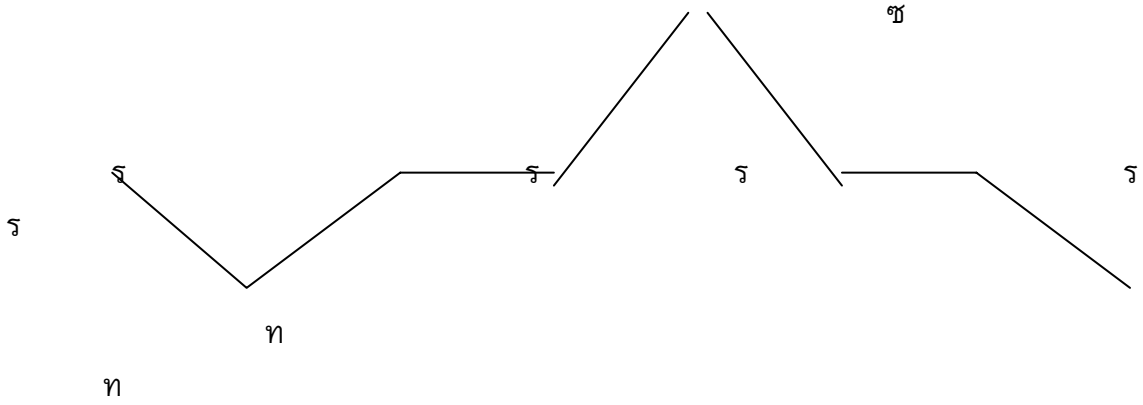
ประโยคที่ 5

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ร	ท	ร	ร	ซ	ร	ร	ท

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำ และกลับไปสูงผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นจากเสียงซอล ลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร และเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

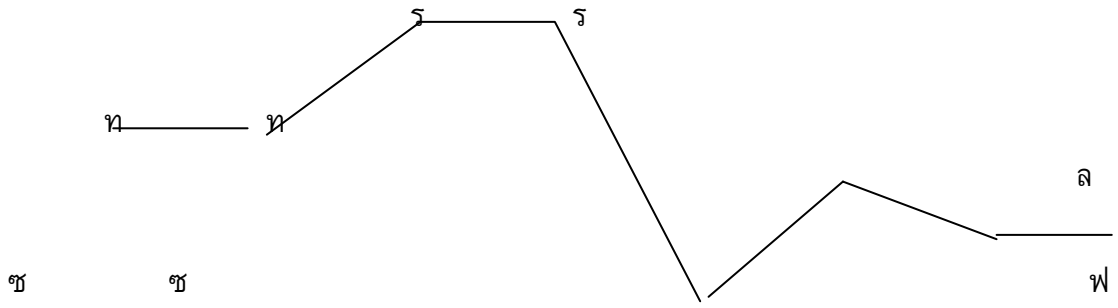
ประโยคที่ 6

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ท	ท	ร	ร	ฟ	ล	ซ	ซ

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนสูงขึ้นผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นวรรคสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามต่ำลงไปที่เสียงฟา แล้วกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน 2

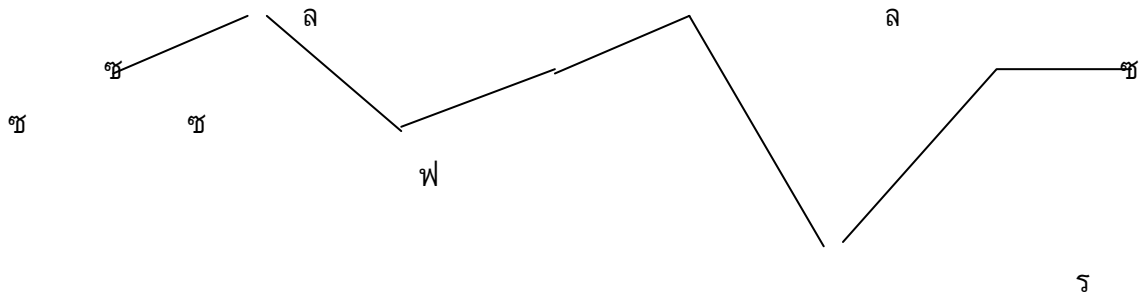
ประโยคที่ 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ล	ฟ	ซ	ล	ร	ซ	ซ

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงลา ย้อนกลับลงต่ำไปที่เสียงฟา จากนั้นขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปที่เสียงลา ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

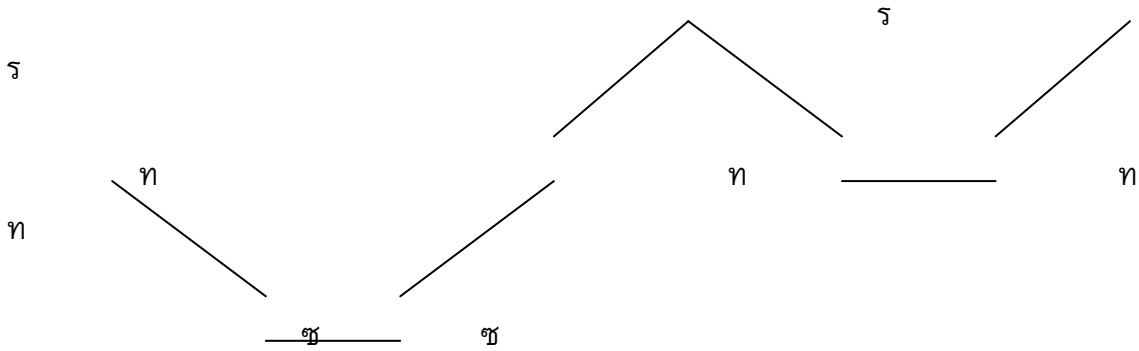
ประโยคที่ 2

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล แล้วกลับย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงที อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่จากเสียงที สูงขึ้นไปที่โน้ตเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมาที่เสียงที แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

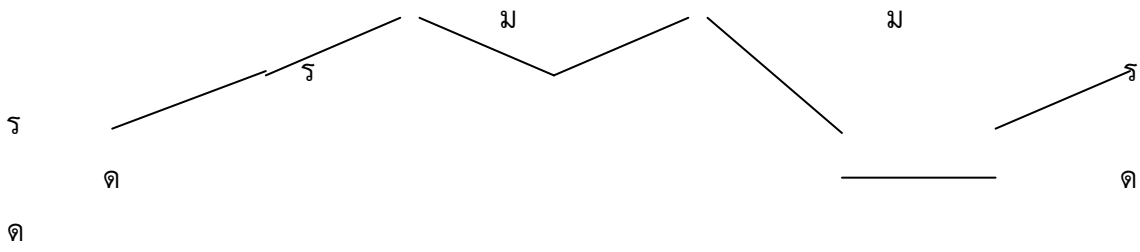
ประโยคที่ 3

- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร

โครงสร้าง

ด	ร	ม	ร	ม	ด	ด	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่จากต่ำขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงมี จากนั้นย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามสูงขึ้นด้วยเสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมาที่เสียงโด แล้วย้อนขึ้นไปสูงที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

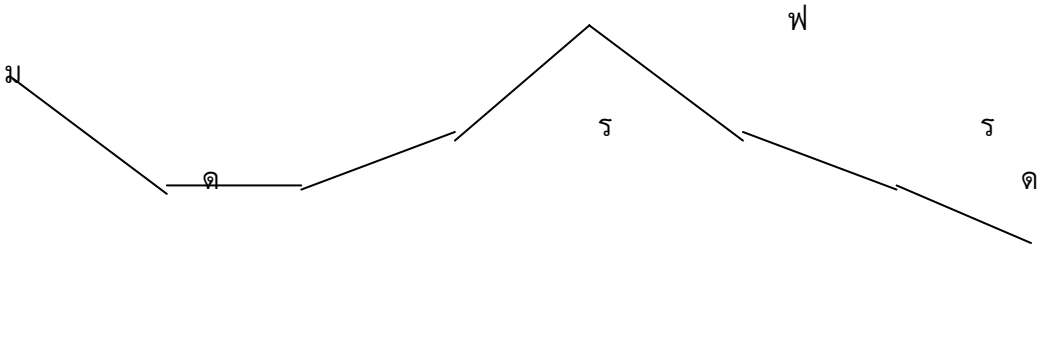
ประโยคที่ 4

ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

โครงสร้าง

ม	ด	ด	ร	ฟ	ร	ด	ท

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำที่เสียงโด ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน และเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม ทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงฟา แล้วย้อนลงต่ำผ่านเสียงเร เสียงโด และเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

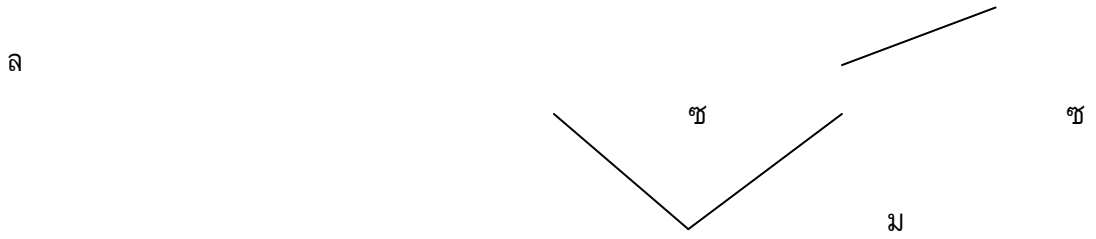
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

โครงสร้าง

ท	ท	ท	ซ	ม	ซ	ล	ท

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นย้อนกลับลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงมี จากนั้นย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงซอล เสียงลา และเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

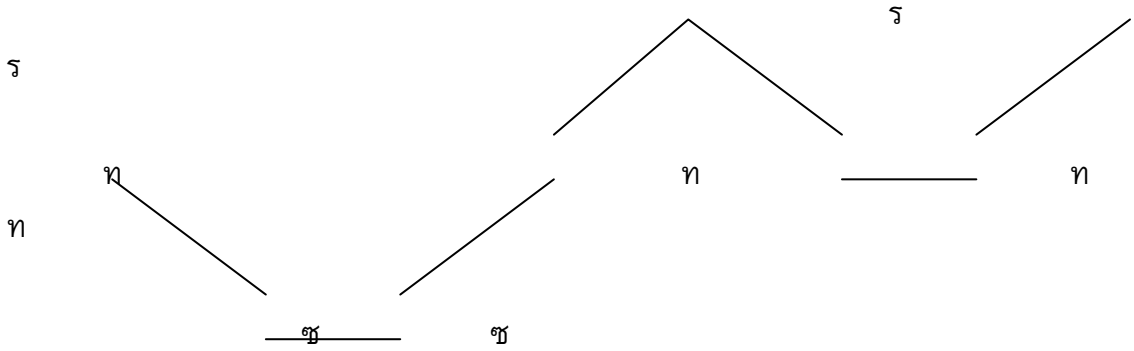
ประโยคที่ 6

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงไปต่ำที่เสียงซอล แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงมาตกที่เสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำมาตกที่เสียงทีแล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 7

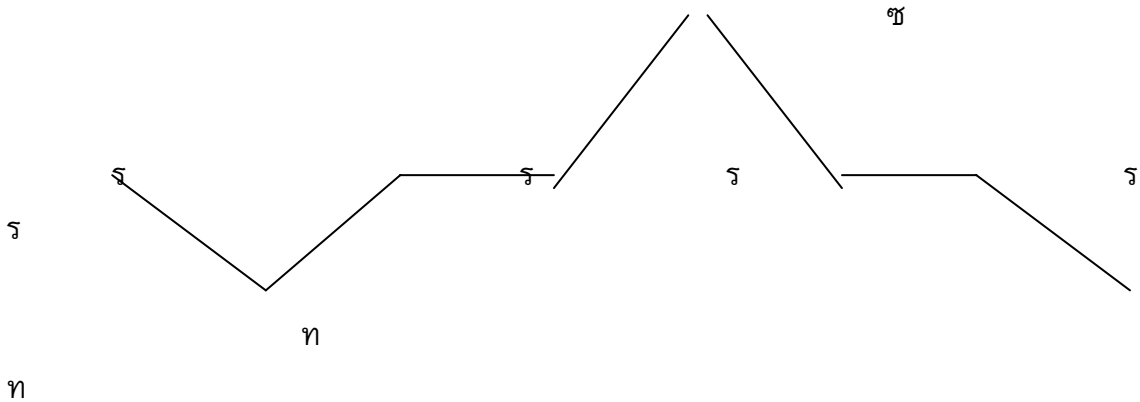
- - - -	- ล – ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ร	ท	ร	ร	ซ	ร	ร	ท

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบ

เคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงซอล จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

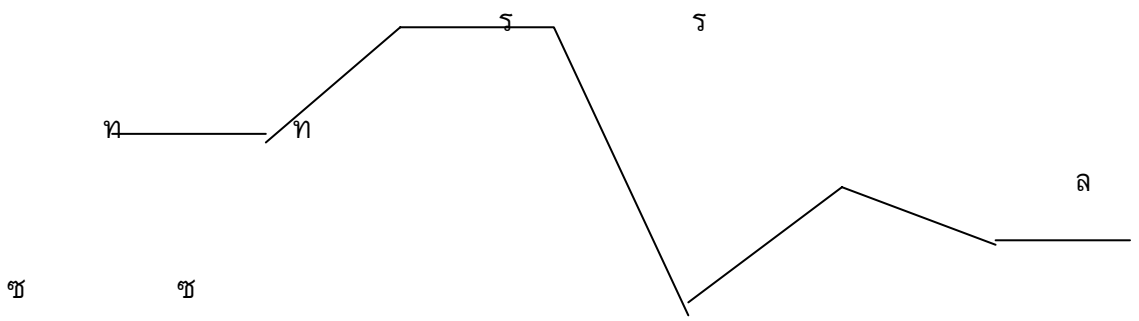
ประโยคที่ 8

- - - -	- ล – ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ท	ท	ร	ร	ฟ	ล	ซ	ซ

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงฟา แล้วขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ฟ

กระสวนทำนองอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 1

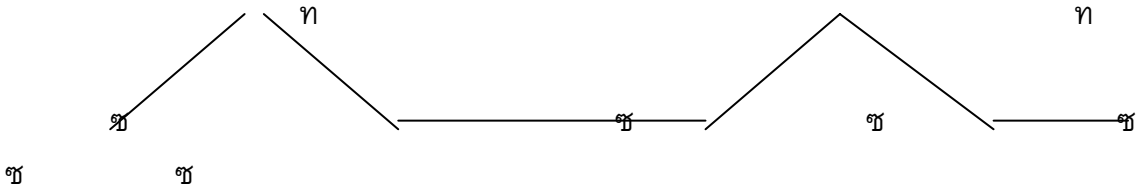
ประโยคที่ 1

- - - -	- ร - ท	- ร - ซ	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ

โครงสร้าง

ซ	ท	ซ	ซ	ซ	ท	ซ	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงที จากนั้นเชื่อมทำนองลงต่ำไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปที่เสียงที จากนั้นทำนองเพลงเคลื่อนที่ลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

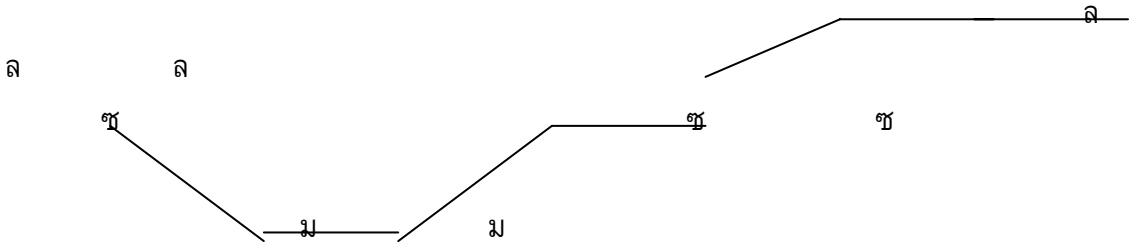
ประโยคที่ 2

- - - ซ	- - ฟ ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - ซ	- - ท ล	- - ซ ล	- - ท ล

โครงสร้าง

ซ	ม	ม	ซ	ซ	ล	ล	ล

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงมี แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกตรงกับวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

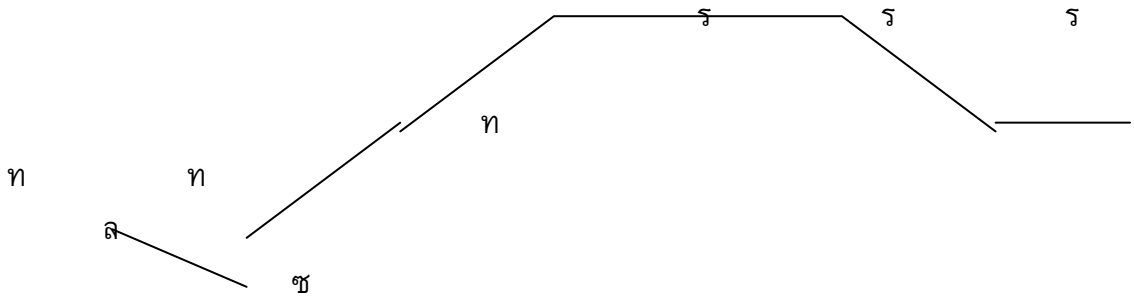
ประโยคที่ 3

- - - -	- ท - ซ	- - ล ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

โครงสร้าง

ล	ซ	ท	ร	ร	ร	ท	ท

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยลูกตกห้องแรกคือเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงซอล จากนั้นทำนองเพลงเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านเสียงที และผ่านไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร แล้วเคลื่อนต่ำลงไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

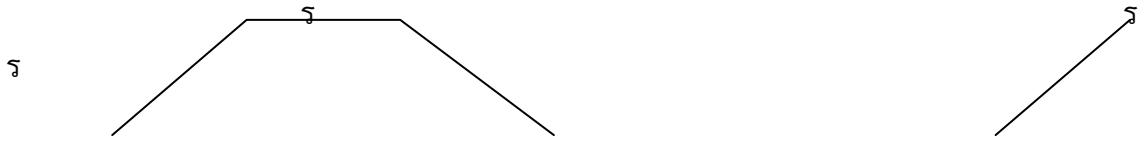
ประโยคที่ 4

- - - ท	- - ด ร	- - ม ร	- - ด ท	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ล ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ร	ท	ฟ	ร	ท	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากต่ำไปสูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนต่ำลงไปยังเสียงฟา แล้วผ่านไปยังเสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งไปยังเสียงที ผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ท ท

ท

ฟ

ร

ประโยคที่ 5

- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ร	ร	ท	ท

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่จากสูงไปต่ำที่เสียงที แล้วกลับไปสูงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นลงต่ำไปด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ร ร ร ร ร

ท

ท ท

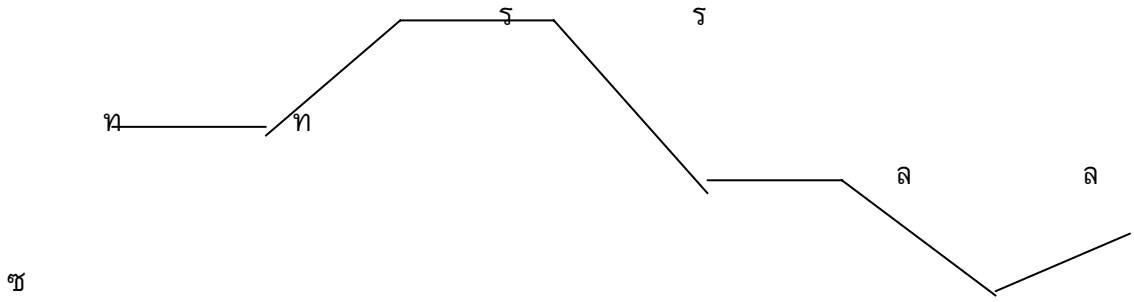
ประโยคที่ 6

- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- ม - ร	- - ท ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ท	ท	ร	ร	ล	ล	ฟ	ซ

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามลงต่ำมาตกที่เสียงลา แล้วผ่านไปยังเสียงฟา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน ท่อน 2

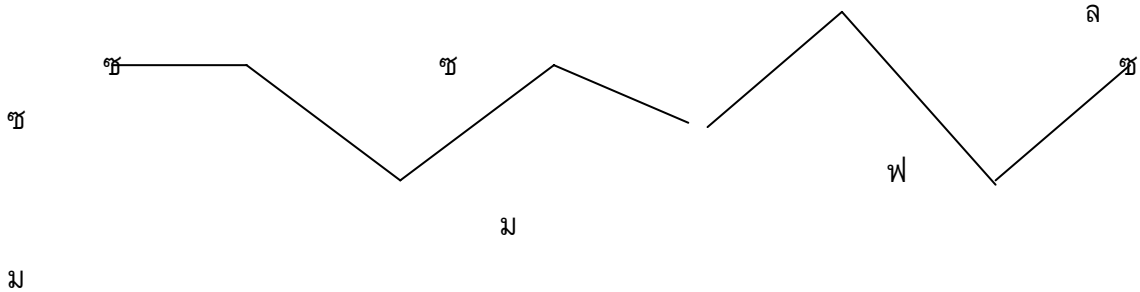
ประโยคที่ 1

- - - -	- ร - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ฟ	- - ซ ล	- ร - ม	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ฟ	ล	ม	ซ

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงมี แล้วย้อนสูงขึ้นไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงฟา แล้วกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงมี จากนั้นย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

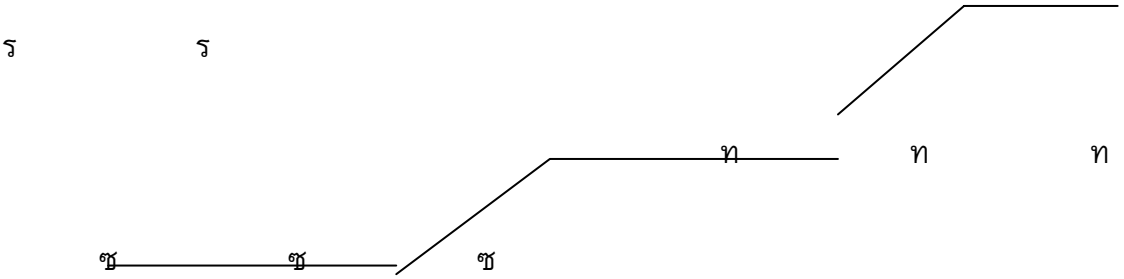
ประโยคที่ 2

- - - -	- ร - ซ	- - ร ซ	- - ล ท	- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร

โครงสร้าง

ซ	ซ	ซ	ท	ท	ท	ร	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงที อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

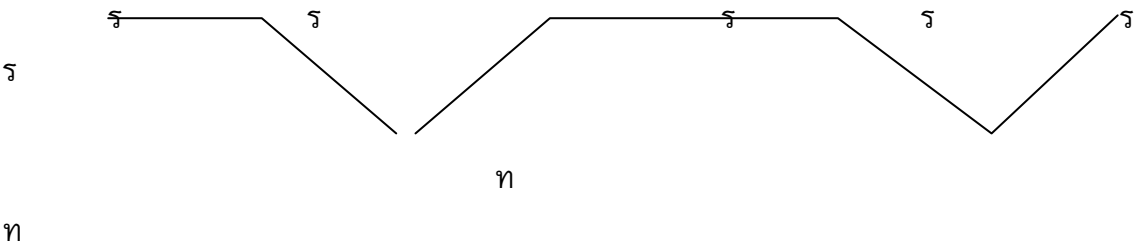
ประโยคที่ 3

- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - ร ร	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ร	ร	ท	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงที แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

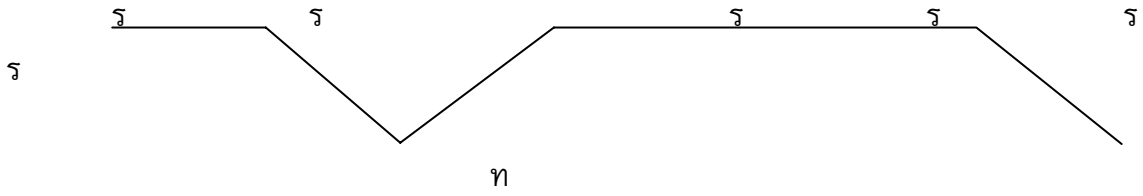
ประโยคที่ 4

- - - -	- ซ - ร	- ซ - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ร	- ซ - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ร	ร	ร	ท

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงที ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงเร อีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม ทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

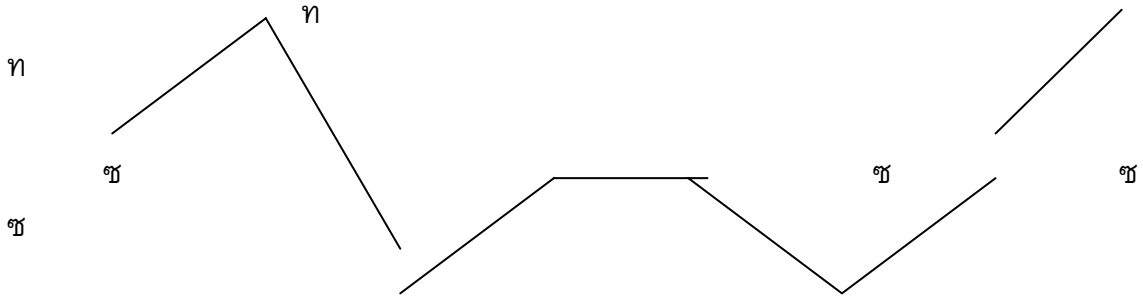
ประโยคที่ 5

- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- ฟ - ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

โครงสร้าง

ซ	ท	ม	ซ	ซ	ม	ซ	ท

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมาตกที่เสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นทำนองเคลื่อนที่จากสูงไปยังต่ำไปยังเสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงซอล มาตกที่เสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ม ม

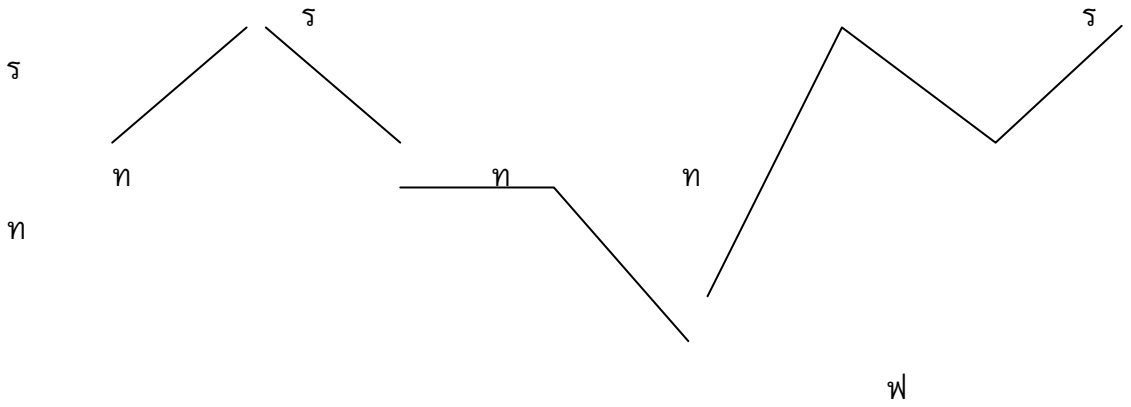
ประโยคที่ 6

- - - ท	- - ด ร	- ด - ท	- ล - ท	- - ซ ฟ	- ม - ร	- ล - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ท	ท	ฟ	ร	ท	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากต่ำไปสูงตกที่เสียงเร แล้วกลับไปต่ำที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาตกที่เสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วย้อนลงต่ำที่เสียงทีแล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 7

- - - -	- - ม ร	- - ด ท	- - ด ร	- - - ร	- - ม ร	- - ด ท	- - ล ท

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ร	ร	ท	ท

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเรตามเดิมและเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกัน หลังจากนั้นกลับลงต่ำมาที่เสียงที อัน

เป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ท ท

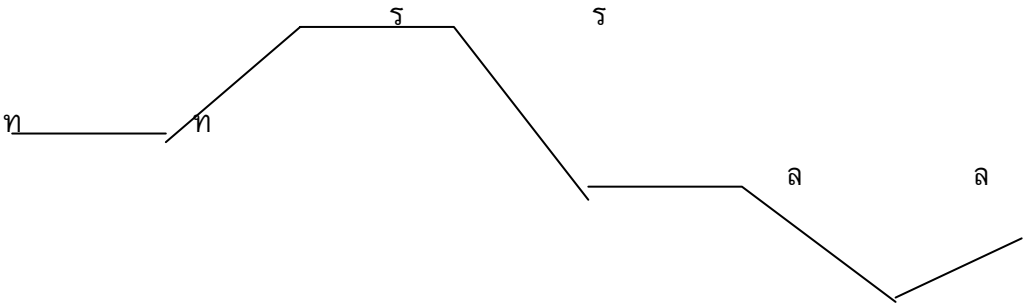
ประโยคที่ 8

- - - ท	- - ล ท	- - ด ร	- - ม ร	- ท - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ท	ท	ร	ร	ล	ล	ฟ	ซ

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงลา ผ่านไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ซ

ฟ

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยน

1.วิธีการประพันธ์

เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นได้ตบแต่งทำนองโดยการยืดเอาลูกตกของทำนองเพลงฝรั่งรำพัน 2 ชั้นเที่ยวพื้นเป็นหลักในส่วนของเที่ยวเปลี่ยนอัตราจังหวะ 3 ชั้นนั้นได้ยืดเอาเที่ยวพื้นอัตราจังหวะ 3 ชั้นเป็นหลัก แล้วประพันธ์ทำนองโดยการเปลี่ยนทำนองให้เป็นทำนองใหม่ ดังจะแสดงการเปรียบเทียบลูกตกเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นและเปรียบเทียบอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้น

ท่อนที่ 1 เที่ยวพื้น

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ
- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - -
- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อนที่ 2 เที่ยวพื้น

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท
- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ
- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท
- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท
- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -
- - - -	ม ร ด ท	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร
- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ท่อนที่ 1 เที่ยวเปลี่ยน

- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - - -
- - - ซ	- - ท ล	- - - ล	- - ซ ฟ	- - - ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - -
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ
- ท - ล	- ซ - ฟ	- ร - ม	- ฟ - -	- ม - ร	- ม - ฟ	- ซ - ท	- ล - -
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ท	- ด - ร
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - - -
- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -
- ท - ร	- ม - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ม ร	- - - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ด - ท	- ด - ม	- ร - -
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อนที่2เที่ยวเปลี่ยน

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ฟ ม	- ฟ - ซ	- ล - ท
- - - ท	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ท	- ด - ร
- - - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ล ซ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ฟ ม	- ม ม ม	- ฟ ม ร	- ร ร ร
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ร ร ร	- ซ - ร	- ล - ท	- ด - ร
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ม ม ม	- ร ร ร	- ด ด ด	- ท ท ท
- - - ร	- ม - -	- - - ท	- ท - ท	- - - ท	- ร - ท	- ซ - ซ	- ซ - ซ
- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท
- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -
- - - ร	- - ม ล	- - ซ ม	- ร - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- - - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นดังนี้

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

สัญลักษ ณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ				
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ

ประโยคที่ 2

- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ				
- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ

ประโยคที่ 3

- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ				
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - -

ประโยคที่ 4

- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล				
- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

ประโยคที่ 5

- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร				
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ประโยคที่ 6

- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท				
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

ประโยคที่ 7

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท				
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ประโยคที่ 8

- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร				
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร

ประโยคที่ 9

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -				
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ประโยคที่ 10

- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท				
- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ประโยคที่ 11

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -				
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ประโยคที่ 12

- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ				
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1

- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ				
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

ประโยคที่ 2

- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ				
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ

ประโยคที่ 3

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท				
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ประโยคที่ 4

- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร				
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ประโยคที่ 5

- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร				
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 6

- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร				
- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร

ประโยคที่ 7

ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร				
- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 8

ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท				
- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท

ประโยคที่ 9

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ				
- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ

ประโยคที่ 10

ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท				
- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท

ประโยคที่ 11

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท				
- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท

ประโยคที่ 12

- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร				
- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร

ประโยคที่ 13

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -				
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -

ประโยคที่ 14

- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท				
- - - -	ม ร ด ท	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท

ประโยคที่ 15

- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -				
- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 16

- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ				
- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

แสดงการเปรียบเทียบ ลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนดังนี้

หมายเหตุ บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

สัญลักษ ณ์ ◯ เป็นเสียงของลูกตกเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ
- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - - -

ประโยคที่ 2

- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ
- - - ซ	- - ท ล	- - - ล	- - ซ ฟ	- - - ม	- - ร ม	- ฟ - ซ	- - - -

ประโยคที่ 3

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - -
- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ

ประโยคที่ 4

- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- ท - ล	- ซ - ฟ	- ร - ม	- ฟ - -	- ม - ร	- ม - ฟ	- ซ - ท	- ล - -

ประโยคที่ 5

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 6

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - - -

ประโยคที่ 7

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

ประโยคที่ 8

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร
- ท - ร	- ม - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ม ร	- - - -

ประโยคที่ 9

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ด - ท	- ด - ม	- ร - -

ประโยคที่ 10

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

ประโยคที่ 11

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

ประโยคที่ 12

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

ประโยคที่ 2

- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ
- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ

ประโยคที่ 3

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท
- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ฟ ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

ประโยคที่ 4

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - - ท	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 5

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

- - - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 6

- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร
- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ล ซ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ฟ ม	- ม ม ม	- ฟ ม ร	- ร ร ร

ประโยคที่ 7

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ร ร ร	- ซ - ร	- ล - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 8

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ม ม ม	- ร ร ร	- ด ด ด	- ท ท ท

ประโยคที่ 9

- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ
- - - ร	- ม - -	- - - ท	- ท - ท	- - - ท	- ร - ท	- ซ - ซ	- ซ - ซ

ประโยคที่ 10

- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท
- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท

ประโยคที่ 11

- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท
- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

ประโยคที่ 12

- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร

ประโยคที่ 13

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -
ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร

ประโยคที่ 14

- - - -	ม ร ด ท	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

ประโยคที่ 15

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร
ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

ประโยคที่ 16

- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นพบว่าลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละวรรคตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นเสมอ และได้เปรียบเทียบลูกตกเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน พบว่าลูกตกอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนตกตรงกัน เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น และเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละประโยค ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น

เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ2 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน1		**เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน1**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ซ	2	ซ
3	ซ	3	ซ
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ท	6	ท
7	ท	7	ท

8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ท	10	ท
11	ร	11	ร
12	ซ	12	ซ
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ2 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน2		**เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน2**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ซ	2	ซ
3	ท	3	ท
4	ร	4	ร
5	ร	5	ร
6	ร	6	ร
7	ร	7	ร
8	ท	8	ท
9	ซ	9	ซ
10	ท	10	ท
11	ท	11	ท
12	ร	12	ร
13	ร	13	ร
14	ท	14	ท
15	ร	15	ร
16	ร	16	ร

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้น เที่ยวพื้น กับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยน

เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน1		**เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน1**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ

2	ซ	2	ซ
3	ซ	3	ซ
4	ล	4	ล
5	ร	5	ร
6	ท	6	ท
7	ท	7	ท
8	ร	8	ร
9	ร	9	ร
10	ท	10	ท
11	ร	11	ร
12	ซ	12	ซ
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3 ชั้นเที่ยว พื้น ท่อน2		**เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3ชั้นเที่ยว เปลี่ยนท่อน2**	
ลูกตกประโยคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ซ	2	ซ
3	ท	3	ท
4	ร	4	ร
5	ร	5	ร
6	ร	6	ร
7	ร	7	ร
8	ท	8	ท
9	ซ	9	ซ
10	ท	10	ท
11	ท	11	ท
12	ร	12	ร
13	ร	13	ร
14	ท	14	ท
15	ร	15	ร
16	ร	16	ร

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 7 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 5 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 4 ครั้ง

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยน ทั้งท่อน 1 และท่อน 2 พบว่าใช้บันไดเสียงซอลทั้งหมด ดังนี้

ท่อน 1 ประโยคที่ 1-12 ซ ล ท X ร ม X

ท่อน 2 ประโยคที่ 1-16 ซ ล ท X ร ม X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ท่อนที่ 1 เทียวพื้น

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2บันไดเสียงซอล

- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - -

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4บันไดเสียงซอล

- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ในประโยคที่ 7 นี้ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ในประโยคที่ 9 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงซอล

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 10 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

ในประโยคที่ 11 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงซอล

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 12 พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ท่อนที่ 2 เทียวพื้น

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 1 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันซึ่งไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ในประโยคที่ 3 นี้ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด – ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงโด และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงซอล

- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ

ในประโยคที่ 9 นี้ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงซอล

- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงซอล

- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท

ในประโยคที่ 11 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงซอล

- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร

ในประโยคที่ 12 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงซอล

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -

ในประโยคที่ 13 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงซอล

- - - -	ม ร ด ท	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท

ในประโยคที่ 14 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงซอล

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 15 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงซอล

- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 16 พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ท่อนที่ 1 เทียวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - - -

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ท ล	- - - ล	- - ซ ฟ	- - - ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - -

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- ท - ล	- ซ - ฟ	- ร - ม	- ฟ - -	- ม - ร	- ม - ฟ	- ซ - ท	- ล - -

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 5 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - - -

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

ในประโยคที่ 7 นี้ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ในประโยคนี้

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- ท - ร	- ม - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ม ร	- - - -

ในประโยคที่ 8 นี้ไม่พบโน้ตจรในประโยคนี้

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงซอล

ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ด - ท	- ด - ม	- ร - -

ในประโยคที่ 9 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงซอล

- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

ในประโยคที่ 10 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงซอล

ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

ในประโยคที่ 11 ไม่พบโน้ตจร ในประโยคนี้

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงซอล

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 12 พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ท่อนที่ 2 เทียวเปลี่ยน

ประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 2บันไดเสียงซอล

- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ

ในประโยคที่ 2 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ฟ ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 4 นี้พบเสียงโด และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 5 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 5 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น

ประโยคที่ 6 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ล ซ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ฟ ม	- ม ม ม	- ฟ ม ร	- ร ร ร

ในประโยคที่ 6 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 7 บันไดเสียงซอล

- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ร ร ร	- ซ - ร	- ล - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 7 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 8 บันไดเสียงซอล

- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ม ม ม	- ร ร ร	- ด ด ด	- ท ท ท

ในประโยคที่ 8 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 9 บันไดเสียงซอล

- - - ร	- ม - -	- - - ท	- ท - ท	- - - ท	- ร - ท	- ซ - ซ	- ซ - ซ

ในประโยคที่ 9 ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 10 บันไดเสียงซอล

- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท

ในประโยคที่ 10 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 11 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

ในประโยคที่ 11 ไม่พบโน้ตจร ในประโยคนี้

ประโยคที่ 12 บันไดเสียงซอล

- - - ร	- - ม ล	- - ซ ม	- ร - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- - - -

ในประโยคที่12 ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลงให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันในประโยคนี้

ประโยคที่ 13 บันไดเสียงซอล

ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร

ในประโยคที่ 13 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 14 บันไดเสียงซอล

- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

ในประโยคที่ 14 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

ประโยคที่ 15 บันไดเสียงซอล

ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

ในประโยคที่ 15 ไม่พบโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง

ประโยคที่ 16 บันไดเสียงซอล

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

ในประโยคที่ 16 พบเสียงฟาและเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้น

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงและยังทำให้เกิดสำเนียงภาษาต่างๆ อีกด้วย

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้น

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1โดยแบ่งเป็น 12 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	X X - X
ประโยคที่ 3	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- - - X	- - - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 4	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 5	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 6	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 7	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 8	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	- X - X
ประโยคที่ 9	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 10	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 11	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X
ประโยคที่ 12	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้น แบ่งเป็น 24 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	วรรคที่ 2	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X

วรรคที่ 3	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X	วรรคที่ 4	- - - X	- X - X	- X - X	X X - X
วรรคที่ 5	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	วรรคที่ 6	- - - X	- - - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 7	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 8	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	วรรคที่ 10	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 11	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 12	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 13	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 14	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 15	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 16	- X - X	X X X X	X X X X	- X - X
วรรคที่ 17	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	วรรคที่ 18	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 19	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 20	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 21	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X	วรรคที่ 22	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X
วรรคที่ 23	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X	วรรคที่ 24	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 1 เที่ยวพื้น ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X
แบบที่ 2	- - - -	- X - X	- - - -	- X - X
แบบที่ 3	- - - X	- X - X	- X - X	X X - X
แบบที่ 4	- - - X	- - - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 5	- X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 6	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 7	- - - -	- - - -	- X - X	- - - X
แบบที่ 8	- - - -	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 9	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 11	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 12	- X - X	X X X X	X X X X	- X - X
แบบที่ 13	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 14	- X - X	- X - X	- - - -	- X - X
แบบที่ 15	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 15 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น
รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 8,12 ,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 9,17,21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถามและนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 10,18,22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบเพลงทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 11,19 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก
รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก โดยจะอยู่ในวรรคตอบและยังเป็นลูกลงจบของบทเพลงด้วย

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1โดยแบ่งเป็น 12 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 2	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 3	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	- - - -	- - - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 4	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
ประโยคที่ 5	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 7	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 8	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 9	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- X - X	- X - X	- X - -
ประโยคที่ 10	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 11	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
ประโยคที่ 12	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 1 เที่ยว

เปลี่ยนแบ่งเป็น 24 วรรค

วรรคที่ 1	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 2	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 3	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 4	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 5	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X	วรรคที่ 6	- - - -	- - - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 7	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -	วรรคที่ 8	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
วรรคที่ 9	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	วรรคที่ 10	- - - -	X X X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 11	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 12	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 13	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 14	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 15	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 16	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 17	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	วรรคที่ 18	X X X X	- X - X	- X - X	- X - -
วรรคที่ 19	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 20	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 21	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	วรรคที่ 22	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
วรรคที่ 23	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 24	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 1 เที่ยว เปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 2	- - X X	- - X X	- - X X	- - - -
แบบที่ 3	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X
แบบที่ 4	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
แบบที่ 5	- - - X	- - - X	- - - X	- - - X
แบบที่ 6	- - - -	- - - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 7	- X - X	- X - X	- X - X	- X - -
แบบที่ 8	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X
แบบที่ 9	- - - -	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 11	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 12	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -
แบบที่ 13	X X X X	- X - X	- X - X	- X - -
แบบที่ 14	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
แบบที่ 15	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X
แบบที่ 16	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 16 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 2,16,20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นโดยส่วนมากจะนำมาเป็นสำนวนตอบ

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 4 ที่ในวรรคที่ 3,11,13,19 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 4,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 7,8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม-ตอบ และนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 9 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงประเภทลูกล้อลูกขัดซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถามและทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก

รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 17,21 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 18 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นและทำนองหลัก

รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักโดยจะอยู่ในวรรคตอบและยังเป็นลูกลงจบของบทเพลงด้วย

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 โดยแบ่งเป็น 16 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 3	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
ประโยคที่ 4	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X

ประโยคที่ 5	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 7	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 8	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 9	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 10	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 11	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
ประโยคที่ 12	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
ประโยคที่ 13	- - - -	X X X X	X X X X	- - - -	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
ประโยคที่ 14	- - - -	X X X X	- X X X	- - - -	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 15	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X	- - X X	X X X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 16	- X X X	X X X X	X X X X	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 2 เที่ยวพื้น

แบ่งเป็น 32 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	วรรคที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
วรรคที่ 3	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 4	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 5	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 7	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 8	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 9	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	วรรคที่ 10	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 11	- - X X	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 12	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 13	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	วรรคที่ 14	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 15	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 16	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 17	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 18	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 19	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X	วรรคที่ 20	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 21	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 22	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
วรรคที่ 23	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X	วรรคที่ 24	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
วรรคที่ 25	- - - -	X X X X	X X X X	- - - -	วรรคที่ 26	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
วรรคที่ 27	- - - -	X X X X	- X X X	- - - -	วรรคที่ 28	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X

วรรคที่ 29	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 30	- - X X	X X X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 31	- X X X	X X X X	X X X X	- X - X	วรรคที่ 32	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 2 เที่ยวพื้น ใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X
แบบที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 3	- - - X	- - - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 4	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	X X X X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 6	- X X X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 7	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 8	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X
แบบที่ 9	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- - X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 11	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 12	- - X X	- - X X	- - X X	- - X X
แบบที่ 13	- - X X	X X X X	- - X X	X X X X
แบบที่ 14	- - - -	X X X X	X X X X	- - - -
แบบที่ 15	X X X X	X X X X	X X X X	X X - -
แบบที่ 16	- - - -	X X X X	- X X X	- - - -
แบบที่ 17	X X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 18	- - - -	X X X X	X X X X	- X - X
แบบที่ 19	- - X X	X X X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 20	- X X X	X X X X	X X X X	- X - X
แบบที่ 21	X X X X	X X X X	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 21 รูปแบบ รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 9,13 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถามและนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับหลัก
รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 10,14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลัก
รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 12 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 7 ที่ในวรรคที่ 15,16,17,18,19,20,24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นในลักษณะกระตุกเสียงและยังเป็นทำนองเด่นอีกด้วย
รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 3 ที่ในวรรคที่ 21,22,23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 25 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 26 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 27 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 17 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 28 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 18 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 29 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 19 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 30 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 20 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 31 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 21 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 32 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นโดยจะอยู่ในวรรคตอบและยังเป็นลูกลงจบของบทเพลงด้วย

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ3ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 โดยแบ่งเป็น 16 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 3	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 4	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 5	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 6	- - - X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 7	- - X X	- X X X	- - X X	- X X X	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 8	- - X X	- X X X	- - X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 9	- - - X	- X - -	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 10	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 11	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
ประโยคที่ 12	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 13	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - X	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 14	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	- - X X	- - X X	- X - X	- - - -
ประโยคที่ 15	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
ประโยคที่ 16	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 2 เที่ยว

เปลี่ยนแบ่งเป็น 32 วรรค

วรรคที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X	วรรคที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
วรรคที่ 3	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X	วรรคที่ 4	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 5	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 6	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 7	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 8	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 9	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X	วรรคที่ 10	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 11	- - - X	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 12	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 13	- - X X	- X X X	- - X X	- X X X	วรรคที่ 14	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 15	- - X X	- X X X	- - X X	- X X X	วรรคที่ 16	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 17	- - - X	- X - -	- - - X	- X - X	วรรคที่ 18	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 19	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -	วรรคที่ 20	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 21	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 22	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
วรรคที่ 23	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X	วรรคที่ 24	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 25	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	วรรคที่ 26	X X X X	- - - X	- X - X	- X - X
วรรคที่ 27	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 28	- - X X	- - X X	- X - X	- - - -
วรรคที่ 29	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -	วรรคที่ 30	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
วรรคที่ 31	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X	วรรคที่ 32	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นท่อน 2 เที่ยว เปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - -	- - - X	- - - -	- - - X
แบบที่ 2	- - - -	- - - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 3	- - - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 4	- - - X	- - X X	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	- X - X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 6	- - - X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 7	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 8	- - X X	- X X X	- - X X	- X X X
แบบที่ 9	- X X X	- X - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 10	- - - X	- X - -	- - - X	- X - X

แบบที่ 11	- X - X	- X - X	- X - X	- - - -
แบบที่ 12	- - - X	- - X X	- - - X	- - X X
แบบที่ 13	- - - X	- - X X	- - X X	- - - -
แบบที่ 14	- - - X	- - X X	- - X X	- X - X
แบบที่ 15	X X X X	- - - -	X X X X	- - - -
แบบที่ 16	X X X X	- - - X	- X - X	- X - X
แบบที่ 17	- - X X	- - X X	- X - X	- - - -
แบบที่ 18	X X X X	- - - X	- - X X	- X - X
แบบที่ 19	- X - X	- X - X	- - - X	- - X X
แบบที่ 20	- - X X	- X - X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 20 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 2,3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 5 ที่ในวรรคที่ 4,7,9,18,20 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 8,10 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 11 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 12,16 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 8 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 13,15 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบเพลงลูกล้อลูกขัดโดยทั่วไป ซึ่งผู้ประพันธ์นำมาใช้เป็นสำนวนถามและนำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 9 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 14 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 10 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 17 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 11 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 19,24 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 12 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 21,27 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก และทำนองกระชั้นในลักษณะกระตุกเสียง
รูปแบบที่ 13 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 22 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นกระชั้นในลักษณะกระตุกเสียงลักจังหวะ
รูปแบบที่ 14 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 23 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 15 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 25,29 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 16 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 26 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 17 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 28 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 18 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 30 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น
รูปแบบที่ 19 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 31 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก
รูปแบบที่ 20 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 32 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและยังเป็นลูกลงจบของบทเพลงด้วย

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน 2 ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

เพราะฉะนั้นวรคคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

วรรคที่ 2

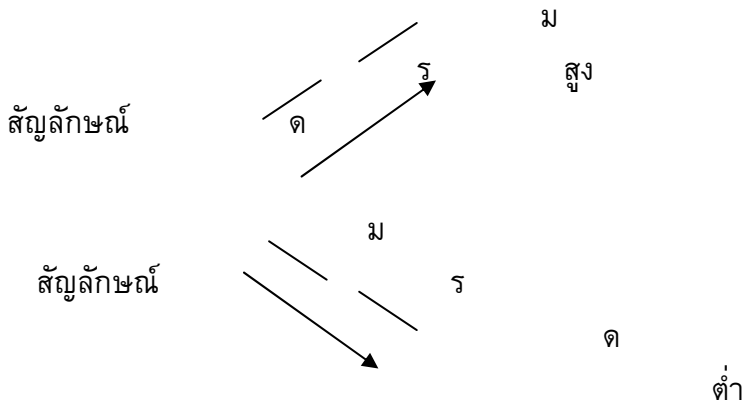
- x - x	- x - x	- x - x	- x - x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 3ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 21 รูปแบบ

4.2 กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

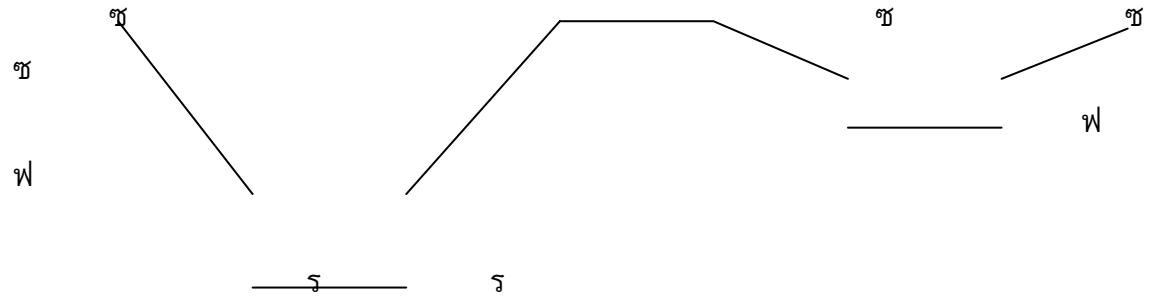
ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - ฟ	- - - -	- - - ซ

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ซ	ฟ	ฟ	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับในระดับเสียงเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

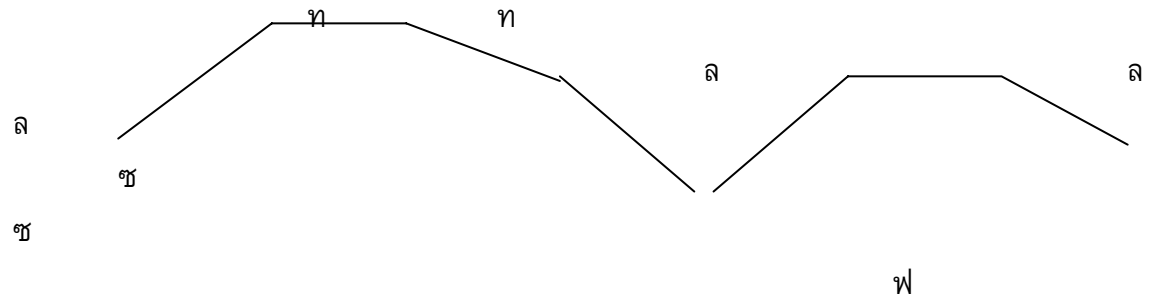
ประโยคที่ 2

- - - -	- ล - ท	- - - -	- ซ - ล	- - - ฟ	- ซ - ล	- ท - ล	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ท	ท	ล	ฟ	ล	ล	ซ

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงทีแล้วเคลื่อนลงต่ำมาตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงฟา แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

ประโยคที่ 3

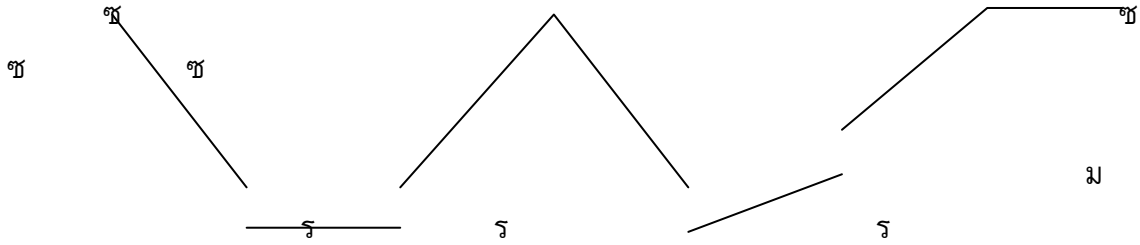
- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - ร	- - - ม	- ฟ - ซ	- - - -

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ร	ม	ซ	ซ

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนอง

ไปยังเสียงเร แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงต่ำมาที่เสียงเร แล้วเคลื่อนสูงขึ้นผ่านเสียงมี ไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

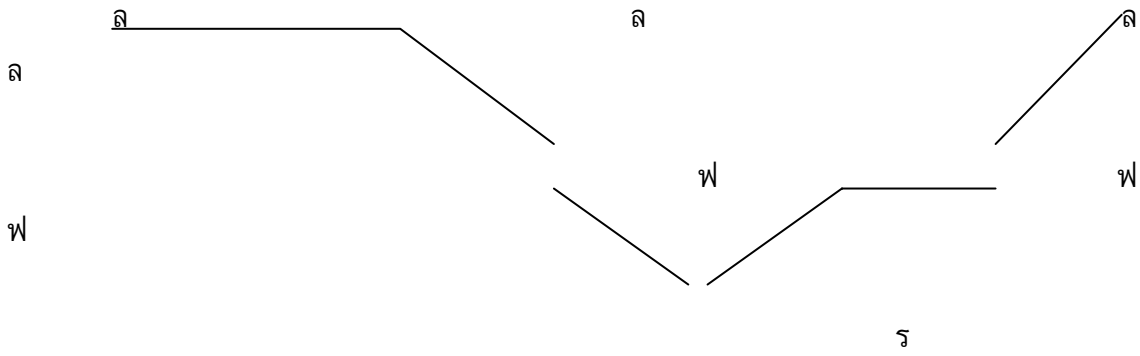
ประโยคที่ 4

- ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ซ ฟ ซ ล	ท ล ซ ฟ	ล ฟ ม ร	ม ฟ ม ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ล	ล	ล	ฟ	ร	ฟ	ฟ	ล

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงไปหาต่ำที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงเร แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงฟา และไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

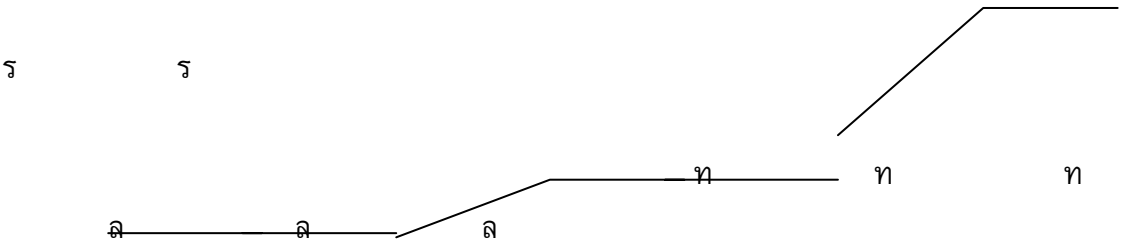
- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

โครงสร้าง

ล	ล	ล	ท	ท	ท	ร	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงที ซึ่ง

เป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วขึ้นสูงไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

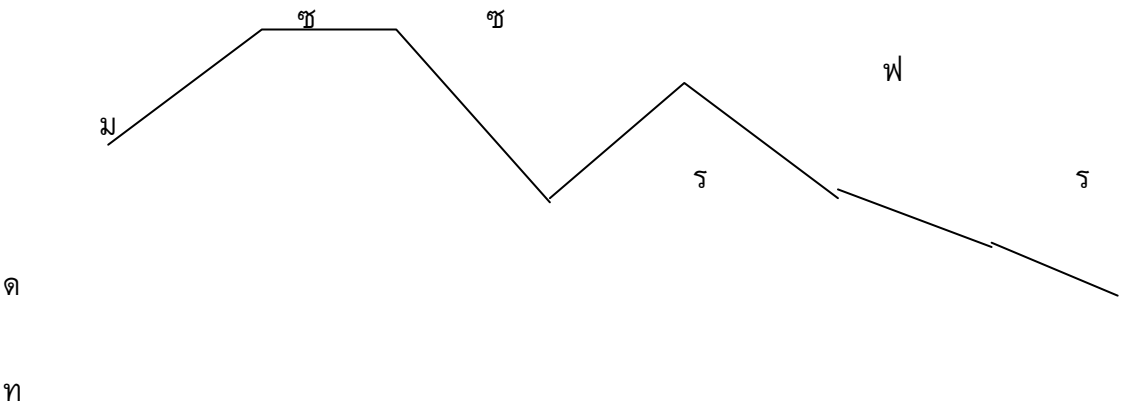
ประโยคที่ 6

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

โครงสร้าง

ม	ซ	ซ	ร	ฟ	ร	ด	ท

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงซอล แล้วย้อนลงต่ำมาที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามขึ้นสูงไปเสียงฟา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านเสียงเร เสียงโด และเสียงทีซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

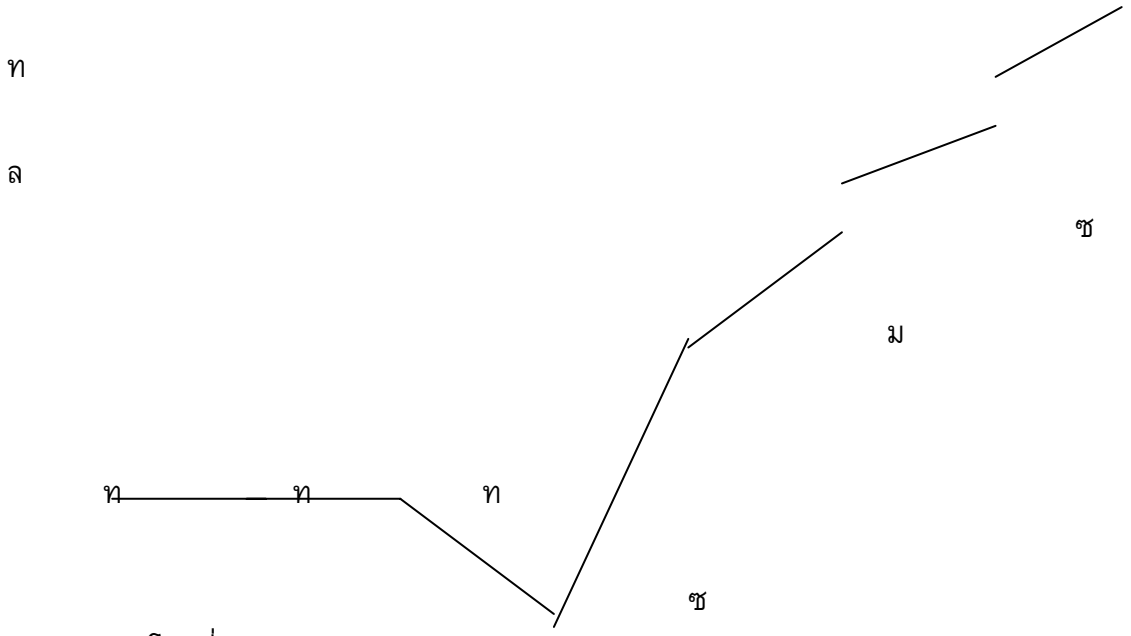
ประโยคที่ 7

- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

โครงสร้าง

ท	ท	ท	ซ	ม	ซ	ล	ท

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนไปในแนวเดียวกันจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันสูงขึ้นผ่านไปยังเสียงมี เสียงซอล เสียงลา และเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 8

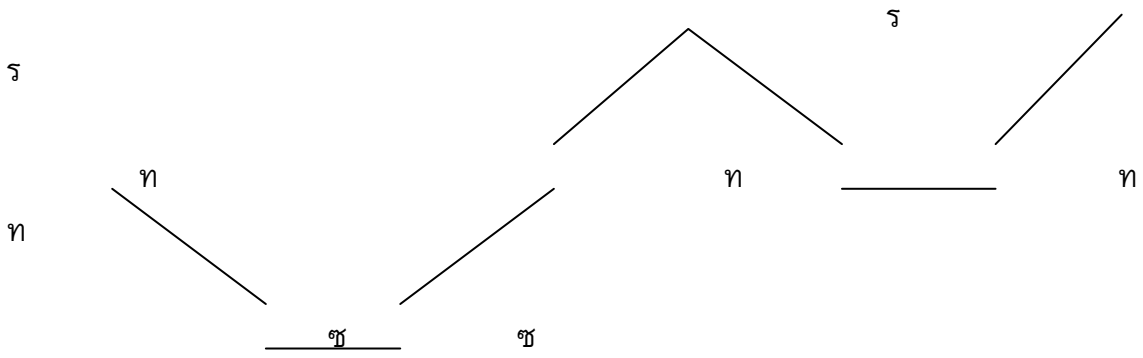
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปต่ำด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงที อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรค

ตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร แล้วย้อนลงต่ำไปที่เสียงที จากนั้นกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

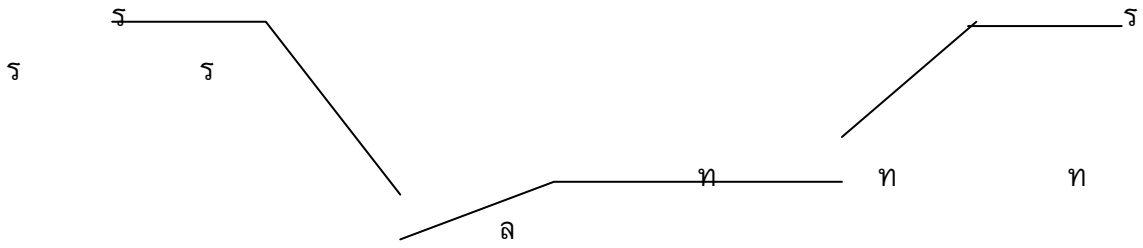
ประโยคที่ 9

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

โครงสร้าง

ร	ร	ล	ท	ท	ท	ร	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา แล้วขึ้นสูงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นไปที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

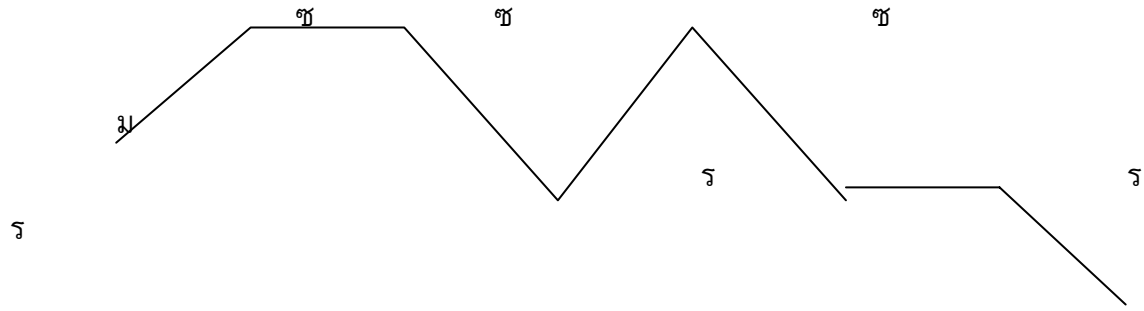
ประโยคที่ 10

- ม - ม	- - - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ม	ซ	ซ	ร	ซ	ร	ร	ท

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงซอล แล้วลงต่ำมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปยังเสียงซอลจากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมาที่เสียงเร แล้วลงต่ำมายังเสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

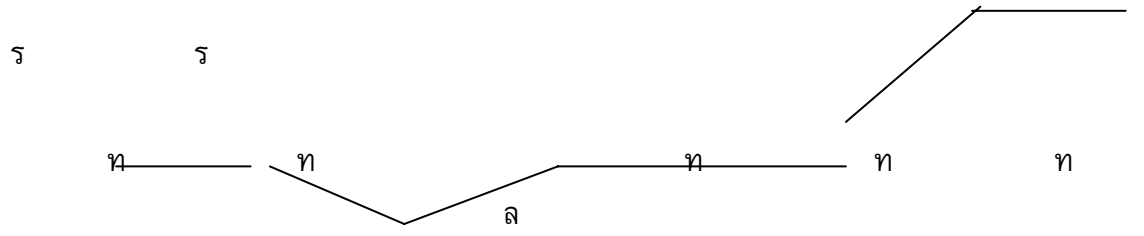
ประโยคที่ 11

- - - -	- - - -	- ล - ล	- - - ท	- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -

โครงสร้าง

ท	ท	ล	ท	ท	ท	ร	ร

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียง อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนเป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันแล้วลงต่ำไปยังเสียงลา จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงที และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

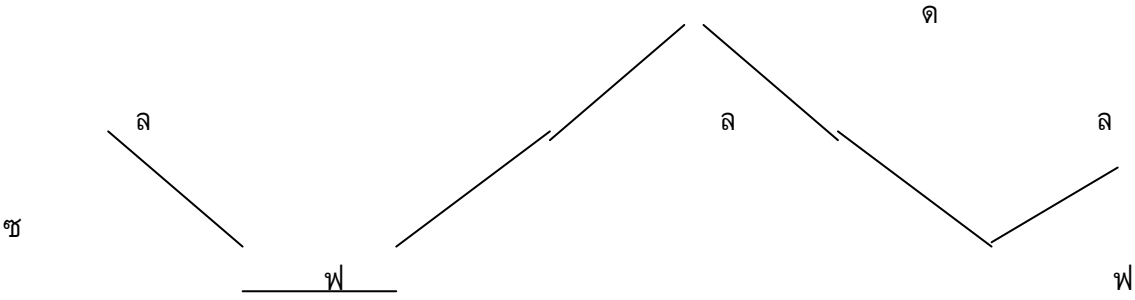
ประโยคที่ 12

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - -	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ล	ฟ	ฟ	ล	ด	ล	ฟ	ซ

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงไปต่ำตกที่เสียงฟา แล้วกลับย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงไปที่เสียงโด แล้วกลับลงต่ำผ่านมาที่เสียงลา และเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

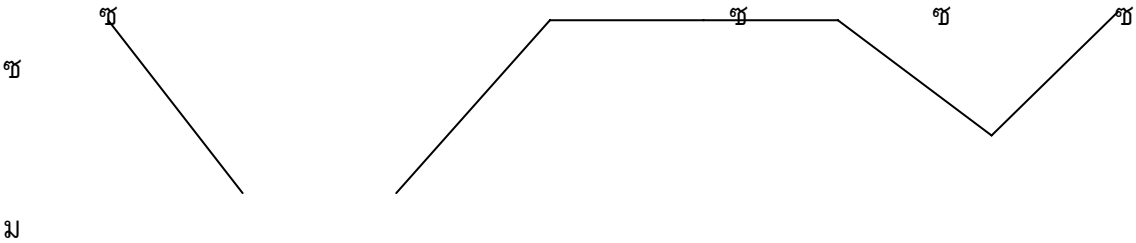
ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ซ	ซ	ม	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล แล้วเคลื่อนที่จากเสียงสูง เคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี จากนั้นย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ร ร

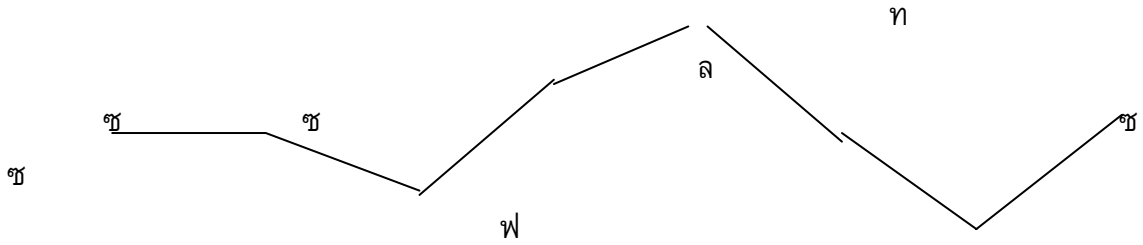
ประโยคที่ 2

- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- - - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ซ	ฟ	ล	ท	ซ	ม	ซ

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปยังเสียงที แล้วกลับเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงซอล และผ่านไปยังเสียงมี แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

ประโยคที่ 3

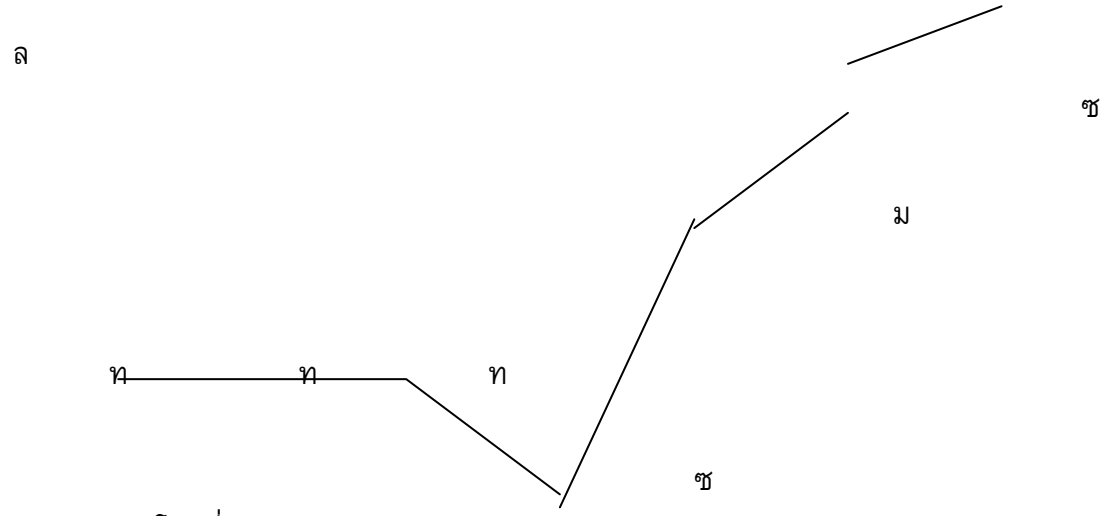
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

โครงสร้าง

ท	ท	ท	ซ	ม	ซ	ล	ท

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันที่เสียงที จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงมี แล้วเคลื่อนผ่านสูงขึ้นไปที่เสียงซอล เสียงลา และเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

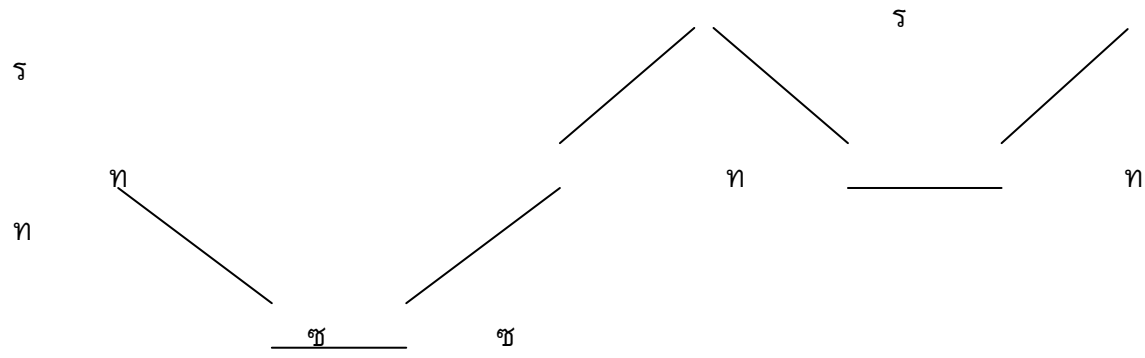
ประโยคที่ 4

- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำที่เสียงซอล แล้วย้อนไปขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่สูงขึ้นที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

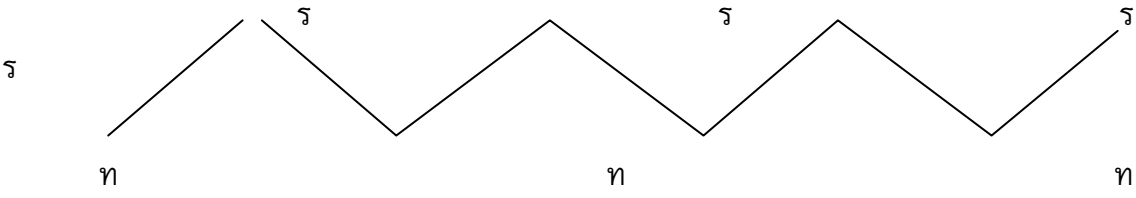
ประโยคที่ 5

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ท	ร	ท	ร	ท	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงเร แล้วลงต่ำมายังเสียงที จากนั้นขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งไปตกที่เสียงเร ในแบบสลับฟันปลาซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำไปยังเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ในแบบสลับฟันปลาอีกครั้งหนึ่งซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

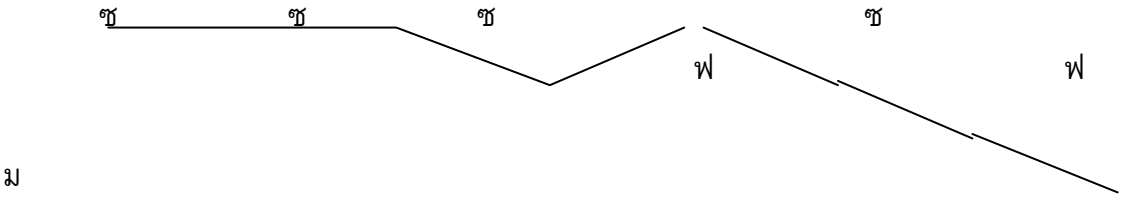
ประโยคที่ 6

- - ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ด ซ ซ	- ด ฟ ฟ	- ท ม ม	- ล ร ร

โครงสร้าง

ซ	ซ	ซ	ฟ	ซ	ฟ	ม	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล แล้วลงต่ำผ่านไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่สูงขึ้นไปเสียงซอล แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปยังเสียงฟา เสียงมี และเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

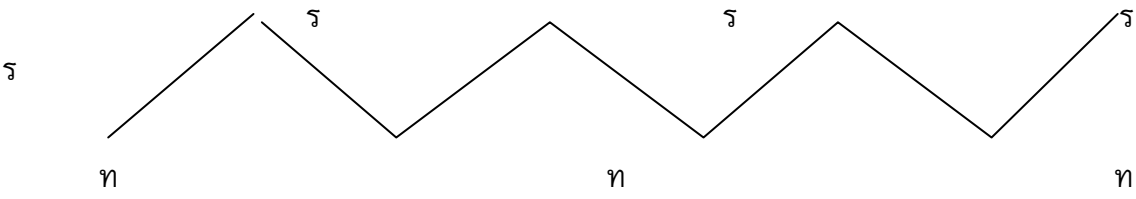
ประโยคที่ 7

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ท	ร	ท	ร	ท	ร

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ไปในลักษณะสลับฟันปลาสูงขึ้น ต่ำลง เหมือนประโยคที่ 5 ผ่านไปยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

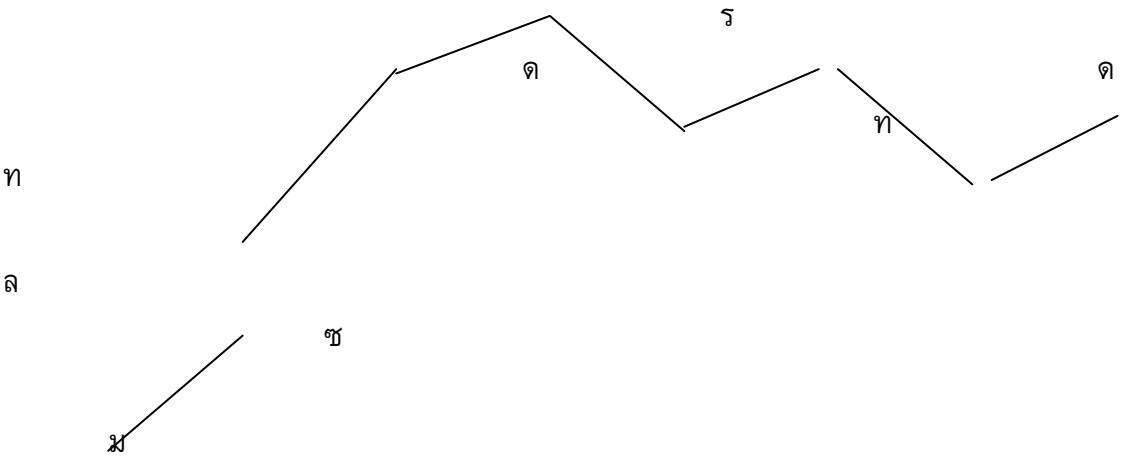
ประโยคที่ 8

- - ม ม	- - ซ ซ	- - ด ด	- - ร ร	- - ท ท	- - ด ด	- - ล ล	- - ท ท

โครงสร้าง

ม	ซ	ด	ร	ท	ด	ล	ท

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 7 เคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงซอล เสียงโด ด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ลงต่ำไปที่เสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงโด จากนั้นลงต่ำมาที่เสียงลา แล้วกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

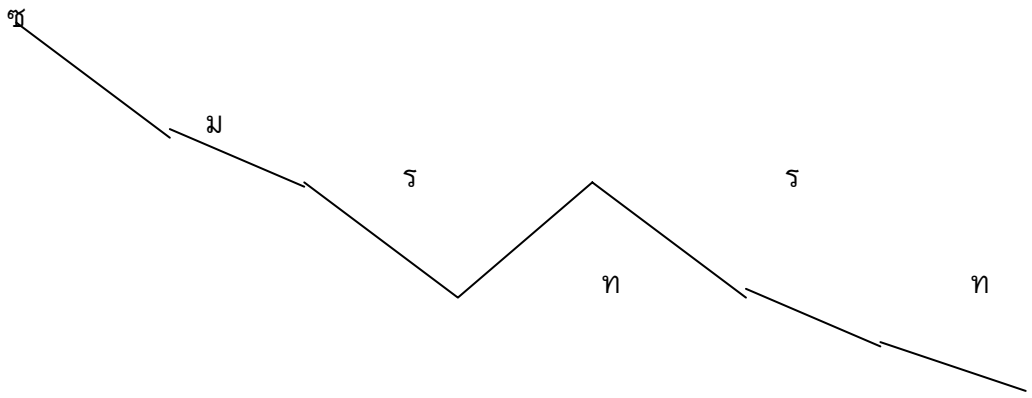
ประโยคที่ 9

- - ซ ซ	- - ม ม	- - ร ร	- - ท ท	- - ร ร	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ

โครงสร้าง

ซ	ม	ร	ท	ร	ท	ล	ซ

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่จากสูงลงมาต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงมี เสียงเร และเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านมาที่เสียงที เสียงลา และเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 10

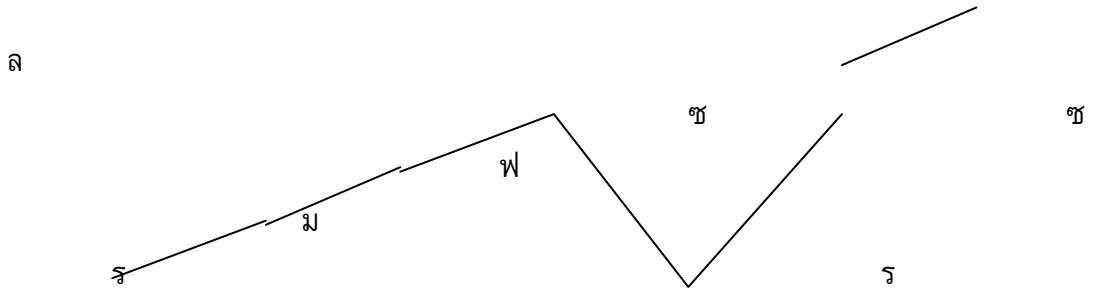
- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท

โครงสร้าง

ร	ม	ฟ	ซ	ร	ซ	ล	ท

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปที่เสียงมี เสียงฟา และเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงมาต่ำตกที่เสียงเรแล้วย้อนขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงซอล เสียงลา และเสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

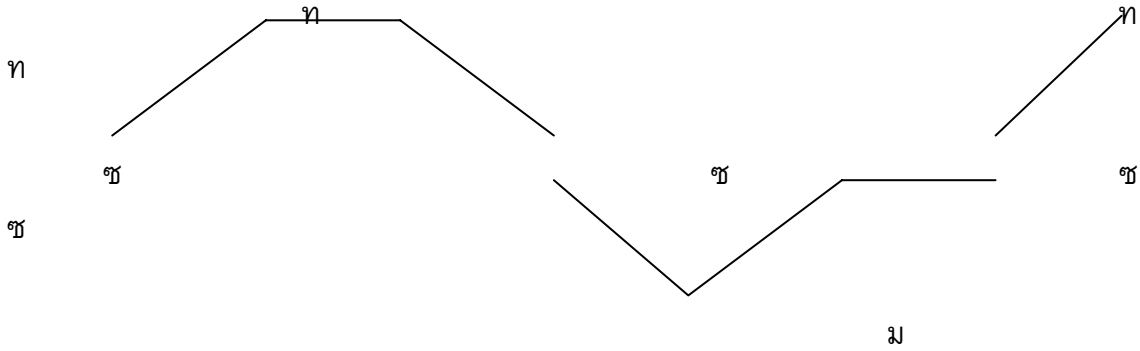
ประโยคที่ 11

- - ท ซ	ล ท ล ท	- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ม	ฟ ซ ฟ ซ	- - ท ซ	ล ท ล ท

โครงสร้าง

ซ	ท	ท	ซ	ม	ซ	ซ	ท

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วกลับลงต่ำไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงซอลแล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกยังเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 12

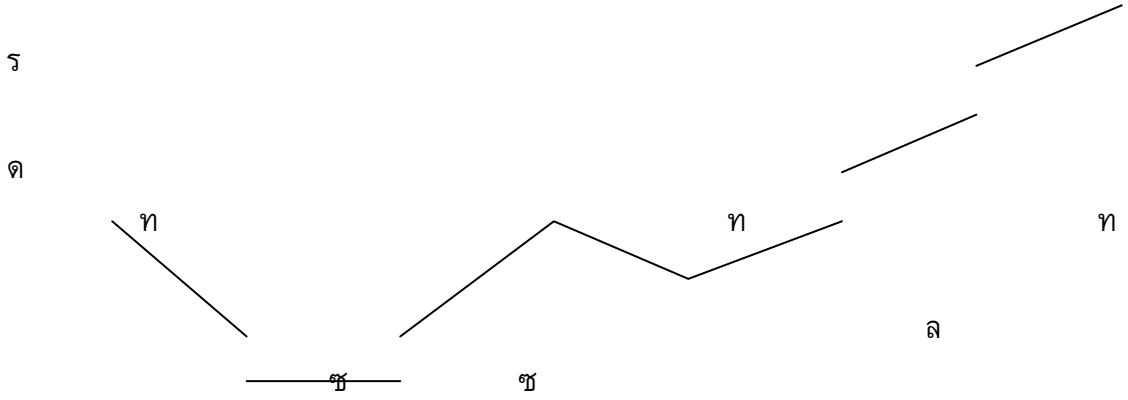
- - ร ท	ล ซ ล ซ	- - ร ซ	ล ท ล ท	- - ล ล	- - ท ท	- - ด ด	- - ร ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ล	ท	ด	ร

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำไปที่เสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงลา แล้วย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงที เสียงโด

และผ่านมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

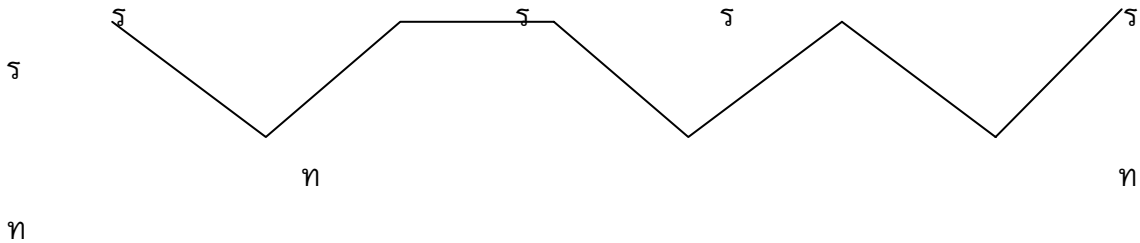
ประโยคที่ 13

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	ม ร ด ท	ด ร - -

โครงสร้าง

ร	ท	ร	ร	ท	ร	ท	ร

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันต่ำลงไปยังเสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่จากสูงไปยังต่ำผ่านไปยังเสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงที แล้วกลับสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ในรูปแบบการเคลื่อนที่แบบสลับฟันปลาอันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

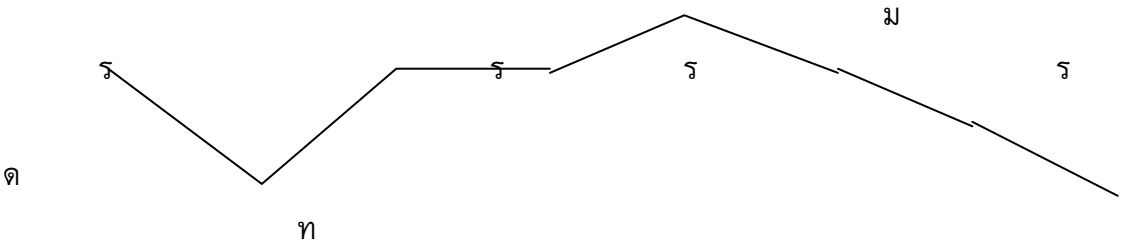
ประโยคที่ 14

- - - -	ม ร ด ท	- ท ด ร	- - - -	ม ด ร ม	- ท ด ร	- ล ท ด	- ซ ล ท

โครงสร้าง

ร	ท	ร	ร	ม	ร	ด	ท

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันต่ำลงไปยังเสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงมี แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านมายังเสียงเร เสียงโด และเสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

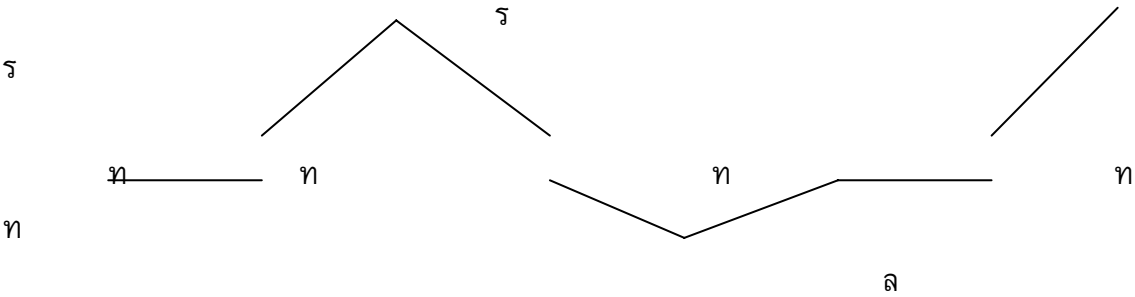
ประโยคที่ 15

- - - -	ท ซ ล ท	ล ท ด ร	- ด - ท	- - ร ล	ท ซ ล ท	- ล - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ท	ร	ท	ล	ท	ท	ร

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนเป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร จากนั้นลงต่ำมาที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงลา แล้วย้อนสูงขึ้นผ่านเสียงที มายังเสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

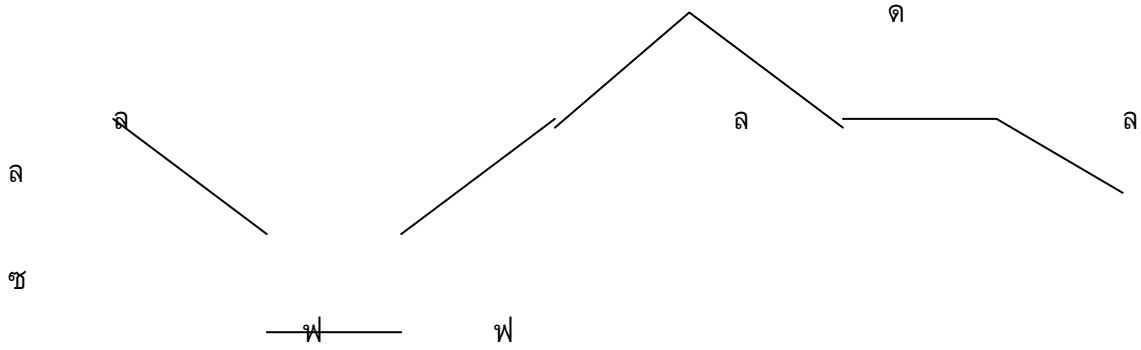
ประโยคที่ 16

- ท ร ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	- ซ - ล	ซ ล ท ด	ร ด ท ล	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ล	ฟ	ฟ	ล	ด	ล	ล	ซ

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงโด แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านเสียงลา ไปยังเสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

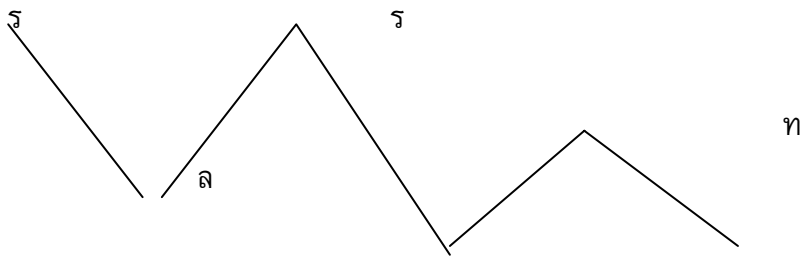
ประโยคที่ 1

- - ร ร	- - ล ล	- - ร ร	- - ซ ซ	- - ล ท	- - ล ซ	- - ฟ ซ	- - - -

โครงสร้าง

ร	ล	ร	ซ	ท	ซ	ซ	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงลา จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปตกที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล โดยเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ซ ซ

ซ ซ

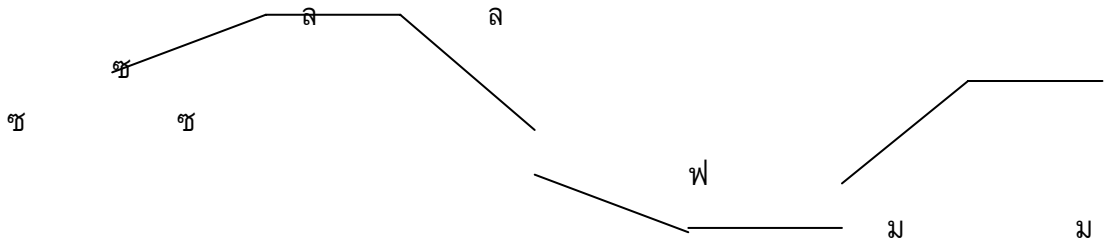
ประโยคที่ 2

- - - ซ	- - ท ล	- - - ล	- - ซ ฟ	- - - ม	- - ร ม	- - ฟ ซ	- - - -

โครงสร้าง

ซ	ล	ล	ฟ	ม	ม	ซ	ซ

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงลา แล้วย้อนกลับลงต่ำไปตกที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงมี แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

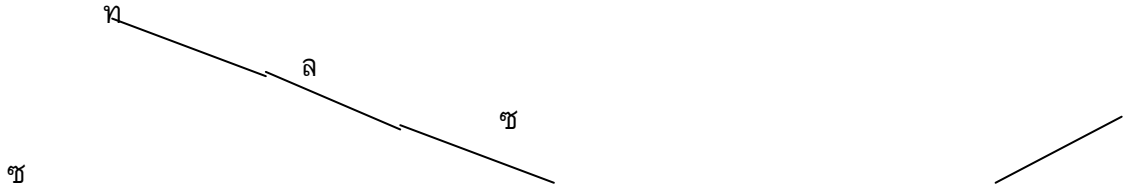
ประโยคที่ 3

- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - -	- - - ฟ	- ม - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ท	ล	ซ	ฟ	ฟ	ฟ	ฟ	ซ

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองผ่านไปยังเสียงลา เสียงซอล ไปตกที่เสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเสียงฟาไปในลักษณะแนวเดียวกันที่เสียงเดิมคือเสียงฟา จนถึงห้องที่ 3 ของวรรคตอบ แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ฟ ฟ ฟ

ฟ

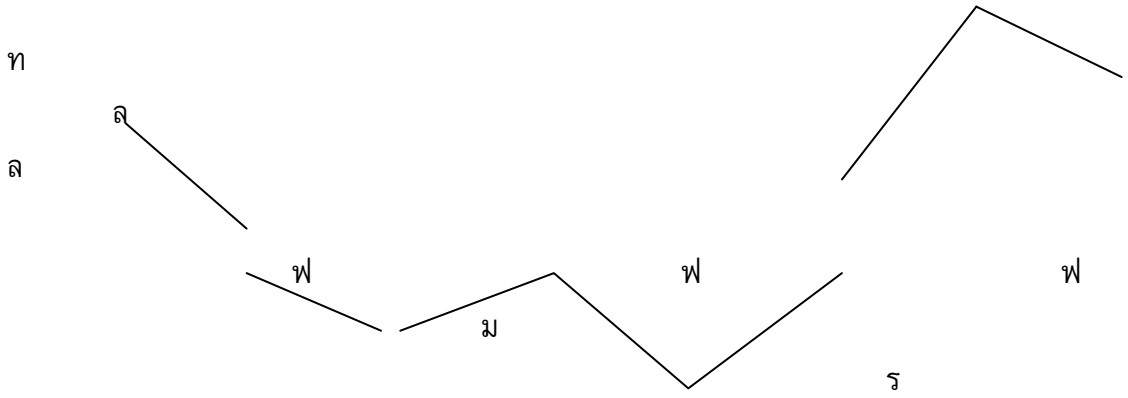
ประโยคที่ 4

- ท - ล	- ซ - ฟ	- ร - ม	- ฟ - -	- ม - ร	- ม - ฟ	- ซ - ท	- ล - -

โครงสร้าง

ล	ฟ	ม	ฟ	ร	ฟ	ท	ล

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงไปหาต่ำผ่านมาที่เสียงฟา และมาตกที่เสียงมี แล้วย้อนไปขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงเคลื่อนต่ำลงไปที่เสียงเร แล้วย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งผ่านไปยังเสียงฟา และไปตกที่เสียงที จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

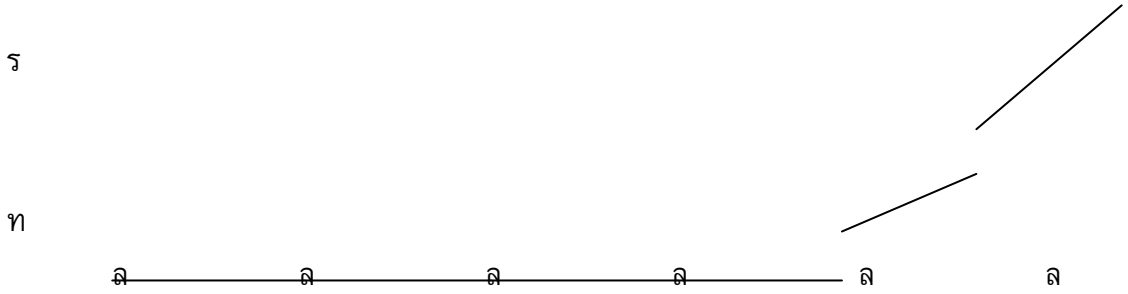
- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- - - -	ล ล ล ล	- ล - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ล	ล	ล	ล	ล	ล	ท	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันที่เสียงลา จนถึงในวรรคที่ 2 ของวรรคตอบ จากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปที่เสียงที

และไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

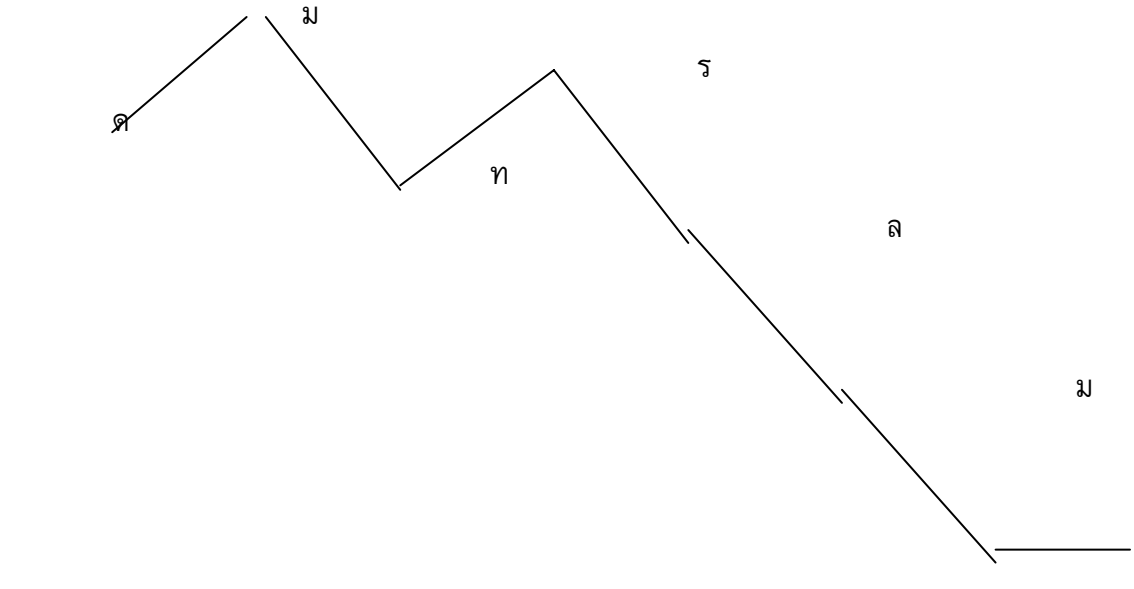
ประโยคที่ 6

- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- ท - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - - -

โครงสร้าง

ด	ม	ท	ร	ล	ม	ท	ท

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปไปที่เสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงที แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามโดยเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปยังเสียงลา เสียงมี และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

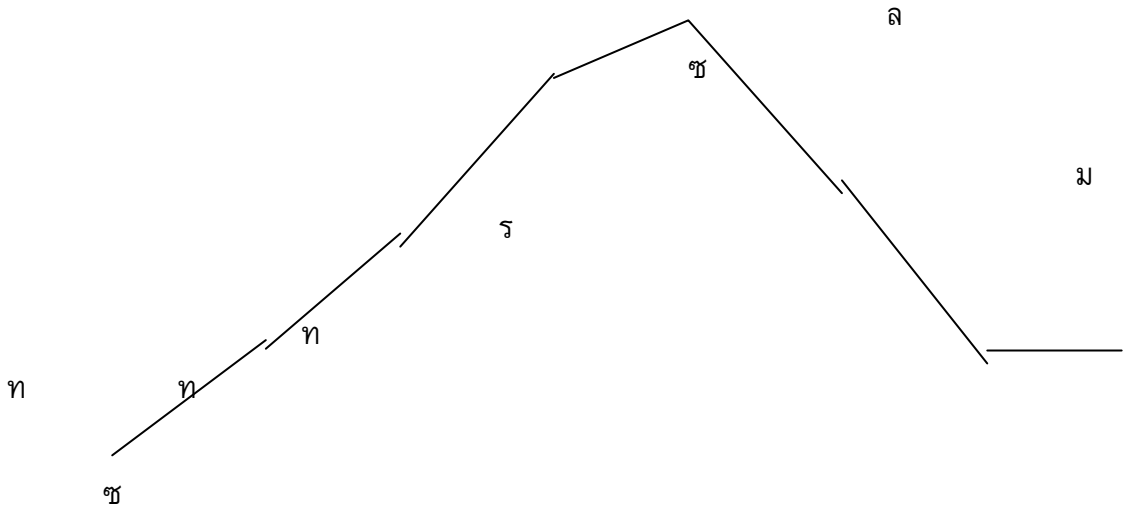
ประโยคที่ 7

- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

โครงสร้าง

ซ	ท	ร	ซ	ล	ม	ท	ท

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงที เสียงเร และไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงมี และมาตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

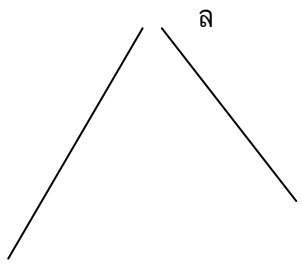
ประโยคที่ 8

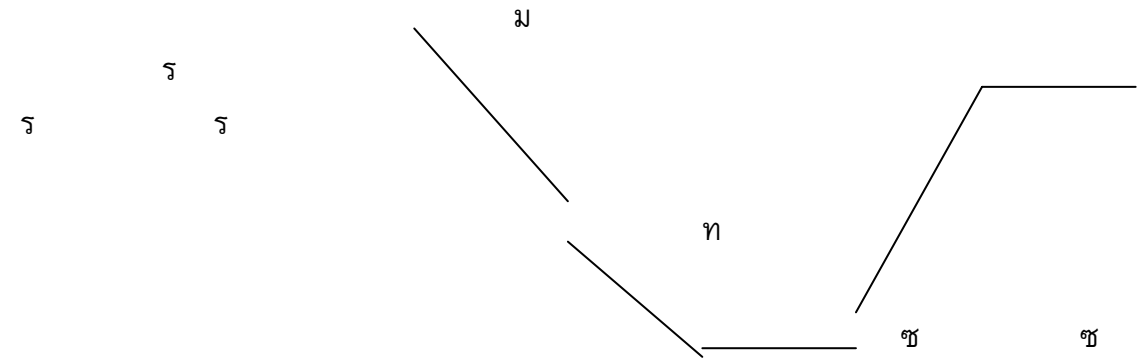
- ท - ร	- ม - ล	- ซ - ม	- ร - ท	- - ล ซ	- - ล ซ	- - ม ร	- - - -

โครงสร้าง

ร	ล	ม	ท	ซ	ซ	ร	ร

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงลา แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านเสียงมี ไปตกที่เสียงที อันเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงซอล จากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

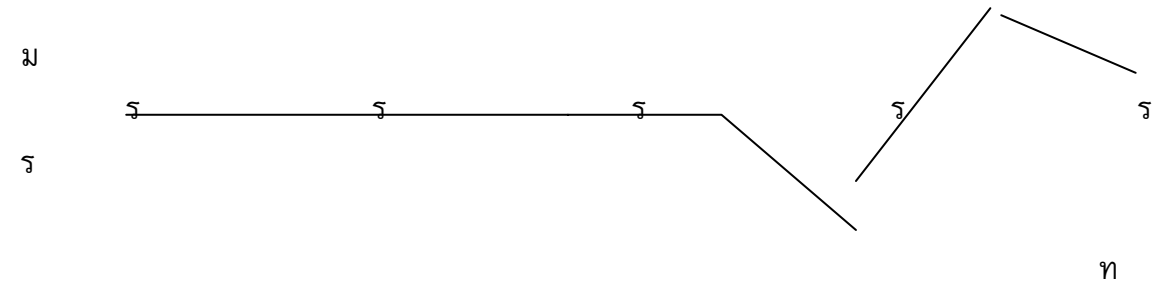
ประโยคที่ 9

ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- ด - ท	- ด - ม	- ร - -

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ท	ม	ร

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันในลักษณะยืนเสียง จนถึงห้องสุดท้ายของวรรคถามคือเสียงเร และเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปในแนวเดียวกันด้วยเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปยังเสียงทีแล้วย้อนขึ้นสูงมาที่เสียงมี และย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

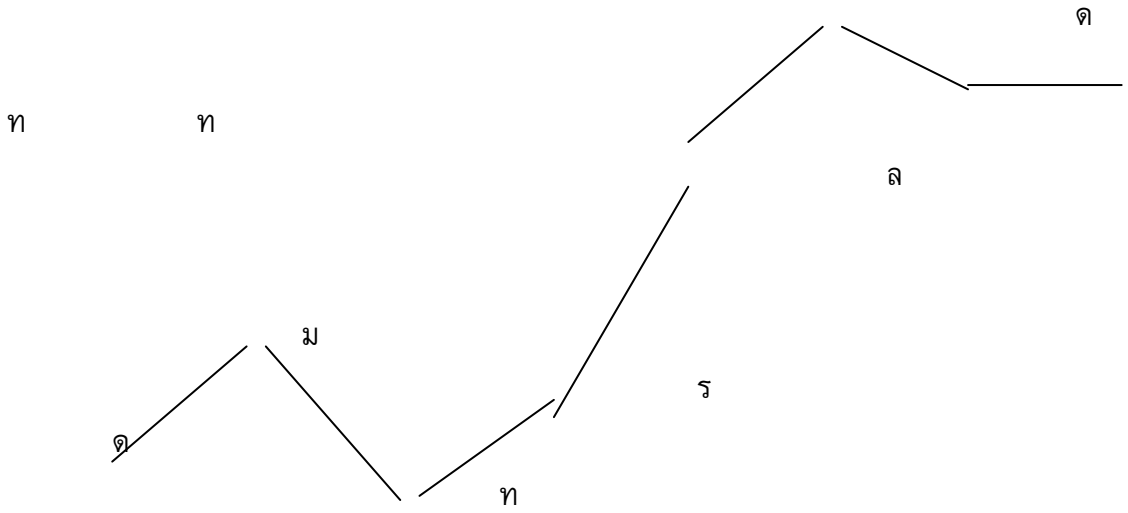
ประโยคที่ 10

- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

โครงสร้าง

ด	ม	ท	ร	ล	ด	ท	ท

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงมี แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปที่เสียงที จากนั้นย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงผ่านไปที่เสียงลา และไปตกที่เสียงโด จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

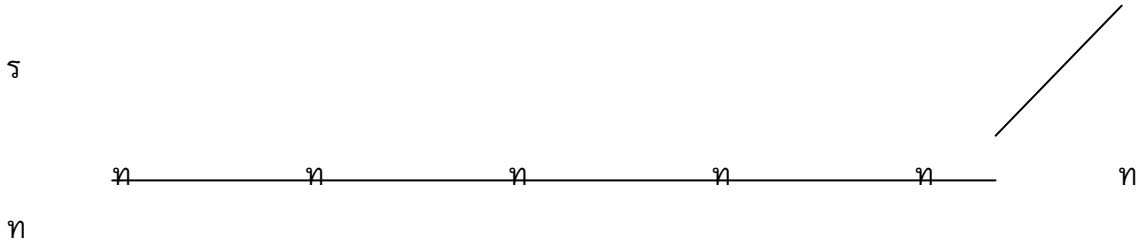
ประโยคที่ 11

ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

โครงสร้าง

ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ร

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนเป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันและเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จนถึงห้องที่ 3 ของวรรคตอบ จากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นไปยังเสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

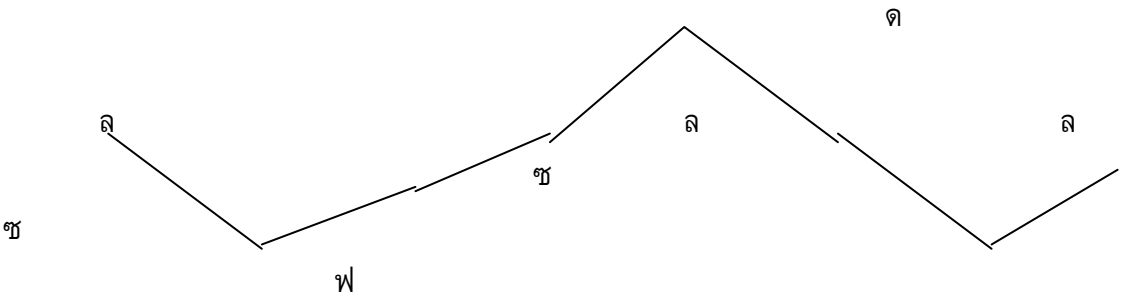
ประโยคที่ 12

- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ซ - ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ล	ฟ	ซ	ล	ด	ล	ฟ	ซ

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำไปที่เสียงฟา แล้วย้อนสูงขึ้นผ่านเสียงซอล และไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นสูงมาตกที่เสียงโด แล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านมาตกที่เสียงลา จนมาตกที่เสียงฟา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

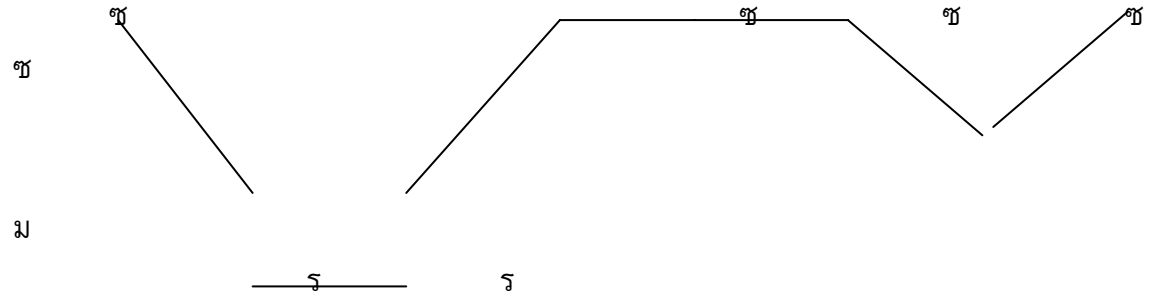
ประโยคที่ 1

- - - -	- - - ร	- - - -	- - - ซ	- - - -	- - - -	- ร - ม	- ฟ - ซ

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ซ	ซ	ซ	ม	ซ

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียง อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ลงมาต่ำโดยกลุ่มเสียงในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี แล้วกลับสูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

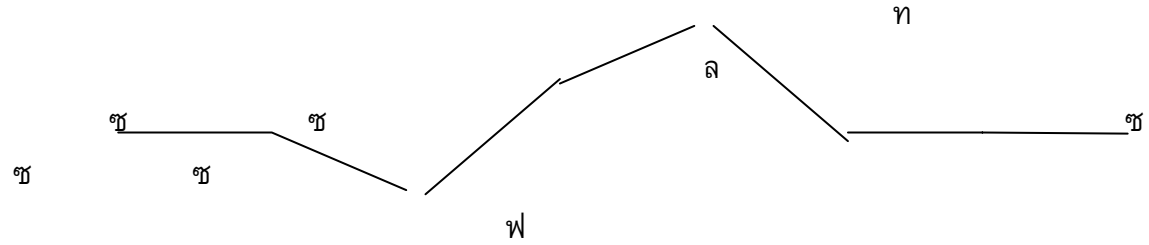
ประโยคที่ 2

- - - -	- - - -	- ม - ฟ	- ซ - ล	- - - ท	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร - ซ

โครงสร้าง

ซ	ซ	ฟ	ล	ท	ซ	ซ	ซ

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เชื่อมทำนองไปยังเสียงฟา จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับสูงขึ้นไปยังเสียงที แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงซอล แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

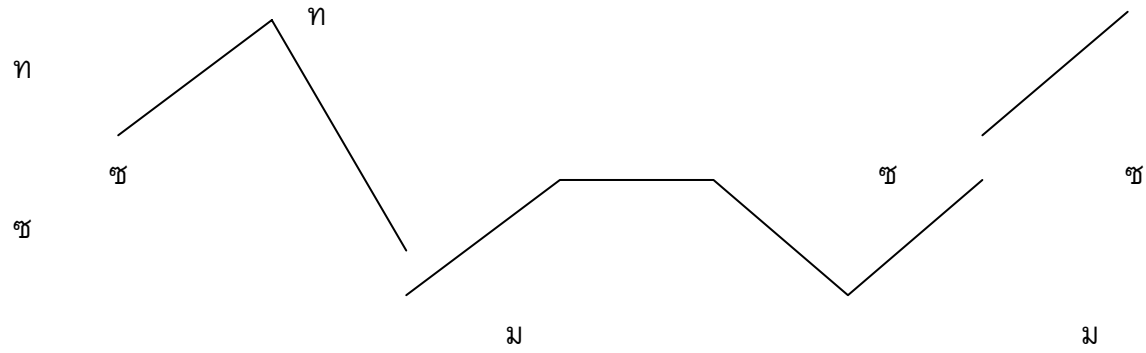
ประโยคที่ 3

- - - ซ	- - ล ท	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - ซ	- - ฟ ม	- ฟ - ซ	- ล - ท

โครงสร้าง

ซ	ท	ม	ซ	ซ	ม	ซ	ท

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงมี แล้วย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงซอล และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

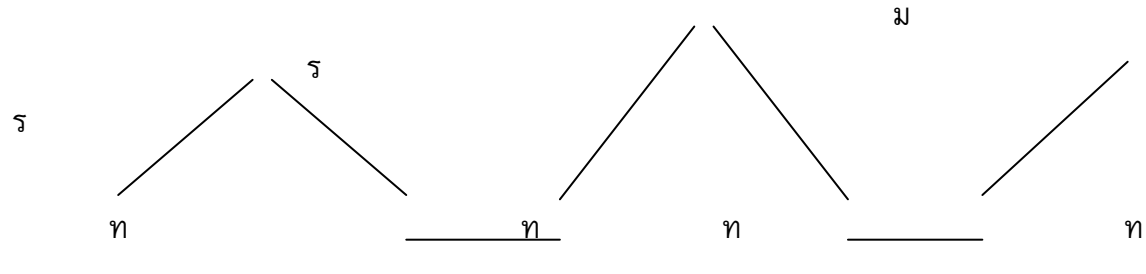
ประโยคที่ 4

- - - ท	- ด - ร	- ด - ท	- ล - ท	- ฟ - ม	- ร - ท	- ล - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ท	ท	ม	ท	ท	ร

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วย้อนต่ำลงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปตกที่เสียงมี แล้วเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงที แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นย้อนขึ้นไปเสียงสูงอีกครั้งหนึ่งไปตกยังเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 5

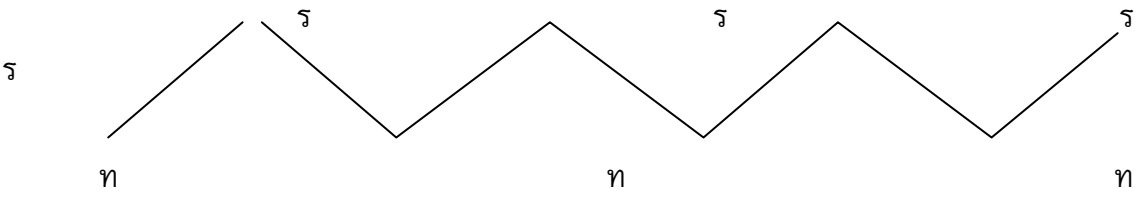
- - - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ร	ท	ร	ท	ร	ท	ร

ประโยคที่ 5 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร แล้วลงต่ำไปยังเสียงที จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถามในลักษณะการเคลื่อนที่แบบสลับ

ฟันปลา จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับลงไปต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบในลักษณะการเคลื่อนที่แบบสลับฟันปลาเช่นเดียวกัน ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

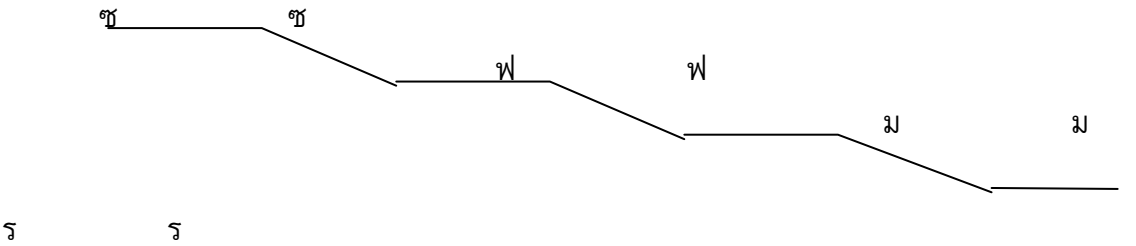
ประโยคที่ 6

- - - ซ	- ซ ซ ซ	- ล ซ ฟ	- ฟ ฟ ฟ	- ซ ฟ ม	- ม ม ม	- ฟ ม ร	- ร ร ร

โครงสร้าง

ซ	ซ	ฟ	ฟ	ม	ม	ร	ร

ประโยคที่ 6 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันแล้วลงต่ำผ่านไปยังเสียงฟา ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามโดยเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงมี แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกัน จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 7

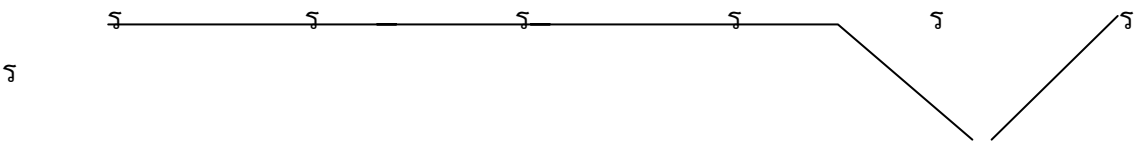
- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ร ร ร	- ซ - ร	- ล - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ร	ท	ร

ประโยคที่ 7 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่

เสียงเร แล้วเคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

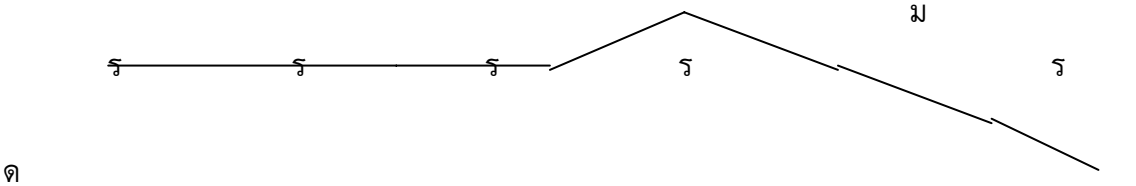
ประโยคที่ 8

- - ร ร	- ซ ร ร	- - ร ร	- ซ ร ร	- ม ม ม	- ร ร ร	- ด ด ด	- ท ท ท

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ม	ร	ด	ท

ประโยคที่ 8 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จนถึงลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถาม เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงเร เสียงโด และเสียงทีซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 9

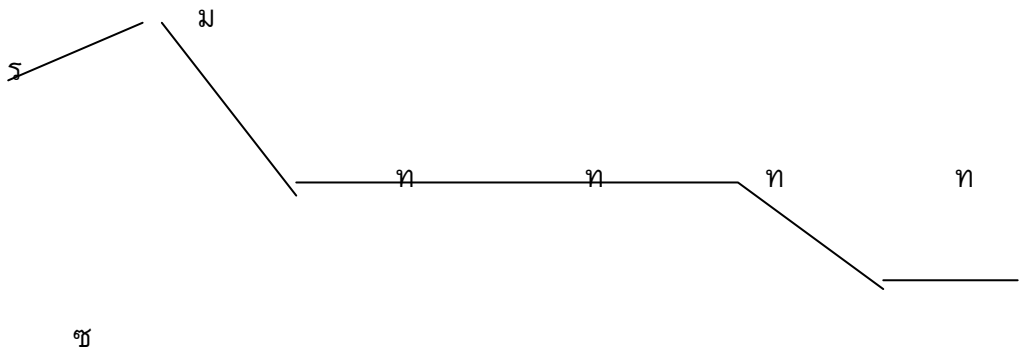
- - - ร	- ม - -	- - - ท	- ท - ท	- - - ท	- ร - ท	- ซ - ซ	- ซ - ซ

โครงสร้าง

ร	ม	ท	ท	ท	ท	ซ	ซ

ประโยคที่ 9 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงมี

จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นย้อนกลับลงต่ำมาที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงของลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

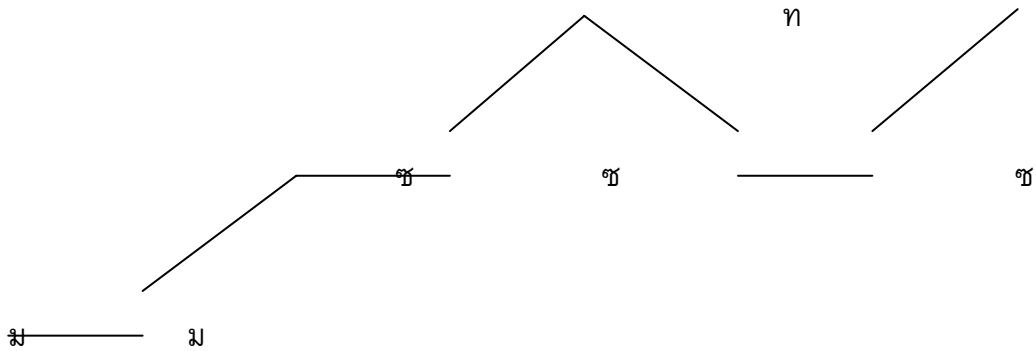
ประโยคที่ 10

- ฟ - ม	- ร - ม	- ฟ - ซ	- - - -	- - - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท

โครงสร้าง

ม	ม	ซ	ซ	ท	ซ	ซ	ท

ประโยคที่ 10 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงมี อันเป็นเสียงขั้นที่ 6 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันที่เสียงมี แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับขึ้นสูงไปยังเสียงที แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงซอลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นทำนองเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

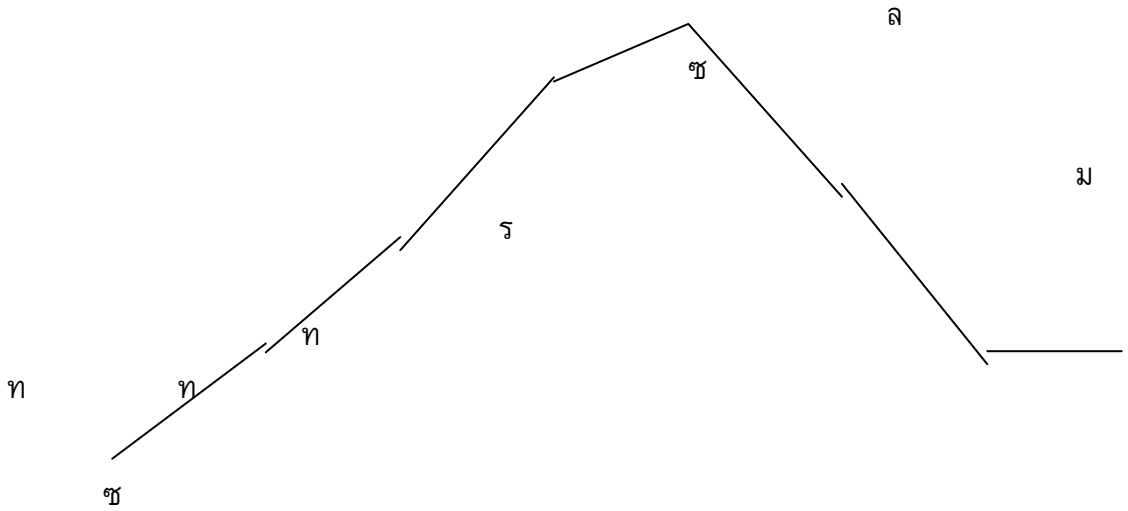
ประโยคที่ 11

- - - ซ	- - ล ท	- - - ร	- - ม ซ	- - - ล	- - ซ ม	- - ร ท	- - - -

โครงสร้าง

ซ	ท	ร	ซ	ล	ม	ท	ท

ประโยคที่ 11 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันผ่านไปยังเสียงที เสียงเร และเสียงซอลซึ่งเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงลา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงมี และเสียงทีอันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

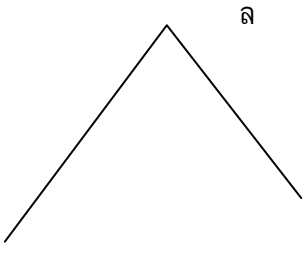
ประโยคที่ 12

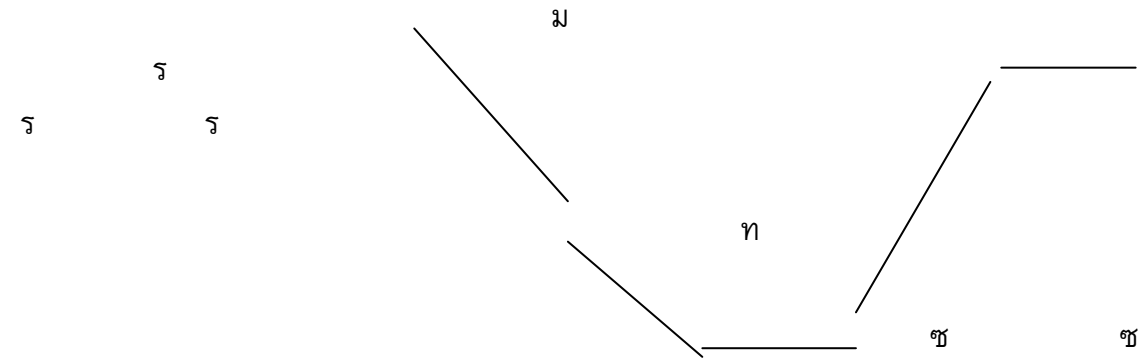
- - - ร	- - ม ล	- - ซ ม	- ร - ท	- ล - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- - - -

โครงสร้าง

ร	ล	ม	ท	ซ	ซ	ร	ร

ประโยคที่ 12 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันขึ้นไปสูงตกที่เสียงลา แล้วกลับลงต่ำผ่านไปที่เสียงมี และเสียงทีซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำมาที่เสียงซอล แล้วย้อนขึ้นสูงมาตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

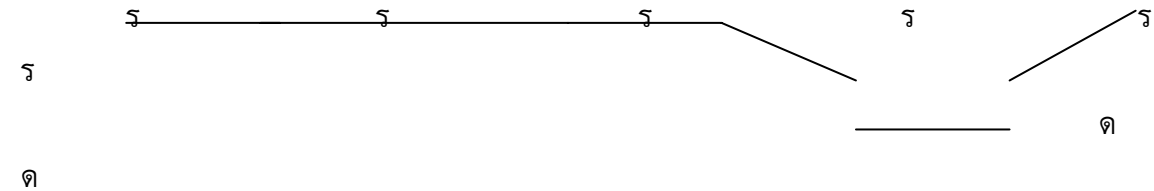
ประโยคที่ 13

ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - -	ร ร ร ร	- - - ด	- ท - ด	- ม - ร

โครงสร้าง

ร	ร	ร	ร	ร	ด	ด	ร

ประโยคที่ 13 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันซึ่งเคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันลงต่ำผ่านไปยังเสียงโด จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 14

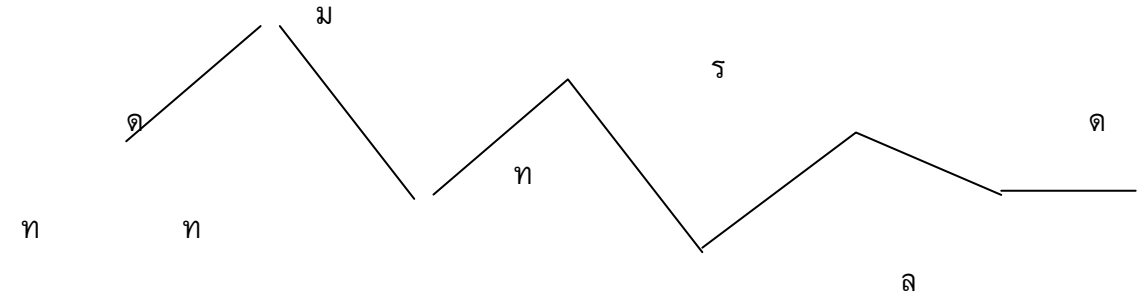
- - - ด	- - ร ม	- - - ท	- - ด ร	- - ม ล	- - ท ด	- ล - ท	- - - -

โครงสร้าง

ด	ม	ท	ร	ล	ด	ท	ท

ประโยคที่ 14 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงโด อันเป็นเสียงขั้นที่ 4 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงมี จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำมาตกที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน เคลื่อนที่

จากสูงไปยังต่ำผ่านไปยังเสียงลา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงโด แล้วย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงที อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

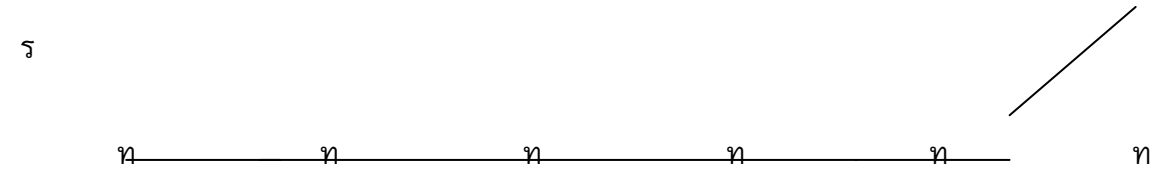
ประโยคที่ 15

ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - -	ท ท ท ท	- - - ท	- - ล ท	- ม - ร

โครงสร้าง

ท	ท	ท	ท	ท	ท	ท	ร

ประโยคที่ 15 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงที และเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปในแนวเดียวกันที่เสียงที ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน แล้วเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 16

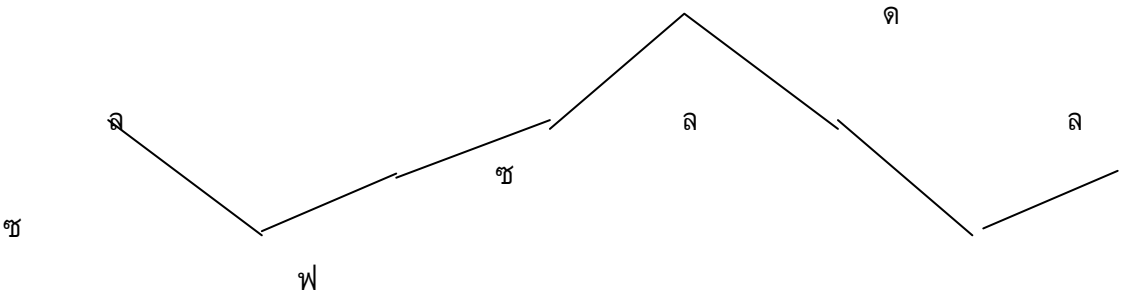
- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- - ซ ล	- - ท ด	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ล - ซ

โครงสร้าง

ล	ฟ	ซ	ล	ด	ล	ฟ	ซ

ประโยคที่ 16 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงฟา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงซอล และเสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้น

ทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงโด แล้วย้อนลงต่ำผ่านเสียงลา และมาตกที่เสียงฟา จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง
2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง
3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม
4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่
5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่
6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ
7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม
8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

การวิเคราะห์เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

1.วิธีการประพันธ์

เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น ได้ตบแต่งทำนองโดยการยึดเอาลูกตกของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นแล้วประพันธ์ทำนองโดยการตัดทอนทำนองลงอีกหนึ่งเท่าตัว โดยยึดลูกตกเป็นหลักโดยในท่อน1มีทั้งหมด 3 บรรทัด หรือ 3 ประโยค 6 วรรค และท่อน2 มี 4 บรรทัด หรือ 4 ประโยค 8 วรรค ในส่วนของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน ได้ตบแต่ง ดังนี้

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

ท่อนที่ 1 เที่ยวพื้น

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

ท่อนที่ 2 เที่ยวพื้น

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร
ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร	- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท
- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร
- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

ท่อนที่ 1 เที่ยวเปลี่ยน

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ม - ฟ	ม ฟ ซ ล
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ร - ด	- ท - -	- ท - ด	- ร - -
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

โน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

ท่อนที่ 2 เที่ยวเปลี่ยน

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ซ - ท	ล ท ร ซ	- ซ - ซ	ร ซ ท ร
- - - ซ	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	- - - ซ	ร ซ ท ร	- ร - ด	- ท - -
- - - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- ล - ท	- - - ร	- ด - ท	- - - ท	- ด - ร
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น (วรรค)

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพัน 2 ชั้นเที่ยวพื้น (ประโยค)

สัญลักษณ์◯ เป็นเสียงของลูกตก เสียงสุดท้ายในแต่ละวรรค

สัญลักษณ์ . อยู่เหนือตัวโน้ตหมายถึงเสียงสูง

สัญลักษณ์ . อยู่ข้างล่างตัวโน้ตหมายถึงเสียงต่ำ

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -				
- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

ประโยคที่ 2

- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล				
- - - -	- - - ร	- - - ซ	- ซ - ซ	- ซ - ล	ท ล ซ ฟ	ม ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

ประโยคที่ 3

- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -				
- - - ล	- ล - ล	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ประโยคที่ 4

- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร				
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร – ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ล	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ประโยคที่ 5

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท				
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ประโยคที่ 6

- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ				
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	ซ ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ				
- - - -	- ท - ล	- ซ - ฟ	- - - ซ	- ท - ล	- ซ - ร	- - - ซ	- ซ - ซ

ประโยคที่ 2

- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร				
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ประโยคที่ 3

ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร				
- - - ด	- ร ร ร	- ด - ม	ร ร ร ร	- ซ - ม	- ร - ด	ร ด ท ด	ร ม - ร

ประโยคที่ 4

- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท				
ซ ล ซ ม	ซ ม ร ด	ร ด ท ด	ร ด ม ร	ซ ร ม ฟ	ซ ฟ ม ร	ซ ม ร ด	ม ร ด ท

ประโยคที่ 5

- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท				
- - - ท	- ท - ท	- ร - ท	- ล - ซ	ล ท ร ม	ซ ร ม ซ	ร ม ซ ล	ท ซ ล ท

ประโยคที่ 6

- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร				
- ม ร ท	ร ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ประโยคที่ 7

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท				
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ม - ซ	- ม - ร	- ม - ร	- ด - ท

ประโยคที่ 8

- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ				
- - - -	- ล - ท	- ด - ร	- - - -	- ซ - ฟ	- ซ - ล	- ซ ซ ซ	- ฟ - ซ

<u>หมายเหตุ</u> บรรทัดบนแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น

บรรทัดล่างแสดงโน้ตเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

ท่อน 1 ประโยคที่ 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล
- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ม - ฟ	ม ฟ ซ ล

ประโยคที่ 2

- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ร - ด	- ท - -	- ท - ด	- ร - -

ประโยคที่ 3

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

ท่อน 2 ประโยคที่ 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร
- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ซ - ท	ล ท ร ซ	- ซ - ซ	ร ซ ท ร

ประโยคที่ 2

ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร	- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท

- - - ซ	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	- - - ซ	ร ซ ท ร	- ร - ด	- ท - -

ประโยคที่ 3

- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร
- - - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- ล - ท	- - - ร	- ด - ท	- - - ท	- ด - ร

ประโยคที่ 4

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ
- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

2. วิเคราะห์ลูกตก

จากตัวอย่างแผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบลูกตก เมื่อพิจารณาถึงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นพบว่าลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายในแต่ละประโยคตรงกับลูกตกของอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นเสมอและได้เปรียบเทียบลูกตกเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน พบว่าลูกตกอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนตกตรงกัน เพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้จัดทำตารางเปรียบเทียบเสียงลูกตกของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้น กับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นและเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนในแต่ละประโยค ดังนี้

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น เที่ยวพื้น กับอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น

อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 1		**อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1**	
ลูกตกวรรคที่	**เสียง**	**ลูกตกประโยคที่**	**เสียง**
1	ซ	1	ซ
2	ล	2	ล
3	ท	3	ท
4	ร	4	ร
5	ท	5	ท
6	ซ	6	ซ

อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2		อัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกประโยคที่	เสียง
1	ซ	1	ซ
2	ร	2	ร
3	ร	3	ร
4	ท	4	ท
5	ท	5	ท
6	ร	6	ร
7	ท	7	ท
8	ซ	8	ซ

ตารางแสดงการเปรียบเทียบลูกตก
เพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้น กับอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยน

อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 1		อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ซ	1	ซ
2	ล	2	ล
3	ท	3	ท
4	ร	4	ร
5	ท	5	ท
6	ซ	6	ซ
อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2		อัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2	
ลูกตกวรรคที่	เสียง	ลูกตกวรรคที่	เสียง
1	ซ	1	ซ
2	ร	2	ร
3	ร	3	ร
4	ท	4	ท
5	ท	5	ท
6	ร	6	ร

7	ท	7	ท
8	ซ	8	ซ

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 1 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 1 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 1 ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 1ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2 ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 ในแต่ละวรรคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 1ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงที พบ 2 ครั้ง

ลูกตกเสียงลา พบ 1ครั้ง

จากตารางเปรียบเทียบลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 ในแต่ละประโยคมีเสียงตกดังนี้

ลูกตกเสียงเร พบ 3 ครั้ง

ลูกตกเสียงซอล พบ 2 ครั้ง
ลูกตกเสียงที พบ 3 ครั้ง

จากการวิเคราะห์ลูกตกพบว่าเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะ 2 ชั้น(ประโยค)กับอัตราจังหวะชั้นเดียว(วรรค)และอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นกับเที่ยวเปลี่ยนมีลูกตกตรงกัน

3.วิเคราะห์บันไดเสียง

ในการวิเคราะห์บันไดเสียงเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยนพบการใช้บันไดเสียง ดังนี้
ท่อน 1 เที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยน
ประโยคที่ 1-3 ซ ล ท X ร ม X
ท่อน 2 เที่ยวพื้นและเที่ยวเปลี่ยน
ประโยคที่ 1-4 ซ ล ท X ร ม X

3.1 โน้ตจร

พบโน้ตจรในแต่ละประโยค ดังจะแสดงสัญลักษณ์ ◯ ดังนี้

ท่อน 1 เที่ยวพื้นประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 2 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้นไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงโดและเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ท่อน 1 เที่ยวเปลี่ยนประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ม - ฟ	ม ฟ ซ ล

ในประโยคที่ 1 นี้พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ร - ด	- ท - -	- ท - ด	- ร - -

ในประโยคที่ 2 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ท่อน 2 เที่ยวพื้นประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร

ในประโยคที่ 1 นี้พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร	- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท

ในประโยคที่ 2 นี้พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร

ในประโยคที่ 3 นี้พบเสียงฟา และเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กันเท่านั้น ไม่มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงในประโยคต่อไป

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

ในประโยคที่ 4 พบเสียงโด และเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ท่อน 2 เที่ยวเปลี่ยนประโยคที่ 1 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ซ - ท	ล ท ร ซ	- ซ - ซ	ร ซ ท ร

ในประโยคที่ 1 พบเสียงฟา เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 2 บันไดเสียงซอล

- - - ซ	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	- - - ซ	ร ซ ท ร	- ร - ด	- ท - -

ในประโยคที่ 2 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

ประโยคที่ 3 บันไดเสียงซอล

- - - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- ล - ท	- - - ร	- ด - ท	- - - ท	- ด - ร

ในประโยคที่ 3 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน เท่านั้นซึ่งไม่มีผลในการเปลี่ยนบันไดเสียง

ประโยคที่ 4 บันไดเสียงซอล

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

ในประโยคที่ 4 พบเสียงโด เป็นโน้ตจรที่ทำหน้าที่เชื่อมทำนองเพลง ให้มีความกลมกลืนสัมพันธ์กัน

สรุปโน้ตจร ผู้วิจัยพบว่า โน้ตจรทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมเสียงเพื่อให้เกิดความกลมกลืนสัมพันธ์กัน นอกจากนั้นยังพบอีกว่ายังทำให้เกิดการเปลี่ยนบันไดเสียงและยังทำให้เกิดสำเนียงภาษาต่างๆ อีกด้วย

3.2 การเปลี่ยนบันไดเสียง

ไม่พบการเปลี่ยนบันไดเสียงในเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว

4. วิเคราะห์กระสวนจังหวะและกระสวนทำนอง

4.1 กระสวนจังหวะ

เป็นรูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียว เที่ยวพื้นท่อน 1 โดยแบ่งเป็น 3 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	X X X X	X X - X	X X X X	- X - -	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X
ประโยคที่ 2	- X - X	X X X X	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X

ประโยคที่ 3	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 1 เที่ยว พื้นแบ่งเป็น 6 วรรค

วรรคที่ 1	X X X X	X X - X	X X X X	- X - -	วรรคที่ 2	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X
วรรคที่ 3	- X - X	X X X X	- - X X	X X - -	วรรคที่ 4	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
วรรคที่ 5	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X	วรรคที่ 6	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 1 เที่ยวพื้นใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	X X X X	X X - X	X X X X	- X - -
แบบที่ 2	- X - X	- X - X	- X X X	X X X X
แบบที่ 3	- X - X	X X X X	- - X X	X X - -
แบบที่ 4	- X - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 5	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X
แบบที่ 6	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 6 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์มักใช้เป็นสำนวนถาม และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและเป็นทำนองในการลงจบ

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 โดยแบ่งเป็น 3 ประโยค ดังนี้

<u>หมายเหตุ</u> สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 2	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	- X - X	- X - -	- X - X	- X - -
ประโยคที่ 3	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 1 เที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 6 วรรค

วรรคที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 2	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X
วรรคที่ 3	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	วรรคที่ 4	- X - X	- X - -	- X - X	- X - -
วรรคที่ 5	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	วรรคที่ 6	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 1 เที่ยวเปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X
แบบที่ 2	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -
แบบที่ 3	- X - X	- X - -	- X - X	- X - -
แบบที่ 4	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 4 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 1,2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถามกับทำนองกระชั้น และนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 3,5 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองลักจังหวะ

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้นและเป็นทำนองลงจบ

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2 โดยแบ่งเป็น 4 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	X X X X	X X - X	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 2	X X X X	- - - X	- X - X	X X X X	- X X X	- X - -	- X - X	- X - X
ประโยคที่ 3	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
ประโยคที่ 4	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 2 เที่ยวพื้นแบ่งเป็น 8 วรรค

วรรคที่ 1	X X X X	X X - X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 2	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
วรรคที่ 3	X X X X	- - - X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 4	- X X X	- X - -	- X - X	- X - X
วรรคที่ 5	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X	วรรคที่ 6	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
วรรคที่ 7	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X	วรรคที่ 8	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 2 เที่ยวพื้นใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	X X X X	X X - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 2	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
แบบที่ 3	X X X X	- - - X	- X - X	X X X X
แบบที่ 4	- X X X	- X - -	- X - X	- X - X
แบบที่ 5	- X X X	- X X X	- X X X	- X X X
แบบที่ 6	- - X X	X X - -	- X - X	X X X X
แบบที่ 7	- - X X	X X - -	X X X X	X X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 7 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถามและนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้นในลักษณะสะบัด

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้ร่วมกับทำนองกระชั้นและเป็นทำนองลงจบ

รูปแบบของจังหวะที่ได้จากทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 โดยแบ่งเป็น 4 ประโยค ดังนี้

หมายเหตุ สัญลักษณ์ X แทนกระสวนจังหวะของทำนองเพลง

ประโยคที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
ประโยคที่ 2	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	- - - X	X X X X	- X - X	- - - X
ประโยคที่ 3	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X
ประโยคที่ 4	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

กระสวนจังหวะของทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 2 เที่ยวเปลี่ยนแบ่งเป็น 8 วรรค

วรรคที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X	วรรคที่ 2	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
วรรคที่ 3	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X	วรรคที่ 4	- - - X	X X X X	- X - X	- - - X
วรรคที่ 5	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X	วรรคที่ 6	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X
วรรคที่ 7	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -	วรรคที่ 8	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

สรุปรูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวท่อน 2 เที่ยวเปลี่ยนใช้กระสวนจังหวะรูปแบบต่าง ๆ นำมาเป็นทำนองเพลงโดยวิเคราะห์ทีละ 4 ห้อง(1 วรรค) ดังนี้

แบบที่ 1	- - - X	X X X X	- X - X	X X X X
แบบที่ 2	- X - X	X X X X	- X - X	X X X X
แบบที่ 3	- - - X	X X X X	X X X X	X X X X
แบบที่ 4	- - - X	X X X X	- X - X	- - - X
แบบที่ 5	- - - X	- X - X	- - - X	- X - X
แบบที่ 6	- X - -	X X X X	- - - X	- X - -
แบบที่ 7	- X - -	X X X X	- X - X	- X - X

จากการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบกระสวนจังหวะที่นำมาใช้ทั้งหมดมี 7 รูปแบบ

รูปแบบที่ 1 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 1 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้ผู้ประพันธ์ใช้เป็นสำนวนถามและนำมาเป็นทำนองเริ่มต้น

รูปแบบที่ 2 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 2 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 3 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 3 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองกระชั้น

รูปแบบที่ 4 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 4 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 5 พบทั้งหมด 2 ที่ในวรรคที่ 5,6 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองหลักซึ่งทำนองในลัษณะนี้ ส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในเพลงรูปแบบทางพื้นโดยทั่วไป

รูปแบบที่ 6 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 7 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลัก

รูปแบบที่ 7 พบทั้งหมด 1 ที่ในวรรคที่ 8 กระสวนจังหวะในลักษณะนี้เป็นรูปแบบที่นำมาใช้เป็นทำนองร่วมกับทำนองหลักและเป็นทำนองลงจบ

สรุปกระสวนจังหวะ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้

1. โครงสร้างทำนองหลักเดียวกันแต่ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบการใช้มือที่มีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดกระสวนจังหวะมากขึ้น

(ตัวอย่าง) ประโยคที่ อัตราจังหวะ 3 ชั้นเที่ยวพื้น ท่อน 2 ถ้าเป็นลักษณะการใช้มือฆ้องในลักษณะเดียวกันจะมีทำนองหลักดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร

ซึ่งจะพบว่าวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 จะมีกระสวนจังหวะดังนี้

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

แต่ในการประพันธ์เพลงนี้ผู้ประพันธ์มีการวางรูปแบบดังนี้

- - - ท	- ด - ร	- - - ท	- ด - ร	- ล - ท	- ด - ร	- ม - ท	- ด - ร

เพราะฉะนั้นวรคที่ 1 และวรรคที่ 2 ซึ่งมีกระสวนจังหวะดังนี้

วรรคที่ 1

- - - x	- x - x	- - - x	- x - x

วรรคที่ 2

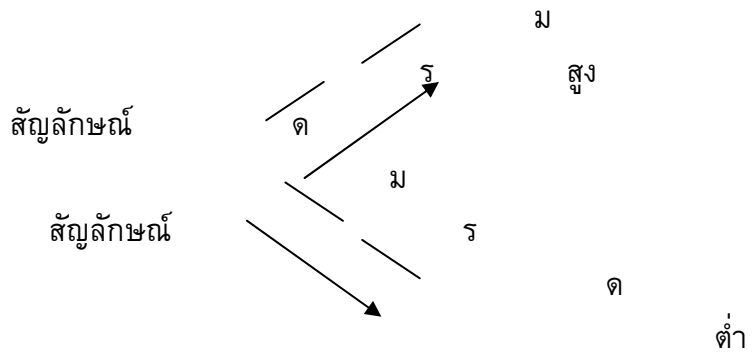
- x - x	- x - x	- x - x	- x - x

ทำให้เพลงที่มีกระสวนจังหวะเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพบว่าในอัตราจังหวะ 3ชั้นเที่ยวพื้นท่อน 2 มีรูปแบบของกระสวนจังหวะ 21 รูปแบบ

4.3กระสวนทำนอง

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 1 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

<u>หมายเหตุ</u>

ประโยคที่ 1

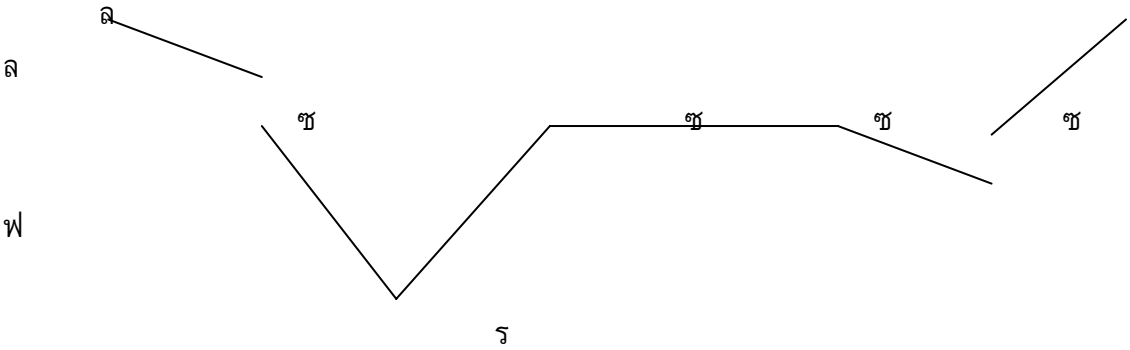
ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	ท ล ซ ร	- ซ - -	- ร - ซ	- ร - ซ	- ร ม ฟ	ม ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ล	ซ	ร	ซ	ซ	ซ	ฟ	ล

จากประโยคที่ 1 ทำนองเริ่มต้นโครงสร้างของเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มเสียงในบันไดเสียง

เดียวกัน เชื่อมทำนองผ่านไปยังเสียงซอล และเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

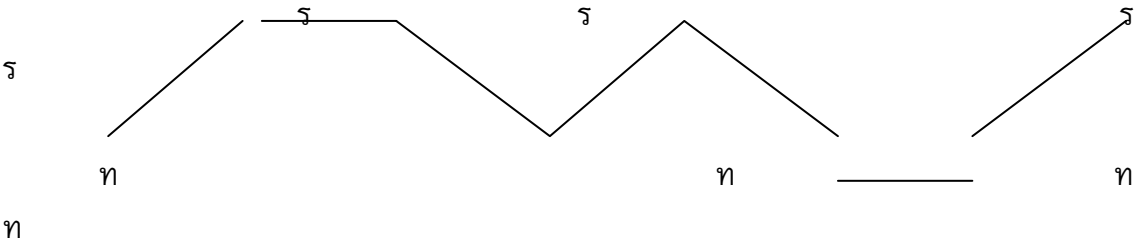
ประโยคที่ 2

- ล - ท	ล ท ด ร	- - ม ร	ด ท - -	- ด - ร	ม ร ด ท	ล ซ ล ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ร	ร	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างเพลงอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จนถึงในห้องที่ 3 จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร จากนั้นกลับลงมาต่ำตกที่เสียงที แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามในห้องสุดท้าย ดังลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังนี้

ประโยคที่ 3

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ท	ร	ร	ท	ท	ร	ล	ซ

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่สูงขึ้นด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงมาตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกัน แล้วเคลื่อนที่สูงขึ้นไปตกที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงผ่านไปยังเสียงลา และเสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ร ร ร

ท ท ท

ล

ซ

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวพื้นท่อน 2 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

ประโยคที่ 1

ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ร - ซ	ร ซ ล ท	- ล - ท	ล ท ด ร

โครงสร้าง

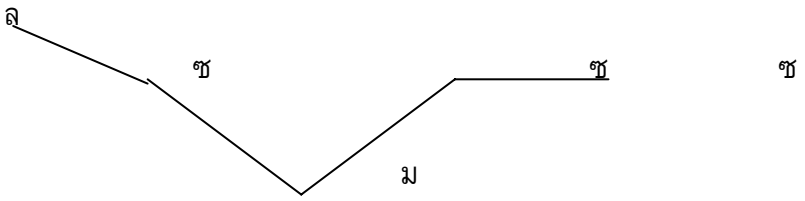
ล	ซ	ม	ซ	ซ	ท	ท	ร

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงลา อันเป็นเสียงขั้นที่ 2 เคลื่อนที่จากสูงลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันเชื่อมทำนองผ่านไปยังเสียงซอล และไปตกที่เสียงมี จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่สูงขึ้นผ่านไปยังเสียงทีและไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ร

ท

ท

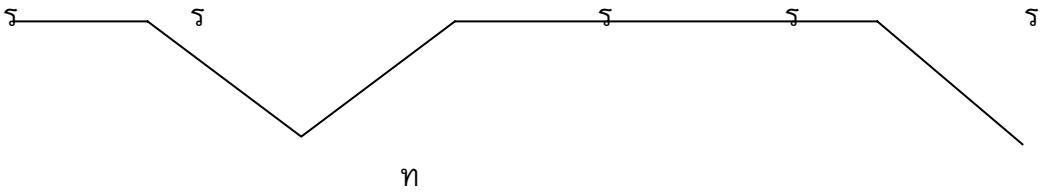
ประโยคที่ 2

ร ร ร ร	- ร - -	- ด - ท	ล ท ด ร	- ร ร ร	- ร - -	- ม - ร	- ด - ท

โครงสร้าง

ร	ร	ท	ร	ร	ร	ร	ท

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงเร อันเป็นเสียงขั้นที่ 5 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันลงต่ำไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ท

ประโยคที่ 3

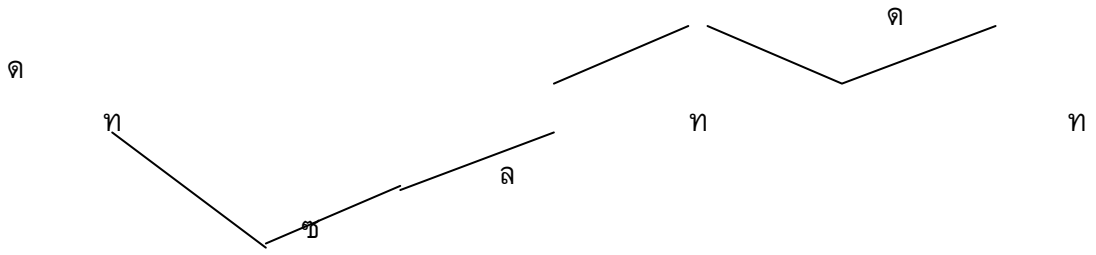
- ซ ล ท	- ร ม ซ	- ฟ ซ ล	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ซ ล ท	- ล ท ด	- ท ด ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ล	ท	ด	ท	ด	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียง อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำไปยังเสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปตกที่เสียงลา และเสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามสูงขึ้นไปตกที่เสียงโด จากนั้นย้อนลงต่ำไปตกที่เสียงที แล้วขึ้นสูงอีกครั้งหนึ่งไปตกผ่านเสียงโด และเสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ร

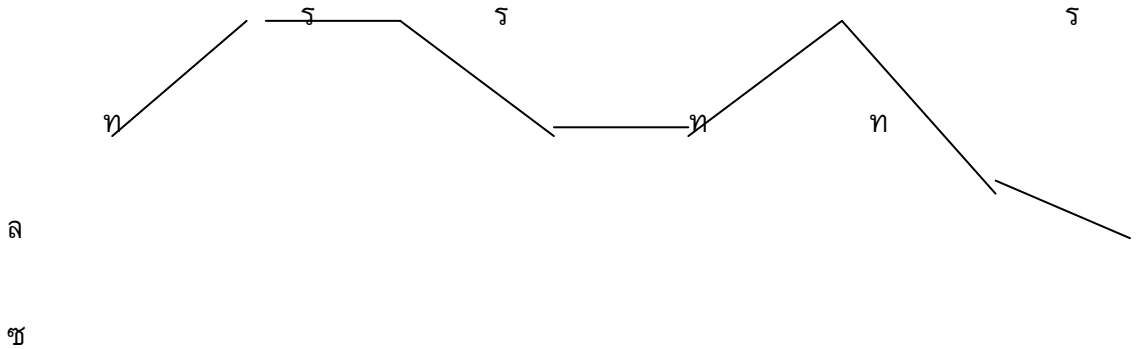
ประโยคที่ 4

- - ล ท	ด ร - -	- ด - ร	ม ร ด ท	- - ล ท	ด ร - -	ท ล ซ ล	ซ ฟ - ซ

โครงสร้าง

ท	ร	ร	ท	ท	ร	ล	ซ

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียง อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร แล้วย้อนกลับลงต่ำผ่านไปยังเสียงลา และเสียงซอล อันเป็นลูกตกสุดท้ายในวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 1 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

ประโยคที่ 1

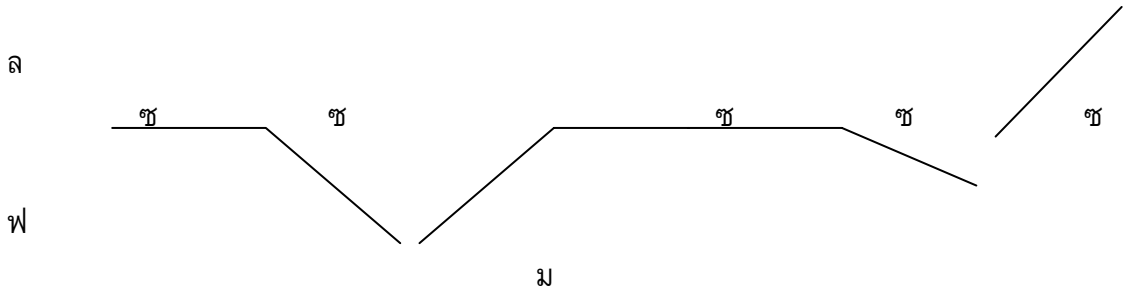
- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ม - ฟ	ม ฟ ซ ล

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ซ	ซ	ฟ	ล

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ต่ำลงไปตกที่เสียงมี แล้วย้อนสูงขึ้นไปตกที่เสียงซอล อัน

เป็นลูกตกปลายวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามไปในแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มโน้ตในบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงฟา แล้วย้อนขึ้นสูงไปตกที่เสียงลา ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

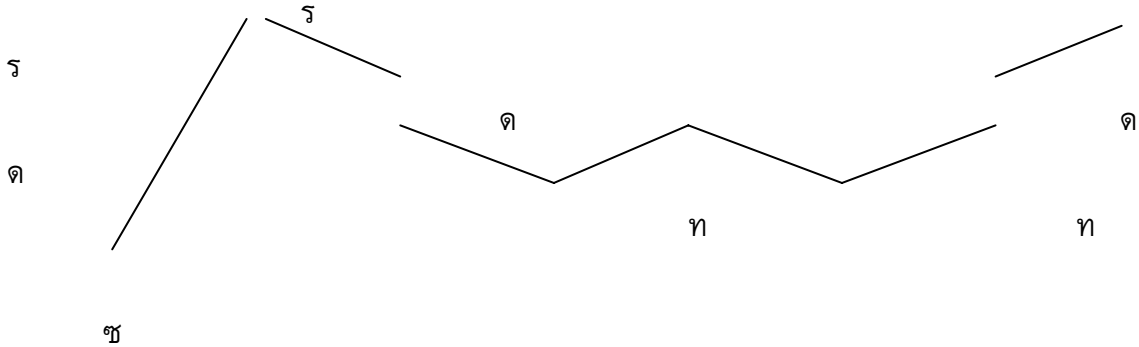
ประโยคที่ 2

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ร - ด	- ท - -	- ท - ด	- ร - -

โครงสร้าง

ซ	ร	ด	ท	ด	ท	ด	ร

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปยังเสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงโด และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองเพลงในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ขึ้นสูงไปยังเสียงโด จากนั้นกลับลงต่ำไปตกที่เสียงที แล้วย้อนขึ้นสูงผ่านเสียงโด และไปตกที่เสียงเร ซึ่งลูกตกในวรรคตอบอีกครั้งหนึ่ง ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

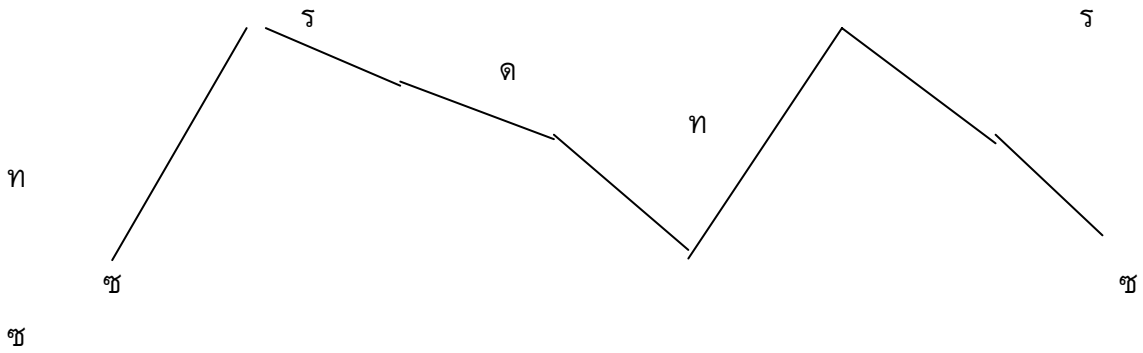
ประโยคที่ 3

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

โครงสร้าง

ซ	ร	ด	ท	ซ	ร	ท	ซ

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่สูงขึ้นไปที่เสียงเร จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านไปยังเสียงโด และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกัน จากนั้นวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับจากสูงลงมาต่ำผ่านไปยังเสียงซอล จากนั้นขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วกลับย้อนลงต่ำผานเสียงที และไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

กระสวนทำนองเพลงฝรั่งรำพันอัตราจังหวะชั้นเดียวเที่ยวเปลี่ยนท่อน 2 มีรูปแบบการเคลื่อนที่ของทำนองเพลง ดังจะแยกวิเคราะห์เป็นประโยคดังนี้

ประโยคที่ 1

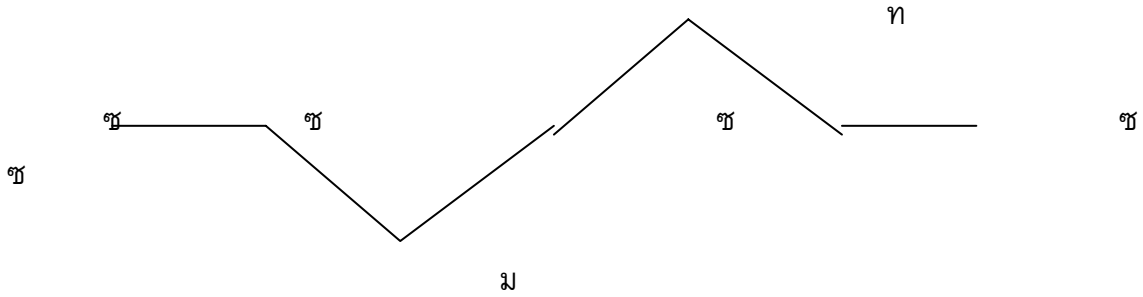
- - - ซ	ล ซ ฟ ซ	- ร - ม	ร ม ฟ ซ	- ซ - ท	ล ท ร ซ	- ซ - ซ	ร ซ ท ร

โครงสร้าง

ซ	ซ	ม	ซ	ท	ซ	ซ	ร

ประโยคที่ 1 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยโครงสร้างวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปในแนวเดียวกันไปยังเสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงมี แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงที จากนั้นเคลื่อนที่ลงต่ำไปตกที่เสียงซอล แล้วเคลื่อนที่เป็นแนวเดียวกันที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ขึ้นสูงผ่านไปยังเสียงเร อันเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

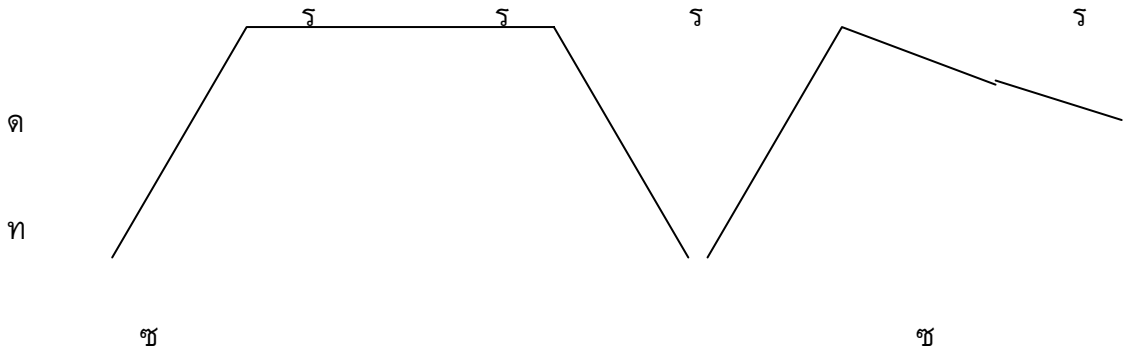
ประโยคที่ 2

- - - ซ	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	ร ซ ท ร	- - - ซ	ร ซ ท ร	- ร - ด	- ท - -

โครงสร้าง

ซ	ร	ร	ร	ซ	ร	ด	ท

ประโยคที่ 2 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเร แล้วเคลื่อนที่ไปในแนวเดียวกันที่เสียงเร ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันมาตกที่เสียงซอล จากนั้นขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร แล้วกลับลงต่ำผ่านเสียงโด และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

ประโยคที่ 3

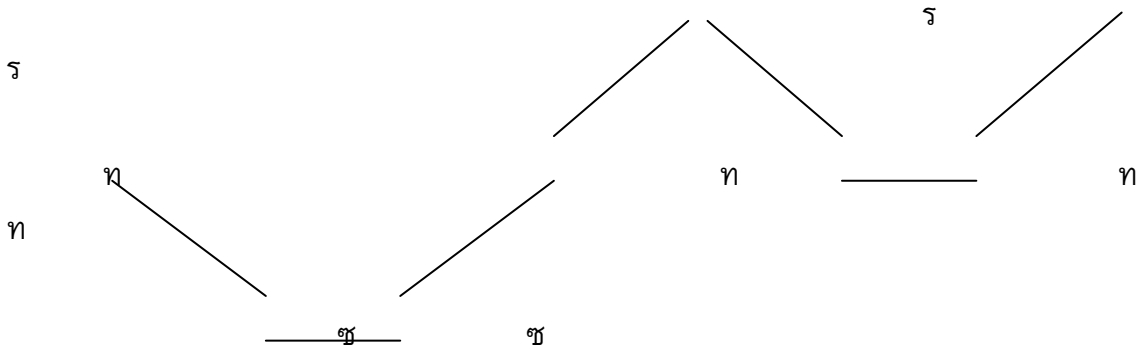
- - - ท	- ล - ซ	- - - ซ	- ล - ท	- - - ร	- ด - ท	- - - ท	- ด - ร

โครงสร้าง

ท	ซ	ซ	ท	ร	ท	ท	ร

ประโยคที่ 3 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงที อันเป็นเสียงขั้นที่ 3 เคลื่อนที่ลงต่ำด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงซอล จากนั้นเคลื่อนที่ไปในระดับเดียวกันไปที่เสียงซอล แล้วขึ้นสูงไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามเคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียง

เดียวกันไปตกที่เสียงเรจากนั้นย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงที แล้วย้อนกลับขึ้นสูงไปตกที่เสียงเร ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

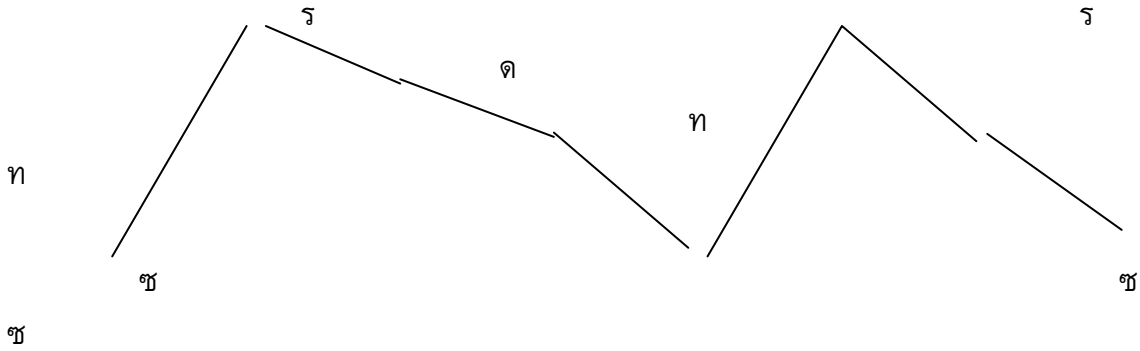
ประโยคที่ 4

- ซ - -	ร ซ ด ร	- - - ด	- ท - -	- ซ - -	ร ซ ด ร	- ด - ท	- ล - ซ

โครงสร้าง

ซ	ร	ด	ท	ซ	ร	ท	ซ

ประโยคที่ 4 ทำนองโครงสร้างอยู่ในบันไดเสียงซอล โดยวรรคถามเริ่มดำเนินทำนองด้วยเสียงซอล อันเป็นเสียงขั้นที่ 1 เคลื่อนที่ขึ้นสูงด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันไปตกที่เสียงเร จากนั้นทำนองเคลื่อนที่ลงต่ำผ่านมาที่เสียงโด และไปตกที่เสียงที ซึ่งเป็นเสียงสุดท้ายของวรรคถาม จากนั้นทำนองในวรรคตอบเคลื่อนที่รองรับวรรคถามด้วยกลุ่มบันไดเสียงเดียวกันจากสูงแล้วย้อนลงต่ำมาตกที่เสียงซอล จากนั้นกลับลงต่ำผ่านเสียงที และไปตกที่เสียงซอล ซึ่งเป็นลูกตกปลายวรรคตอบ ดังจะแสดงลักษณะการเคลื่อนที่ของทำนองเพลงตามโครงสร้างดังต่อไปนี้

จากลักษณะการเคลื่อนตัวของกระสวนทำนองเพลงผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญดังนี้คือ

1. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบชิดกันของทำนองเพลง

2. ลักษณะการเคลื่อนตัวแบบห่างกันของทำนองเพลงหรือการกระโดดข้ามเสียง

3. การเคลื่อนที่ของทำนองเพลงเคลื่อนที่ตามโครงสร้างเดิม

4. การเคลื่อนตัวจากต่ำไปหาสูงมักจะเป็นสำนวนถามเป็นส่วนใหญ่

5. การเคลื่อนตัวจากสูงไปต่ำมักจะเป็นสำนวนตอบเป็นส่วนใหญ่

6. เนื่องจากไม่มีการเคลื่อนตัวมาก ฉะนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบที่จะแสดงให้เห็นว่าประโยคนี้มีลักษณะเป็นสำนวนถามหรือสำนวนตอบ

7. ในแต่ละประโยคมักจะประกอบด้วย 2 วรรคเสมอโดยเรียกว่าวรรคถามและวรรคตอบในประโยคที่เป็นสำนวนถามจะพบว่าวรรคถามจะทำหน้าที่เป็นสำนวนตอบ และในวรรคตอบจะทำหน้าที่เป็นสำนวนถาม ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนถาม

8. พบว่าประโยคที่เป็นประโยคตอบจะประกอบด้วย 2 วรรคแต่จะพบว่าวรรคถามและวรรคตอบทำหน้าที่ของตัวเองคือวรรคถามทำหน้าที่สำนวนถามและวรรคตอบทำหน้าที่สำนวนตอบ ด้วยเหตุผลนี้เองจึงส่งผลให้ประโยคนั้นเป็นประโยคที่มีสำนวนตอบ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ว่าที่ร้อยตรีบงกฎ เขียนเจริญ
วันเดือนปีเกิด	14 กันยายน 2513
สถานที่เกิด	อำเภอท่าวุ้ง จังหวัดลพบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	120/30 ถนนนครศรี-หัวไทร ต. ท่าเรือ อ. เมือง จ. นครศรีธรรมราช 80000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จ. นครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ศป.ม (มานุษยดุริยางควิทยา) จาก มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
พ. ศ. 2535	ศษ. บ (คณะนาฏศิลปและดุริยางค์) จากสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทเวศน์
พ.ศ. 2533	ปน.ส (ดุริยางค์ไทย) จากวิทยาลัยนาฏศิลปลพบุรี